

Dokument nr. 15:8

(2014–2015)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1051–1200
1.–22. juni 2015

	side
1051. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. utkastelse fra Etiopia, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	11
1052. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. å trekke tilbake stillingen som nasjonal ekspert i Europaparlamentet, besvart av ministeren ved Statsministerens kontor for samordning av EØS-saker og forholdet til EU.....	12
1053. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. eiendomsskatt, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	13
1054. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. veiprosjektet Fønhus-Bagn, besvart av samferdselsministeren.....	13
1055. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiters, vedr. bruk av tvang og makt i helsesektoren, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	14
1056. Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. å avvikle rutetilbudet ved Fagernes Lufthavn Leirin, besvart av samferdselsministeren.....	16
1057. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. fartsskriver for biler med totalvekt under 3 500 kg, besvart av samferdselsministeren.....	17
1058. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. hurtigtog tur/retur Oslo-Stockholm, besvart av samferdselsministeren.....	17
1059. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. religiøse konflikter nasjonalt og internasjonalt, besvart av utenriksministeren.....	18
1060. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. det (opphavlege) norske mandatet for TISA-forhandlingane, besvart av utenriksministeren.....	19
1061. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. frivillige som følger pasienter til sykehus eller annen spesialisthelsetjeneste, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	20
1062. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. tekniske hjelpemiddel for dem som har en irreversibel funksjonshemming eller lidelse, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	21
1063. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. Stockholms-toget, besvart av samferdselsministeren.....	22
1064. Fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, vedr. israelske bosettinger, besvart av utenriksministeren.....	23
1065. Fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, vedr. EUs retningslinjer for bosettinger, besvart av utenriksministeren.....	24
1066. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. å gi bistandspenger til brutale diktatorer, besvart av utenriksministeren.....	25
1067. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. moderniseringsprosjektet i NAV, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	25
1068. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. å legge ned døgnposten ved Distriktpsikiatrisk senter på Kolvereid i Nord-Trøndelag, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	26
1069. Fra stortingsrepresentant Gunhild Berge Stang, vedr. permisjon fra øvingar i Heimevernet, besvart av forsvarsministeren.....	27
1070. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. en ny TV2-avtale, besvart av kulturministeren.....	28
1071. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. antibiotikaresistente bakterier, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	29
1072. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. BPA-ordning, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	30
1073. Fra stortingsrepresentant Janne Sjølmo Nordås, vedr. intercity-utbyggingen i Østfold, besvart av samferdselsministeren.....	30
1074. Fra stortingsrepresentant Gunhild Berge Stang, vedr. konseptutvikling og prosjektering for fergefri E39, besvart av samferdselsministeren.....	31
1075. Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. Gaza, besvart av utenriksministeren.....	32
1076. Fra stortingsrepresentant Sonja Mandt, vedr. kremasjonsavgiften, besvart av kulturministeren.....	33
1077. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. forsyningsnett i fylkene i nord, besvart av olje- og energiministeren.....	34

	side
1078. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. krav om konsultasjon fra Sametinget, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	34
1079. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. plusskundeordningen, besvart av olje- og energiministeren	35
1080. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. vindkraftprosjektene, besvart av næringsministeren	36
1081. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. innkrevd bompenger, besvart av samferdselsministeren	37
1082. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. kommuner som overtar ansvar for forvaltningsmyndighet for verneområder, besvart av klima- og miljøministeren	37
1083. Fra stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud, vedr. rask togforbindelse Stockholm-Oslo, besvart av samferdselsministeren	38
1084. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. Bremanger kommune, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	39
1085. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. sentralisering av akuttfunksjoner/ nedlegging av sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	40
1086. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. opplæring på eiga målform, besvart av kunnskapsministeren	41
1087. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. Norges Brannskole, besvart av justis- og beredskapsministeren	42
1088. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. områdereguleringen for Kvithei, besvart av klima- og miljøministeren	43
1089. Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. humanitær assistanse etter jordskjelvet i Nepal, besvart av utenriksministeren	44
1090. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. Eritrea, besvart av utenriksministeren	44
1091. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiters, vedr. bemanning på sykehjem, besvart av helse- og omsorgsministeren	46
1092. Fra stortingsrepresentant Jan Böhler, vedr. forfølgelse av flyktninger fra Iran, besvart av justis- og beredskapsministeren	47
1093. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. beredskapen i distriktene når det kommer til mobildekning, besvart av samferdselsministeren	47
1094. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. gjeldssletting for Nepal, besvart av utenriksministeren	48
1095. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. sosial dumping, besvart av arbeids- og sosialministeren	49
1096. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. sosial dumping, besvart av arbeids- og sosialministeren	50
1097. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. digitalt nødnettsystem, besvart av justis- og beredskapsministeren	52
1098. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. retten til å få behandling for pårørende til rusavhengige, besvart av helse- og omsorgsministeren	53
1099. Fra stortingsrepresentant Karianne O. Tung, vedr. helsepersonell i nødhjelsarbeid, besvart av helse- og omsorgsministeren	54
1100. Fra stortingsrepresentant Karianne O. Tung, vedr. kommunesammenslåinger, besvart av landbruks- og matministeren	55
1101. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. barn på flykt, besvart av justis- og beredskapsministeren	56
1102. Fra stortingsrepresentant Mani Hussaini, vedr. karakter og eksamen i sidemål i den videregående skolen, besvart av kunnskapsministeren	57
1103. Fra stortingsrepresentant Mani Hussaini, vedr. nye helsesøsterårsverk i skolehelsetjenesten, besvart av helse- og omsorgsministeren	58
1104. Fra stortingsrepresentant Else-May Botten, vedr. Skattefunn, besvart av næringsministeren	58
1105. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. ny forskrift om tarehøsting, besvart av fiskeriministerens	59

	side
1106. Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. Dunderlandsbanen, besvart av samferdselsministeren.....	60
1107. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. konkurranse i telebransjen, besvart av næringsministeren.....	61
1108. Fra stortingsrepresentant Marianne Aasen, vedr. informasjonskrav til kommunen ved etablering av institusjon, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren.....	63
1109. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. fokuset på fagarbeidere og kompetanseheving i helse og omsorgssektoren, besvart av kunnskapsministeren.....	64
1110. Fra stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen, vedr. yrkesfagløftet om fremtidens primærhelsetjeneste, besvart av helse- og omsorgsministeren	65
1111. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. ødeleggelser i landsbyen Beduinlandsbyen Susiya, besvart av utenriksministeren.....	67
1112. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Løland, vedr. FN-rapporten om Eritrea, besvart av utenriksministeren.....	67
1113. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Løland, vedr. FNs håndtering av overgrep, besvart av utenriksministeren	68
1114. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. tilrettelagte arbeidsplasser, besvart av arbeids- og sosialministeren	69
1115. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. kadettplasser, besvart av kunnskapsministeren.....	70
1116. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiter, vedr. brukervedvirkninga innenfor helse sør-øst sitt område, besvart av helse- og omsorgsministeren	71
1117. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. menneskerettighetsbrudd og dommen mot Raif Badawi, besvart av utenriksministeren	72
1118. Fra stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud, vedr. Kongsvinger som kraftsentrum for de offentlige kontrollatene, besvart av finansministeren	73
1119. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. reguleringsplan for “ny jord” i Ski og Ås kommuner, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	74
1120. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. minoritetsprosjekter, besvart av utenriksministeren.....	76
1121. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. ytelser til flyktninger, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	77
1122. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. etterutdanning av tjenestepersonell, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	78
1123. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. Politihøyskolen, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	79
1124. Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. irakere, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	79
1125. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. elsertifikatordningen, besvart av olje- og energiministeren.....	80
1126. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. familievernkontorene, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	81
1127. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. brukarstyrt personleg assistent, besvart av helse- og omsorgsministeren	82
1128. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. brukarstyrt personlig assistent, besvart av helse- og omsorgsministeren	83
1129. Fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, vedr. sysselsettingsøkningen, besvart av finansministeren	84
1130. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. programmet «Vi sprenger grenser», besvart av kunnskapsministeren	84
1131. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. Skiensmodellen, besvart av næringsministeren.....	85
1132. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. ny skytebane i Skedsmo kommune, besvart av klima- og miljøministeren	87
1133. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. taretråling, besvart av fiskeriministeren.....	87

	side
1134. Fra stortingsrepresentant Jan Böhler, vedr. attest for unge valgdeltakere, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	89
1135. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. menneskehandel, besvart av justis- og beredskapsministeren	89
1136. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. effektivisering fengsler, besvart av justis- og beredskapsministeren	90
1137. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. rutetilbudet ved Florø lufthavn, besvart av samferdselsministeren	91
1138. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. effektevaluering av NAV-tiltak, besvart av arbeids- og sosialministeren	91
1139. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. momskompensasjonsproblematikken for offentlige bygget kulturhus, besvart av finansministeren	93
1140. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. tilbakebetaling av moms for kulturbygg, besvart av finansministeren	94
1141. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiter, vedr. bruk av nattøy i eldreomsorgen, besvart av helse- og omsorgsministeren	95
1142. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. sone med EK og bo med barn, besvart av justis- og beredskapsministeren	96
1143. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. sykkelritt, besvart av justis- og beredskapsministeren	96
1144. Fra stortingsrepresentant Margunn Ebbesen, vedr. etableringen av den offentlige fagskolen for utdanning av brann- og redningspersonell, besvart av justis- og beredskapsministeren	98
1145. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. bruk av heildekkande nattdress på sjukeheimer, besvart av helse- og omsorgsministeren	98
1146. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. tiltak for å avsløre import av narkotiske stoffer, besvart av justis- og beredskapsministeren	99
1147. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. å slå sammen fylkesmannsembetet i Nord- og Sør-Trøndelag, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	100
1148. Fra stortingsrepresentant Hege Jensen, vedr. barnebøker trykt på papir av tømmer fra regnskog, besvart av klima- og miljøministeren	100
1149. Fra stortingsrepresentant Else-May Botten, vedr. Colo Line sine utenriksferger i NOR registeret, besvart av næringsministeren	101
1150. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. utbygging av Sauland Kraftverk, besvart av olje- og energiministeren	102
1151. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. kamera i taxi, besvart av samferdselsministeren	103
1152. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. Skatt øst Kongsvinger, besvart av finansministeren	104
1153. Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. et forbud mot atomvåpen, besvart av utenriksministeren	105
1154. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiter, vedr. alvorlige syke barn over 18 år, besvart av arbeids- og sosialministeren	106
1155. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. Testsenter Mongstad, besvart av olje- og energiministeren	107
1156. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. taretråling, besvart av fiskeriministeren	107
1157. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. å forkorte rullebanen på Banak lufthavn, besvart av forsvarsministeren	109
1158. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. rullebanen på Banak lufthavn, besvart av samferdselsministeren	109
1159. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. au pair-ordningen, besvart av justis- og beredskapsministeren	110
1160. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. drift av Stella Polaris, besvart av kulturministeren	111

1161.	Fra stortingsrepresentant Terje Breivik, vedr. registreringa av sesongarbeidskraft frå utlandet, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	111
1162.	Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. Førdefjorden, besvart av klima- og miljøministeren	112
1163.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. kjønnsdysfori, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	113
1164.	Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. å avgrense talet på kontraktsledd, besvart av næringsministeren.....	113
1165.	Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. fylkesmannens rolle og utredningsplikt i kommunereformen, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	114
1166.	Fra stortingsrepresentant Terje Breivik, vedr. inkasso, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	116
1167.	Fra stortingsrepresentant Sonja Mandt, vedr. forbud mot lysfiske, besvart av fiskeriministeren.....	117
1168.	Fra stortingsrepresentant Sonja Mandt, vedr. tiltak for å opp fiskestammene i Oslofjorden, besvart av fiskeriministeren	118
1169.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. kommersielle selskaper i eldreomsorgen, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	119
1170.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. endring av voldtektsbestemmelsen, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	120
1171.	Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. opphogging av plattformer i sjø i det norske Boknafjordbassenget, besvart av fiskeriministeren	121
1172.	Fra stortingsrepresentant Magne Rommetveit, vedr. organisering av sjøtrafikksentralene, besvart av samferdselsministeren	121
1173.	Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. rettane til personar med nedsett funksjonsevne, besvart av arbeids- og sosialministeren	122
1174.	Fra stortingsrepresentant Tor Arne Bell Ljunggren, vedr. differensiert arbeidsgiveravgift, besvart av finansministeren.....	123
1175.	Fra stortingsrepresentant Per Rune Henriksen, vedr. fellesmåling og avregning av strøm, besvart av olje- og energiministeren.....	124
1176.	Fra stortingsrepresentant Eva Kristin Hansen, vedr. nasjonal forvaltning av villaksen i Tanavassdraget, besvart av klima- og miljøministeren.....	125
1177.	Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. dokumentert identitet, besvart av justis- og beredskapsministeren	126
1178.	Fra stortingsrepresentant Terje Breivik, vedr. ideelle sentre, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	127
1179.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. utbyggingen av E39 mellom Lyngdal og Ålgård, besvart av samferdselsministeren	128
1180.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. plantemateriale av kjernefrukt, besvart av landbruks- og matministeren	129
1181.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. handlingsplan for LHBT, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren.....	129
1182.	Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. personar tilsett på kontraktar som inneheld formuleringar som “fast tilsett utan løn mellom oppdrag”, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	130
1183.	Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. byutvikling i Drammen og regionen for øvrig, besvart av samferdselsministeren	131
1184.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. KAD-senger, besvart av helse- og omsorgsministeren	132
1185.	Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. lokalisering av statlige arbeidsplasser, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	133
1186.	Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. regionale ryteflygninger, besvart av samferdselsministeren	133
1187.	Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. Protestfestivalen, besvart av kulturministeren	134

	side
1188. Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. Skien lufthavn, Geiteryggen, besvart av samferdselsministeren	135
1189. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. narasin, besvart av landbruks- og matministeren.....	136
1190. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. lov om diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, besvart av næringsministeren	136
1191. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. lydbøker, besvart av kunnskapsministeren.....	137
1192. Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. svevestøv, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	138
1193. Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. Burundi, besvart av utenriksministeren.....	139
1194. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. bypakke for Buskerud, besvart av samferdselsministeren.....	140
1195. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. tilgjengelig lokalt, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	141
1196. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiter, vedr. fødetilbudet i Arendal, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	142
1197. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. romfolk, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	143
1198. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. funksjonshemma sine organisasjonar, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	144
1199. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. døvespråklige fagmiljøet i Trondheim, besvart av kunnskapsministeren.....	145
1200. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. midler til fysisk aktivitet, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	146

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1051 - 1200) for sesjonen
2014-2015.**

Partibetegnelse:

A Det norske Arbeiderparti

FrP Fremskrittspartiet

H Høyre

KrF Kristelig Folkeparti

Sp Senterpartiet

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Andersen, Karin (SV)	1051, 1066, 1101, 1117, 1190, 1191
Arnstad, Marit (Sp)	1068, 1082, 1147
Aukrust, Åsmund (A)	1075, 1153
Bekkevold, Geir Jørgen (KrF)	1126
Bergstø, Kirsti (SV)	1130, 1131, 1169, 1170
Bjørdal, Fredric Holen (A)	1164, 1173, 1198
Bollestad, Olaug V. (KrF)	1061, 1062, 1114
Botten, Else-May (A)	1104, 1149
Breivik, Terje (V)	1161, 1166, 1178
Böhler, Jan (A)	1092, 1134
Christoffersen, Lise (A)	1183, 1194
de Ruiten, Freddy (A)	1055, 1091, 1116, 1141, 1154, 1196
Ebbesen, Margunn (H)	1144
Eide, Rigmor Andersen (KrF)	1079, 1155
Elvenes, Hårek (H)	1122, 1123
Elvestuen, Ola (V)	1063, 1088
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	1077, 1078
Grande, Arild (A)	1070
Grande, Trine Skei (V)	1199
Greni, Heidi (Sp)	1165
Grung, Ruth (A)	1098, 1109, 1138
Grøvan, Hans Fredrik (KrF)	1186, 1187
Gundersen, Gunnar (H)	1107
Hansen, Eva Kristin (A)	1176
Hansen, Svein Roald (A)	1052
Hansson, Rasmus (MDG)	1132, 1133
Henriksen, Kari (A)	1097, 1111, 1136, 1135, 1146, 1195, 1197
Henriksen, Martin (A)	1115
Henriksen, Per Rune (A)	1175
Holmås, Heikki Eidsvoll (SV)	1192, 1193
Huitfeldt, Anniken (A)	1067, 1094
Hussaini, Mani (A)	1102, 1103

Håheim, Stine Renate (A)	1056, 1124
Jensen, Hege (FrP)	1148
Juvik, Kjell-Idar (A)	1106, 1188
Kjenseth, Ketil (V)	1089
Kjerkol, Ingvild (A)	1151, 1156
Knutsen, Tove Karoline (A)	1110
Lauvås, Stein Erik (A)	1159, 1177
Liadal, Hege Haukeland (A)	1160, 1171
Ljunggren, Tor Arne Bell (A)	1174
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	1071, 1182, 1189
Lysbakken, Audun (SV)	1072
Løland, Elisabeth (KrF)	1112, 1113
Mandt, Sonja (A)	1076, 1167, 1168
Myrli, Sverre (A)	1058
Navarsete, Liv Signe (Sp)	1060
Nordås, Janne Sjelmo (Sp)	1073, 1093
Nybø, Iselin (V)	1139, 1140
Pedersen, Helga (A)	1125, 1157, 1158
Pollestad, Geir (Sp)	1080, 1081, 1119, 1179, 1180
Raja, Abid Q. (V)	1057, 1059, 1120, 1143
Rommetveit, Magne (A)	1172
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	1142
Rotevatn, Sveinung (V)	1137
Sivertsen, Eirik (A)	1087
Skjelstad, André N. (V)	1084, 1090, 1105
Stang, Gunhild Berge (V)	1069, 1074
Sønsterud, Tone Merete (A)	1083, 1118
Toppe, Kjersti (Sp)	1085, 1086, 1127, 1128, 1145, 1184, 1200
Trettebergstuen, Anette (A)	1163, 1181
Tung, Karianne O. (A)	1099, 1100
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	1053, 1152
Vågslid, Lene (A)	1095, 1096, 1185
Wiborg, Erlend (FrP)	1121
Wickholm, Truls (A)	1064, 1065, 1129
Wøien, Anne Tingelstad (Sp)	1054
Aasen, Marianne (A)	1108
Aasland, Terje (A)	1150, 1162

Dokument nr. 15:8

(2014–2015)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1051

Innlevert 1. juni 2015 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 5. juni 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«I 2013 søkte en kvinne UDI om opphold i Norge etter samlivsbrudd pga. vold. I mellomtiden var eksmannen blitt arbeidsledig, og oppfylte ikke lenger inntektskravet. Oppholdstillatelsen som kvinnen fikk som et resultat av familiegjenforening, ble tilbakekalt og hun ble fratatt muligheten til å søke om opphold på selvstendig grunnlag. I februar i år kom avslaget fra UDI.

Mener justisministeren at bestemmelsen om rettsvern mot mishandling skal avgjøres av om ektefellen mister jobben eller ikke?»

BEGRUNNELSE:

Formålet med bestemmelsen var å gi et rettsvern mot mishandling, og det skulle ikke ha noe med mannens inntekt å gjøre.

Vi ser en streng praksis av myndighetene. Da den såkalte mishandlingsbestemmelsen ble vedtatt som en lov 2010, ble det særlig vektlagt at kvinner i mishandlingsforhold skulle føle seg trygge på at de kunne bryte ut av voldelige ekteskap uten å være redde for å miste oppholdstillatelsen i Norge. I forarbeidene til loven skrev Justisdepartementet blant annet følgende:

”Departementet legger avgjørende vekt på at personer som er utsatt for mishandling ikke må oppfatte bestemmelsen som et usikkert handlingsalternativ, og dermed forbli i et skadelig samliv av frykt for å miste oppholdstillatelsen. Det er derfor viktig at bestemmelsen fremstår som en tydelig rettighetsbestemmelse overfor målgruppen.”

Resultatet ble at mishandlingsbestemmelsen ble til paragraf 53 i utlendingsloven om ”Fortsatt oppholdstillatelse på selvstendig grunnlag”. Denne paragrafen fastslår at en utlending som har fått oppholdstillatelse som følge av gjenforening med ektefelle eller samboer, skal gis ny oppholdstillatelse på selvstendig grunnlag dersom samlivet har opphørt og det er grunn til å anta at det har vært mishandling i forholdet. Dette gjelder også dersom personen kan få problemer i hjemlandet som følge av samlivsbruddet.

Mange av innvandrerne som mishandles i parforholdet, er redde for ikke å bli trodd, de kjenner ikke reglene, og de er redde for å gå til politiet. Signalene utlendingsmyndighetene sender ut ved å gi avslag på grunnlag som dette, fører til at enda færre velger å gå til politiet. Det er stikk i strid med de politiske målsettingene.

Svar:

Spørsmålet om fortsatt oppholdstillatelse på selvstendig grunnlag (bestemmelsen om rettsvern mot mishandling – den såkalte mishandlingsbestemmelsen i utlendingsloven § 53 første ledd bokstav b) bør ikke avgjøres av om ektefellen mister jobben eller ikke, og skal etter det UDI opplyser heller ikke gjøre i praksis.

Bestemmelsen innebærer at en utlending som har oppholdstillatelse i Norge gjennom ekteskap eller samboerskap, har rett til fortsatt oppholdstillatelse dersom samlivet er opphørt og det er grunn til å tro at utlendingen ble mishandlet i samlivsforholdet. Hensikten er å forhindre at noen føler seg tvunget til å bli værende i et voldelig ekteskap/samboerskap av frykt for å miste oppholdstillatelsen.

I og med at hele formålet med bestemmelsen bygger på at utlendingen er i en relasjon som gir vedkommende rett til videre opphold i Norge, er bestemmelsen avgrenset til utlendinger som har en tillatelse som danner grunnlag for permanent opphold (tillatelse som ektefelle eller samboer iht. utlendingsloven §§ 40 og 41).

Hvis de ovennevnte forholdene er til stede, vil utlendingen få fortsatt opphold i Norge på selvstendig grunnlag i henhold til mishandlingsbestemmelsen. Det legges ikke vekt på ektefellens/referansepersonens inntektsforhold i en slik sak.

Utlendinger som har en oppholdstillatelse som ikke gir grunnlag for permanent opphold, eller som ikke har en oppholdstillatelse i det hele tatt, eller som har fått sin tillatelse tilbakekalt av andre grunner enn samlivsbruddet, har ikke krav på fortsatt opphold etter

mishandlingsbestemmelsen. Disse vil ikke være i en situasjon hvor muligheten for varig opphold i Norge vil medføre at de velger å bli værende i det voldelige samlivsforholdet, slik at formålet bak mishandlingsbestemmelsen ikke vil gjøre seg gjeldende. Denne gruppen må eventuelt søke om opphold på grunn av sterke menneskelige hensyn, jf. utlendingsloven § 38, dersom de ønsker oppholdstillatelse i Norge. Heller ikke i en slik sak vil imidlertid den tidligere ektefellens inntektsforhold være relevant.

Hva som har vært utslagsgivende i saken det henvises til i spørsmålet, er jeg ikke kjent med. Jeg velger ikke å gå nærmere inn i saken, da jeg, som kjent, ikke kan gripe inn i eller påvirke utfallet av enkeltsaker som ikke gjelder hensynet til grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn.

SPØRSMÅL NR. 1052

Innlevert 1. juni 2015 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen

Besvart 5. juni 2015 av ministeren ved Statsministerens kontor for samordning av EØS-saker og forholdet til EU Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Hvordan henger beslutningen om å trekke tilbake stillingen som nasjonal ekspert i Europaparlamentet sammen med regjeringens målsetting om å føre en aktiv europapolitikk og søke å ivareta norske interesser gjennom å påvirke beslutningsprosessen i EU?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge en artikkel i Dagens Næringsliv 1. juni 2015 kritiserer administrerende direktør i Hovedorganisasjonens Virke at regjeringen har trukket tilbake den eneste norske stillingen i Europaparlamentet, en nasjonal eksportstilling. Europaparlamentet har de siste årene fått økt betydning i beslutningsprosessen i EU-samarbeidet gjennom at flere områder nå krever enighet mellom Rådet og Europaparlamentet.

Stortinget har for noen år siden opprettet en stilling i internasjonal avdeling, som har som hovedoppgave å følge arbeidet i Europaparlamentet, for å styrke Stortingets evne til å arbeide mot Europaparlamentet, med sikte på å kunne bidra i en felles anstrengelse for å ivareta norske interesser i beslutningsprosessen i EU-systemet.

Hvis det er riktig at regjeringen ikke viderefører stillingen som norsk eksport i Europaparlamentet, vil

det svekke vår samlede evne til å påvirke og ivareta norske interesser.

Svar:

Jeg takker representanten Hansen for spørsmålet, og for hans engasjement for Norges muligheter til å påvirke EU-systemet. Det er et engasjement regjeringen deler.

Utenriksdepartementet har i to år finansiert en stilling som nasjonal ekspert i sekretariatet til Industri-, forsknings- og energikomiteen i Europaparlamentet. Tidligere har Nærings- og fiskeridepartementet finansiert en slik stilling i sekretariatet til Indre markeds-komiteen. Stillingene er tidsbegrenset, og som for andre nasjonale ekspertstillinger i EU-institusjonene, varierer tjenesteperioden av ulike årsaker. Det ligger en tilleggsverdi i nasjonale ekspertstillinger i form av kompetanse og nettverk, når medarbeidere gjeninntre hos norsk arbeidsgiver etter endt periode.

Regjeringen vurderer nye tilsvarende ordninger, der andre departement - og andre komiteer i parlamentet - kan være aktuelle. Det vil ta noe tid å avklare hvorledes ordningen kan videreføres med en norsk nasjonal ekspert i Europaparlamentet.

SPØRSMÅL NR. 1053**Innlevert 1. juni 2015 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 10. juni 2015 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Hvor mange nye kommuner har innført eiendomsskatt på boliger i 2013 og i 2014, og hvor mange kommuner har innført eller planlegger å innføre eiendomsskatt på boliger i 2015?»

på verker og bruk (eiendomsskatteloven § 3 c), eiendomsskatt på næringseiendommer, inkludert verker og bruk (eiendomsskatteloven § 3 d). Basert på disse to bestemmelsene i eiendomsskatteloven som utelukker boliger og fritidsboliger, vil de resterende kommuner ha eiendomsskatt som også omfatter boliger og fritidsboliger.

Svar:

Tabellen nedenfor er en oppstilling over antallet kommuner som har innført eiendomsskatt, eiendomsskatt

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kommuner som har innført eiendomsskatt	291	299	309	316	324	330	341	304
Kommuner som har eiendomsskatt bare på verker og bruk				7	17	12	16	15
Kommuner som har eiendomsskatt bare på næringseiendommer, herunder verker og bruk	146	133	129	116	111	113	96	74
Resterende, inkludert eiendomsskatt på boliger og fritidsboliger	145	166	180	193	196	205	229	215

Tallene er hentet fra kommunenes rapportering til KOSTRA. Tallene for 2014 og 2015 er ureviderte tall.

Reviderte tall vil bli publisert den 15. juni 2015 av SSB.

SPØRSMÅL NR. 1054**Innlevert 1. juni 2015 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien****Besvart 9. juni 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Kan statsråden bekrefte at det fortsatt er viktig å sikre god framdrift og mest mulig kontinuerlig videreføring av veiprosjektet Fønhus-Bagn-Bjørge og legge fram bompengeproposisjonen for Stortinget og dermed avkrefte at Bagn-Bjørge ikke vil bli utbygd pga. behov for midler til regjeringens nye veiselskap?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har varslet opprettelsen av et nytt veisel-skap. I meldingen sier regjeringen at de vil gi selskapet oppgave å bygge og drifte sju navngitte strekninger som er omtalt i NTP 2014-2013. Meldingen sier ingen ting om disse strekningene skal finansieres med friske midler eller om de skal tas fra andre prosjekt.

I Valdres venter man på at proposisjonen om videre utbygging av E16, strekningen Bagn-Bjørge skal fremmes for Stortinget. Saken ble utsatt etter omgjørelse av bompengandel fremmet av Frp lokalt. Fønhus-Bang er nå ferdigstilt. I bompengeproposisjon for strekningen sto det at:

”Samferdselsdepartementet vil arbeide for at utbyggingen av hele strekningen Fønhus-Bjørge skal skje mest mulig kontinuerlig». I pressemelding fra SD 20.3.14 sier statsråden at ”Det er viktig å sikre god framdrift slik at vi får til ei mest mogeleg kontinuerlig videreføring av det pågående vegprosjektet Fønhus-Bagn. Det er meningslaust med vegstrekninger der ein byggjer etappevis og med pausar imellom.”

Siden første etappe Fønhus-Bagn-Bjørge nå er gjennomført, bompengeproposisjonen ennå ikke fremlagt for Stortinget og kontrakter ikke er inngått er det bekymring for om statsråden og regjeringen vil gå vekk fra NTP sin prioritering om kontinuerlig utbygging og finansiering av E16 i Valdres.

Svar:

Regjeringen mener det er viktig å utbedre E16 Bagn-Bjørge. Jeg minner om at i forslaget til statsbudsjettet for 2014 fra Stoltenberg II regjeringen lå det ikke inne tilstrekkelig midler til planlegging av denne veien. Dagens flertall bevilget derfor 40 millioner kroner ekstra til prosjektering for å sikre rask fremdrift. I tillegg har vi lagt inn 120 millioner kroner ekstra for å redusere bompengesatsene. Det arbeides for tiden med en proposisjon om utbygging og finansiering av E16 på strekningen Bagn – Bjørge. Samferdselsdepartementet tar sikte på å legge frem proposisjonen så raskt som mulig. Jeg kan dermed avkrefte eventuelle oppkonstruerte rykter om at prioriterte utbyggingsprosjekter vil bli skrinlagt for å finansiere prosjekter i porteføljen til utbyggingsselskapet for veg.

SPØRSMÅL NR. 1055

Innlevert 2. juni 2015 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter

Besvart 9. juni 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Antall personer med utviklingshemning som har vedtak på bruk av tvang og makt, er over sju ganger høyere i dag enn i år 2000. Helsedirektoratet stiller spørsmål med årsakene til denne veksten og anbefaler at forholdet undersøkes. Den 06.05 svarte statsråden at overgangen fra uregistrert til registrert tvangsbruk, var årsaken til den kraftige veksten.

Har statsråden et annet faktagrunnlag enn Helsedirektoratet i sin vurdering av årsaken til den kraftige veksten i vedtak om bruk av tvang og makt?»

BEGRUNNELSE:

Den norske lovgivningen om bruk av tvang og makt overfor mennesker med utviklingshemning er unik i verdenssammenheng. Lovgivningen ble innført for å sikre regulerte forhold på feltet og for å unngå bruk av tvang og makt. Det er 24 år siden utvalgsleder Mona Røkke leverte NOU 1991:20 ”Rettsikkerhet for mennesker med psykisk utviklingshemning”, hvor lovreguleringene ble foreslått. Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU) deltok i utvalget og støttet innføringen av lovverket.

Samtidig med et stadig økende antall registrerte tilfeller av tvangsbruk, avdekkes ulovligheter i forbindelse med bruk av tvang og makt i 75-90 % av tilsynene. Til tross for et lovverk som det ikke er internasjonal erfaring med, så er lovverket aldri evaluert, selv om det regulerer inngrep som vanligvis er ulovlige å anvende overfor innbyggerne. Loven eller rettspraksisen er ikke under domstolenes vurdering, de rettslærde er i liten grad involvert på feltet og menneskerettighetsmiljøene er fraværende.

I Helsedirektoratets rapport: ”Kompetansesituasjonen ved bruk av tvang etter helse -og omsorgstjenesteloven kap. 9”, kan en lese:

”Det må legges til grunn at denne økningen først og fremst har kommet som en følge av en overgang fra uregistrert til registrert tvangsbruk. I hvilken grad dette fortsatt er forklaringen når det gjelder de siste årenes økning, og en eventuell videre økning fremover i tid, har vi imidlertid ikke grunnlag til å si noe sikkert om. Om mulig bør det igangsettes tiltak for å kartlegge dette”

NFU hevder å ha flere eksempler på unødvendig bruk av tvang og makt. NFU hevder også at lovverket brukes på stadig nye felt hvor lovverket ikke var tiltenkt. Dette gjelder bl.a. samværsavtaler og begrens-

ning av kontakt mellom personer med funksjonshemning og deres familie.

Professor Karl Elling Ellingsen sa til NRK 28.05.15 at flere har relativ stor frihetsbegrensning pga. tvangsbruken og lever under forhold som kan minne om fengsel. Ellingsen føyer til at vi ikke vet hvor mange dette gjelder eller hva det gjør med dem. Vi vet heller ikke hvorfor tvangsbruken har økt så kraftig og Ellingsen etterlyser derfor at myndighetene gransker tvangsbruken. I 2007/2008 gjennomgikk Nasjonalt kompetansemiljø om utviklingshemning (NAKU) 75 enkeltvedtak om tvangsbruk. På dette grunnlaget estimerte Ellingsen og hans medforfattere at mellom 50 og 100 personer i landet trolig hadde vedtaket som var langt mer frihetsberøvende enn hva lovverket åpner for. Det ble også hevdet at mange og alvorlige tiltak feilaktig var hjemlet i sosialtjenestelovens (nå helse- og omsorgstjenesteloven) tvangsbestemmelser. I dag er det dobbelt så mange personer med vedtak som da Ellingsen undersøkte disse enkeltvedtakene. I straffetretten sier man at ethvert justismord er ett for mye.

Vedtak om tvang etter helse- og omsorgstjenesteloven er sterkt frihetsberøvende akkurat som fengselsstraff, men rettsikkerheten er en helt annen.

Det kan vekke bekymring hvis helse- og omsorgsministeren baserer seg på et faktagrunnlag som er forskjellig fra faktagrunnlaget som vekker bekymring i fagdirektoratet, blant uavhengig fagekspertise og blant brukerorganisasjonene.

Svar:

Mitt svar i Stortinget 6. mai 2015 var basert på det samlede faktagrunnlaget jeg har fått fra både Helsedirektoratet og Statens helsetilsyn som har det overordnede ansvar for statlig tilsyn med tjenestene til psykisk utviklingshemmede, herunder kontroll med tvangsvedtak etter helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 9. For ytterligere å utdype mitt svar vil jeg kort opplyse litt om bakgrunnen for det tallmaterialet vi i dag sitter på.

Som representanten er inne på, ble det på bakgrunn av Røkke-utvalgets innstilling fremmet et lovforslag knyttet til rettssikkerhet for mennesker med psykisk utviklingshemming. Lovforslaget ble med noen endringer vedtatt i 1996 i form av et nytt kapittel 6A i sosialtjenesteloven. Stortinget bestemte at regelverket skulle være midlertidig, og at det skulle oppnevnes en rådgivende gruppe som skulle følgeevaluere de nye bestemmelsene. Dette Rådet avga sin sluttrapport i juni 2002. Evalueringen av sosialtjenestelovens kapittel 6 A viste at loven hadde bidratt til å redusere bruken av tvang eller makt og hadde gitt en bedre kontroll der hvor tvang eller makt var nødvendig. Videre viste evalueringen at bestemmelsene hadde bidratt til en høyere erkjennelse av tjenestemottakernes rett til respekt for sin integritet og rett til selvbestemmelse.

På denne bakgrunn ble det fremmet forslag om å videreføre regelverket med enkelte endringer, og Stortinget vedtok permanente bestemmelser desember 2003. Det er disse bestemmelsene som nå er inntatt i helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 9.

Loven åpner for at det kan anvendes tvang i følgende tilfeller:

- a) Skadeavvergende tiltak i nødssituasjoner
- b) Planlagte skadeavvergende tiltak i gjentatte nødssituasjoner
- c) Tiltak for å dekke brukerens eller pasientens grunnleggende behov for mat og drikke, påklledning, hvile, søvn, hygiene og personlig trygghet, herunder opplærings- og treningstiltak.

Ved anvendelse av tvang og makt skal det fattes særskilt vedtak. Uavhengig av om tjenestemottaker, verge eller pårørende påklager vedtaket, skal vedtaket sendes fylkesmannen. Tvang etter bokstav b og c kan ikke iverksettes før fylkesmannen har overprøvd vedtaket. For ordens skyld gjør jeg videre oppmerksom på at fylkesmannens avgjørelse kan påklages av bruker eller pårørende/verge til Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker. Dersom også fylkesnemnda opprettholder kommunens vedtak, kan saken bringes inn for tingretten etter tvistelovens kapittel 36. Dette siste innebærer at dette er saker som prioriteres av domstolen, og hvor staten bærer alle sakens kostnader.

Et sentralt moment ved dette regelverket er at alle vedtak om tvang skal sendes fylkesmannen for vurdering uavhengig av om det foreligger noen klage. Selv om dette er bestemmelser som primært har som formål å styrke rettssikkerheten til en gruppe som kan ha vanskeligheter med å ivareta egne interesser, bidrar de også til å gi tilsynsmyndigheten god kunnskap om bruk av tvang og makt overfor mennesker med psykisk utviklingshemming.

Regelverket stiller særskilte utdanningskrav for gjennomføring av tvang og makt. Av Tilsynsmeldingen for 2014 fremkommer det at det ble gitt dispensasjon fra utdanningskrav i 1029 av de 1357 godkjente vedtakene. Dette er et høyt tall som gir en klar indikasjon på at det en rekke steder er vanskelig å rekruttere kvalifisert personell, hvilket igjen kan være en indikasjon på mer omfattende bruk av tvang og makt enn nødvendig. Da god kompetanse i tjenestene vil bidra til å forebygge og redusere bruk av tvang, har regjeringen styrket Kompetanseløftet som skal bidra til kompetanseheving i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. I tillegg skal et eget opplæringstiltak, Mitt Livs ABC, styrke kompetansen om utviklingshemming.

Som nevnt over gir dagens regelverk tilsynsmyndigheten god innsikt og kunnskap om registrert tvangsbruk overfor psykisk utviklingshemmede. Vi må imidlertid ta høyde for at det fremdeles kan være mørketall ved at det foretas uregistrert tvangsbruk som ikke påklages av tjenestemottaker eller pårørende/verge, og som heller ikke avdekkes av tilsynsmyndigheten ved

sine tilsynsbesøk. For å sikre fokus på disse utfordringene avholder Helsedirektoratet årlige samlinger med fylkesmannsembetene der utfordringer knyttet til regelverk og tilsynsvirksomhet drøftes.

Endelig har jeg lyst til å nevne at jeg som en oppfølging av rapporten Kompetansesituasjonen ved bruk av tvang etter helse- og omsorgstjenesteloven kap.9 har gitt Helsedirektoratet i oppdrag blant annet å samarbeide med Helsetilsynet for å vurdere tilpasninger i registreringsverktøyet NESTOR, for å bidra til god informasjon om tvangsbruk, kompetanse og enhetlig registreringspraksis. Helsedirektoratet skal rapportere om effekten av tiltakene innen utgangen av dette året.

Avslutningsvis vil jeg igjen vise til at økningen i registrert tvangsbruk fra 2000 og frem til i dag først

og fremst har kommet som en følge av overgangen fra uregistrert til registrert tvangsbruk. Jeg kan ikke se at Helsedirektoratet er av noen annen oppfatning. Når det gjelder økningen siste år, eller eventuell fremtidig økning av registrert tvangsbruk, er dette noe tilsynsmyndigheten fortløpende følger med på. Som helse- og omsorgsminister har jeg iverksatt tiltak som nevnt for å forebygge unødvendig tvangsbruk. Disse tiltakene er forankret i de fagrapporter og råd jeg har mottatt fra Helsedirektoratet og Statens helsetilsyn, og valgt ut med tanke på iverksettelse av tiltak som kan ha størst positiv effekt for de det angår; mennesker med psykisk utviklingshemming.

SPØRSMÅL NR. 1056

Innlevert 2. juni 2015 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim

Besvart 8. juni 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for status i fremdriften i denne saken, og når vil regjeringen komme med en avklaring om Leirin?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringens forslag om å avvike rutetilbudet ved Fagernes Lufthavn Leirin fikk støtte fra flertallspartiene ved behandlingen av statsbudsjettet for 2015. Alternativet som ble løftet frem var en charterflyplass, og Avinor utreder nå alternative driftskonsepter. Det er med andre stor usikkerhet om hva som blir flyplassens fremtid.

Svar:

Fagernes lufthavn, Leirin, eies og drives av Avinor med et betydelig underskudd (-7,6 mill. kr i 2013). Rutetrafikken til/fra lufthavna er under ordningen med statlig kjøp av flyruter. Tilbudet består i dag av to daglige flyavganger (ukedager) på ruta Fagernes-Oslo og en avgang søndag. I 2014 var det 3.496 rutepassasjerer, noe som tilsvarer tre passasjerer per avgang i gjennomsnitt. Tilskuddet var på mer enn 3.000 kr per passasjer.

I tillegg til rutetrafikk har Fagernes lufthavn chartertrafikk. Vinteren 2014-2015 var det én ukentlig avgang fra London fra like før jul til midt i mars, i alt 13 avganger.

Ved Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2015 ga flertallet sin tilslutning til regjeringens forslag om å avvike ordningen med statlig kjøp av flyruta Fagernes – Oslo når inneværende kontrakt går ut 31.mars 2016. Flertallet støttet også at Samferdselsdepartementet setter i gang en prosess med lokale myndigheter og næringsliv for å vurdere framtida og potensialet for lufthavna, herunder det statlige eierskapet. Flertallet mente at utgangspunktet for prosessen må være å finne en driftsform som ivaretar chartertrafikken.

Det er et stort lokalt engasjement for å videreføre lufthavna som en ren charterflyplass. Det har vært avholdt flere møter om saken mellom Samferdselsdepartementet, Avinor og lokale myndigheter og næringsliv, både på politisk og administrativt nivå. For å få et godt grunnlag for videre beslutninger har Samferdselsdepartementet gitt Avinor i oppdrag å skissere ulike modeller for hvordan lufthavna kan driftes som en ren charterflyplass, og anslå hvilke kostnader dette vil innebære. Avinor skal også vurdere statens eierskap og mulige modeller for å overføre eierskapet til lufthavna til lokale aktører.

Avinors utredning skal være ferdig juni 2015, og vil danne grunnlag for regjeringens videre arbeid med saken. I det videre arbeidet vil jeg gå i dialog med lokale myndigheter og næringsliv for å høre deres vurderinger av Avinors utredning og anbefalinger. Jeg vil komme tilbake til Stortinget med min vurdering av saken så snart dette er mulig og hensiktsmessig.

SPØRSMÅL NR. 1057**Innlevert 2. juni 2015 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 11. juni 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Er regelverket hva gjelder fartsskriver på biler med totalvekt under 3500 kg som får en totalvekt over 3500 kg med tilhenger klart nok, og hvis det er krav om fartsskriver på en slik bil, gjelder det da ved transport som næring, eller vil det også omfatte montører og håndverkere som i ledd av utførelsen av sitt arbeid kjører slike kjøretøy?»

BEGRUNNELSE:

Det kan være uklarhet rundt kjøring av vanlig bil (under 3500 kg) som har en tilhenger som medfører at totalvekten på "vogntoget" er over 3500 kg. Bil + henger kommer da opp i vekt som blir inntil 7000 kg. Jeg har mottatt henvendelser som tyder på at politi behandler dette forskjellig og mangler kunnskap om regelverket.

Ved kjøring under 100 km fra kontor/verksted så er det ikke tvil om regelverket, da er man unntatt fra kravet.

Noen firmaer har oppdrag et godt stykke fra der de har kontor/verksted. Teknikerne og montører reiser ut for å demontere og montere utstyr, og frakter utstyr til og fra reparasjon. Fordi det kan være uklarhet rundt regelverket velger noen å bruke eksterne transportører som kjører parallelt med servicebilene for å få jobben gjort. Dette gir mer trafikk, miljøet blir belastet med mer utslipp og kundene større kostnader.

Svar:

Reglene om kjøre- og hviletid for sjåfører, herunder om fartsskriver, omfatter i utgangspunkt all godstransport

som foretas med kjøretøy/kjøretøykombinasjon med (samlet) tillatt totalvekt over 3,5 tonn. Når en tilhenger kobles til en bil, stiger tillatt totalvekt. I noen tilfeller vil derfor bruk av tilhenger føre til at transporten faller inn under reglenes virkeområde.

Fra denne hovedregelen er det gjort en rekke unntak. Ett av disse gjelder kjøretøy/kjøretøy-kombinasjon med største tillatt totalvekt ikke over 7,5 tonn som brukes til godstransport av ikke-kommersiell art, jf. forordning (EF) 561/2006 artikkel 3 bokstav h. Dette unntaket har imidlertid begrenset relevans for håndverkere, da deres virksomhet vanligvis er kommersiell.

Et annet unntak, det såkalte håndverkerunntaket, gjelder kjøretøy/kjøretøykombinasjon med største tillatt totalvekt ikke over 7,5 tonn som brukes til å frakte materialer, utstyr eller maskiner som føreren bruker under sitt arbeid, innenfor en radius av 50 km fra stedet der foretaket er hjemmehørende, jf. forordningens artikkel 13 nr. 1 bokstav d. Dette gjelder likevel bare der føring av kjøretøyet ikke er førerens hovedbeskjeftigelse. Dette unntaket er ment å gjøre hverdagen enklere for håndverkere i de tilfellene der oppdraget innebærer så lite kjøring at det må anses som trafikk-sikkerhetsmessig uproblematisk at kjøringen ikke er underlagt reglene om kjøre- og hviletid. I mars 2015 ble unntaket, for så vidt gjelder transport i EU-landene, utvidet til å gjelde transport av materiale mv. innenfor en radius av 100 km fra stedet der foretaket er hjemmehørende. Denne endringen er ennå ikke gjennomført i Norge, og her vil derfor "håndverkerunntaket" fortsatt bare gjelde innenfor en radius på 50 kilometer. Imidlertid blir et forslag til forskrifts-endring til gjennomføring av bl.a. denne unntaksutvidelsen i norsk rett nå sendt på høring.

SPØRSMÅL NR. 1058**Innlevert 2. juni 2015 av stortingsrepresentant Sverre Myrli****Besvart 9. juni 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«2. juni kunne vi i nyhetene høre at SJ likevel ikke skal starte å kjøre hurtigtog tur/retur Oslo-Stockholm fra i

sommer med reisetid på 4,5 timer, slik det tidligere har vært annonsert.

Hva er Samferdselsdepartementets vurdering av saken, hvilken dialog har norske samferdselsmyndig-

heter med svenske samferdselsmyndigheter om saken og når vil det nye hurtigtogtilbudet bli startet opp?»

Svar:

Togtilbudet mellom Oslo–Karlstad (–Stockholm) er regulert i en trafikkavtale mellom Samferdselsdepartementet og det svenske Trafikverket som oppdragsgivere og SJ AB som togoperatør, og består av to daglige avganger hver vei. Det overordnede formålet med avtalen er å skape daglige direkte togforbindelser på strekningen Oslo–Karlstad–Stockholm. Samferdselsdepartementet har hatt en dialog med SJ AB om endring av dagens avtale med innføring av en ekstra daglig avgang på hverdager, raskere kjøretid og bruk av nyere togsett med foreslått oppstart fra august 2015. Raskere kjøretid oppnås gjennom færre stopp, bruk av nyere og raskere tog og forbedret ruteplan. Samferdselsdepartementet har vært svært positiv til SJ ABs foreslåtte tilbudsending da raskere kjøretid blant annet kan bidra til at toget oppnår økt konkurransekraft mot fly på denne strekningen. Tidligere i vår sendte Jernbaneverket ut informasjon til alle jernbaneforetak vedrørende planlagte arbeider på Kongsvingerbanen fra 2016. Jernbaneverket planla å skifte ut kontaktledningsanlegget (KL-anlegget) på banen på strekningen Lillestrøm–Årnes/Kongsvinger. Dette innebar at Kongsvingerbanen ville stenges på nevnte strekning i tidsrommet kl. 9-14 mandag-lørdag samt ca. kl. 4-14 på tilnærmet hver søndag i en periode på opp til 3,5 år. SJ AB informerte i etterkant Jernbaneverket og Samferdselsdepartementet om at det planlagte arbeidet i sporet på Kongsvinger-

banen ville skape problemer for deres togsatsing mellom Oslo og Stockholm. SJ viste blant annet til at det er uaktuelt å benytte buss for tog da det ikke vil være et konkurransedyktig alternativ til fly, som SJ planlegger å ta opp kampen om passasjerene med og at det ikke ville være mulig å oppnå lønnsomhet i satsingen. Det er gjennomført kundemøter mellom SJ AB og Jernbaneverket etter at det planlagte arbeidet i sporet på Kongsvingerbanen ble kjent, hvor også Samferdselsdepartementet har vært til stede. Hensikten med møtene har vært å vurdere hvorvidt det er mulig å gjennomføre arbeidene med utskifting av KL-anlegget på en annen måte som i mindre grad påvirker SJs togtilbud negativt. Kongsvingerbanen er svært trafikkert både på dag- og nattestid og det er dermed mange avveininger å ta ved arbeid i sporet på denne banen. Jernbaneverket har arbeidet med å se på alternative løsninger frem til fredag 5. juni. Jernbaneverket har kommet frem til en løsning som innebærer en utsettelse av KL-anlegget på Kongsvingerbanen i minst 2 år. Midlene til vedlikehold vil anvendes til annet vedlikehold på jernbanenettet. Jernbaneverket vil allerede nå starte arbeidet med å planlegge KL-arbeider på andre jernbanestrekninger. Dette vil kunne innebære at KL-fornyelse ved andre strekninger vil kunne forseres. Det har vært et godt samarbeid mellom Jernbaneverket og SJ AB for å finne en god løsning i en krevende situasjon. Det er viktig at Jernbaneverket og togoperatørene før KL-anleggene etter hvert skal skiftes ut, sammen arbeider for å finne gode løsninger som minimerer ulempene ved arbeider i sporet. SJ ABs togsatsing vil dermed starte opp, som planlagt, 9. august i år.

SPØRSMÅL NR. 1059

Innlevert 2. juni 2015 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 10. juni 2015 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Hvordan mener og planlegger statsråden at Norge skal ta en lederrolle hva gjelder å bekjempe religiøse konflikter nasjonalt og internasjonalt?»

BEGRUNNELSE:

I Dagbladet 12. mars kunne vi lese at nordmenn mener religiøse konflikter er den største utfordringen i verden. Under toppmøtet om ekstremisme i Washington DC i februar, sa statsråden at Norge vil være vertskap for en oppfølgingskonferanse. Norske borgere deltar i krigs-

lignende handlinger i utlandet, og radikalisererte grupper forsterker sine kontaktflater på tvers av landegrensene.

Svar:

Det er en viktig oppgave for regjeringen å bekjempe radikalisering og voldelig ekstremisme. Dette gjelder uavhengig av om radikaleringen og den voldelige ekstremismen har opphav i ytterliggående politiske miljøer på høyre- eller venstresiden, eller jihadistiske grupperinger. Det er de voldsforherligende ideologiene, og den radikalisering de medfører, vi må bekjempe.

pe, uavhengig om de er religiøst begrunnet eller ei. Internasjonalt foregår det nå et omfattende arbeid mot radikaliserings og voldelig ekstremisme. Norge er her et av landene som aktivt har fulgt opp president Barack Obamas initiativ ved å arrangere den europeiske oppfølgingskonferansen i Oslo 4. – 5. juni. Konferansen hadde mer enn 350 deltakere fra hele Europa, og en hel dag var rettet mot ungdom under overskriften Youth Against Violent Extremism. Som et resultat av konferansen ble det etablert et europeisk ungdomsnettverk som arbeider for respekt og toleranse, og mot ekstremismens intoleranse og forakt for alle som tenker, mener og oppfører seg annerledes. Konferansen samlet også myndighetspersoner som vil ta arbeidet med å kjempe mot ekstremisme og for grunnleggende verdier som demokrati, ytringsfrihet og rettsstatsprinsipper videre på nasjonalt nivå i europeiske land. Re-

gjeringen arbeider mot voldelig ekstremisme også i en større internasjonal kontekst. Vi bruker våre betydelige bistandsmidler til å styrke arbeidet for forebygging av voldelig ekstremisme og støtte utdanning og yrkesopp-læring, slik at flere ungdommer kan være med på å skape sin egen fremtid. Sårbare grupper rekrutteres oftere til ekstremistiske miljøer. Vi vil derfor bruke fire milliarder kroner i tiden frem til 2017 på nettopp yrkesopp-læring og utdanning, og ytterligere 100 millioner på internasjonale prosjekter som skal motvirke voldelig ekstremisme i de delene av verden som er mest utsatt. Vi vil også fortsette med å støtte det langsiktige arbeidet FN utfører for å forebygge terrorisme. Her vil vi fokusere på rettsstatsprinsipper og menneskerettigheter, da dette er viktige og sterke deler av vårt forsvarsverk mot voldelig ekstremisme.

SPØRSMÅL NR. 1060

Innlevert 2. juni 2015 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 10. juni 2015 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Kan utenriksministeren offentliggjøre det (opphavle-ge) norske mandatet for TISA-forhandlingane som vart skrive i november 2013, og meiner utanriksministeren at regjeringas posisjonspapir no er det gjeldande norske mandatet for TISA-forhandlingane?»

GRUNNGJEVING:

Onsdag 20. april sende eg eit spørsmål til utanriksministeren der eg bad han avklare om det finnes eit norsk mandat for TISA-forhandlingane, og fortelje når dette dokumentet er skriven.

Utanriksministeren gav meg følgjande svar:

«Ja, det finnast eit norsk mandat for TISA-forhandlingane. Det vart skrive i november 2013 då regjeringa stadfesta mandatet til å ta del i forhandlingane, i samband med at vi la fram vårt opningstilbod. Grunnlaget for denne avgjerda, og regjeringa sine overordna posisjonar i forhandlingane, blei offentleggjort 17. mars 2015 på regjeringa si nettside. Dette er det gjeldande norske mandatet i forhandlingane.»

Det verker ut i frå dette svaret som utanriksministeren no meiner at regjeringa sitt posisjonspapir er det gjeldande norske mandatet for TISA-forhandlingane.

Svar:

Regjeringa stadfesta i november 2013 vårt mandat i TISA-forhandlingane, i samband med framlegginga av opningstilbodet Noreg la fram. 17. mars 2015 offentliggjorde regjeringa innhaldet i det norske mandatet slik det vart vedteke i november 2013. Det norske posisjonspapiret er Noreg sitt mandat i TISA-forhandlingane.

SPØRSMÅL NR. 1061**Innlevert 2. juni 2015 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 12. juni 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvordan sikre at frivillige som følger pasienter til sykehus eller annen spesialisthelsetjeneste får reise hjem så raskt som mulig, og samtidig dekket reiseutgiftene hvis brukeren blir innlagt og ikke skal returnere hjem sammen med følgeren?»

BEGRUNNELSE:

Mange lokalsamfunn har lange reiseavstander til sykehus eller annen spesialisthelsetjeneste. Noen steder kan hele dagen gå med til å følge pasienter som har behov for assistanse. Noen kommuner har tatt i bruk frivillige fra frivillighetssentralene eller andre organisasjoner til å utføre denne viktige tjenesten. Dette er personer som har skrevet under på taushetsplikten, og som er godkjent av kommunen. For kommunen så avhjelper dette stort, fordi kommunen ikke trenger bruke egne ansatte til å gjøre denne jobben.

Noen ganger er problemstillingen som pasienten skal til sykehuset for, så alvorlig at vedkommende blir innlagt. Da er det ingen hjemmel for at den som følger pasienten kan komme seg hjem på samme måte som de kom til sykehuset på. Følgeren må selv finne seg offentlig kollektiv, ja til og med er det noen som da ikke kommer seg hjem i løpet av den dagen pga. sjelden kollektivtransport. Hadde følgeren hatt rett til å følge samme bil eller reisemåte hjem som den som var tiltenkt pasienten om pasienten ikke hadde blitt innlagt, hadde problemet vært løst. Slik er det ikke i dag, følgeren kan ikke følge reisetilbudet som var bestilt og tiltenkt pasienten om ikke pasienten selv er med på reisen.

Svar:

Pasient- og brukerrettighetsloven gir pasienter rett til dekning av nødvendige utgifter når pasienter må reise for å motta helsetjenester. Rettigheten utdypes videre i syketransportforskriften. Pasienten har rett til dekning av utgifter tilsvarende billigste reisemåte med rutegående transportmiddel, med mindre pasientens helsetilstand gjør det nødvendig å bruke et dyrere transportmiddel, eller rutegående transport ikke er oppført på strekningen.

Dersom pasientens helsetilstand ikke tillater bruk av rutegående transportmiddel på reisen, må dette dokumenteres av behandler. Behandler utsteder da rekvisisjon på medisinsk grunnlag for bruk av annet transportmiddel for pasienten.

Når pasienter av medisinske eller behandlingsmessige grunner har behov for ledsager på reisen, har ledsager rett til å få dekket nødvendige utgifter forbundet med å følge pasienten. Utgifter til transport, kost og overnatting for ledsager dekkes etter de samme reglene som gjelder for pasienter, jf. syketransportforskriften § 9.

I tilfeller der ledsager følger en pasient som legges inn på institusjon, får ledsager dekket reiseutgifter hjem fra institusjonen etter de vanlige reglene i syketransportforskriften. Det vil si at ledsager har rett til å få dekket reiseutgifter til billigste rutegående transportmiddel, jf. syketransportforskriften § 5. Dette gjelder også når pasient og ledsager har reist med drosje til behandlingsstedet fordi pasientens helsetilstand gjorde det nødvendig å benytte drosje. På samme måte som for pasient har også ledsager rett til å få dekket annen transport enn billigste rutegående transportmiddel dersom kommunikasjonsmessige forhold gjør det nødvendig jf. § 5 bokstav c.

Det er lokalt pasientreisekontor som avgjør om det er behov for annen transport av kommunikasjonsmessige grunner, jf. syketransportforskriften § 5 fjerde ledd. I merknaden til bestemmelsen nevnes det som eksempel at det ikke går rutegående transport på strekningen. Det må gjøres en konkret skjønnsmessig vurdering av behovet for annen transport i hver enkelt sak, for eksempel om det er behov for å rekvirere drosje fordi det ikke går rutegående transport som ledsager kan benytte den dagen.

Regelverket for pasientreiser legger ingen føringer for hvor lang reisetid og ventetid på reisen pasienter eller ledsagere må regne med. Pasientreisekontorene har fokus på å forvalte regelverket til det beste for pasienten og på en økonomisk måte for å utnytte ressursene til helseforetakene best mulig, og slik sett kan det derfor oppstå ventetid på hjemtransport også for ledsagere, som for pasienter.

Helse- og omsorgsdepartementet har presisert overfor de regionale helseforetakene at de har et totalansvar for å sørge for syketransport. Dette innebærer også å sørge for at ledsager er tilgjengelig i de tilfellene hvor pasienten ikke er i stand til å skaffe ledsager selv, når det er nødvendig for at reisen skal bli forsvarlig. På grunn av lokale tilknytninger og lokalkunnskaper, vil det antagelig mange steder ligge godt til rette for at kommune og foretak avtaler samarbeid om nødvendig ledsagertjeneste og hvordan dette best mulig kan gjennomføres.

SPØRSMÅL NR. 1062**Innlevert 2. juni 2015 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 9. juni 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Hvor mange ganger skal en bruker som har en irreversibel funksjonshemming eller lidelse måtte sende inn og dokumentere samme problemstilling for å få godkjent og vedtatt retten til tekniske hjelpemiddel eller andre tiltak som f.eks. hjelpestønad?»

BEGRUNNELSE:

For mange brukere er det tøft nok å godta sin funksjonshemming og ikke minst leve med den, om de ikke skal måtte kjempe mot et vanskelig offentlig system i tillegg.

En historie er om en ung mann som for 28 år siden ble påkjørt av en person som kjørte i ruspåvirket tilstand. Påkjørselen resulterte i at denne unge mannen måtte amputere begge beina. Vedkommende har slitt med å finne proteser som passer, og har måttet reise langt for å få tilpasset disse. I de siste 13 årene har vedkommende hvert år måttet skrive ny søknad om protese, begrunne hvorfor behov og legge ved oppdatert legeerklæring. Det skal vel mye til at personens behov for protese vil endre seg, og at de medisinske begrunnelsene ikke vil være de samme. Søknaden har vært identisk lik de siste 13 årene, men brukeren har måttet søke på samme mal som før.

Det samme systemet opplever de foreldre som får et barn født med Downs Syndrom, og har behov for hjelpestønad. Her må legeerklæring legges ved hvert år som sier at barnet har denne diagnosen, selv om den i all sitt vesen er livslang.

Hverdagen for personer med livsvarige diagnoser er tunge nok, og derfor bør systemet kunne ta høyde for at det finnes livslange sykdommer som brukeren alltid vil lide av, og ikke kunne bli frisk fra.

I denne IKT verdens tidsalder bør det kunne legges inn slike opplysninger og avhjelpe brukeren fra å måtte dokumentere alle disse opplysninger hver gang det er noen behov.

Dette ville gi et mindre behov for oppraderte legeerklæringer, bruk av færre legetimer og ikke minst forenkle systemet hos NAV.

Svar:

Representanten Bollestads spørsmål dreier seg om Arbeids- og velferdsetatens krav til dokumentasjon

knyttet til ulike søknader – eksemplifisert ved søknad om hjelpemidler og hjelpestønad. Jeg vil peke på at diagnose i seg selv ikke er nok til å utløse rettigheter etter folketrygdloven. Det er gjerne flere vilkår utover det medisinske som må være oppfylt for å få rett til ytelse. For rett til hjelpestønad er det ikke nok at personen har en varig sykdom, skade eller lyte. Det må også foreligge et særskilt behov for tilsyn og pleie på grunn av sykdommen mv. Ved vurderingen av hvilken sats stønaden skal ytes etter, skal det legges vekt på hvor mye den fysiske og psykiske funksjonsevnen er nedsatt, hvor omfattende pleieoppgaven og tilsynet er, hvor stort behov vedkommende har for stimulering, opplæring og trening og hvor mye oppgaven binder den som gjør arbeidet. Derfor må både diagnose og pleiebehov dokumenteres. To personer med samme medisinske diagnose kan ha ulikt funksjonsnivå og dermed ulikt behov for ekstra pleie. Selv om den medisinske diagnosen i mange tilfeller åpenbart er uendret, kan pleiebehovet endre seg over tid. I noen tilfeller kan pleiebehovet avta; i andre tilfeller kan pleiebehovet øke. Når Arbeids- og velferdsetaten ber om oppdatert legeerklæring, er hensikten blant annet å få belyst om det har skjedd endringer i pleiebehovet. Dette sikrer også at en fanger opp tilfeller der pleiebehovet kan ha økt såpass mye at det foreligge rett til hjelpestønad etter en høyere sats enn tidligere. Tilsvarende er det ved søknad om ulike typer hjelpemiddel – i spørsmålet fra representanten eksemplifisert gjennom søknad om protese. Selv om etaten ikke på noen måte betviler at en person som har amputert begge ben vil ha behov for en protese, så er det viktig at man har oppdaterte medisinske opplysninger for å sikre at man får den protesen eller det hjelpemidlet man har behov for. Behovene endrer seg ofte over tid, slik at det ikke nødvendigvis vil være riktig å tilstå eksakt samme hjelpemiddel hver gang dette må byttes. Jeg er selvsagt enig med representanten i at det ikke bør stilles unødige krav til brukerne der det ikke er behov for det. Jeg forutsetter at Arbeids- og velferdsdirektoratet jevnlig vurderer kravene til dokumentasjon. Jeg tenker da på hvilken dokumentasjon som skal være nødvendig, hvor hyppig dokumentasjon skal innhentes, og i hvilken form dokumentasjonen skal frambringes overfor etaten. Jeg vil likevel avslutningsvis igjen peke på viktigheten av at man innhenter tilstrekkelig dokumentasjon til å sikre at rett ytelse eller tjeneste blir gitt i alle saker.

SPØRSMÅL NR. 1063**Innlevert 3. juni 2015 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen****Besvart 9. juni 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hva gjør statsråden for at forbedringen av tilbudet på strekningen Oslo - Stockholm vil finne sted som det opprinnelig var planlagt, ved at Svenska Järnvegar setter inn hurtigtoget X2000 på strekningen?»

BEGRUNNELSE:

I dag ble det kjent at SJ velger å legge ned satsingen på hurtigtog mellom Oslo og Stockholm som skulle startet 9. august i år. I følge Dagens Nyheter og norsk media skyldes dette at Jernbaneverket igangsetter utskifting av kjøreledningen mellom Kongsvinger og Lillestrøm.

Det at et forbedringstiltak medfører et dårligere tilbud, og ikke et bedre tilbud er ikke akseptabelt.

Ved å sette inn togsettet X2000 på strekningen så vil reisetiden mellom Oslo og Stockholm bli redusert fra 6 til 4,5 timer. Dette vil gjøre at tog får bedre konkurransekraft overfor reisemåter som medfører store klimautslipp. Mellom Stockholm og Malmø er det tilsvarende reisetid og der har toget en markedsandel på 40 %, og SJ har en forventning om en markedsandel på minst 20 % på strekningen Oslo - Stockholm.

Jeg håper derfor det er mulig å finne løsninger som gjør at både linjen får en nødvendig oppgradering og at hurtigtogene mellom Oslo og Stockholm kan gå som opprinnelig planlagt.

Svar:

Togtilbudet mellom Oslo–Karlstad(–Stockholm) er regulert i en trafikkavtale mellom Samferdselsdepartementet og det svenske Trafikverket som oppdragsgivere og SJ AB som togoperatør, og består av to daglige avganger hver vei. Det overordnede formålet med avtalen er å skape daglige direkte togforbindelser på strekningen Oslo–Karlstad–Stockholm.

Samferdselsdepartementet har hatt en dialog med SJ AB om endring av dagens avtale med innføring av en ekstra daglig avgang på hverdager, raskere kjøretid og bruk av nyere togsett med foreslått oppstart fra august 2015. Raskere kjøretid oppnås gjennom færre stopp, bruk av nyere og raskere tog og forbedret ruteplan. Samferdselsdepartementet har vært svært positiv til SJ ABs foreslåtte tilbudsendring da raskere kjøretid blant annet kan bidra til at toget oppnår økt konkurransekraft mot fly på denne strekningen.

Tidligere i vår sendte Jernbaneverket ut informasjon til alle jernbaneforetak vedrørende planlagte arbeider på Kongsvingerbanen fra våren 2016. Jernbaneverket planla å skifte ut kontaktledningsanlegget (KL-anlegget) på banen på strekningen Lillestrøm–Årnes/Kongsvinger. Dette innebar at Kongsvingerbanen ville stenges på nevnte strekning i tidsrommet kl. 9-14 mandag-lørdag samt ca kl. 4-14 på tilnærmet hver søndag i en periode på opp til 3,5 år.

SJ AB informerte i etterkant Jernbaneverket og Samferdselsdepartementet om at det planlagte arbeidet i sporet på Kongsvingerbanen ville skape problemer for deres togsatsing mellom Oslo og Stockholm. SJ viste blant annet til at det er uaktuelt å benytte buss for tog da det ikke vil være et konkurransedyktig alternativ til fly, som SJ planlegger å ta opp kampen om passasjerene med og at det ikke ville være mulig å oppnå lønnsomhet i satsingen.

Det er gjennomført kundemøter mellom SJ AB og Jernbaneverket etter at det planlagte arbeidet i sporet på Kongsvingerbanen ble kjent, hvor også Samferdselsdepartementet har vært til stede. Hensikten med møtene har vært å vurdere hvorvidt det er mulig å gjennomføre arbeidene med utskifting av KL-anlegget på en annen måte som i mindre grad påvirker SJs togtilbud negativt. Kongsvingerbanen er svært trafikkert både på dag- og nattestid og det er dermed mange avveininger å ta ved arbeid i sporet på denne banen.

Jernbaneverket har arbeidet med å se på alternative løsninger frem til fredag 5. juni. Jernbaneverket har kommet frem til en løsning som innebærer en utsettelse av KL-anlegget på Kongsvingerbanen i minst 2 år. Midlene til vedlikehold vil anvendes til annet vedlikehold på jernbanenettet. Jernbaneverket vil allerede nå starte arbeidet med å planlegge KL-arbeider på andre jernbanestrekninger. Dette vil kunne innebære at KL-fornyelse ved andre strekninger vil kunne forseres.

Det har vært et godt samarbeid mellom Jernbaneverket og SJ AB for å finne en god løsning i en krevende situasjon. Det er viktig at Jernbaneverket og togoperatørene sammen før KL-anleggene etter hvert skal skiftes ut, arbeider for å finne gode løsninger som minimerer ulempene ved arbeider i sporet.

SJ ABs togsatsing vil dermed starte opp, som planlagt, 9. august i år.

SPØRSMÅL NR. 1064**Innlevert 3. juni 2015 av stortingsrepresentant Truls Wickholm****Besvart 10. juni 2015 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«18 EU-stater publiserer advarsler til eget næringsliv angående forbindelser til israelske bosettinger. De israelske bosettingene på okkupert område er ulovlige etter internasjonal lov og hindrer en fredelig løsning på den israelsk-palestinske konflikten.

Vil norske myndigheter utarbeide en skriftlig anbefaling til norsk næringsliv som fraråder økonomisk samkvem som støtter opp om ulovlig bosettingsvirksomhet, og andre folkeretts- og menneskerettighetsbrudd i de okkuperte palestinske områdene?»

BEGRUNNELSE:

Det er per i dag 18 EU-stater som publiserer advarsler til eget næringsliv angående forbindelser til israelske bosettinger. De israelske bosettingene på okkupert område er ulovlige etter internasjonal lov og hindrer en fredelig løsning på den israelsk-palestinske konflikten.

Formålet med å publisere en slik advarsel er å bevisstgjøre eget næringsliv om den juridiske-, økonomiske- og omdømme risikoen man vil utsette seg for ved aktivitet i bosettingene eller ved aktivitet som kommer bosettingene til gode, f.eks. turisme. Advarslene fungerer også som en markering overfor Israel om at man ikke anser bosettingene på okkupert land som en del av Israel.

Arbeiderpartiet har på sitt landsmøte vedtatt at man ønsker at norske myndigheter må utarbeide en skriftlig anbefaling til norsk næringsliv som fraråder økonomisk samkvem som støtter opp om ulovlig bosettingsvirksomhet, og andre folkeretts- og menneskerettighetsbrudd i de okkuperte palestinske områdene.

Følgende 18 land har publisert "business warning" for Israel: Austria, Belgium, Croatia, Czech Republic, Denmark, Finland, France, Greece, Ireland, Italy, Latvia, Luxemburg, Malta, Portugal, Slovenia, Spain, UK, Sweden

Bakgrunnen for at det kan gjøres slike vedtak og at myndighetene i de ovennevnte landene kommer med slike anbefalinger stammer fra Genève-konvensjon, artikkel 49:

"Massetvangsflytninger, individuelle tvangsflytninger og deportering¹² -av beskyttede personer fra det okkuperte område til okkupasjonsmaktens område eller til en annen stats område, enten det er okkupert eller ikke, er forbudt uansett grunnen."

Og:

"Okkupasjonsmakten kan ikke deportere eller flytte en del av sin egen sivilbefolkning til det område som den okkuperer." Og fra FN: "Guiding Principles on Business and Human Rights"

som ble vedtatt av Human Rights Council i 2011.

Svar:

Regjeringen anser de israelske bosettingene på okkupert område som folkerettsstridige. Dette synet er forankret i en rekke resolusjoner fra FNs sikkerhetsråd, deriblant resolusjon 465 og 471, og vurderinger fra den internasjonale domstolen i Haag.

For Norge innebærer dette både en forpliktelse til ikke selv å iverksette støttende tiltak, og til å motvirke aktiviteter som støtter opp under de ulovlige bosettingene.

Som jeg bekreftet i skriftlig svar til representanten Huitfeldt 24. juni 2014, vil regjeringen arbeide for at alle relevante avtaler som inngås med Israel inneholder en klausul om at disse kun vil ha gyldighet for det territoriet som var internasjonal anerkjent og underlagt israelsk kontroll før 4. juni 1967. En slik avgrensning er i tråd med folkeretten, slik den kommer til uttrykk blant annet i sikkerhetsrådsresolusjon 242 (1967).

Den samme territorielle avgrensningen av staten Israel er også lagt til grunn for forståelsen av EFTAs frihandelsavtale med Israel. Dette betyr blant annet at varer som er produsert i bosettingene på okkupert område ikke skal tilstås preferensiell behandling. Videre vil EUs presiseringer av Israels territorium i EØS-relevant regelverk gjelde tilsvarende for norsk rett.

Hvorvidt det også er hensiktsmessig å utarbeide en skriftlig anbefaling til norsk næringsliv som fraråder økonomisk samkvem med de ulovlige israelske bosettingene, er gjenstand for vurdering.

SPØRSMÅL NR. 1065**Innlevert 3. juni 2015 av stortingsrepresentant Truls Wickholm****Besvart 10. juni 2015 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«EUs retningslinjer for bosettinger ble vedtatt av EU sommeren 2013 og trådte i kraft fra 1. januar 2014. Formålet er at å sikre at alle avtaler EU har med Israel bare gjelder for Israel innenfor grensene fra før 1967.

Er regjeringen enige i at det er rimelig å sette slike retningslinjer, dersom regjeringen er enig i dette, hva vil i tilfellet Norge gjøre for å følge opp intensjonene i EUs retningslinjer for israelske bosettinger?»

BEGRUNNELSE:

Israelske selskap som ønsker støtte eller samarbeid som inkluderer EU-penger f.eks. forskningsmidler, må garantere at de ikke har direkte eller indirekte forbindelser til okkupasjonen.

30. juni 2013 vedtok EU-kommisjonen en merknad som inneholder retningslinjer for berettigelse av israelske selskaper og deres aktiviteter i territoriene okkupert av Israel siden juni 1967 for tilskudd, premier og finansielle instrumenter finansiert av EU fra 2014 og utover. Disse retningslinjene fastsatte territoriale begrensninger for hvordan Kommisjonen vil tildele EU-støtte til israelske enheter.

Disse retningslinjene ble utarbeidet som en oppfølging til den politiske beslutningen tatt av utenriksministrene i EUs medlemsstater i EU Foreign Affairs Council av 10. desember 2012. Der det fremgår at alle avtaler mellom staten Israel og EU må utvetydig og eksplisitt kunne vise deres uavvendelighet til territoriene okkupert av Israel i 1967.

Retningslinjene er også i samsvar med EUs mangeårige posisjon om at israelske bosetninger er ulovlige i henhold til folkeretten og med den ikke-anerkjennelse av EU av Israels suverenitet over de okkuperte områdene, uavhengig av deres juridiske status i henhold til nasjonal israelsk lov.

I retningslinjene uttrykkes bekymring for at israelske enheter som er tilstede i de okkuperte områdene kan ha nytte av EU-støtte.

Formålet med retningslinjene er å lage et skille mellom staten Israel og de okkuperte områdene når det gjelder EU-støtte.

Den europeiske utenriktstjenesten har informert den israelske delegasjonen til EU før offentliggjøring av innkalling og har invitert den israelske siden for å holde diskusjonene på de avtaler som er under utarbeidelse.

Regjeringen Solberg har uttrykt at den ønsker økt samarbeid og handel med Israel. Det vil i en slik situasjon kunne være særlig viktig å på lik linje med EU avklare at man ikke ønsker samarbeid med de personer, selskap, eller institusjoner som tjener på den ulovlige okkupasjonen av Vestbredden og Gaza.

Svar:

Regjeringen mener at avtaler som inngås med Israel bør inneholde en presisering av at disse avtalene kun vil ha gyldighet for det territoriet som var internasjonalt anerkjent og underlagt israelsk kontroll før 4. juni 1967. Grunnen er at regjeringen, i likhet med EU, anser de israelske bosettingene på okkupert palestinsk område som folkerettsstridige. Regjeringens holdning hva gjelder inngåelse av avtaler med Israel, er her i tråd med konklusjonene fra EUs utenriksråd den 10. desember 2012. I kjølvannet av EUs utenriksråd i desember 2012, kunngjorde EU 19. juli 2013 et sett med bestemte retningslinjer som fastsetter betingelsene for tildeling av EU-støtte til israelske enheter, eller deres aktiviteter, i de områder som Israel har okkupert siden 4. juni 1967. Retningslinjene fastsetter at israelske enheter ikke må være etablert eller operere i bosettingene på okkupert palestinsk område for at de skal kunne motta tilskudd, priser og finansielle instrumenter, støttet av EU. Israelske søkere må avgi en erklæring om at de oppfyller disse kriteriene.

I forlengelsen av dette, har EU presisert at bosettingene ikke omfattes av lovgivningens anvendelsesområde, der Israel er nevnt i EUs lovgivning. Ett eksempel på dette er veterinærhelseområdet, jf. forordning 166/2014/EU av 17. februar 2014, som er inntatt i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett.

Der EU inntar presiseringer av Israels territorium i EØS-relevant regelverk, vil dette gjelde tilsvarende for Norge ved gjennomføring i norsk rett.

Den samme territorielle avgrensningen av staten Israel er for øvrig også lagt til grunn for forståelsen av EFTAs frihandelsavtale med Israel. I praksis betyr dette at varer som er produsert på okkupert palestinsk område, inkludert bosetninger, ikke skal tilstås preferensiell behandling etter EFTAs frihandelsavtale med Israel. Dette er også i tråd med EUs forståelse av sin frihandelsavtale med Israel.

SPØRSMÅL NR. 1066**Innlevert 3. juni 2015 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 10. juni 2015 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Mener statsråden det er god utviklingspolitikk og i tråd med regjeringens menneskerettighetspolitikk å gi bistandspenger til brutale diktatorer som begår grove menneskerettighetsbrudd, for at de skal ta mot tvangs-returnerte asylsøkere fra Norge?»

BEGRUNNELSE:

Viser forøvrig til Meld. St. 10 (2014-2015) om menneskerettighetene som mål og middel i utenriks- og utviklingspolitikken og Stortingets behandling; samt Meld. St. 25 (2012-2013) Dele for å skape, demokrati, rettferdig fordeling og vekst i utviklingspolitikken, og Stortingets behandling av denne.

Bakgrunnen for spørsmålet er regjeringens arbeid for returavtale med Eritrea.

Svar:

Målet med utviklingspolitikken er å bidra til økonomisk utvikling, økt demokratisering, gjennomføring av menneskerettigheter, godt styresett og tiltak som bringer mennesker varig ut av fattigdom.

Regjeringens politikk er nærmere beskrevet i meld. St. 10 (2014-2015)

«Muligheter for alle – menneskerettighetene som mål og middel i utenriks- og utviklingspolitikken».

I stortingsmeldingen legger Regjeringen til grunn at Norge skal stille tydelige krav til mottakere av norsk bistand om vilje til fremgang innen menneskerettigheter, demokrati og rettsstatsutvikling, og at manglende oppfølging kan få konsekvenser for innretning og omfang av bistanden. Stortinget har gjennom behandlingen av denne meldingen gitt sin tilslutning til dette.

Debatten om meld. St. 10 viste at det er tverrpolitisk enighet om at bilateral, stat-til-stat dialog er en viktig del av Norges menneskerettighetsarbeid internasjonalt, inkludert for land med store menneskerettighetsutfordringer. Dette krever konkret analyse både av hva mottakers ansvar er og de dilemmaene som kan oppstå i samarbeidet.

I land der autoritære regimer styrer, ytes norsk bistand i all hovedsak gjennom humanitære organisasjoner, FN og andre multilaterale kanaler, slik at vi når den nødlidende befolkningen uten å bidra til å styrke eller legitimere et undertrykkende regime.

SPØRSMÅL NR. 1067**Innlevert 3. juni 2015 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt****Besvart 18. juni 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Hvilke nye grep tok statsråden selv etter at han tok over styringen av Arbeidsdepartementet i oktober 2013 som viser at han håndterte moderniseringsprosjektet i NAV bedre enn sine to forgjengere?»

BEGRUNNELSE:

Arbeidsministeren sier til dagens Næringsliv 15. mai at det er de rødgrønne sin skyld at NAVs IKT-program blir dyrere enn planlagt.

Svar:

Da jeg ble arbeids- og sosialminister var Prosjekt 1 av IKT-moderniseringen i Nav både igangsatt og under replanlegging for å kunne implementere uførereformen innen 1.1.15. I Dagens Næringsliv 15. mai sa jeg derfor at jeg ikke kan klandres for at Nav-prosjektet kom feil ut. I samme artikkel understreket jeg også at jeg har ansvaret for veien videre. Prosjekt 1 blir nå levert innenfor den tids- og kostnadsramme som ble satt ved replanleggingen etter at jeg overtok som arbeids- og sosialminister.

Jeg ser at det var nødvendig å justere kursen raskt når problemene i prosjektet ble avdekket utover våren

2013, noe jeg også har lagt vekt på både i min skriftlige kommunikasjon med Kontroll- og konstitusjonskomiteen og i begge kontrollhøringene. Jeg registrerer også at Stortinget ikke hadde merknader til replanleggingen og konsekvensene av denne, verken da de ble orientert om dette av daværende regjering i statsbudsjettet for 2014 eller av nåværende regjering i revidert nasjonalbudsjett for 2014.

Det er tatt flere konkrete grep for å få levert Prosjekt 1 og ikke minst forberede videre modernisering på en god måte. Det var nødvendig å styrke linjens styring med utviklingsarbeidet og redusere kompleksiteten i klart definerte prosjekter. Det har vi lykket med. For å utnytte både interne og eksterne ressurser bedre, er kontraktstrategien revidert for den videre moderniseringen. Det skal bidra til at vi får utnyttet markedet bedre og styrket kompetansen både på kunde og leverandørsiden. Det er tatt flere grep for å utnytte interne ressurser bedre og dermed legge til rette for å få ned konsulentbruken. Jeg er tilfreds med at vi nå både leverer det replanlagte Prosjekt 1 og har fått på plass ny A-ordning i tråd med planene.

Også fremover må vi evne å lære av erfaringene fra Prosjekt 1 når vi skal gå i gang med videre modernisering. Vi må planlegge bedre, sikre bedre gjennomføringskraft og ikke gape over for mye for å redusere risiko.

Store statlige prosjekter er underlagt kvalitetssikring og dette skal følges videre. Jeg vil likevel understreke at slike prosjekter alltid vil være forbundet med risiko, det gjaldt Prosjekt 1 og det vil også gjelde for den resterende IKT-moderniseringen i Nav.

Jeg viser til at Stortinget i forbindelse med behandlingen av dokument 1 (2014-2015) fattet følgende vedtak:

”Stortinget ber regjeringen på egnet måte fremme sak om beslutningsgrunnlag for Prosjekt 2 som skal beskrive hva som skal leveres, fremdrift og økonomiske forutsetninger. Stortinget ber samtidig regjeringen presentere rammene for den videre strategien for modernisering av Navs IKT-systemer med hensyn til fremdrift og økonomiske forutsetninger.”

Jeg tar sikte på å legge fram en sak for Stortinget om dette i løpet av høsten.

SPØRSMÅL NR. 1068

Innlevert 3. juni 2015 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 12. juni 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Helse-Midt Norge foreslår å legge ned døgnposten ved Distriktpsykiatrisk senter på Kolvereid i Nord-Trøndelag. En slik nedleggelse vil umuliggjøre kommunens mulighet til å overta virksomheten.

Hva vil statsråden gjøre for å unngå en slik nedleggelse?»

BEGRUNNELSE:

Helse Midt-Norge har over tid nedprioritert rekruttering av fagfolk og foreslår nå å legge ned døgnposten ved DPS på Kolvereid. Regjeringens satsing på psykisk helse kommer rart ut dersom Helseforetaket ikke følger dette opp i praksis.

Nærøy kommune er åpen for å overta dette tilbudet, men trenger mer tid for å forberede dette både med tanke på finansiering og regelverk. En nedleggelse nå vil sterkt redusere muligheten for at kommunen kan overta.

Styret i helseforetaket skulle ha behandlet denne saken mandag denne uken, men saken er nå utsatt og det er fortsatt mulighet for departementet til å korrigere prosessen slik at man ikke mister dette viktige tilbudet i Ytre Namdal.

Svar:

Regjeringen legger stor vekt på å videreutvikle en desentralisert psykisk helsetjeneste i Norge. Det er derfor gitt tydelige styringssignaler til de regionale helseforetakene om at bl.a. psykisk helsevern skal prioriteres i forhold til somatisk sektor og at veksten skal komme distriktpsykiatriske sentre (DPS) og psykisk helsevern for barn og unge til gode. Oppgaver og ressurser skal overføres fra sykehus til DPS, slik at befolkningen skal kunne motta alle vanlige spesialiserte psykiske helse tjenester ved DPS. Ambulante tjenester og samhandling med kommunene skal videreutvikles. Konkret er det stilt krav om at spesialister (psykiatere og psykologer) skal delta i det ambulante arbeidet, for å sikre kvalitet i utredning og behandling. Videre har regjeringen

besluttet å iverksette et prøveprosjekt hvor kommuner med tilstrekkelig kapasitet og kompetanse kan drifte DPS. Forslaget må sees i sammenheng med kommunereformen og gir større kommuner med tilstrekkelig befolkningsgrunnlag en mulighet til å etablere helhetlige psykiske helsetjenester på tvers av de tradisjonelle skillelinjene mellom kommune og DPS.

Det er 71 DPS i Norge. Disse har et befolkningsgrunnlag på fra 13 000 til over 150 000 innbyggere. Regjeringen ønsker å opprettholde en desentralisert struktur, men er kjent med at det er krevende å sikre tilstrekkelig rekruttering og faglig kvalitet ved de minste DPSene. I DPS-veilederen (Helsedirektoratet 2006) ble det anbefalt et befolkningsgrunnlag på fra 30 000 til 75 000 innbyggere, men med tilføyelse om at det kunne være hensiktsmessig med noe større DPS i de større byene. Kolvereid DPS er landets minste DPS. De regionale helseforetakene har ansvar for å planlegge og drifte tjenestene innenfor de rammer og mål som fastsettes av nasjonale myndigheter. Helse Midt-Norge RHF opplyser at forslaget om nedleggelse av døgnposten ved Kolvereid DPS er begrunnet i mangelfull kvalitet på tilbudet som skyldes vanskene med å rekruttere psykiatere og psykologspesialister. Helse Midt-Norge viser til at mennesker med behov for innleggelse i døgnplass har psykiske lidelser som krever spesialistkompetanse og skal sikres et faglig forsvarlig helsetjenestetilbud i helseforetakene, jf. at psykisk helsevern er et fagfelt som er sterkt underlagt lovkrav og formaliteter til bruk av spesialist. Betydelig tilrettelegging og tidvis bruk av tvang må ofte vurderes. Det vises derfor til at spesialistnærver er en klar forutsetning for forsvarligheten i spesialisthelsetjenesten. Det opplyses videre at Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

ved tilsyn i desember 2014 påpekte avvik fordi Helse Nord-Trøndelag ikke i tilstrekkelig grad sikret nødvendig spesialistkompetanse ved ytelse av spesialisthelsetjenester til pasienter innlagt ved Kolvereid DPS. Ifølge Helse Midt-Norge har vanskene med rekruttering til Kolvereid DPS har gått over lang tid. Psykiatrisk klinikk i Helse Nord-Trøndelag HF har i flere år vært ISO-sertifisert. Helse Midt-Norge opplyser at det nylig er gjennomført sertifiseringstilsyn ved Det Norske Veritas, som bl.a. gir rekrutteringsarbeidet i norddelen av fylket spesielt god karakter. Det Norske Veritas uttrykker at når det likevel ikke lykkes å få rekruttert rett og nok personell, så viser det hvor utfordrende dette er. Ved deltakelse på jobbmesser i inn- og utland, direkte kontakter mot enkeltpersoner, og bruk av rekrutterings- og utleiebyråer har Helse Nord-Trøndelag delvis lyktes med rekruttering til Sykehuset Namsos, men i praksis så har dette kun erstattet naturlig avgang. Helse Midt-Norge understreker at dette gjelder spesialister. Kolvereid DPS har et stabilt og kompetent miljøpersonale. Helse Midt-Norge opplyser at pasienter med behov for døgnbehandling vil få tilbud ved Sykehuset Namsos og eventuelt ved Sykehuset Levanger. Eventuelle pasienter som er innlagt på Kolvereid når døgnavdelingen stenges vil bli overført til Namsos. Det opplyses videre at

Helse Nord-Trøndelag HF vil styrke de ambulante tjenestene og polikliniske tilbud ved Kolvereid DPS, og at dette gjøres mulig ved spesialister fra Namsos. Avstanden til stedet der de får innleggelse blir større for de aktuelle pasienter i Kolvereid DPS sitt nedslagsfelt. Helse Midt-Norge RHF uttrykker likevel at de er trygge på at kvaliteten i pasienttilbudet blir sikret ved de løsninger som velges.

SPØRSMÅL NR. 1069

Innlevert 3. juni 2015 av stortingsrepresentant Gunhild Berge Stang

Besvart 10. juni 2015 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Bør deltaking i politiske prosessar nasjonalt og lokalt være gyldig grunnlag for permisjon frå øvingar i Heimevernet?»

GRUNNGJEVING:

Det er viktig å kunne delta i politiske prosessar, det vere seg som folkevald eller politisk tilsatt nasjonalt og lokalt. Folkevalde og politiske sekretærar blir som

andre kalla inn til årleg trening i heimevernet. Mot slutten av våren og hausten er det særlege hektiske periodar i landets folkevalde organ, både lokalt og nasjonalt, noko som kan gjere det krevjande å kombinere deltaking i politiske prosessar med å gjennomføre HV-trening. Det vil vere nyttig med ei klargjering av gjeldande praksis, og om kva statsråden meiner bør vere retningslinjene for å kunne kombinere sine plikter som folkevald eller politisk sekretær med sine plikter som soldat i Heimevernet.

Svar:

Eg viser til brev frå Stortinget sin president av 3. juni i år med vedlagt spørsmål frå representanten Gunhild Berge Stang om fritak frå øvingar i Heimevernet i samband med politisk arbeid som folkevalt eller politisk tilsett.

Heimevernssoldatar kan få utsetting av teneste i fred når samfunnsinteresser eller vektige velferdsgrunnar krev det, jamfør heimevernsloven § 22. Forskrift til lov om Heimevernet punkt 69 gir føresegn om at det kan bli gitt fritak frå heimevernsteneste i fred når offentlege oppdrag eller verv gjer det vanskeleg å gjennomføra tenesta.

Det er opp til det enkelte heimevernsdistrikt å ta stilling til søknader om utsetting av heimevernsteneste.

Det kan søkast om utsetting av heile tenesta, eller om tenestefri for enkelte dagar.

Om ho eller han som søker om utsetting av heimevernsteneste får godkjent slik utsetting, kjem an på grunngevinga til søkaren og tilhøva i dei respektive heimevernsdistrikta. Eit eventuelt avslag kan klagast inn for generalinspektøren for Heimevernet.

Det går dessutan fram av vernepliktsforskriften § 10-3 at kandidatar til stortingsval, fylkestingsval og kommuneval etter søknad skal gis utsetting med heimevernsteneste ein månad før valet og fram til og med valdagen.

Det rettslege grunnlaget for utsetting av heimevernsteneste legg difor godt til rette for at dei som har politiske verv kan få utsett tenesta når dette er naudsynt for å kunna ivareta vervet.

SPØRSMÅL NR. 1070

Innlevert 4. juni 2015 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 10. juni 2015 av kulturminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«Har regjeringen ambisjon om å fremforhandle en ny avtale med TV2 som innebærer redaksjonelt innhold, samt hovednyhetssendinger og hovedkontor i Bergen?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har varslet at den vil legge frem en stortingsmelding om NRK i løpet av juni. Tidligere i år kom det signaler om at meldingen skulle utvides til også å omfatte kommersiell allmennkringkasting. Nå sendes det sprikende signaler fra regjeringspartiene om hvorvidt meldingen blir utsatt eller om den kommer i juni. Arbeiderpartiet ønsker en ny TV2-avtale som sikrer redaksjonelt innhold og hovedkontor i Bergen.

Svar:

Statens avtale med TV 2 AS om status som formidlingspliktig allmennkringkaster ble forlenget med ett år i februar 2015, og gjelder frem til 31. desember 2016. Formålet med forlengelsen var å legge til rette for en vurdering av virkemidler for å sikre kommersiell allmennkringkasting i stortingsmeldingen om allmennkringkasting. Stortinget vil bli informert om regjeringens planer for en evt. ny avtaleperiode når stortingsmeldingen legges frem før sommeren.

SPØRSMÅL NR. 1071**Innlevert 4. juni 2015 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 11. juni 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva har statsråden tenkt å gjøre for å sikre at norske matvarer ikke inneholder antibiotikaresistente bakterier som kan gi humane infeksjonssykdommer som det er vanskelig å behandle?»

BEGRUNNELSE:

Antibiotikabruk i matvareproduksjon er et stort problem verden over grunnet utvikling av antibiotikaresistente bakterier som igjen kan gi sykdom hos mennesker. USA vedtok 10. oktober 2014 at antibiotika som fortilskudd hos storfe, gris og kyllinger skal fases ut og arbeidet er nå godt i gang. President Obama informerte 2. juni 2015 at han ville ha et møte 6. juni 2015 med 150 gjester i Det Hvite Hus om bruken av antibiotika i matvareproduksjon. I Den europeiske union (EU) har det allerede lenge vært et forbud mot antibiotika i dyrefor, så også i Norge. Imidlertid viser det seg at antibiotikumet Narrasin er godkjent i Norge som fortilskudd for kyllinger, men under klassifiseringen koksidiostatika. Vi har også sett rapporter fra Mattilsynet og Folkehelseinstituttet om at norsk kyllingkjøtt som omsettes i butikkene har bakterier som er resistente mot viktige antibiotika.

I de siste dagene har Folkehelseinstituttet dokumentert at slike antibiotikaresistente bakterier som fantes i kylling nå også er funnet hos bakterier ved urinvegsinfeksjoner hos mennesker, med de konsekvenser dette kan få for effektiv behandling.

Svar:

I likhet med representanten Lundteigen er jeg opptatt av å hindre utviklingen og spredningen av antimikrobiell resistens. Antimikrobiell resistens utgjør en økende trussel mot menneskers og dyrs helse. Samtidig erkjenner jeg at dette er et område hvor vi fortsatt mangler kunnskap, både om utbredelse og om effekten av tiltak innenfor en rekke ulike sektorer. Det er imidlertid helt sikkert at det kreves et bredt samarbeid mellom myndigheter og ulike fagmiljøer innenfor folkehelse, dyrehelse, plantehelse, matproduksjon, farmakologi, økologi og miljøkunnskap. Det gjelder på nasjonalt nivå så vel som på regionalt, europeisk og globalt nivå. Jeg er også enig i at utviklingen av antimikrobiell resistens innenfor dyrehold og i matproduksjon samt spredning av resistensgener gjennom mat utgjør en viktig del av de samlede utfordringene.

Det daværende Miljøverndepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet samt Landbruks- og matdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet opprettet våren 2013 en tverrsektoriell ekspertgruppe på antibiotikaresistens. Denne ekspertgruppen avgav rapport 18. august 2014. For å følge opp rapporten og ekspertgruppens anbefalinger, er jeg i nært og godt samarbeid med fiskeriministeren, klima- og miljøministeren og landbruks- og matministeren nå i ferd med å slutføre en nasjonal strategi mot antimikrobiell resistens.

På folkehelseområdet har jeg bedt Folkehelseinstituttet utarbeide et forslag til en nasjonal handlingsplan med sikte på å optimalisere bruken av antimikrobielle midler til mennesker. Sett i norsk sammenheng utgjør bruken av antimikrobielle midler til mennesker den største andelen av forbruket. En redusert og samtidig faglig forsvarlig og godt begrunnet bruk av antimikrobielle midler til mennesker vil derfor være et viktig tiltak i nasjonal sammenheng.

Utfordringene kan være annerledes når antimikrobiell resistens skal håndteres på europeisk eller globalt nivå. Antimikrobiell resistens kjenner ikke landegrenser. Derfor er jeg tilfreds med at den internasjonale oppmerksomheten ser ut til å øke. Særlig glad er jeg for at Verdens helseforsamling nettopp vedtok en global handlingsplan mot antimikrobiell resistens. Det er samtidig gledelig å se at andre land, også USA som det henvises til i spørsmålet, setter i verk konkrete tiltak som tar sikte på en redusert og mer forsvarlig bruk av antimikrobielle midler. Samtidig skal vi huske på at det i mange fattige land fortsatt er behov for en bedre tilgang til antimikrobielle midler for å redusere lidelse og dødelighet på grunn av infeksjonssykdommer.

Når det gjelder bruk av antimikrobielle midler til matproduserende dyr til lands og i havbruk, vil det i Norge være landbruks- og matministeren og fiskeriministeren som har faglig ansvar. Disse står også bak den nasjonale strategien, og vil bidra til innsatsen på sine ansvarsområder. Når det gjelder de konkrete forholdene knyttet til bruken av narasin i norsk fjørfeproduksjon, viser jeg til det svaret landbruks- og matministeren ga i dokument nr. 15:851 (2014-2015).

SPØRSMÅL NR. 1072**Innlevert 4. juni 2015 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 12. juni 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«BPA-ordninga er innført for at menneske med funksjonsnedsetting skal leve frie liv på like fot med funksjonsfriske. BT 8. juli i 2014 stadfestet helsedepartementet at loven ikke setter tidsavgrensninger på reiser utenfor kommunen. Allikevel praktiserer Bergen kommune en 5 ukers regel for reiser som hindrer brukere å foreta frie valg innenfor tildelt ramme på BPA.

Vil statsråden gripe inn og sikre at Bergen følger loven og innbyggere der får sine rettigheter?»

Svar:

Noe av det første jeg gjorde som helse- og omsorgsminister var å rettighetsfeste BPA for mennesker med stort behov for praktisk og personlig bistand og avlastning for å sikre at mennesker med funksjonsnedsettelse skal få et aktivt og mest mulig uavhengig liv. I en BPA-ordning er det brukeren som har rollen som arbeidsleder og påtar seg ansvar for organisering og innhold ut fra egne behov. Innen de timerammer som kommunens vedtak om personlig assistanse angir, kan

brukeren styre hva assistentene skal gjøre og til hvilke tider assistansen skal gis.

Dersom en kommune skal begrense brukerstyringen, må denne begrensningen ha et saklig grunnlag. Slikt grunnlag vil kunne følge av for eksempel arbeidsmiljøloven og regelverket knyttet til kommunenes overordnede ansvar for tjenesten. Selv om en bruker i prinsippet kan ta med seg sin BPA-assistent ut av kommunen, kan ikke bruker organisere tjenesten på en slik måte at det påfører kommunen særskilte kostnader.

Jeg kjenner ikke detaljene rundt den 5-ukers-regelen i Bergen kommune som representanten Lysbakken viser til. Jeg kan derfor ikke vurdere hvorvidt denne begrensningen i brukerstyringen hviler på et tilstrekkelig saklig grunnlag.

Som helse- og omsorgsminister må jeg uansett forholde meg til at kommunene er selvstendige rettssubjekt som selv står rettslig ansvarlig for sine handlinger. Jeg har ikke adgang til å gripe inn overfor en kommune uten særskilt hjemmel. Dersom brukeren er av den oppfatning at kommunen på en usaklig måte griper inn i vedkommendes rettigheter, bør saken klages inn for fylkesmannen som rette klageinstans.

SPØRSMÅL NR. 1073**Innlevert 4. juni 2015 av stortingsrepresentant Janne Sjølmo Nordås****Besvart 19. juni 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Det har vært lagt til grunn for intercity-utbyggingen i Østfold at strekningen skal gå gjennom alle fire Østfoldbyene. Jernbaneverket er i gang med å planlegge i tråd med dette. Lokalt i Østfold er det krefter som jobber for å endre InterCity-traseen. De ønsker en såkalt rett linje fra Råde til Sarpsborg, enten med en stasjon på Rolvsøy mellom Fredrikstad og Sarpsborg, eller i Sarpsborg sentrum.

Dersom bystyret i Sarpsborg fatter vedtak om en slik ny trase, vil samferdselsministeren åpne for å utrede dette nærmere?»

Svar:

Regjeringen ser på jernbanen og InterCity-utbyggingen på Østlandet som en viktig samferdselsåre for å knytte sammen bo- og arbeidsregioner. For InterCity-utbyggingen har valg av trasé gjennom Østfold vært en avveining mellom å treffe markedene best mulig og muligheten for raskest mulig reisetid.

I arbeidet med mulighetsstudien og konseptvalgutredning (KVU) for InterCity-strekningene Oslo – Halden, Lillehammer og Skien, fant Jernbaneverket at underveismarkedet på Østfoldbanen er sentralt, og at en stor andel av de framtidige reisende i området befinner seg i Fredrikstad. Jernbaneverket var klare i sin anbefaling om en traséløsning gjennom byene, blant annet fordi erfaring tilsier at sentral sentrumslokali-

sering er avgjørende for å treffe markedet best mulig. Anbefalingen ble også lagt til grunn i Meld. St. 26 Nasjonal transportplan 2014-2023.

Jernbaneverket planlegger InterCity-utbyggingen gjennom Østfold med utgangspunkt i prioriteringene i Nasjonal transportplan. For strekningen Haug-Seut er det utarbeidet kommunedelplan, og Jernbaneverket vil starte arbeidet med teknisk detaljplan og reguleringsplan mot slutten av året. I 2016-2018 skal det utarbeides teknisk hovedplan, planprogram og kommunedelplan med konsekvensutredning for strekningen Seut-Fredrikstad-Sarpsborg.

Jernbaneverket har opplyst at arbeidet med kommunedelplan må gjøres på nytt dersom man går vekk fra dagens trasebeslutning. Dette medfører økte kostnader og forsinket framdrift med anslagsvis 2-3 år. En konsekvens av dette vil være at målet om å styrke togtilbudet til Fredrikstad innen 2024 og Sarpsborg innen 2026 ikke nås. Det trenger dog ikke ha noen negativ påvirkning på tidsplanen for IC til Halden.

Det er tidligere brukt mye tid og krefter på å samle seg om den valgte IC-traséen lokalt i Østfold. IC-utbyggingen skal gi en samferdselsåre som skal vare i mange generasjoner. Det er derfor viktig at man gjør valg som står seg over tid. Dersom man i Østfold likevel sterkt vurderer at jernbaneinvesteringene vil gi mer langsiktig nytte ved å velge andre løsninger enn det som nå er lagt til grunn, må man også ta høyde for konsekvensene omtalt ovenfor.

For meg er det viktig at vi holder oppe framdriften i samferdselsprosjekter. Jeg er lite interessert i å sette prosjekter på vent som resultat av evigvarende interne diskusjoner. Samtidig er jeg opptatt av at når store beløp investeres, så skal vi ha et generasjonsperspektiv. Dersom fylkeskommunen og de to bykommunene Fredrikstad og Sarpsborg, på tross av forsinkelsene det vil medføre likevel tydelig signaliserer ønsker om en ny vurdering av trasévalget, er jeg åpen for et slikt innspill. En slik avklaring må i så fall komme svært raskt.

SPØRSMÅL NR. 1074

Innlevert 4. juni 2015 av stortingsrepresentant Gunhild Berge Stang

Besvart 17. juni 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at Statens vegvesen, innanfor konseptutvikling og prosjektering for fergefri E39, opne for private aktører og ulike teknologikonsept, slik at vi kan være trygge på at dei beste og rimelegaste løysingane vert lagt til grunn?»

GRUNNGJEVING:

I skriftleg spørsmål til statsråden 21. februar 2014 spurte representanten Sveinung Rotevatn om regjeringa vil arbeide for at private miljø i større grad vil bli engasjert i prosjekteringa av større bruprosjekt, til dømes i arbeidet med fergefri E39. I sitt svar 4. mars 2014 skreiv statsråden at «det meste av prosjekteringsarbeidet [på fergefri E39] vil bli utført i privat regi». Sidan denne lovnaden vart given, har Statens Vegvesen ved ei rekke høve understreka at konseptutvikling og prosjektering for fergefri E39 skal gjerast av etaten sjølv, sist understreka av prosjektleiar Jorunn Sekse til NRK Sogn og Fjordane 6. mars 2015. Diverre ser kostnadane ved fergefri E39 ut til å auke monaleg. Det opphåvelege kostnadsanslaget er allereie kraftig oppjustert. Frå fylkene som ser fram til bruavløysing, kjem det uromeldingar

om at SVV sine ønske om eiga teknologiutvikling medfører at dei rimelegaste og beste løysingane kanskje ikkje blir valde, til dømes flytande røyr-tunnelar i staden for flytebruer.

Svar:

Regjeringa har ein ambisjon om å binde Vestlandet saman gjennom ein opprusta og fergefri E39. Statens vegvesen har fått i oppdrag å innrette planlegginga slik at det kan vere mogleg å realisere ein utbetra og fergefri E39 i løpet av tjue år. I Prop. 1 S (2014-2015) er det lagt til grunn at Statens vegvesen vil gjennomføre planlegging på fleire delstrekningar på E39 i 2015. Denne planlegginga blir gjort i regi av Statens vegvesen, men det er private krefter som i stor grad står for den praktiske gjennomføringa av planlegginga.

I tillegg til planlegging etter plan- og bygningsloven, går det føre seg eit omfattande arbeid i regi av Statens vegvesen som grunnlag for val av løysing for fleire av fjordkryssingane. For kryssinga av Bjørnafjorden i Hordaland driv ein eit arbeid med tre ulike bruløysingar, der alle tre blir utvikla av private aktørar. På Sulafjorden og Halsafjorden greier ein ut to løysin-

gar på kvar, der det eine er i regi av Statens vegvesen (saman med ein ekstern konsulent).

Private aktørar er og skal fortsatt vere involvert i alle fasane av ferjefri E39. Mitt svar til representanten Sveinung Rotevatn 4. mars 2014 står difor ved lag.

SPØRSMÅL NR. 1075

Innlevert 4. juni 2015 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust

Besvart 12. juni 2015 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Denne våren er en norsk/svensk båt på vei fra Sverige til Gaza. Båten er en del av et internasjonalt initiativ for å bryte den israelske blokaden. Tidligere lignende båter har blitt borda av Israelske soldater i internasjonalt farvann, i 2010 ble flere av aktivistene skutt og drept, og i 2012 ble flere nordmenn arrestert. Båten har med seg enkle varer, blant annet medisiner og solcellepanel.

Hva vil utenriksministeren gjøre for å beskytte dette initiativet så de kan få reise trygt inn til Gaza?»

Svar:

Situasjonen i Gaza er svært vanskelig. Ødeleggelsene etter krigen sommeren 2014 er store, og gjenoppbyggingen går for sakte.

Stengningsregimet som ble innført etter at Hamas overtok kontrollen over Gaza i 2007 splitter Palestina og undergraver Gazas økonomi. Sikkerhetsrådet vedtok en resolusjon etter krigen i 2009 som ba om åpning for normal handel og trafikk, og samtidig om tiltak for å stanse ulovlig innførsel av våpen til Gaza. Det siste året er de fleste ulovlige tunnelene inn til Egypt stengt, og Gaza er helt avhengig av krysningspunktene til Israel for å få varer inn og ut.

Som leder av Giverlandsgruppen for Palestina (AHLC) har jeg flere ganger tatt opp behovet for å utvikle stengningsregimet, slik at Gaza kan gjenoppbygges og økonomisk aktivitet kan gjenopptas. På AHLC-møtet i Brussel 27. mai uttalte giverne at Israel må gjøre langt mer for å åpne grensene for byggevarer og legge til rette for handel. Giverne oppfordret også alle palestinske partier til å bidra til politisk og administrativ gjenforening av Gaza og Vestbredden under den nåvæ-

rende palestinske regjeringen. Israelske myndigheter fremholder at de vil bidra til gjenoppbyggingen, til at nødvendige varer kommer inn, og til at produkter kan eksporteres ut fra Gaza.

Skipene til Gaza er et uttrykk for frustrasjon internasjonalt over situasjonen i Gaza. Samtidig vil jeg påpeke at forsøk på å bryte den israelske sjøblokaden er forbundet med stor fare og noe norske myndigheter fraråder.

Raketangrep som rettes mot israelske befolkningssentra fra Gaza er helt uakseptable. Disse kan gi Israel grunnlag for å iverksette visse nødvendige og forholdsmessige tiltak for å hindre tilførsel av våpen og andre angrepsmidler til Gaza. Det er samtidig klare regler for hvordan slike tiltak kan utøves. Israel kan ikke på dette grunnlag gjennomføre tiltak som har som formål å nekte befolkningen tilgang til livsnødvendige varer, eller påføre den uforholdsmessige skadevirkninger.

Israels adgang til å iverksette slike tiltak omfatter blant annet en viss adgang til å stanse og undersøke skip som forsøker å ta seg inn i området, dirigere fartøyenes seilingsleder og andre lignende tiltak, inkludert å pålegge at lasten tas i land på angitt sted. Skip som, etter å ha blitt tydelig advart, tydelig motsetter seg kontrolltiltak, vil etter omstendighetene kunne stanses med makt. Folkeretten krever imidlertid at graden og omfanget av maktbruken skal være nødvendig og forholdsmessig. Dette gjelder både hvilke metoder som tas i bruk og omfanget av maktbruken.

Israel har tidligere tilbudt å transportere varer over land fra israelsk havn til Gaza. Skulle skipet velge en slik rute, vil Norge anmode Israel om bistand til å bringe varene fram.

SPØRSMÅL NR. 1076**Innlevert 4. juni 2015 av stortingsrepresentant Sonja Mandt****Besvart 12. juni 2015 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Hvordan følger statsråden opp Lae-utvalgets innstilling der kremasjonsavgiften er anbefalt å fjernes/være lik i alle kommuner?»

BEGRUNNELSE:

Lae-utvalget avga for en tid siden innstilling om blant annet kremasjon avgift, og hadde der anbefalinger om å fjerne eller ha lik avgift i alle kommuner. Avgiften er ulik fra kommune til kommune. Noen kommuner har null i avgift, mens andre en høy. Ett eksempel er Andebu, i Vestfold, som i dag har kr. 6400,- mens Nøtterøy i samme fylke, har kr.0,-. Selv om dette er en avgift som mange pårørende kun opplever å bli belastet for få ganger, føles det urettferdig at det er så store forskjeller.

Svar:

Lae-utvalget foreslår i sin utredning NOU 2014: 2 Lik og likskap flere endringer i gravferdsavgiftssystemet. Forslagene innebærer avvikling av brukerbetaling og større grad av likebehandling mellom gravferdsformene kremasjon med urnenedsettelse og kistegravlegging. Utvalget foreslår blant annet å oppheve adgangen til å kreve kremasjonsavgift, innføring av 20 års frigravperiode for alle og rett til fri grav også utenfor bostedskommunen. Gravferdsforvaltningene foreslås kompensert for inntektstap gjennom rammeoverføringer til kommunene. Utvalget har beregnet det årlige, samlede behovet til å utgjøre 104,3 mill. kroner, hvorav en oppheving av adgangen til å kreve kremasjonsavgift har en kostnadsramme på 40 mill. kroner.

Gravferdsloven bestemmer i dag at kommunen fastsetter avgifter for kremasjon og feste av grav etter forslag fra kirkelig fellelsråd som gravplassmyndighet. Avgiftene fastsettes dermed lokalt, ut fra hva kommunen og gravplassforvaltningen finner rimelig og forsvarlig. I 12 prosent av kommunene betaler ikke de etterlatte kremasjonsavgift. Gjennomsnittlig kremasjonsavgift i de kommunene som har brukerbetaling, lå på 3000 kroner i 2012.

For utvalget var prinsippet om likebehandling viktig. Dette prinsippet var også hovedargumentet da utvalgets forslag om å oppheve adgangen til å kreve kremasjonsavgift fikk støtte i høringen. Støtten fra høringsinstansene hvilte imidlertid på en klar forutsetning om at gravplassmyndighetene fullt ut skulle bli kompensert for inntektstapene som ville følge av å oppheve brukerbetalingen.

Et forslag om å fjerne adgangen til å kreve avgift for kremasjon må kunne begrunnes i mer enn et prinsipp om likebehandling. Det bør for eksempel fra et samfunnsøkonomisk ståsted være nødvendig å ta i bruk insentiver for å øke kremasjonsandelen. Det har utredningen, etter min oppfatning, ikke i tilstrekkelig grad vist at det er behov for. Jeg kan likevel se at det fra et brukerperspektiv kan framstå som urettferdig at man for eksempel skal betale kremasjonsavgift i Andebu, men ikke i Nøtterøy. Slike forskjeller vil imidlertid kunne oppstå når myndighet er lagt lokalt, og dette er på ingen måte unikt for gravplass-sektoren.

Regjeringen kommer derfor ikke nå til å følge opp hovedforslagene om å oppheve kremasjonsavgiften, endre reglene om festeavgift og oppheve betalingen for gravlegging i annen kommune enn bostedskommunen. Dersom det skulle komme ny informasjon som endrer forutsetningene eller premissene for utvalgets beregninger eller konklusjoner, kan disse spørsmålene likevel tas opp på nytt. Utredningen har kartlagt feltet godt, og den har gitt nyttig kunnskap.

SPØRSMÅL NR. 1077**Innlevert 5. juni 2015 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 10. juni 2015 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«I slutten av februar i år henvendte de tre fylkesmennene i nord seg i brev form til Olje- og energidepartementet og Samferdselsdepartementet. Etter et kraftig uvær mente de at krafttilførselen til landsdelen var svært sårbar og altfor dårlig. Fortsatt har ikke regjeringen svart fylkesmennene i Nord-Norge.

Hva vil ministeren svare på bekymringen fra fylkesmennene?»

BEGRUNNELSE:

I brevet fra fylkesmennene står det blant annet:

«De siste årene har vi opplevd situasjoner hvor det har vært behov for ”sonevis utkopling” av store områder i landsdelen. Dette viser etter vår mening at forsyningsnettet i landsdelen er mangelfullt og sårbart. På bakgrunn av dette mener vi det er nødvendig med en helhetlig tilnærming og gjennomgang av disse utfordringene.»

Svar:

Kraftforsyningssikkerheten i Nord-Norge er en oppgave jeg prioriterer høyt som olje- og energiminister. Representanten er sikkert kjent med at Olje- og energidepartementet i slutten av april ga Statnett konsesjon til bygging av ny 420 kV kraftledning mellom Balsfjord og Skaidi, til forlengelse av 420 kV kraft-

ledningen mellom Ofoten og Balsfjord som er under bygging. Forut for konsesjonsvedtaket i april hadde departementet et møte om kraftledningssaken blant annet med fungerende fylkesmann i Troms. Møtet kom i stand for å diskutere innsigelser av hensyn til reindrift og naturmangfold som Fylkesmannen hadde reist i konsesjonssaken. På møtet ble også det aktuelle brevet fra fylkesmennene diskutert. Departementet gjorde det klart i tråd med fylkesmennenes syn, at fullføringen av disse kraftoverføringsledningene måtte prioriteres. Departementet fulgte dette opp ved å gi konsesjon til kraftledningen Balsfjord-Skaidi kort tid etter møtet. I tillegg til en betydelig styrking av krafttilførselen til landsdelen er det også viktig at det bygges ut ny fornybar kraft i dette området. Olje- og energidepartementet ga for kort tid tilbake konsesjon for utbygging av Raudfjell vindkraftverk i Tromsø, som fullt utbygd vil gi et vesentlig tilskudd til kraftproduksjonen i Troms. Departementet har også under sluttbehandling søknader om vannkraftutbygging i Ullsfjorden i Tromsø. Som denne redegjørelsen viser, står derfor kraftforsyningssikkerheten i Nord-Norge sentralt for Olje- og energidepartementet. Når det gjelder de øvrige forholdene fylkesmennene tar opp, er jeg selvsagt positiv til å diskutere spørsmålene i et felles møte, der også Samferdselsdepartementet er representert. Det er tatt initiativ til et slikt møte, og departementene vil sørge for at møtet med fylkesmennene avholdes så snart det lar seg gjøre.

SPØRSMÅL NR. 1078**Innlevert 5. juni 2015 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 11. juni 2015 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Hvor mange ganger har regjeringen avvist eller ikke besvart krav om konsultasjon fra Sametinget, og hva er begrunnelsene for dette?»

BEGRUNNELSE:

Viser til ulike oppslag i NRK hvor det fremkommer at regjeringen enten ikke har besvart eller har direkte

avvist krav om konsultasjon fra Sametinget i saker de mener angår det samiske folk.

Svar:

Myndighetenes plikt til å konsultere Sametinget inntrer, ifølge folkeretten, når myndighetene overveier å innføre lovgivning eller administrative tiltak som vil kunne påvirke samiske interesser direkte. Det betyr at

konsultasjonsplikten ikke inntreffer i saker hvor Sametinget ber regjeringen om å innføre lovgivning eller administrative tiltak, men hvor vedkommende departement av ulike grunner ikke vurderer å gå videre med Sametingets forslag. Det vil eventuelt oppstå konsultasjonsplikt på det tidspunktet myndighetene går videre med forslaget. På samme måte er det ikke konsultasjonsplikt for nye temaer som Sametinget ønsker at myndighetene skal ta inn i en pågående prosess, men som departementet ikke vurderer å følge opp videre.

I slike saker vil det være naturlig at Sametinget får et svar fra vedkommende departement med forklaring på hvorfor departementet mener det ikke foreligger konsultasjonsplikt, og gjerne også en tilbakemelding på innholdet i saken som Sametinget har tatt opp.

Selv om det ikke er konsultasjonsplikt i en sak, er det mange gode grunner til likevel å ha dialog med Sametinget. Dialogen blir da noe annerledes enn de formaliserte konsultasjonene, hvor det for eksempel er

krav om å konsultere med målsetning om å oppnå enighet. Flere departementer har etablert mer eller mindre faste møtepunkter med Sametinget. Det er positivt og vil forbedre samarbeidet mellom myndighetene og Sametinget ytterligere.

Departementet fører ikke oversikt over saker hvor Sametingets anmodninger om konsultasjoner ikke har blitt etterkommet av myndighetene. Departementet har heller ikke en fullstendig oversikt over alle saker det blir konsultert om, da konsultasjonene er det enkelte departements ansvar. Departementet har likevel en rimelig grad av oversikt, og oversender Stortinget en (ikke uttømmende) oversikt over konsultasjoner fra det foregående året i de årlige meldingene til Stortinget om Sametingets virksomhet. Basert på den informasjonen departementet sitter på, synes det klart at myndighetene konsulterer i de aller fleste sakene som Sametinget ber om konsultasjoner i.

SPØRSMÅL NR. 1079

Innlevert 5. juni 2015 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide

Besvart 15. juni 2015 av olje- og energiminister Tord Lien

Spørsmål:

«Etablering av plusskundeordning er et tiltak for å kunne nå klimamålene. Ordningen skal gjøre det mulig for forbrukerne å produsere miljøvennlig energi, levere denne i felles målepunkt og betale for nettoforbruket.

Hvordan mener statsråden at plusskundeordningen kan videreutvikles slik at også borettslag og boligsameier kan innlemmes?»

BEGRUNNELSE:

Industri, organisasjoner og enkeltindivider arbeider daglig med å utvikle og ta i bruk ny og miljøvennlig teknologi. Plusskundeordningen ble etablert som et ledd i arbeidet med å nå forpliktelser knyttet til klimaforliket. Ordningen åpner for blant annet at forbrukerne kan produsere miljøvennlig strøm til eget bruk, og at et eventuelt overskudd tilbakeføres til nettet. Hvert bygg kan muliggjøre produksjon av strøm og evt. gevinst ved å ha et felles målepunkt.

Etter forskriftsendring i 2010 ble det ikke lengere mulig for fellesmåling i boligselskap. Handels- og næringsbygg ble ikke rammet, og forskjellsbehandlingen stenger boligselskapene ute av ordningen. Plusskundeordningen har et potensiale for satsing og utbygging

av solcellepanel i Norge. Boligselskaper som har store tak- og fasadearealer egner seg for installering av solceller.

Svar:

I 2010 ble det gitt en generell dispensasjon som innebar at nettselskapene kunne kjøpe overskuddskraft fra såkalte «plusskunder». Dispensasjonen var frivillig å tilby for nettselskapene. Du var kun definert som plusskunde dersom du hadde et større forbruk over året enn hva som ble produsert.

NVE sendte i 2014 et forslag til en ny plusskundeordning på høring. I forslaget er det den enkelte kunde/abonnent som kan bli plusskunde. Det er foreslått strenge begrensninger i hvor mye kraft plusskunden kan selge.

I borettslag og boligsameier vil hver enkelt boenhet være en individuell kunde/abonnent. Dette medfører at alle boenhetene ikke kan dra fordel av at borettslaget eller boligsameiet produserer egen elektrisitet.

I alle borettslag og boligsameier vil det imidlertid være et eget abonnement for å forsyne fellesforbruk som lys, heis, ventilasjon, oppvarming av fellesarealer, felles elkjel og lignende. Med gjeldende forslag til

bestemmelser for plusskunder legges det derfor opp til at borettslag og boligsameier som ønsker å produsere egen elektrisitet kan koble denne produksjonen til abonnementet for fellesforbruk.

Det er besluttet at Statnett skal opprette en nasjonal dataløsning (Elhub) for å kostnadseffektivt og sikkert håndtere datamengdene som følger av at alle nå skal få installert automatisk målesystem (AMS). Jeg har tatt

initiativ til at NVE, i samarbeid med Statnett, vurderer muligheten for å tilrettelegge Elhub slik at alle boenhetene i et boligsameie kan dra fordel av at borettslaget eller boligsameiet produserer egen elektrisitet. Det vurderes bl.a. om det kan være mulig å legge til rette for en løsning der målerdata fra de enkelte boenhetene blir korrigert basert på hvor mye elektrisitet borettslaget eller boligsameiet produserer.

SPØRSMÅL NR. 1080

Innlevert 5. juni 2015 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 12. juni 2015 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Hva vil regjeringen gjøre for å sikre at Statkraft realiserer vindkraftprosjektene i Midt-Norge?»

Svar:

Statkraft er et selskap som skal drives på kommersielt grunnlag, og det er styret og ledelsen i selskapet som har ansvaret for de forretningsmessige vurderingene av enkeltprosjekter. Dette er i tråd med statens formål med eierskapet og etablerte og anerkjente prinsipper for rolledeling og statlig eierskapsutøvelse som Stortinget gjentatte ganger har stilt seg bak, senest i behandlingen av Meld. St. 27 (2013-2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap.

Nærings- og fiskeridepartementet har bedt styret i Statkraft gjøre nærmere rede for beslutningen om ikke å realisere vindkraftprosjektene i Midt-Norge. Departementet vil gjennomgå redegjørelsen grundig for blant annet å forstå implikasjonene for selskapets overordnede strategi og investeringsplan.

For å fremme utbygging av fornybar kraftproduksjon har Norge og Sverige inngått en felles avtale om en elsertifikatordning. Ordningen fungerer ved at kraftprodusenter tildeles sertifikater tilsvarende den mengden fornybar energi de leverer til nettet, mens kjøperne av energi må betale for disse sertifikatene. Ekstraintekten fra salget av sertifikater skal bidra til å gjøre det lønnsomt for utbyggerne å bygge nye anlegg for fornybar produksjon.

I henhold til den opprinnelige avtalen om et felles elsertifikatmarked, er samlet mål for ny fornybar elproduksjon i ordningen 26,4 TWh i 2020. Etter forslag fra regjeringen vedtok Stortinget 10. juni 2015 at Norge kan inngå en endringsavtale med Sverige hvor det felles produksjonsmålet økes til 28,4 TWh, uten at Norges opprinnelige finansieringsforpliktelse på 13,2 TWh endres. Samtidig vil endringsavtalen legge opp til at det svenske elavgiftsfritaket for egenprodusert vindkraft fjernes for nye anlegg, hvilket vil gjøre rammevilkårene i Norge og Sverige likere. Hvor stor den faktiske økningen av fornybar kraftproduksjon blir i henholdsvis Norge og Sverige frem til 2020 avhenger i stor grad av produksjonskostnader, konsesjonskrav og hvilke produksjonstyper som omfattes av ordningen.

Regjeringen har også foreslått endringer i avskrivningsreglene for vindkraftverk, slik at disse kan avskrives raskere, hvilket er gunstig for utbyggerne. Også en slik endring vil gjøre de norske rammevilkårene likere de svenske.

Jeg registrerer for øvrig at Statkraft i sin offentliggjøring av beslutningen om ikke å realisere vindkraftprosjektene gir klart uttrykk for at norske myndigheter har bidratt med å legge rammevilkårene til rette for vindkraftutbygging, blant annet gjennom ovennevnte forslag om endring av avskrivningsregler.

SPØRSMÅL NR. 1081**Innlevert 5. juni 2015 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 11. juni 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hvor mye bompenger er innkrevd fra bilistene i hvert av årene 2010, 2011, 2012, 2013, 2014 og hva er prognosen for 2015?»

Svar:

Etterfølgende tabell viser brutto bompenginntekter i hvert av årene 2010-2014. Oversikten er basert på bompengeselskapenes årlige innrapporteringer til Statistisk sentralbureau (Mill. kr (løpende))

År	Brutto bompenginntekter
2010	6 320
2011	6 565
2012	7 339
2013	8 032
2014	8 500

tens vegvesen. Beløpet for 2014 er basert på foreløpige innrapporteringer, da endelig beløp først vil foreligge når regnskapene for 2014 er klare i løpet av høsten 2015. Det utarbeides ikke prognoser for framtidige bompenginntekter. Jeg minner samtidig om at det i 2014 har vært færre bomstasjoner i drift enn opprinnelig lagt opp til av den rødgrønne regjeringen, hvor representanten Pollestad var statssekretær.

SPØRSMÅL NR. 1082**Innlevert 5. juni 2015 av stortingsrepresentant Marit Arnstad****Besvart 11. juni 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Vil kommuner som overtar ansvaret for forvaltningsmyndighet for verneområder få tilført økonomiske midler som dekker alle økte utgifter i denne forbindelse?»

BEGRUNNELSE:

Høsten 2014 ga Klima- og miljødepartementet Miljødirektoratet i oppdrag å gjennomføre delegering av forvaltningsmyndighet for mindre verneområder. Dette vil medføre økte utgifter for de aktuelle kommunene uten at det synes avklart om det vil bli tilført midler til å dekke disse utgiftene.

Svar:

For å styrke lokaldemokratiet har over 400 kommuner fått tilbud om å overta forvaltningsansvaret for de mindre verneområdene som ikke forvaltes av nasjonalpark- og verneområdestyrer pr i dag. Dette er hovedsak naturreservater og mindre landskapsvernområder, til sammen ca 2600 områder som utgjør ca 20 % av landets totale verneareal.

Forvaltning av verneområdene medfører kostnader knyttet til på den ene side praktisk skjøtsel og forvaltning av områdene og på den andre side administrative oppgaver ved søknadsbehandling mv.

Miljødirektoratet bevilger midler til konkret skjøtsel og forvaltning også til verneområder som forvaltes av kommunene. Kommunene vil få like store ressurser til praktisk forvaltning og skjøtsel av verneområdene som fylkesmennene har fått tidligere.

De administrative kostnadene ved å forvalte verneområdene er i hovedsak knyttet til behandling av søknader om tiltak som er søknadspliktige etter verneforskriften og søknader om dispensasjon fra verneforskriften eller fra naturmangfoldloven. I tillegg er det er det noe administrasjon knyttet til vurdering av behov for forvaltnings- og skjøtselstiltak som danner grunnlag for tildeling av midler fra Miljødirektoratet. Fylkesmennene som har denne oppgaven i dag, bru-

ker anslagsvis mindre enn et ukeverk i snitt pr område. Følgelig vil det administrative ressursbehovet i den enkelte kommune bli beskjedent.

Når ressursbehovet i forbindelse med den generelle oppgaveoverføringen til eventuelle nye, større kommuner skal vurderes, vil jeg se kommunens arbeid med de små verneområdene i sammenheng med andre miljøoppgaver som overføres til kommunene.

SPØRSMÅL NR. 1083

Innlevert 5. juni 2015 av stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud

Besvart 10. juni 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden nå gjøre for å finne løsninger slik at ambisjonen og lovnaden om rask togforbindelse Stockholm-Oslo kan stå ved lag og gjennomføres?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har gjennom media blitt oppmerksomme på at satsingen på raskere togforbindelse mellom Stockholm og Oslo kan være lagt på is på ubestemt tid. Det virker underlig at vedlikehold av jernbanespor i Norge gjøres på tidspunkter som ødelegger Svenske Jernvegers (SJ) satsing. Stockholm og Oslo er blant Europas mest ekspansive byer. God og rask kommunikasjon mellom våre hovedsteder med tog har stor betydning som en moderne, miljøvennlig og framtidsrettet transportløsning. En rask togforbindelse er et godt alternativ til ca. 1,4 millioner flyreiser mellom hovedstedene. Arbeidet som nå skal gjennomføres er et høyst påkrevet vedlikehold. Når arbeidet utføres i tidsrommet 9-14 sier SJ at de ikke kan kjøre sine to viktigste avganger, morgentoget fra Stockholm og lunsjtoget fra Oslo. Å få en togforbindelse mellom Stockholm og Oslo på 4 ½ time vil gi en stor reisemessig gevinst. SJ sin satsing vil bidra til at togets attraksjonskraft som grensekryssende transportmiddel mellom Norge og Sverige styrkes betraktelig. Gode kommunikasjonsmuligheter over grensen er særdeles viktig for en positiv regional utvikling av vår felles Norsk-Svenske bo- og arbeidsmarkedsregion.

Svar:

Togtilbudet mellom Oslo–Karlstad (–Stockholm) er regulert i en trafikkavtale mellom Samferdselsdepar-

tementet og det svenske Trafikverket som oppdragsgivere og SJ AB som togoperatør, og består av to daglige avganger hver vei. Det overordnede formålet med avtalen er å skape daglige direkte togforbindelser på strekningen Oslo–Karlstad–Stockholm.

Samferdselsdepartementet har hatt en dialog med SJ AB om endring av dagens avtale med innføring av en ekstra daglig avgang på hverdager, raskere kjøretid og bruk av nyere togsett med foreslått oppstart fra august 2015. Raskere kjøretid oppnås gjennom færre stopp, bruk av nyere og raskere tog og forbedret ruteplan. Samferdselsdepartementet har vært svært positiv til SJ ABs foreslåtte tilbudsendring da raskere kjøretid blant annet kan bidra til at toget oppnår økt konkurransekraft mot fly på denne strekningen.

Tidligere i vår sendte Jernbaneverket ut informasjon til alle jernbaneforetak vedrørende planlagte arbeider på Kongsvingerbanen fra 2016. Jernbaneverket planla å skifte ut kontaktledningsanlegget (KL-anlegget) på banen på strekningen Lillestrøm–Årnes/Kongsvinger. Dette innebar at Kongsvingerbanen ville stenges på nevnte strekning i tidsrommet kl. 9-14 mandag-lørdag samt ca. kl. 4-14 på tilnærmet hver søndag i en periode på opp til 3,5 år.

SJ AB informerte i etterkant Jernbaneverket og Samferdselsdepartementet om at det planlagte arbeidet i sporet på Kongsvingerbanen ville skape problemer for deres togsatsing mellom Oslo og Stockholm. SJ viste blant annet til at det er uaktuelt å benytte buss for tog da det ikke vil være et konkurransedyktig alternativ til fly, som SJ planlegger å ta opp kampen om passasjerene med og at det ikke ville være mulig å oppnå lønnsomhet i satsingen.

Det er gjennomført kundemøter mellom SJ AB og Jernbaneverket etter at det planlagte arbeidet i sporet

på Kongsvingerbanen ble kjent, hvor også Samferdselsdepartementet har vært til stede. Hensikten med møtene har vært å vurdere hvorvidt det er mulig å gjennomføre arbeidene med utskifting av KL-anlegget på en annen måte som i mindre grad påvirker SJs togtilbud negativt. Kongsvingerbanen er svært trafikkert både på dag- og nattetid og det er dermed mange avveininger å ta ved arbeid i sporet på denne banen.

Jernbaneverket har arbeidet med å se på alternative løsninger frem til fredag 5. juni. Jernbaneverket har kommet frem til en løsning som innebærer en utsettelse av KL-anlegget på Kongsvingerbanen i minst 2 år. Midlene til vedlikehold vil anvendes til annet ved-

likehold på jernbanenettet. Jernbaneverket vil allerede nå starte arbeidet med å planlegge KL-arbeider på andre jernbanestrekninger. Dette vil kunne innebære at KL-fornyelse ved andre strekninger vil kunne forseres.

Det har vært et godt samarbeid mellom Jernbaneverket og SJ AB for å finne en god løsning i en krevende situasjon. Det er viktig at Jernbaneverket og togoperatørene sammen før KL-anleggene etter hvert skal skiftes ut, arbeider for å finne gode løsninger som minimerer ulempene ved arbeider i sporet.

SJ ABs togsatsing vil dermed starte opp, som planlagt, 9. august i år.

SPØRSMÅL NR. 1084

Innlevert 5. juni 2015 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 15. juni 2015 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Mener statsråden at økonomisk handlefrihet til kommunene er et moment som kan vektlegges i særlige tilfeller som nettopp vektlagt i forarbeidene til kommuneloven, og at ikke en bokstavelig lovtolkning kan resultere i at Bremanger kommune i mange år fremover fremdeles vil være en Robek-kommune?»

BEGRUNNELSE:

Bremanger kommune bokførte 175 millioner kroner i driftsregnskapet sitt etter salg av kraftverkene Svelgen I og Svelgen II. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har på bakgrunn av det erklært Bremanger kommunes regnskapsføring for 2014 ugyldig. En bokstavelig tolkning av regelverket tilsier at slike inntekter bokføres i investeringsregnskapet.

Som kraftkommune har Bremanger fått årlige hjemfallsinntekter. Bremanger fikk i fjor en stor engangskompensasjon etter at Statkraft Energi solgte kraftverkene Svelgen I og II med tilbehør til SFE/Svelgen kraft. Kommunen hadde rett til 1/3 av salgssummen. Summen erstattet kommunen sine fremtidige årlige utbytteinntekter (hjemfallsinntekter). Summen på ca. 175 millioner kroner ble bokført i driftsregnskapet, og brukt til inndekking av akkumulert underskudd, negativ verdiutvikling på derivatavtalene i Danske bank og avsetting til disposisjonsfond. Økonomirapport ble sendt til fylkesmannen i Sogn og Fjordane 07.11.2014.

I brevveksling mellom kommunen og fylkesmannen i Sogn og Fjordane ser vi at kommunen har vedtatt

en budsjettregulering i 2. tertial i 2014 som følge av kompensasjonen, og deretter ført inntekten i driftsregnskapet for 2014. Spørsmålet i saken er om budsjetteringen er lovlig som følge av at engangskompensasjonen er bokført i driften, eller om inntekten skal førest i investeringsregnskapet. Etter vurdering vedtok fylkesmannen 07.04.2015 at vedtaket om budsjettendring er ugyldig og blir opphevet. Saken må behandles på nytt i kommunestyret.

Bremanger kommune er en såkalt Robek-kommune og opplever betydelig økonomiske utfordringer. Terra-saken er årsaken til de økonomiske vanskelighetene. Bremanger er den av Terra-kommunene som har vært mest eksponert og har et samlet bokført tap på over 300 millioner kroner på investeringene i obligasjoner og andre verdipapir gjennom meglerfirmaet Terra Securities. At inntektene fra det aktuelle kraftsalget ble bokført i driftsregnskapet har ført til en sårt tiltrengt inndekning av underskuddet i kommunen.

Konsekvensen av føringen, og som er styrende for deres valg, er at den vil medføre at kommunen de kommende årene ikke skal måtte ta ned driften med over 40 millioner kroner i året for å dekke tidligere års underskudd. Dette er innsparinger som går ut over tjensteproduksjon og formuebevaring (vedlikehold) av kommunen sine bygg og anlegg. Når kommunen i realiteten har styrket egenkapitalen sin gjennom salget av sine retter til hjemfallsinntekter, mener Bremanger at det er helt urimelig at denne styrkingen av økonomien ikke skal komme innbyggerne til gode.

I dette tilfellet bruker Bremanger sin økonomiske handlefrihet til å komme seg ut av økonomiske utfordringer som følge av Terra-saken. Dette er en ekstraordinær situasjon for kommunen, som vil kreve ekstraordinære grep. Rådmannen i Bremanger er åpen på at grepet er gjort til tross for at fylkesmannen gav sin motsatte anbefaling. Man har ikke forsøkt å lure seg unna god regnskapsskikk, men har ønsket å gjøre et grep som sikrer innbyggerne i kommunen en bedre fremtid. Samtidig som man fortsatt har bevart inntektene.

Her er ikke begått grove brudd, men en bokstavelig tolkning av loven tilsier at kommunen har gjort grep som ikke kan godkjennes. Likevel kan det synes som om tanken om økonomisk handlefrihet til kommunene er et moment som kan vektlegges. Det pekes på at hensynet til det lokale selvstyret er vektlagt i forarbeidene til kommuneloven. Lovgiver har vært tilbakeholden med å gi regler som begrenser den økonomiske handlefriheten i kommunene.

Svar:

En kommunes årsbudsjett skal deles inn i en driftsdel og en investeringsdel, jf. 46 nr. 5. Det samme vil gjelde for årsregnskapet. Skillet mellom drift og investering må forstås i lys av det bakenforliggende hensyn om at

en kommune ikke skal kunne legge seg på et driftsnivå som ikke kan finansieres med løpende inntekter. Den økonomiske situasjonen i en kommune kan etter departementets vurdering ikke ha betydning på hvordan regelverket og skillet mellom drifts- og investeringsdelen skal fortolkes og praktiseres.

Driftsdelen vil omfatte den løpende driften av kommunen. Her vil utgifter og inntekter som kommer igjen år for år, eller med ikke alt for store mellomrom, inngå. Investeringsdelen vil omfatte ikke-løpende inntekter og utgifter, slik som f.eks. anskaffelse av bygninger, anlegg og andre større kapitalgjenstander samt finansieringen av anskaffelsene, jf. også forskrift om årsbudsjett (for kommuner og fylkeskommuner) § 5 og forskrift om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner) § 3.

Det er videre sagt at en nærmere vurdering av om en inntekt eller utgift tilhører drifts- eller investeringsdelen, skal foretas ut fra god kommunal regnskapskikk, jf. 48 nr. 2. Skillet mellom drift og investering er utdypet i KRS 4 punkt 4.3 fra Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS). Standarden angir de tre kriteriene uvanlig, uregelmessig og vesentlig for vurderingen av om en inntekt er å betrakte som en løpende eller ikke-løpende inntekt.

Det vil være de ovennevnte momentene som vil må legges til grunn for vurderingen av om en inntekt skal føres i drifts- eller i investeringsregnskapet.

SPØRSMÅL NR. 1085

Innlevert 5. juni 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 16. juni 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvorfor hevder statsråden at Legeforeningens uttalelse på landsstyremøtet om kvalitetskrav til akuttberedskap betyr en dramatisk sentralisering av sykehusstrukturen i Norge, kan statsråden bekrefte om dette er statsrådets og Legeforeningens felles tolkning av landsstyremøtets resolusjon, og kan statsråden komme med en liste over sentralisering av akuttfunksjoner/nedlegging av sykehus som Legeforeningen eventuelt har tatt konkret til orde for overfor departementet?»

BEGRUNNELSE:

Legeforeningen har i mange år ment at det er nødvendig med både spesialister i kirurgi, medisin og anestesi for å sikre kvaliteten i sykehusstilbudet, i akuttmottak

og for å sikre desentralisert beredskap. Legeforeningen har på landsstyremøtet i mai igjen bekreftet dette og slått fast at:

”Befolkningen må sikres gode akutt- tilbud uavhengig av bosted. Velfungerende lokalsykehus er nødvendige i den akuttmedisinske behandlingsskjede. Reisetid, geografi og værforhold er tungtveiende faktorer som krever lokalsykehus med full akuttberedskap.”

Det er for undertegnede uforståelig at en slik uttale av statsråd blir oppfattet som en massiv sentralisering av sykehusstruktur.

Svar:

Vi skal fortsatt ha en desentralisert sykehusstruktur i Norge som sikrer befolkningen kvalitetsmessig gode tjenester i nærheten av der de bor. I dagens sykehusstruktur er de fleste akuttmottakene bygd opp rundt tilbud om indremedisin, kirurgi og anestesi 24 timer i døgnet.

Denne organiseringen utfordres av at kirurgien spesialiseres og sentraliseres. Dette er ikke en trend vi kan velge bort – den skjer i alle land og skyldes både den medisinske og teknologiske utviklingen, og det enkle faktum at øvelse gjør mester.

Legeforeningen sier i sitt skriftlige innspill til Nasjonal helse- og sykehusplan i april 2014:

- Dagens sykehusstruktur er ikke hensiktsmessig for å løse de pålagte oppgavene.
- For mange sykehus har akuttfunksjoner.
- Ressursene blir spredt for bredt og tynt i små sykehus og da lider ofte kvaliteten.

Legeforeningen sier i samme rapport og i sin resolusjon fra Landsstyremøtet:

- Akuttfunksjon forutsetter døgnkontinuerlig beredskap innen indremedisin, kirurgi og anestesi, med tilgang til radiologi- og laboratorietjenester.

Dette kan vanskelig tolkes annerledes enn at det er for mange sykehus i Norge med akuttfunksjoner. Etter min vurdering vil konsekvensen av Legeforeningens innspill til Nasjonal helse- og sykehusplan og resolusjonen fra landsstyremøtet være en betydelig sentralisering av sykehus med akuttfunksjoner.

To faglige ekspertgrupper har gitt råd gjennom arbeidet med Nasjonal helse- og sykehusplan. Den ene er

satt sammen av ledere og representanter for de berørte spesialiteter i Legeforeningen. De sier at det ikke er et alternativ å beholde dagens modell uten endringer, og at for mange sykehus i dag har akuttkirurgi. Dette bekreftes av den andre ekspertgruppen som består av fagfolk, sykehusledere og eksterne eksperter. De åpner for og anbefaler at man beholder akutt indremedisin, anestesi og eventuelt planlagt kirurgi i de minste sykehusene.

Det er altså ikke slik at alle faglige råd peker i samme retning.

Jeg ønsker å videreutvikle en desentralisert sykehusstruktur i Norge. Det betyr bl.a. å opprettholde de akuttfunksjonene som folk trenger oftest og nærmest der de bor, under forutsetning av at kvalitet og pasientsikkerhet kan ivaretas.

Jeg vil derfor at vi skal forstå og benytte erfaringene fra mindre sykehus som allerede har gjort slike endringer. Det har de gjort i Sogn og Fjordane, der Lærdal og Nordfjord er eksempler på små akutt-sykehus basert på akutt indremedisin, anestesi og planlagt kirurgi. I Legeforeningens logikk forsvinner akutt-tilbudet på disse sykehusene, og med dem også et godt akutttilbud for pasienter med hjerneslag, akutt pustebesvær og en rekke andre indremedisinske tilstander. Etter min vurdering ville det medføre et vesentlig dårligere helsetilbud.

Jeg vil konkludere med valg av modell i Nasjonal helse- og sykehusplan. Men det er uaktuelt å legge frem en plan som innebærer at halvparten av sykehuse- ne blir uten akutt-tilbud.

SPØRSMÅL NR. 1086

Innlevert 5. juni 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 15. juni 2015 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Vil regjeringa endre opplæringslova og innføre "Oddamodellen" nasjonalt slik at alle elever i ungdomsskolen får rett til opplæring på eiga målform?»

GRUNNGJEVING:

Odda er den einaste kommunen i Norge der elevane i ungdomsskolen har rett til tilpassa opplæring i eiga målform. I over 100 år har foreldra i Odda fritt kunne velja målform for borna sine også ut over 7.trinn

i grunnskulen. Elevane går i reine bokmåls- eller nynorsk klassar. Etter opplæringslova har elevar i grunnskulen berre rett til opplæring på hovudmålet sitt i sju av tretten skuleår. Det er undervisningspersonalet, ikkje elevane, som avgjer opplæringsmålet i ungdomsskulen. I praksis tyder det at dei aller fleste elevane får storparten av undervisninga si på bokmål. Noregs Mållag har rekna ut at det er 46 kommunar i Norge med ungdomsskular der talet på nynorskelevar er så stort at dei etter lova ville ha rett til å gå i eigen klasse om dei gjekk på barneskulen. Det er kjent at overgang barneskule - ungdomsskule er ein overgang der det ofte

skjer eit språkskifte, frå nynorsk til bokmål. Rett til å gå i eigen klasse, vil kunne redusere dette språkskiftet.

Svar:

Eg er kjent med modellen frå Odda kommune og det ser ut til at han har fungert godt der. Eg vil likevel ikkje pålegge andre kommunar å innføre ei slik ordning. Det må vere opp til den enkelte kommune å fatte avgjerd om dette er ei ordning som kan passe.

Det er kommunen som vedtek om ein skole skal bruke nynorsk eller bokmål i den skriftlege opplæringa. Frå 1. til og med 7. årstrinn må elevane bruke det hovudmålet kommunen har vedteke for skolen i det skriftlege arbeidet. Elevar som ønskjer skriftleg opplæring på anna hovudmål enn det kommunen har vedteke, kan ha rett til å høyre til ei eiga målformgruppe.

Frå og med 8. årstrinn vel elevane sjølv om dei vil bruke bokmål eller nynorsk i dei skriftlege arbeida sine, jf. opplæringslova § 2-5 fyrste ledd. Læreplanane og kompetansemåla i norskfaget er utforma uavhengig av kva målform skolen og eventuelt elevane har valt. Vurderinga og karakterane vil knytte seg til den målforma eleven har valt i arbeidet sitt. Dei to siste åra på grunnskolen skal elevane dessutan ha opplæring i begge målformer. Læreplanen for norskfaget legg dessutan opp til at elevane allereie etter 2. årstrinn skal arbeide med å bli kjent med begge målformer gjennom lytting og samtale.

Samla sett meiner eg at opplæringslova og læreplanane er godt eigna til å ivareta dei behova og ønska elevane har for opplæring i eiga målform og gir eit godt grunnlag for meistring av begge målformene.

SPØRSMÅL NR. 1087

Innlevert 8. juni 2015 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 12. juni 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Med planlagt oppstart av fagutdanningen av brann og redningspersonell høsten 2018, er det ikke mer tid enn nødvendig for forberedelser. Tjeldsund kommune har så langt ikke blitt inkludert i noen forberedende prosesser.

Hvordan mener statsråden at vertskommunen for Norges Brannskole skal inkluderes i forberedelsene til oppstart av fagutdanningen av brann- og redningspersonell, er statsråden fornøyd med fremdriften i planleggingen og trygg på at oppstart 2018 vil skje?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen besluttet i februar at den fremtidige toårige fagutdanningen av brann og redningspersonell skulle etableres ved det eksisterende nasjonale anlegget til Norges brannskole (NBsk) i Tjeldsund med planlagt oppstart for studiet høsten 2018. Dette ble presentert på en pressekonferanse 13. februar 2015, på NBsk på Fjellidal i Tjeldsund.

For å ivareta vertskommuneansvaret på en god måte er det viktig at vertskommunen inkluderes i planleggingen av en så stor etablering.

Vertskommuneansvaret for denne nasjonale utdanningsinstitusjonen (NBsk) stiller store krav til en liten kommune hva gjelder bl.a. planlegging, tilrettelegging og utbygging.

Svar:

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) fikk i mars i år i oppdrag å utarbeide et forslag til plan for hvordan arbeidet med å etablere en fagskole for brann- og redningspersonell kan organiseres og gjennomføres. Planen skal blant annet inneholde forslag til aktiviteter/tiltak, arbeidsorganisering, fremdrift og milepæler, som vil inkludere kontakt med Tjeldsund kommune. Planforslaget skal legges frem for Justis- og beredskapsdepartementet (JD) innen 1. juli 2015.

SPØRSMÅL NR. 1088**Innlevert 8. juni 2015 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen****Besvart 12. juni 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Vil statsråden sikre at områdereguleringen for Kvithei er i tråd med naturmangfoldloven, og sørge for at nasjonale verneverdier som ulike rødlistearter og kystlynghei ivaretas i det aktuelle området?»

BEGRUNNELSE:

Kystlynghei er åpne områder langs kysten som er formet av rydding av kratt og skog, beite, lyngbrenning og lyngslått. Kystlynghei er blant våre eldste kulturlandskap og Norge har en vesentlig del av forekomstene som fremdeles finnes i Europa. Vi har også spesielle, nordlige former av lynghei som ikke finnes andre steder. Kystlynghei er i dag en sterkt truet naturtype. Det betyr at det er svært høy risiko for at den forsvinner fra Norge i løpet av de kommende 50 åra. 7. mai vedtok Kongen i statsråd at kystlynghei har status som utvalgt naturtype. I Sola kommune pågår nå en områderegulering av Kvithei, som uansett omfang vil gi store negative konsekvenser for naturmiljøet, ikke minst for de femten rødlisteartene i området. Det er foretatt en konsekvensutredning av områderegulering på Kvithei som viser at det ikke bare er kystlynghei som vil være skadelidende, men hele femten rødlistearter i influensområdet og i planområdet. Disse er bustsivaks, dverglin, hubro, kystkall, sanglerke, sporemose, svartblå rødskivesopp, rødkivevokssopp, stær, storsporve, vipe, hettemåke, tornirisk, småsalamander og grannsisiv. De tre førstnevnte er klassifisert som sterkt truet, hvorav hubro ikke hekker i området, men er observert. De øvrige artene har status som sårbare eller nær truet. Det foreligger innsigelse fra fylkesmannen på planforslaget.

Svar:

Innledningsvis vil jeg gjøre oppmerksom på at dette er en sak som er under behandling lokalt. Fylkesmannen i Rogaland har fremmet innsigelse til planen som blant

annet er begrunnet i konsekvenser for miljøverdier av nasjonal og vesentlig regional verdi. Det er foreløpig ikke gjennomført mekling i reguleringssaken. Dersom innsigelsen ikke løses vil saken bli oversendt til endelig avgjørelse i Kommunal- og moderniseringsdepartementet som er nasjonal planmyndighet. I så fall vil Klima- og miljødepartementet på vanlig måte bli bedt om å vurdere saken og avgi en uttalelse til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Ettersom det ikke er klart om saken løses lokalt eller om den vil bli oversendt til Kommunal- og moderniseringsdepartementet, vil det ikke være riktig av meg å gå inn i saken på nåværende tidspunkt.

På generelt grunnlag vil jeg fremheve at kommunen som planmyndighet skal ivareta hensynet til nasjonale og vesentlige regionale miljøverdier i sin planlegging. Fylkesmennene skal delta i planleggingen, blant annet med god og tilstrekkelig veiledning om viktige miljøverdier. Fylkesmennene har som del av dette et særskilt ansvar for å veilede og bistå kommunene i bruken av naturmangfoldloven. Fylkesmennene skal i saker som berører natur påse at vurderingen og vektleggingen av prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 framgår av beslutningen, jf. § 7. Videre bør det også synliggjøres hvordan saken påvirker muligheten for å nå forvaltningsmålene for naturtyper og arter, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Der det er nødvendig for å ivareta miljøverdier av nasjonal og vesentlig regional interesse eller andre interesser av stor samfunnsmessig betydning skal fylkesmannen fremme innsigelse. Det må vurderes konkret i den enkelte saken om innsigelse faktisk er nødvendig, eller om det er tilstrekkelig å gi uttalelse med faglige råd eller anbefalinger.

SPØRSMÅL NR. 1089**Innlevert 8. juni 2015 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth****Besvart 16. juni 2015 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at frivillige organisasjoner som har søkt om penger til nødhjelpsarbeid etter jordskjelvet i Nepal umiddelbart får svar, slik at nødvendig hjelp kan nå fram før monsunsesongen starter rundt 20. juni?»

BEGRUNNELSE:

FN anslår at 2,8 millioner mennesker har behov for humanitær assistanse etter jordskjelvet i Nepal 25. april, og det største etterskjelvet 12. mai. De anslår samtidig, pr. 29. mai, at kun 28 prosent av behovet er finansiert.

Norge har bidratt til hjelpearbeidet, men hjelpeorganisasjoner opplever nå at opprinnelige bevilgninger og innsamlete midler er oppbrukt, og at nye søknader til Utenriksdepartementet forblir ubesvart. Ett eksempel på dette er FORUT, som fokuserer sitt hjelpearbeid på kommunene der etterskjelvet 12. mai hadde sitt episenter, og hvor 99 prosent av befolkningen er rammet. Deres søknad av 26. mai er fortsatt ubesvart.

FN har i sin nye Flash Appeal utvidet nødhjelpsbehovet til å gjelde ut september (tidligere ut juli), men skriver samtidig at det er viktig at mest mulig hjelp når fram før ca. 20. juni, da monsun-regnet erfaringsmessig begynner. Veier og stier blir da uframkommelige, og telt og presenninger vil ikke lenger være tilstrekkelig beskyttelse mot vær og vind. Dette betyr at de nærmeste 14 dagene er særdeles viktige og det er derfor kritisk at organisasjonene får svar umiddelbart på sine søknader slik at hjelpen ikke stopper opp nå de siste to ukene før regnet starter.

Svar:

Jordskjelvene som rammet deler av Nepal var kraftige og førte til omfattende ødeleggelser. Norge var tidlig ute og ga 130 millioner kroner i nødhjelp. Disse midlene ble raskt fordelt og organisasjonene er i full gang med arbeidet. Midlene ble gitt gjennom FN og frivillige organisasjoner som hadde god kjennskap og erfaring fra Nepal. Det ble også gitt midler til organisasjoner som har en kompetanse som er spesielt relevant for denne type store humanitære katastrofer, blant annet til Forut. Fokus for denne støtten var livreddende tiltak, inkludert tiltak innenfor vann og sanitær, mat, helse, utdanning og beskyttelse. Gjenoppbyggingsarbeidet vil ta tid og er krevende. Nepal vil ha behov for internasjonal hjelp i lang tid framover. Norge har allerede bidratt betydelig og er pr. 11. juni den fjerde største bilaterale giveren til appellen som FN lanserte etter jordskjelvet. I tillegg er Norge en betydelig bidragsyter til FNs nødhjelpsfond (CERF), Røde Kors' internasjonale nødhjelpsfond og Asiabankens nødhjelpsfond. Dette er mekanismer som tidlig ble satt inn i hjelpeinnsatsen og som er viktige for en koordinert og godt tilpasset assistanse. Det arbeides med ytterligere norske bidrag. Det vil bli lagt vekt på tiltak som bidrar til gjenoppbygging, blant annet til husly, såkorn og utdanning. Regntiden starter snart og det er viktig at deler av arbeidet starter før denne setter inn. Vi har dialog med de humanitære organisasjonene om dette. Jeg viser forøvrig til at Forut er en av de aktørene som vil bli gitt ytterligere støtte til sitt arbeid, dette er organisasjonen allerede informert om.

SPØRSMÅL NR. 1090**Innlevert 8. juni 2015 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 16. juni 2015 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Er utenriksministeren enig med FN-kommisjonen, Amnesty og professor Kjetil Tronsvoll sin beskrivelse av Eritrea som et diktatur hvor grove menneskerettighetsbrudd finner sted med få utsikter til forbedring i

nær fremtid, og er utenriksministeren enig i at det er god grunn til å tvile på løfter om forbedringer fra regimet i Eritrea og dermed grunn til å være svært skeptisk til en returavtale med Eritrea?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til Justisdepartementets ønske å få på plass en returavtale med Eritrea og statssekretær Jøran Kallmyrs nylige besøk i landet.

Flere medier melder i dag at myndighetene i Eritrea er ansvarlig for utenomrettslige henrettelser, tortur, seksslaveri, tvangsarbeid og massedrap, ifølge en FN-kommisjon. Kommisjonen, som er ledet av spesialrapportør Sheila B. Keetharuth, mener landet kan ha gjort seg skyldig i forbrytelser mot menneskeheten. De ber europeiske land om ikke å sende folk tilbake dit. I rapporten heter det at landet driver omfattende spionasje og har et stort nettverk av fengsler, der folk blir holdt uten kontakt med omverdenen i årevis. Barn blir også holdt fanget. Nesten 5.000 flykter fra landet hver måned, ifølge rapporten. For å stanse flukten har grensevaktene fått beskjed om å skyte for å drepe, heter det.

Ifølge Amnesty International er Eritrea at av de mest lukkede land i verden hvor mennesker som flykter fra Eritrea anklages for aktivt landsforræderi når de kommer tilbake og risikerer fengsel og retur. Omfattende menneskerettighetsbrudd er en rutine i Eritrea. Tusenvis av politiske fanger lever under elendige forhold. Myndighetene benytter vilkårlige arrestasjoner, forvaring og tortur for å kvele opposisjon ifølge Amnesty International. Amnesty rapporterer om omfattende bruk av tortur mot opposisjonen i landet.

Professor Kjetil Tronsvoll, leder av senter for Afrika-studier ved International Law and Policy Institute stiller seg svært tvilende til at løfter fra regimet i Eritrea er til å stole på all den tid regimet har brutt alle sine løfter de siste 25 år de har sittet ved makten. Han er svært skeptisk til om det er mulig å få på plass en returavtale i nær fremtid.

Jeg stiller meg undrende til at Høyre og Utenriksministeren ønsker å prioritere å få på plass en returavtale med et av verdens verste diktaturer, spesielt sett i lys av de siste opplysningene som i dag fremkommer av FN-kommisjonen ledet av Sheila B. Keetharuth. Venstre deler FN-kommisjonens anbefaling om ikke å returnere mennesker til Eritrea.

Svar:

FN-kommisjonens rapport (Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights

in Eritrea) er omfattende og grundig. Den dekker svært alvorlige forhold i Eritrea som lenge har vært kjent, og som Norge har tatt opp og kritisert ved en rekke anledninger. Dette ble sist tatt opp i dialogen med myndighetene i Eritrea under et besøk til Asmara i juni i år.

Spesialrapportøren fra FN har, etter det vi forstår, ikke hatt tilgang i Eritrea, noe vi sterkt beklager. Det er avgjørende at internasjonale organisasjoner og FN gis nødvendig tilgang og med det mulighet til å hente inn opplysninger om situasjonen i landet. Vi har også oppfordret eritreiske myndigheter til å gi bred adgang, inkludert til FNs granskningskommisjon og FNs spesialrapportør for Eritrea. I stortingsmelding 10 (2014-2015) «Muligheter for alle – menneskerettighetene som mål og middel i utenriks- og utviklingspolitikken» legger Regjeringen til grunn at Norge skal stille tydelige krav til våre samarbeidspartnere om vilje til fremgang innen menneskerettigheter, demokrati og rettsstatsutvikling, og at manglende oppfølging kan få konsekvenser for innretning og omfang av eventuell norsk bistand. Stortinget har gjennom behandlingen av denne meldingen gitt sin tilslutning til dette.

Debatten om stortingsmelding 10 (2014-2015) viste at det er tverrpolitisk enighet om at bilateral, stat-til-stat dialog er en viktig del av Norges menneskerettighetsarbeid internasjonalt, inkludert for land med store menneskerettighetsutfordringer. Dette krever konkret analyse både av hva mottakers ansvar er og de dilemmaene som kan oppstå i samarbeidet.

Flyktningsituasjonen på Afrikas Horn og den humanitære tragedien i Middelhavet er svært bekymringsfull og viser at det er stort behov for flere og nye tiltak. Norge har i lang tid hatt en betydelig humanitær innsats og tatt imot mennesker på flukt som har behov for beskyttelse. Dette vil fortsatt være norsk politikk. For å redusere grunnlaget for irregulær migrasjon er det nødvendig å styrke dialogen med myndighetene i opprinnelseslandene, inkludert med Eritrea. Bedre kunnskap om situasjonen i landet er nødvendig blant annet for å kunne vurdere mulighetene for retur av asylsøkere uten beskyttelsesbehov.

Spørsmål om inngåelse av en eventuell returavtale med Eritrea ligger under justis- og beredskapsministerens konstitusjonelle ansvarsområde.

SPØRSMÅL NR. 1091**Innlevert 8. juni 2015 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter****Besvart 19. juni 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«NRK kunne den 6. juni fortelle historien om sykepleierstudenten som satt frivillig og ubetalt hos en døende pasient fordi sykehjemmet ikke ville kalle inn en ekstravakt som kunne sitte hos pasienten. Studenten sier at hun flere ganger har opplevd at pasienter dør alene. Norsk Sykepleierforbund har ikke tall på dette, men har et bestemt inntrykk av at flere dør alene på sykehjem.

Hvordan kan statsråden sørge for at pasienter ikke dør alene på sykehjem?»

BEGRUNNELSE:

Denne saken trenger ingen ytterligere begrunnelse enn at det må være en selvfølge at ingen skal måtte dø alene på sykehjem. Man må sørge for å kvalitetssikre dette.

Svar:

Mennesker i livets slutfase, som trenger lindrende behandling og omsorg, skal få en verdig og trygg avslutning på livet. God palliativ behandling skaper trygghet og tar hensyn til pasientens og pårørendes ønsker og behov gjennom en kontinuerlig dialog under hele sykdomsforløpet. Den som trenger lindrende behandling og omsorg skal ivaretas på en helhetlig måte, fysisk, psykisk, sosialt og åndelig.

Å sørge for at døende mennesker har det best mulig, krever kompetanse om livets slutfase, lindrende behandling og palliasjon, i tillegg til mulighet for refleksjon over hvordan slike situasjoner håndteres i det daglige.

Det er kommunens og ledelsens ansvar å sørge for en hensiktsmessig bemanning og bemanningssammensetning som sikrer faglig forsvarlighet og tilstrekkelig kompetanse slik at døende pasienter på sykehjem ivaretas på en verdig og trygg måte.

Regjeringen bevilger midler til en rekke tiltak som skal bidra til å styrke kvaliteten og kompetansen om lindrende behandling og omsorg i de kommunale hel-

se- og omsorgstjenestene. Regjeringen har varslet at det skal utvikles et nytt kompetanseløft for den kommunale helse- og omsorgstjenesten for perioden 2015–2020, Kompetanseløft 2020. I tillegg satser regjeringen på kompetanseheving, særlig når det gjelder økt klinisk kompetanse.

I oppfølgingen av avtalen om kvalitetsutvikling i de kommunale helse- og omsorgstjenestene mellom regjeringen og KS er det også igangsatt et arbeid med å gjennomføre en ny lederopplæring for ledere i helse- og omsorgstjenestene i kommuner og fylkeskommuner. Dette er et viktig tiltak for økt faglig bevissthet og faglig lederskap. Utdanningen vil starte opp høsten 2015.

Gjennom budsjettforliket for 2015 mellom H, Frp, V og Krf er det bevilget 10 mill. kroner til en styrking av tiltak som skal gi økt kompetanse i palliasjon iveretakelse av personer i livets slutfase. Som oppfølging av dette har Helsedirektoratet har fått i oppdrag å utarbeide veiledningsmateriale for evaluering av tjenestetilbudet til personer med behov for lindrende omsorg og utvikling og implementering av opplæringstiltak for lindrende behandling til personer med demens.

Gjennom prosjektet Samarbeid for etisk kompetanseheving gjennomfører 200 kommuner systematisk etisk refleksjon i tjenestene. Prosjektet er et samarbeid mellom Helse- og omsorgsdepartementet, KS, arbeidstakerorganisasjonene og Helsedirektoratet.

Vi vil også legge til rette for løpende læring og kontinuerlig kvalitetsforbedring. Det skal utvikles kvalitetsindikatorer basert på bruker- og pasienterfaringer. Indikatorene skal gi kunnskap om tjenestene som grunnlag for læring og forbedring. Den nasjonale pasientsikkerhetskampanjen ”I trygge hender” er fra 2014 videreført i det 5-årige nasjonale programmet for pasientsikkerhet ”I trygge hender”. Programmet vektlegger pasient- og brukersikkerhet i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

Kompetanse, kvalitet, etikk og verdier legger grunnlaget for at vi møter og ivaretar døende mennesker på en best mulig måte.

SPØRSMÅL NR. 1092**Innlevert 9. juni 2015 av stortingsrepresentant Jan Bøhler****Besvart 23. juni 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Det er kjent at flyktninger og asylsøkere i Norge kan utsettes for spionasje og trusler fra hjemlandet, og at tortur og represalier også kan ramme deres gjenværende familie. En konvertitt fra Iran har opplevd dette gjennom en rekke år, og hans mor og søster har fått asyl i Norge. Faren har imidlertid sittet fengslet i Iran i 2,5 år, og har nå rømt til Tyrkia, men kommer ikke videre pga. manglende reisepapirer.

Vil statsråden vurdere hva som kan gjøres for å hjelpe familien til trygghet?»

BEGRUNNELSE:

Siden vedkommende stod fram i Aftenposten i 2008 som kristen konvertitt og kritiserte makthaverne i hjemlandet Iran, har han vært utsatt for trusler og press og endog voldsbruk, som da han i 2010 ble angrepet med kniv. Han har vært utstyrt med voldsalarm fra politiet siden 2008, og han har på en modig og krevende måte valgt å stå fram offentlig med sitt budskap om iranske myndigheters maktmisbruk.

Familien i hjemlandet er blitt torturert, og hans mor og søster rømte til Norge i 2012 da de søkte

fikk asyl her. Men faren satt fortsatt fengslet i Iran inntil han for noen tid tilbake greidde å rømme til Tyrkia. Herfra kommer han seg ikke videre, fordi han mangler pass og reisepapirer. Familien her i Norge er meget urolige for hans skjebne. De opplever at stadig press og trusler fortsatt er en del av deres liv, og de føler seg ikke trygge. Situasjonen deres blir enda vanskeligere på grunn av frykten for hva som skjer med faren. Det ville være en stor lettelse for den tungt plagede familien dersom det fins noe Norge kan gjøre for å hjelpe faren til å komme i trygghet.

Svar:

Utenriksministeren har videresendt spørsmålet til meg for besvarelse. Som kjent, er styringsforholdene på utlendingsfeltet slik at jeg ikke kan gripe inn i enkeltsaker, med mindre saken berører grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Jeg er ikke kjent med at det foreligger slike hensyn i den omtalte saken.

I spørsmålet vises det til at flyktninger og asylsøkere i Norge kan utsettes for spionasje og trusler fra hjemlandet. Dersom herboende sønn er utsatt for dette, kan han anmelde dette til politiet.

SPØRSMÅL NR. 1093**Innlevert 9. juni 2015 av stortingsrepresentant Janne Sjølmo Nordås****Besvart 19. juni 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden sikre beredskapen i distriktene når det kommer til mobildekning?»

BEGRUNNELSE:

For andre gang bare i år har innbyggerne i Nusfjord opplevd å miste Telenors mobilnettverk. Det fører både til problem for næringslivet, men aller viktigst så går det på bekostning av helt grunnleggende beredskap og folks trygghet. Nusfjord er ikke den første som opplever brudd i mobildekningen, og det finnes fremdeles

deler av landet hvor det bor folk uten mobildekning i hele tatt. I en tid hvor det meste av kommunikasjonen går over mobilnettet og stadig færre benytter seg av fasttelefoni blir mobilnettet en stadig viktigere brikke i den totale beredskapen.

Svar:

På få år har nordmenn flest blitt storbrukere av mobilkommunikasjon og vi har blitt vant med å kunne bruke mobilen der vi bor og ferdes. Det kan vi som oftest, men noen ganger oppstår det feil eller vi kommer til

steder uten mobildekning. Det er beklagelig når feil oppstår, og vi gjør derfor flere grep for å øke robustheten og oppetiden i de kommersielle ekomnettene.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) har intensivert tilsynet med tilbydernes arbeid med sikkerhet og beredskap i sine nett og har fått på plass gode varslingsrutiner ved utfall. Mye av nedetiden i mobilnettene skyldes strømbrudd på basestasjonene. For å bøte på det er de kommersielle tilbyderne nå pålagt å bekoste reservestrøm på basestasjonene sine.

I distriktsområder, for eksempel i Nusfjord, skal det være minst 4 timer reservestrøm på basestasjonen. Reservestrømmen vil gi brukerne tid til å kontakte hverandre og kunne varsle om skader og ulykker ved strømbrudd. I tillegg bekoster staten mobildekning med tre døgn reservestrøm og sikre linjer på steder som er viktige for lokalt beredskapsarbeid i kommunene. Programmet kalles "Forsterket ekom".

Det siste utfallet i Nusfjord skyldtes en utstyrsfeil på basestasjonen Fisker. Utfallet på Telenors sender varte fra lørdag 6. juni til formiddagen mandag 8. juni. Flakstad kommune opplevde også utfall i forbindelse med ekstremværet Ole og strømbrudd i februar.

På sikt skal alle kommuner i landet ha steder med sikre linjer og tre døgn reservestrøm. Vi har prioritert

å starte med kommunene som er mest utsatt for vær og brudd på kommunikasjonen og noen større steder for å høste erfaringer for det videre arbeidet. I 2016 vil Ramberg i Flakstad kommune bygges ut med forsterket ekom. For å øke den generelle robustheten i ekomnettet i regionen vil staten også bidra til å etablere en sjøkabel fra Bodø til Røst. Kabelen vil øke redundansen (flere føringsveier) i ekomnettet.

Selv om det skal bli stadig mer robuste mobilnett, så kan det være et råd til næringsaktører og andre som har et ekstra behov for uavbrutt kommunikasjon i hverdagen at de sikrer seg med alternativer til de kommersielle ekomnettene.

La meg samtidig påpeke at kravene til nett for nødkommunikasjon har strengere krav til oppetid enn i de kommersielle mobilnettene, for bedre å sikre kommunikasjonen for mennesker som skal hjelpe andre i nød.

Til slutt vil jeg minne representanten om at det er flere enn Telenor som har mobilnett i Norge. NetCom har også en basestasjon som dekker Nusfjord og som fungerte ved det siste utfallet i Telenors nett. Ved nødstilfeller er det mulig å bruke alle de tilgjengelige mobilnettene (ta ut SIM-kortet av telefonen).

SPØRSMÅL NR. 1094

Innlevert 9. juni 2015 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 16. juni 2015 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Vil utenriksministeren ta initiativ overfor det internasjonale samfunn til gjeldsslette for Nepal?»

BEGRUNNELSE:

Det jordskjelvrammede Nepal har en betydelig utenlandsgjeld og må ut med store beløp samtidig som gjenoppbyggingen av landet etter katastrofen krever betydelige ressurser. De største långiverne er Verdensbanken, den asiatiske utviklingsbanken og det internasjonale pengefondet.

Svar:

Siste oversikt fra IMF viser at Nepal i begynnelsen av 2014 var lite gjeldsbelastet. Utenlandsgjelden tilsvarte beskjedne 20 prosent av BNP, med ca. 3,3 milliarder dollar utestående. Renter og avdrag tilsvarte omtrent

9 prosent av eksportinntektene. Nepals kreditorer er Asiabanken (47 prosent), Verdensbankens myke utlånsvindu IDA (40 prosent), bilaterale kreditorer (10 prosent), og andre multilaterale institusjoner (IMF og IFAD, til sammen 3 prosent). Gjelden består i stor grad av bistandslån på myke vilkår, det vil si lav rente og lang tilbakebetalingstid. 98 prosent av den bilaterale gjelden (i hovedsak til Japan), er slik «ODA-gjeld».

Multilateralt koordinert gjeldsslette er som hovedregel basert på manglende gjeldsbærekraft og betalingskapasitet. IMF vurderte sommeren 2014 at Nepals gjeld var håndterbar og at Nepal lå i lavrisikokategorien for å havne i gjeldsnød. IMF er nå, etter jordskjelvkatastrofen, i gang med å vurdere om Nepal kvalifiserer til gjeldsslette under en nyopprettet kriseresponsmekanisme – Catastrophe Containment and Relief Trust (CCR). Foreløpige estimer tyder på at Nepal ikke kvalifiserer til gjeldsslette under denne ordningen. Dette vurderes blant annet ut ifra det økonomiske ska-

deomfanget i forhold til BNP. IMF viser inntil videre til at mesteparten av Nepals gjeld er bistandslån på myke vilkår. Kortsiktig gjeldsslette av typen som gis under CCR-ordningen vil derfor ha beskjeden effekt. En ny vurdering av Nepals gjeldsbærekraft er ventet i løpet av noen få uker.

Multilateralt koordinert gjeldsslette forutsetter normalt også at debitorlandene selv ber om betalingsutsettelser eller eventuelt sletting av gjeld. Myndighetene i Nepal har ikke selv bedt om gjeldsslette fra Verdensbanken, IMF eller andre kreditorer. Nepal har også tidligere takket nei til gjeldsslette under HIPC-ordningen (Highly Indebted Poor Countries Initiative). En viktig grunn til å avstå fra å be om gjeldsslette er ofte at land

ikke ønsker å sende negative signaler i forhold til sin egen kredittverdighet. Skulle Nepal be om gjeldsslette, vil Norge støtte dette.

Med mindre IMF's kommende analyser konkluderer med noe annet og Nepal selv ber om gjeldsslette, vil Nepal være bedre tjent med humanitær bistand og bistand til gjenoppbyggingen enn gjeldsslette. Det ventes at de multilaterale utviklingsbankene vil presentere sine oppdaterte strategier for gjenoppbyggingen av Nepal på givermøtet i Katmandu den 25. juni. Nepal har ingen gjeld til Norge. Regjeringen har til nå bidratt med 130 millioner kroner i humanitær bistand, dette gjør oss til den fjerde største bilaterale giveren. Det arbeides med ytterligere norske bidrag.

SPØRSMÅL NR. 1095

Innlevert 9. juni 2015 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 18. juni 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Hva vil arbeids- og sosialministeren gjøre for at arbeidstakere som utsettes for sosial dumping, for eksempel ved at de ikke får utbetalt lønn, får bistand til å få innfridd sine rettigheter som arbeidstakere?»

BEGRUNNELSE:

Flere medieoppslag den siste tiden viser alvorlige tilfeller av sosial dumping. Arbeidere opplever dårlige arbeidsforhold og svært lav lønn. Mange opplever også at de ikke får lønna de er lovet av arbeidsgiver. Det er et tydelig skjevt maktforhold mellom arbeidstakere og arbeidsgivere i disse tilfellene, noe som forsterkes av at arbeiderne ofte ikke kjenner sine rettigheter. Det er i mange tilfeller ressurssvake arbeidstakere som snakker dårlig norsk og har et lite kontaktnettverk utenfor sin egen arbeidsplass.

Svar:

Representanten har stilt det samme spørsmålet til Justis- og beredsskapsministeren, som har videresendt det til meg for besvarelse.

Regjeringen vedtok 13. januar 2015 en egen strategi for å styrke innsatsen mot arbeidslivskriminalitet. Formålet med strategien er å bekjempe arbeidslivskriminalitet og fremme seriøse og gode arbeidsforhold gjennom et bredt samarbeid mellom offentlige

myndigheter og arbeidslivets parter om forebygging, kunnskapsdeling og håndheving.

I renhold, uteliv og deler av transportbransjen er det igangsatt treparts bransjeprogram i samarbeid mellom myndighetene og partene. I bygge- og anleggsnæringen samarbeider myndighetene og partene om tiltak innen helse-, miljø- og sikkerhet. Også i andre bransjer er det utstrakt samarbeid mellom myndighetene og partene, både sentralt og lokalt, for å sikre et seriøst arbeidsliv.

Allmenngjøring av tariffavtaler er et annet viktig tiltak for å sikre minimums lønns- og arbeidsvilkår i utsatte bransjer. Per i dag gjelder det allmenngjøringsforskrifter som skal sikre arbeidstakerne minimums lønn- og arbeidsvilkår i seks bransjer; byggeplasser i Norge, skips- og verftsindustrien, jordbruks- og gartnerinæringen, private renholdsbedrifter, elektrofagene og fiskeforedlingsindustrien. Tariffnemnda har i tillegg helt nylig vedtatt allmenngjøring for godstransport på vei og for persontrafikk med turbil. Disse forskriftene er ennå ikke trådt i kraft. Det følger av allmenngjøringsloven § 13 at leverandører og underleverandører som setter ut arbeid eller leier inn arbeidstakere er solidarisk ansvarlig med arbeidsgiver for utbetaling av lønn etter allmenngjøringsforskriftene. Det betyr at en arbeidstaker som ikke får utbetalt lønn i samsvar med allmenngjøringsvedtak fra sin arbeidsgiver, kan kreve den av en oppdragsgiver høyere opp i leverandørkjeden.

Selv om en arbeidstaker har avtalt lønn i henhold til allmenngjøringsforskrifter, hender det at han eller hun ikke får den utbetalt som avtalt. I slike tilfeller må utenlandske arbeidstakere, i likhet med sine norske kolleger, inndrive lønnskravet. Alternativt kan man slå arbeidsgiver konkurs der vilkårene for det er tilstede, og så søke om lønnsgaranti fra staten.

Å måtte inndrive opptjent lønn vil være en belastning for alle. Men jeg ser at det å inndrive lønnskrav kan være særlig vanskelig for utenlandske arbeidstakere, som kanskje ikke kjenner de norske reglene og som kanskje heller ikke skal være i landet så lenge.

For å hjelpe arbeidstakerne til å hevde sine rettigheter, er det mange muligheter for bistand og informasjon. For det første har Arbeidstilsynet ansvar for å veilede om rettigheter og plikter etter blant annet arbeidsmiljøloven og allmenngjøringsloven. Etter reglene som gjelder for utenlandske arbeidstakere som er utsendt til Norge, har arbeidstakerne adgang til å reise sak for norske domstoler, også etter at de eventuelt er reist hjem.

Flere offentlige etater, partene i arbeidslivet og andre har gitt ut brosjyrer særlig rettet mot utenlandske arbeidstakere i Norge. Arbeidstilsynet en egen svartjeneste på telefon og internett. Svartjenesten har også polsktalende medarbeidere. Mange av brosjyrene og informasjonstiltakene er utarbeidet av ulike instanser i samarbeid, slik at de utenlandske arbeidstakerne skal få mest mulig samlet informasjon.

Servicesenter for utenlandske arbeidstakere (SUA) er nå etablert i Oslo, Kirkenes, Stavanger og Bergen. Sentrene er et sted der Arbeidstilsynet, politiet, Skatteetaten og Utlendingsdirektoratet (UDI) jobber sammen for at utlendinger som kommer til Norge for å jobbe, skal få god veiledning og kort saksbehandlingstid på nødvendige søknader. Selv om dette tiltaket først og fremst skal hjelpe utenlandske arbeidstakere på vei inn på det norske arbeidsmarkedet, vil de også kunne bistå og gi råd om hvordan utenlandske arbeidstakere må forholde seg for å få inndrevet sine lønnskrav overfor lite betalingsvillige arbeidsgivere.

Jeg er også kjent med at fagbevegelsen gjør en stor innsats for å hjelpe enkeltarbeidstakere med å inndrive lønnskrav.

I løpet av 2016 skal EUs nye håndhevingsdirektiv gjennomføres i norsk rett. Direktivet inneholder regler som tar sikte på å sikre etterlevelsen av utsendte arbeidstakers rettigheter i det landet de jobber i. Det kan også bidra til å bedre situasjonen for utenlandske arbeidstakere i Norge.

Jeg finner også grunn til å minne om endringene i arbeidsmiljøloven, som trer i kraft 1. juli 2015, og som blant annet innebærer strengere straffer for brudd på arbeidsmiljøloven og allmenngjøringsloven. Jeg er sikker på at disse endringene vil motivere arbeidsgivere og oppdragsgivere til å drive seriøst og gjøre det vanskeligere å drive ulovlig i norsk arbeidsliv.

SPØRSMÅL NR. 1096

Innlevert 9. juni 2015 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 18. juni 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for at arbeidstakere som utsettes for sosial dumping, for eksempel ved at de ikke får utbetalt lønn, får bistand til å få innfridd sine rettigheter som arbeidstakere?»

BEGRUNNELSE:

Flere medieoppslag den siste tiden viser alvorlige tilfeller av sosial dumping. Arbeidere opplever dårlige arbeidsforhold og svært lav lønn. Mange opplever også at de ikke får lønna de er lovet av arbeidsgiver. Det er et tydelig skjevt maktforhold mellom arbeidstakere og arbeidsgivere i disse tilfellene, noe som forsterkes av at arbeiderne ofte ikke kjenner sine rettigheter. Det er i

mange tilfeller ressurssvake arbeidstakere som snakker dårlig norsk og har et lite kontaktnettverk utenfor sin egen arbeidsplass.

Svar:

Representanten har stilt det samme spørsmålet til Jus- og beredsskapsministeren, som har videresendt det til meg for besvarelse.

Regjeringen vedtok 13. januar 2015 en egen strategi for å styrke innsatsen mot arbeidslivskriminalitet. Formålet med strategien er å bekjempe arbeidslivskriminalitet og fremme seriøse og gode arbeidsforhold gjennom et bredt samarbeid mellom offentlige

myndigheter og arbeidslivets parter om forebygging, kunnskapsdeling og håndheving.

I renhold, uteliv og deler av transportbransjen er det igangsatt treparts bransjeprogram i samarbeid mellom myndighetene og partene. I bygge- og anleggsnæringen samarbeider myndighetene og partene om tiltak innen helse-, miljø- og sikkerhet. Også i andre bransjer er det utstrakt samarbeid mellom myndighetene og partene, både sentralt og lokalt, for å sikre et seriøst arbeidsliv.

Allmenngjøring av tariffavtaler er et annet viktig tiltak for å sikre minimums lønns- og arbeidsvilkår i utsatte bransjer. Per i dag gjelder det allmenngjøringsforskrifter som skal sikre arbeidstakerne minimums lønn- og arbeidsvilkår i seks bransjer; byggeplasser i Norge, skips- og verftsindustrien, jordbruks- og gartnerinæringen, private renholdsbedrifter, elektrofagene og fiskeforedlingsindustrien. Tariffnemnda har i tillegg helt nylig vedtatt allmenngjøring for godstransport på vei og for persontrafikk med turbil. Disse forskriftene er ennå ikke trådt i kraft. Det følger av allmenngjøringsloven § 13 at leverandører og underleverandører som setter ut arbeid eller leier inn arbeidstakere er solidarisk ansvarlig med arbeidsgiver for utbetaling av lønn etter allmenngjøringsforskriftene. Det betyr at en arbeidstaker som ikke får utbetalt lønn i samsvar med allmenngjøringsvedtak fra sin arbeidsgiver, kan kreve den av en oppdragsgiver høyere opp i leverandørkjeden.

Selv om en arbeidstaker har avtalt lønn i henhold til allmenngjøringsforskrifter, hender det at han eller hun ikke får den utbetalt som avtalt. I slike tilfeller må utenlandske arbeidstakere, i likhet med sine norske kolleger, inndrive lønnskravet. Alternativt kan man slå arbeidsgiver konkurs der vilkårene for det er tilstede, og så søke om lønnsgaranti fra staten.

Å måtte inndrive opptjent lønn vil være en belastning for alle. Men jeg ser at det å inndrive lønnskrav kan være særlig vanskelig for utenlandske arbeidstakere, som kanskje ikke kjenner de norske reglene og som kanskje heller ikke skal være i landet så lenge.

For å hjelpe arbeidstakerne til å hevde sine rettigheter, er det mange muligheter for bistand og infor-

masjon. For det første har Arbeidstilsynet ansvar for å veilede om rettigheter og plikter etter blant annet arbeidsmiljøloven og allmenngjøringsloven. Etter reglene som gjelder for utenlandske arbeidstakere som er utsendt til Norge, har arbeidstakerne adgang til å reise sak for norske domstoler, også etter at de eventuelt er reist hjem.

Flere offentlige etater, partene i arbeidslivet og andre har gitt ut brosjyrer særlig rettet mot utenlandske arbeidstakere i Norge. Arbeidstilsynet en egen svartjeneste på telefon og internett. Svartjenesten har også polsktalende medarbeidere. Mange av brosjyrene og informasjonstiltakene er utarbeidet av ulike instanser i samarbeid, slik at de utenlandske arbeidstakerne skal få mest mulig samlet informasjon.

Servicesenter for utenlandske arbeidstakere (SUA) er nå etablert i Oslo, Kirkenes, Stavanger og Bergen. Sentrene er et sted der Arbeidstilsynet, politiet, Skatteetaten og Utlendingsdirektoratet (UDI) jobber sammen for at utlendinger som kommer til Norge for å jobbe, skal få god veiledning og kort saksbehandlingstid på nødvendige søknader. Selv om dette tiltaket først og fremst skal hjelpe utenlandske arbeidstakere på vei inn på det norske arbeidsmarkedet, vil de også kunne bistå og gi råd om hvordan utenlandske arbeidstakere må forholde seg for å få inndrevet sine lønnskrav overfor lite betalingsvillige arbeidsgivere.

Jeg er også kjent med at fagbevegelsen gjør en stor innsats for å hjelpe enkeltarbeidstakere med å inndrive lønnskrav.

I løpet av 2016 skal EUs nye håndhevingsdirektiv gjennomføres i norsk rett. Direktivet inneholder regler som tar sikte på å sikre etterlevelsen av utsendte arbeidstakers rettigheter i det landet de jobber i. Det kan også bidra til å bedre situasjonen for utenlandske arbeidstakere i Norge.

Jeg finner også grunn til å minne om endringene i arbeidsmiljøloven, som trer i kraft 1. juli 2015, og som blant annet innebærer strengere straffer for brudd på arbeidsmiljøloven og allmenngjøringsloven. Jeg er sikker på at disse endringene vil motivere arbeidsgivere og oppdragsgivere til å drive seriøst og gjøre det vanskeligere å drive ulovlig i norsk arbeidsliv.

SPØRSMÅL NR. 1097**Innlevert 9. juni 2015 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 15. juni 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Det er viktig å ha på plass nødkommunikasjon når alvorlige ulykker eller kriser inntreffer. Nødnett er i dag avhengig av kabler og fiber for å kunne kommunisere i en slik situasjon. Et Norsk selskap NMES A/S, har utviklet et system der kommunikasjonen kan gå via satellitt for både High speed internett, GSM og TE-TRA-frekvensene.

Vil justisministeren ta initiativ til at det iverksettes et arbeid med å innføre slike løsninger i Norges nødnetts kommunikasjon, og når vil eventuelt et slikt arbeid kunne starte?»

BEGRUNNELSE:

Vi opplevde under brannen i Lærdal at kommunikasjonssystemet brant opp og at det tok tid før man fikk nødnettet på plass. Direktoratet for nødkommunikasjon uttalte til VG 21.1.2014 at det ikke ville skjedd med nytt digitalt nødnettsystem. Det er derfor viktig å finne og ta i bruk de muligheter som ligger i å ta i bruk digitale systemer. Sammen med Universitetet i Agder, har NMES AS utviklet et slikt digitalt system, som ikke vil være avhengig av kabler eller analoge systemer.

Svar:

Innledningsvis vil jeg kort nevne hvordan Nødnett er bygget opp på dette området.

Fiberkablene som det henvises til i spørsmålet, er på mange måter ryggraden i systemet og det er fiber-

kablene som bærer signalene i Nødnett mesteparten av veien mellom brukerne. Først går signalene via radiobølger fra brukerens apparat til nærmeste basestasjon. Deretter går signalet i fiberkabel til en styringssentral som så sender signalet til nøyaktig den basestasjonen der mottageren befinner seg. Det siste stykket ut til mottageren går signalet igjen via radio. Det er bare det ytterste korte hoppet mellom basestasjon og bruker som går via radiobølger. Alle typer mobile radionett, også de kommersielle mobiltelefonnettene vi alle nå bruker, er i prinsippet bygget opp på denne måten. Det er tungtveiende tekniske og økonomiske årsaker til at mobilradiosystemer blir bygget slik. I enkelte situasjoner kan det imidlertid oppstå behov for mobile basestasjoner som utplasseres i områder uten dekning. Store nasjonalparker er ofte vernet mot fremføring av fiberkabler. Det kan også tenkes situasjoner hvor Nødnetts ordinære basestasjoner og fiberkabler blir skadet av brann eller uvær. I slike situasjoner kan man benytte mobile basestasjoner som fraktes ut til området. Mobile basestasjoner må kobles til resten av Nødnett. Dette kan gjøres på flere måter og satellittforbindelse er en aktuell måte. For å skaffe seg kjennskap til hva markedet kan tilby på dette området har DNK vært i dialog med flere leverandører av denne type utstyr, også firmaet NMES A/S. DNK arbeider videre med disse spørsmålene. Dersom man anskaffer satellittutstyr må DNK legge anskaffelsen ut på offentlig anbud. Av hensyn til en eventuell fremtidig anbudsprosess er jeg som statsråd avskåret fra å gå inn i en nærmere diskusjon om fordeler og ulemper ved produkter selskapet NMES A/S leverer.

SPØRSMÅL NR. 1098**Innlevert 9. juni 2015 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 18. juni 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil helse- og omsorgsministeren sørge for at pårørende til rusavhengige beholder retten til å få behandling i Helsedirektoratets nye retningslinjer for hvem som har rett til behandling i rusinstitusjon?»

BEGRUNNELSE:

Arbeiderpartiet mener vi må ha et familie- og generasjonsperspektiv i pårønderarbeidet mot rus, fordi vi vet at nesten alle pasienter som sliter med avhengighet representerer familier i krise. Rus rammer hele familier. Når et familiemedlem får et rusproblem påvirkes hele familien. Pårørende er ofte preget av traumer og negative opplevelser, og mange av barna som lever med rus tett innpå seg, tar et voksent ansvar for sine foreldre og søsken.

Det skal nå lages nye retningslinjer for hvem som har rett til behandling i rusinstitusjon. I forslag til ny veileder fra Helsedirektoratet, er barn og andre pårørende tatt bort. Dette vil frata dem retten til å søke seg direkte til en rusinstitusjon. Arbeiderpartiet er kritisk til endringer som lager høyere terskler for å oppsøke og få hjelp, og som vanskeliggjør hjelp til pårørende. Det er kommet tungtveiende innspill som tilsier at dette er tilfellet med det foreliggende forslaget.

Avdelingsdirektør for psykisk helsevern og rus i Helsedirektoratet, Gitte Huus, varsler i uttalelse til NRK Telemark 28.mai at det jobbes med en egen veileder for pårørende, og hvordan deres behov kan ivaretas best mulig. Arbeiderpartiet imøteser en slik veileder, men mener det skaper usikkerhet å ta bort en rettighet, før alternativer er på plass.

Arbeiderpartiet mener det er klokt at høringsfristen er utsatt, de sterke innvendingene tatt i betraktning, men etterlyser helseministerens syn på saken.

Svar:

Jeg er glad for at mange er opptatt av pårørende til rusavhengige sin situasjon, slik også representanten Grung gir uttrykk for. Vi vet at mange pårørende til rusavhengige lever i en meget krevende livssituasjon med stor usikkerhet om hva som kan skje med den rusavhengige. Det er derfor viktig at også pårørende blir ivaretatt på en god måte, slik at de kan være eller gjøres i stand til å være den støtten som pasienter med alvorlige lidelser eller tilstander ofte trenger. Så mener jeg det også er svært viktig å være bevisst at pårørende kan være en viktig ressurs. Involvering av pårørende

i behandlingen kan i mange tilfeller være avgjørende og en nødvendig del av behandlingen av den rusavhengige, som igjen kan ha en positiv virkning for de pårørende. Flere steder tilbys familiebehandling som mange ganger kan være avgjørende for gode resultater for den enkelte og familien. Gode pårørende kan ha en uvurderlig rolle for eksempel overfor rusavhengige, men kan selv bli alvorlig syke om belastningen blir for stor. I en slik situasjon vil det være viktig og riktig at de får hjelp.

Det er i denne sammenhengen også grunn til å gjøre oppmerksom på at årsaken til at prioriteringsveilederne nå revideres, er lovendringene i pasient- og brukerrettighetsloven som ble vedtatt av et samlet Storting i juni 2013. I proposisjonen er det presisert at inngangsporten til spesialisthelsetjenesten er uendret som følge av lovendringene. Samtidig er det nødvendig å revidere prioriteringsveilederne og oppdatere dem som følge av opphevelsen av skillet mellom rettighetspasienter og ikke-rettighetspasienter. Personer som vurderes til å ha behov for spesialisthelsetjeneste, skal gis en rett og en frist for når denne helsehjelpen senest skal starte, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 b. Denne rettigheten gjelder alle personer, naturligvis også pårørende til rusavhengige.

Helsedirektoratet har et lovpålagt ansvar for å utvikle, formidle og vedlikeholde nasjonale faglige retningslinjer og veiledere som understøtter de mål som er satt for helse- og omsorgstjenesten. Retningslinjer og veiledere skal baseres på kunnskap om god praksis og bidra til kontinuerlig forbedring av virksomhet og tjenester. Utarbeidelse av retningslinjer og veiledere er en viktig oppgave Helsedirektoratet har og innebærer et omfattende arbeid med mange deltakere, herunder også pasient- og brukerorganisasjonene. Veiledere sendes vanligvis også på høring for å sikre at alle som vil bli berørt skal få anledning til å uttale seg.

Da jeg ble gjort kjent med at Helsedirektoratets høringsutkast til ny prioriteringsveileder innen tverrfaglig spesialisert behandling (TSB) for rusavhengige ikke lenger inkluderte den tidligere omtalen av at pårørende kunne bli vurdert for sin rett til å nødvendig helsehjelp, ble Helsedirektoratet kontaktet i sakens anledning.

Departementet ble da også informert om at ikke alle berørte instanser innen rusfeltet hadde mottatt høringsutkastet. På dette grunnlag besluttet Helsedirektoratet selv å utsette høringsfristen fra 31. mai til 14. juni d.å., noe jeg også synes var en klok beslutning.

Jeg er videre gjort kjent med at mange høringsinstanser allerede har gitt uttrykk for sin bekymring over

at pårørendeperspektivet er tatt ut av forslag til den nye prioriterings-veilederen for TSB. Helsedirektoratet vil nå følge opp denne høringsrunden og vurdere alle høringsuttalelsene, inkludert uttalelser om pårørendeperspektivet.

Oppmerksomheten om pårørendes situasjon har økt betydelig de senere årene. Jeg er derfor glad for at Helsedirektoratet nå arbeider med en egen veileder for pårørende. Denne veilederen skal etter planen være ferdig i løpet av 2016. Målet med denne veilederen vil være at pårørende i alle aldre får sine rettigheter oppfylt, blir møtt med respekt, får støtte og anerkjennelse. Videre er målet at helse- og omsorgstjenestene sam-

arbeider godt med pårørende, også når sykdom rammer og i alle faser av pasientens sykdom. I tillegg til at voksne pårørende med krevende omsorgsoppgaver og/eller store belastninger tilbys samordnede og integrerte tilbud, med individuelt tilpasset støtte, opplæring, avlastning og veiledning. Så er det også en målsetting at barn, unge og unge voksne som pårørende blir fanget opp tidlig og får nødvendig informasjon og oppfølging.

Som kjent har Regjeringen lovet å legge frem en opptrappingsplan på rusfeltet. Dette arbeidet er nå i full gang og planen vil bli lagt frem i løpet av inneværende år der også pårørende vil bli omtalt.

SPØRSMÅL NR. 1099

Innlevert 10. juni 2015 av stortingsrepresentant Karianne O. Tung

Besvart 19. juni 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil helseministeren bidra til at det foretas en kunnskapsinnhenting av erfaringer norsk helsepersonell har med norsk helsetjeneste etter nødhjelps- og bistandsarbeid, og vil helseministeren ta initiativ til at det utarbeides en egen handlingsplan for hjemvendt helsepersonell på samme måte som veteranene nå får?»

BEGRUNNELSE:

Mange nordmenn som er utdannet helsepersonell velger hvert år å reise ut på oppdrag for norske frivillige organisasjoner og FN, for å jobbe med nødhjelp og bistand.

Internasjonal forskning sier at humanitært hjelpearbeid er farlig, og at det har blitt betydelig farligere siden 2001. Forskning sier videre at det økende antall komplekse humanitære kriser gjør at hjelpearbeidere i økende grad blir utsatt for traumer og utbrenthet. Traumer som primært påføres ved å være direkte involvert i farlige og livstruende situasjoner, og som sekundært gir seg til kjenne gjennom å se andres lidelse og nød.

Etter endt oppdrag klarer mange av hjelpearbeiderne seg helt fint, mens andre har behov for hjelp og støtte fra norsk helsetjeneste og NAV. For noen kan reaksjonene oppstå flere år etter endt oppdrag.

Det er viktig å bidra til å bedre den psykiske helsen for tidligere nødhjelps- og bistandsarbeidere og deres familier, og samtidig forebygge utviklingen av mer alvorlig psykisk sykdom. Norge ønsker å være en nasjon som bidrar i humanitære kriser og i bistandsarbeid. Da

må vi også stille opp for de menneskene som ønsker å bidra med sin arbeidsinnsats. Å mestre egen livssituasjon etter å ha kommet hjem fra utenlandstjeneste i internasjonale kriser- og krigslignende situasjoner er et viktig tiltak for å kunne fortsette sitt liv og virke her hjemme, og kanskje igjen kunne påta seg et senere oppdrag i utlandet.

Norske militære veteraner har i lang tid jobbet med samme problemstilling. Men i motsetning til veteranene, som stort sett har Forsvaret som oppdragsgiver, kommer hjelpearbeiderne både fra offentlig, privat, ideell og frivilling sektor. Det gjør oppfølgingsarbeidet mer krevende og fragmentert.

Svar:

Helsepersonell som reiser ut og bidrar i humanitært hjelpearbeid gjør en viktig innsats og har krav på nødvendig helsehjelp dersom de får behov for det når de kommer hjem. Det er viktig at vi sørger for at tjenestene har god kompetanse i dette arbeidet.

Kunnskap om hvordan forskjellige belastninger, traumatisk stress og voldserfaringer påvirker helse, er økende. Gjennom Opptrappingsplanen for psykisk helse har kompetanse og kapasitet i tjenesteapparatet økt. Helsemyndighetene har også i løpet av de ti siste årene etablert en struktur med flere kompetansesentre som skal bidra til økt forskning, utdanning, kunnskaps-spredning og veiledning om vold og overgrep. I 2004 ble Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) etablert som en tverrdepartemental

satsning på vold- og traumefeltet. Bakgrunnen for å opprette et felles nasjonalt kunnskapssenter, var bl.a. at kompetanseoppbygging på området er nyttig for helse- og omsorgstjenesten i møte med ulike traumatiserte grupper. Jeg vil også fremheve de fem regionale ressursentrene om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTSene) sitt bidrag til økt kompetanse. På volds- og traumeområdet pågår et omfattende interdepartementalt samarbeid, og det er utarbeidet en rekke planer og strategier. Gjennom det interdepartementale samarbeidet om veteraner og annet personell som deltar i internasjonale operasjoner for Norge, opparbeides kompetanse i helse- og omsorgstjenestene om hva det kan innebære å delta i risikofylt arbeid i utlandet. Dette har overføringsverdi til helsepersonell som deltar i humanitært hjelpearbeid og er utsatt for belastende opplevelser.

I 2004 utarbeidet NKVTS rapporten Mestring og stress hos innsattpersonell og journalister mobilisert til Tsunamikatastrofen. Denne katastrofen er regnet som en av de største naturkatastrofer i moderne tid. Ifølge rapporten snakker man vanligvis ikke om traumer og PTSD (posttraumatisk stresslidelse) når det gjelder innsattpersonell. Begreper som belastninger og stressreaksjoner foretrekkes. Denne forskjellen i begrepsbruk gjenspeiler at belastningene som påføres innsattpersonell regnes som mindre alvorlige sammenlignet med de belastningene katastrofeofrene selv har vært eksponert for. Bare en liten minoritet av katastrofepersonell kan antas å utvikle PTSD, som regnes som en psykisk lidelse. Resultatene fra selve undersøkelsen

viste først og fremst at personellet hadde mestret utfordringene godt, og at det var en ressurssterk gruppe som hadde deltatt i arbeidet. Nivået av stressreaksjoner var generelt lavt, men hadde sammenheng med forskjellige eksponeringsfaktorer. Enkelte av de som var til stede da katastrofen inntraff ble utsatt for livsfare. Det å oppleve at eget liv var i fare, var den faktoren som var sterkest assosiert med stressreaksjoner. NKVTS tilrår at det i fremtidige kriser og katastrofer kan være viktig å følge spesielt godt opp de som har vært eksponert for trussel mot eget liv. Forberedelser, organisering av arbeidet, organisering av hvile og pauser, støtte, anerkjennelse og gode overgangsfaser i etterkant av oppdrag, var av faktorene som ble identifisert som viktige for å understøtte god mestring.

Det er mange pågående innsatser og planer som er relevante for helsepersonell som har deltatt i nødhjelps- og bistandsarbeid. Slik jeg ser det, er det ikke hensiktsmessig å lage en ytterligere plan. Man bør i stedet sørge for at den kunnskapen som er etablert, blir anvendt også for denne gruppen.

I Norge har alle rett på nødvendig helsehjelp. Oppfølging av psykiske helseproblemer og traumatiske opplevelser ivaretas i det ordinære tjenesteapparatet. Alle som trenger hjelp, skal møte en helse- og omsorgstjeneste som er kompetent til å gi riktig hjelp til riktig tid. Departementet vil vurdere om det er behov for å fokusere mer på denne gruppen i det pågående arbeidet med kunnskapsinnhenting og kompetanseoppbygging på vold- og traumeområdet.

SPØRSMÅL NR. 1100

Innlevert 10. juni 2015 av stortingsrepresentant Karianne O. Tung

Besvart 16. juni 2015 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Er kommunalministeren enig i at rettighetene i statsallmenningene ikke bør endres ved eventuelle kommunesammenslåinger, og at det videre er fornuftig at dagens fjellstyrestruktur opprettholdes inntil videre og eventuell vurderes etter at ny kommunestruktur er helt avklart?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen Solberg og kommunalminister Sanner har varslet store endringer i kommunestrukturen og antall kommuner. I den forbindelse er nå spørsmålet om for-

valtning og rettigheter i statsallmenningene gjenstand for diskusjon i mange av landets kommuner.

I hver kommune med statsallmenning skal det være et fjellstyre. Er det flere statsallmenninger innen en kommune fastsetter Kongen (delegert til Statskog) - etter at kommunen har uttalt seg - om det skal velges et eller flere fjellstyrever.

De jordbrukstilknyttede bruksrettighetene i statsallmenningen (beite, seter, hogst mv.) ligger til de gårdsbruk som fra gammel tid har utøvd slik rett i statsallmenningen.

Når det gjelder retten til jakt, fangst og fiske skiller fjelloven mellom innenbygds og utenbygds, og fjell-

styre kan ha differensierte priser mellom disse gruppene. Innenbygdsboende har fortrinnsrett på visse typer jakt og fiske. For villreinjakt, småviltjakt og fiske er det kommunegrensen fra 1956 som definerer kretsen av innenbygdsboende (Kgl.res 1964). Denne løsningen ble valgt for å unngå en svekking av lokalbefolkningens rettigheter etter kommunesammenslåingene på 60-tallet.

For jakt på elg, hjort, rådyr, dådyr, bever og rovvilt er det de til enhver tid gjeldene kommunegrensene som definerer innenbygds og utenbygds.

For å unngå at rettighetene i fjellet skal skape usikkerhet ved eventuelle kommunesammenslåinger, bør essensielle problemstillinger som f.eks. statsrådets holdning til en videreføring av Kgl.res av 1964 være avklart på forhånd, da dette er problemstillinger som tidligere har ført til at kommunesammenslåinger ikke har blitt noe av.

Svar:

I forståelse med kommunal- og moderniseringsministeren er spørsmålet overført til meg.

Forvaltningen av statsallmenninger er regulert i fjelloven. Det følger av fjelloven § 3 at det skal være et fjellstyre i hver kommune der det er statsallmenning. Videre følger det av fjelloven § 4 at Kongen kan bestemme om det skal velges flere fjellstyres dersom det er flere statsallmenninger i en kommune. Denne myndigheten er delegert til Statskog SF.

De jordbrukstilknyttede rettighetene i statsallmenning vil ikke berøres av endringer i kommunestruktur,

da disse rettighetene er knyttet til eiendom, og ikke til kommune i eksisterende lovverk.

Spørsmålet er også forelagt Klima- og miljødepartementet (KLD). KLD opplyser at rettighetene til jakt og fiske i statsallmenninger ligger til de som det siste året og fremdeles er fast bosatt i Norge.

KLD opplyser videre om at det etter fjelloven §§ 23 og 24 skilles mellom utenbygds- og innenbygdsboende når det gjelder adgangen til småviltjakt og villreinjakt. Et slikt skille gjelder også med hensyn til hvordan fjellstyrene kan prise jakten.

Kgl. res. 24 juli 1964 bestemte at en for småviltjakt, villreinjakt og fiske skulle la kommunegrensene fra 1956 gjelde i spørsmålet om kretsen av innenbygdsboende. Denne forståelsen av innenbygdsboende har blitt videreført i fjelloven av 1975, for enkelte paragrafer. Dette fremgår av "Veiledning til forskrift av 3. mars 2004 om jakt, felling, fangst og fiske i statsallmenning". Jeg ser ikke at det er noen grunn til å gjøre noen endring i denne fortolkningen nå, og på denne måten kan man anse det som at prinsippet i kgl. res. 24. juli 1964 videreføres.

Det fremgår ikke av selve fjelloven at rettighetene til storviltjakt ligger til innenbygdsboende. Det er allikevel i forskrift åpnet for å gjøre en fordeling mellom innenbygds- og utenbygdsboende dersom det er nødvendig å regulere antall jegere. I brev fra Miljøverndepartementet datert 7. april 2008 fastslås at det er de til enhver tid gjeldende kommunegrenser som i dette tilfellet avgjør hvem som defineres som innenbygdsboende. Dette fremgår av "Veiledning til forskrift av 3. mars 2004 om jakt, felling, fangst og fiske i statsallmenning".

SPØRSMÅL NR. 1101

Innlevert 10. juni 2015 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 15. juni 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«I Haugesund har jenter, 11 og 9 år, født her av kurdiske foreldre fått vedtak om tvangsutsendelse til Iran. I St meld, «Barn på flukt» fremgikk det at "på et tidspunkt vil hensynet til barns beste gå foran innvandringsregulerende hensyn. Dette overprøves nærmest automatisk når foreldre har fått "tungtveiende" foran innvandringsregulerende hensyn.

Hjemler regelverket at hensynet til barns beste på et tidspunkt uansett må gå foran selv om en forelder har såkalte tungtveiende hensyn knyttet til sin sak?»

BEGRUNNELSE:

I Haugesund bor to jenter, 11 og 9 år, født her av kurdiske foreldre. De har fått vedtak om tvangsutsendelse til Iran. I St meld, «Barn på flukt» fremgikk det at "på et tidspunkt vil hensynet til barns beste gå foran innvandringsregulerende hensyn. Dette overprøves nærmest automatisk når foreldre har fått "tungtveiende" foran innvandringsregulerende hensyn. I denne saken har far fått en betinget dom for 6 år siden på 45 dager. Det er helt urimelig at dette skal anses som alvorligere, enn det staten utsetter barna for.

Svar:

Jeg ønsker innledningsvis å bemerke at jeg ikke kan gå inn i den enkeltsaken representanten Andersen refererer til i sitt spørsmål. Det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som avgjør søknader og klager etter utlendingsloven.

Når det gjelder regelverket for oppholdstillatelse på grunn av barns tilknytning til Norge, viser jeg til endringene i utlendingsforskriften som trådte i kraft 8. desember 2014. I bestemmelsens første ledd gis det anvisning på hvilke momenter som inngår i vurderingen av barns tilknytning til Norge. Bestemmelsen åpner videre for at det kan legges vekt på innvandringsregulerende hensyn når utlendingsmyndighetene beslutter hvorvidt den enkelte familie skal gis oppholdstillatelse i Norge. Når det gjelder avveiningen mellom de ulike hensynene, heter det i bestemmelsens femte ledd: «Jo sterkere barnets tilknytning etter første ledd er, desto mer skal det til for å legge avgjørende vekt på innvand-

ringsregulerende hensyn». Det er videre innført et nytt sjette ledd i forskriften, som skal sikre at hensynet til barnets beste ivaretas i tilstrekkelig grad i avveiningen mot innvandringsregulerende hensyn. Det lyder som følger:

«Ved avveiningen mot innvandringsregulerende hensyn, skal et avslag være forsvarlig ut fra hensynet til barnets beste».

Det er ikke fastsatt en eksakt grense for hvor lang oppholdstid som må til for at barnets tilknytning til Norge og hensynet til barnets beste skal gå foran tungtveiende innvandringsregulerende hensyn. Vurderingen må alltid foretas konkret ut fra omstendighetene i den enkelte sak.

Avslutningsvis bemerker jeg at utlendingsforskriften § 8-5 skal praktiseres innenfor rammene av norsk lov og Norges internasjonale forpliktelser, herunder Barnekonvensjonen artikkel 3.

SPØRSMÅL NR. 1102

Innlevert 9. juni 2015 av stortingsrepresentant Mani Hussaini

Besvart 19. juni 2015 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«I Høyres stortingsvalgprogram for 2013-17 står det at Høyre vil: «avvikle ordningen med egen karakter og eksamen i sidemål i den videregående skolen og i ungdomsskolen».

Er dette aktuelt å gjennomføre nasjonalt eller lokalt i stortingsperioden 2013-17?»

Svar:

Spørsmålet om karakterer i norskfaget har stor interesse. Det er allerede igangsatt et forsøk fra nasjonalt hold med henholdsvis en eller to karakterer i norskfaget på 8. og 9. årstrinn på ungdomstrinnet og Vg1 og Vg2 i videregående skole. Forsøket omfatter ikke sluttvurderingen på 10. årstrinn og Vg3. Elevene som er med i

forsøket skal ha standpunkt karakterer og eksamen som normalt. Forsøket er under evaluering og delrapport 1 vil foreligge før utgangen av dette året.

Jeg ser frem til å få rapportene fra dette forsøket for å kunne arbeide videre med å utvikle norskfaget.

Det er riktig at Høyre i sitt partiprogram har omtalt avvikling av egen karakter og eksamen i sidemål i ungdomsskolen og videregående skole. Dette ligger derimot ikke inne i regjeringsplattformen og er ikke regjeringens politikk. Det er heller ikke grunnlag for å mene at et slikt forslag vil få flertall i Stortinget per nå. Jeg er generelt opptatt av å høste erfaringer som kan ligge til grunn for ny politikk. Dersom departementet mottar godt gjennomarbeidede søknader om forsøk tilknyttet sidemål vil departementet vurdere disse nøye.

SPØRSMÅL NR. 1103**Innlevert 9. juni 2015 av stortingsrepresentant Mani Hussaini****Besvart 19. juni 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«I 2014 økte regjeringa rammetilskuddet til kommunene med 180 millioner kroner for å øke dekningen i skolehelsetjenesten.

Hvor mange nye helsesøsterårsverk har disse midlene bidratt til?»

Svar:

Jeg vil først si meg enig med representanten i at det er viktig å ha stort fokus på barn og unge, herunder utvikling av helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Som representanten påpeker, ble kommunerammen styrket med 180 mill. kroner til disse tjenestene i 2014.

KOSTRA-tall for 2014 ble lagt fram av Statistisk sentralbyrå (SSB) mandag 15. juni. Tallene viser blant annet en vekst i helsesøsterårsverk fra 2013-2014 på 157. Grunnlaget for KOSTRA-tallene skiller ikke mellom helsestasjons- og skolehelsetjeneste, så nøyaktig hvor mange av årsverkene som har kommet skolehelsetjenesten til gode kan jeg ikke svare på.

Jeg mener veksten i helsesøsterårsverk er svært positiv. Det har også vært vekst for andre personellgrup-

per, men en reduksjon i gruppen ”personell med annen fagutdanning” på 93 årsverk gir en total vekst på 112 årsverk. I 2013 var dette tallet på -9 årsverk. Bevilgningen i 2014 har derfor hatt en betydelig virkning.

Regjeringen har fortsatt styrkingen av helsestasjons- og skolehelsetjenesten i 2015 med ytterligere 270 mill. kroner i kommunerammen. I tillegg er det varslet ytterligere 200 mill. kroner til tjenesten i 2016 i kommuneproposisjonen. Kommunene vet nå at dette ikke er en engangssatsning fra Regjeringen, men en flerårig oppbygging.

Når det er sagt, vil jeg også påpeke at Regjeringen er opptatt av flerfaglighet, samordning og tilgjengelighet til tjenestene. For å oppnå dette er vekst i årsverk viktig, men ikke det eneste som har betydning. Innholdet i og arbeidsformer i tjenesten, og ikke minst samhandlingen med andre tjenester og sektorer, er svært viktig for gode tjenester. Helsesøster er en sentral aktør, men mange kommuner har behov for å styrke også andre personellgrupper knyttet til helsestasjons- og skolehelsetjenesten, som jordmor, fysioterapeut, psykolog og lege, for å nevne noen.

SPØRSMÅL NR. 1104**Innlevert 10. juni 2015 av stortingsrepresentant Else-May Botten****Besvart 19. juni 2015 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Skattefunn er et viktig virkemiddel for bedrifter som driver med innovasjon og forskning, og som gjør at de får igjen deler av utviklingskostnadene på skatten. I et oppslag på E24 den 22.5.15 fremstilles det som at Skattefunn deler ut millioner til næringslivet uten at noen kontrollerer sannhetsgestalten i søknadene.

Ser næringsministeren et behov for å se nærmere på dette, og i så fall hvordan?»

BEGRUNNELSE:

Skattefunn er et viktig virkemiddel. Næringslivet er godt fornøyd med ordningen, og det har også vært et

tverrpolitisk ønske å satse på Skattefunn. I et oppslag i E24 den 22.5 fremgår det at så mye som 77 % av søknadene i gjennomsnitt er blitt godkjent, men at myndighetene ikke foretar noen systematisk kontroll eller sjekk av om bedriftene om søkerne faktisk gjør det de sier de skal gjøre. I artikkelen vises det til at dette er en tillitsbasert ordning, og bedriftene selv er juridisk ansvarlig for innholdet i søknaden.

Svar:

Det er foretakene selv som velger ut prosjekter og som søker om godkjenning hos Forskningsrådet. Forskningsrådet godkjenner at prosjektene er et

FoU-prosjekt i tråd med Skattefunnforskriften. Skattemyndighetene kontrollerer i tilknytning til ligningsbehandlingen at de oppgitte kostnadene er fradragsberettigede etter skatteloven kapittel 6, og at kostnadene er tilknyttet et godkjent prosjekt. Skattemyndighetene kontrollerer også at samlet støtte til foretaket ikke overstiger grensene i henhold til statsstøtteregelverket. Foretakene er ansvarlige for at den informasjonen de gir til Forskningsrådet og Skatteetaten er riktige. Evalueringen av Skattefunn fra 2008 viser at dette er en ordning som bidrar til at foretakene investerer mer i forskning enn hva de ellers ville ha gjort, og at dette

bidrar til økt innovasjonstakt i foretakene. Foretakene melder gjennom brukerundersøkelser at Skattefunn er en enkel og ubyråkratisk ordning å bruke. Det er særlig viktig for små og mellomstore bedrifter. Jeg er imidlertid opptatt av at ordningen skal virke etter hensikten. I Prop. 1 LS (2014-2015) Skatter, avgifter og toll 2015 varslet regjeringen at den ønsker å evaluere de siste års utvidelser i Skattefunn. Evalueringen skal vurdere måloppnåelse og innretningen av støtten. I forbindelse med denne evalueringen vil jeg også vurdere om det er behov for å se nærmere på spørsmålet om misbruk av ordningen.

SPØRSMÅL NR. 1105

Innlevert 10. juni 2015 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 18. juni 2015 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker

Spørsmål:

«Mener statsråden at det er forsvarlig å vedta en ny forskrift om tarehøsting uten at den har vært på høring?»

BEGRUNNELSE:

En arbeidsgruppe har siden høsten 2014 jobbet med et forslag til forskrift for tarehøsting i Nord-Trøndelag. Det har i noen år foregått en prøvehøsting av tare i fylket. I 2014 hadde FMC Polymer (tarehøstingsfirmaet på Karmøy), tillatelse til å ta ut 30 000 tonn tare i sin prøvehøsting. I prøvehøstingsperioden har det også blitt gjennomført et forskningsprosjekt i høstingsområdene. Denne forskningen er utført av Havforskningsinstituttet, men finansiert av FMC Polymer.

Et forslag til ny forskrift ble levert Fiskeridirektoratet i Bergen. Avtalen var at de skulle sende forskriften ut på høring når forslaget var ferdig utformet fra deres side, noe som aldri ble gjort. Forskriften ble vedtatt uten at arbeidsgruppa og fylkeskommunen, som ledet arbeidet, har blitt informert og uten høringsrunde.

Tarehøsting er omstridt på kysten. Det er interessekonflikter mellom tarehøstingsindustrien, fiskere og naturvernere i flere områder. Siden tareskogen er en fornybar ressurs bør vi forsikre oss om at denne ressursen høstes på en bærekraftig måte, og det er svært viktig at forvaltningen av tareskog er kunnskapsbasert. Undertegnede mener det på denne bakgrunn burde være en grundigere prosess og at forskriften skulle vært sendt ut på høring.

Svar:

Fiskeridirektoratet kan fastsette regionale forskrifter om hvor og når det er tillatt å høste tare i den enkelte region. Forslag til forskrift utarbeides av fylkesvise grupper som ledes av fylkeskommunen, dette følger av forskrift nr. 642 av 13.07.1995 om høsting av tare § 5 første ledd.

Mandatet gitt de fylkesvise arbeidsgruppene innebærer at disse skal vurdere i hvilken utstrekning høsting av tare skal skje i fylket, det skal gjøres en konkret vurdering av hvilke områder som bør være åpne og hvilke områder som bør være stengt for tarehøsting. Arbeidsgruppen skal i forskriftsforslaget ta hensyn til ulike interessekonflikter mellom taretråling og potensielle natur- og næringsinteresser i fylket.

Fylkeskommunen startet arbeidet med regional forskrift om høsting av tare i Nord-Trøndelag allerede i 2013, hvor det ble avholdt orienteringsmøte om at arbeidet med regional forskrift om høsting av tare skulle igangsettes. Første møte i arbeidsgruppen ble avholdt i november 2014, og etter dette ble det sendt oppstartsmelding om arbeidet med regional forskrift om høsting av tare i Nord-Trøndelag i lokal presse. Det har vært dialogmøter mellom fiskere, kommuner og fylkeskommunen. Berørte kommuner, ulike interesseorganisasjoner knyttet til fiskeri- og havbruksnæringen, næringsaktører, forvaltningsorgan og miljø- og naturvernorganisasjoner har blitt bedt om å komme med innspill. Fylkeskommunen i Nord-Trøndelag mottok til sammen seks uttalelser, fra henholdsvis Kystverket Midt-Norge, Fiskarlaget Midt-Norge, Vikna kommu-

ne, Leka kommune, FMC Biopolymer og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag.

Høringsinnspillene er gjennomgått og diskutert i arbeidsgruppen, og resultatet av disse innspillene er sammenfattet i en rapport sammen med arbeidsgruppens anbefaling til regional forskrift om tarehøsting i Nord-Trøndelag som ble oversendt Fiskeridirektoratet 13.mai 2015.

Det bemerkes at prosessen som beskrives ovenfor er likelydende for samtlige av de regionale forskriftene for høsting av tare. Prosessen i de regionale arbeidsgruppene er i realiteten en høringsprosess på lokalt nivå. Fiskeridirektoratet har ikke selvstendige høringsrunder før de regionale forskriftene fastsettes i de andre fylkene som forvalter høsting av tare. Tanken bak å ha regionale arbeidsgrupper og å gi dette mandatet til fylkeskommunene var nettopp å gi lokale aktører god mulighet for å komme med meningsyttringer, og å ha

åpne, tydelige prosesser. Det ligger altså i arbeidsgruppens mandat og oppgave å utarbeide forskriftsforslag på bakgrunn av disse.

Fiskeridirektoratet har forskriftskompetansen og primæransvar for at utkastforslaget fra fylkeskommunen er så godt utredet som mulig før forskrift fastsettes. Fiskeridirektoratet vurderte at sluttrapporten fra arbeidsgruppen ga et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag og at alle parter hadde hatt anledning til å uttale seg i arbeidet som var gjort. Direktoratets oppgave er også å trekke inn andre hensyn. I Nord-Trøndelag har det i perioden fra 2010–2014 blitt gjennomført prøvehøsting av tare, og rapportene og erfaringene fra disse er også lagt til grunn i vurderingen før forskrift fastsettes.

Innenfor dagens ordning med fylkesvise arbeidsgrupper som utarbeider forskriftsforslag for regionale forskrifter for høsting av tare, så er det forsvarlig å vedta forskrift uten ytterligere høringsrunde.

SPØRSMÅL NR. 1106

Innlevert 10. juni 2015 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik

Besvart 19. juni 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Rana Gruber har investert i 40 nye malmvogner for å kunne øke transportkapasiteten på Malm fra gruvene i Ørtfjellet til kaianlegget i Gullsmedvika, i Rana. Teknisk hovedplan for denne jernbanestrekningen er utarbeidet og ble presentert i februar i år. Det som nå står for tur er en detaljplanlegging. Jernbaneverket venter nå på klarsignal om å starte detaljplanleggingen.

Hva er status i saken og når vil Jernbaneverket kunne starte detaljplanleggingen?»

BEGRUNNELSE:

Dunderlandsbanen som er den lokale benevnelsen på jernbanestrekningen fra Rana havn til Ørtfjellet (del av Nordlandsbanen) er strekningen som Rana Gruber benytter for å frakte ut malmen på.

Denne jernbanestrekningen er i så dårlig forfatning at den må utbedres for at Rana Gruber kan utnytte kapasiteten på sine 40 nye malmvogner.

Innvestering på 40 nye malmvogner gjør at de kan øke kapasiteten på utfrakting av malm med hele 50 %, når strekningen er ferdig utbedret.

Jernbaneverket har utarbeidet en teknisk hovedplan for strekningen som ble framlagt i februar i år. For

at de kan gå videre med en detaljplanlegging må de få klarsignal fra departementet.

Rana Gruber hadde forventet at en slik avklaring kom senest ved fremlegging av revidert budsjett i mai i år. Jernbaneverket antyder en kostnad på ca. 15-20 millioner for å gjøre denne jobben. Om denne kostnaden kan tas av allerede avsatte midler til JBV eller om det må gis tilleggsbevilgninger må samferdselsdepartementet svare på. For å holde ønsket fremdrift i saken må en detaljplanleggingen komme i gang snarest.

Rana Gruber har nå tatt store investeringer for å kunne møte fremtiden og det er da viktig at Staten følger opp med å bedre infrastrukturen slik at de kan dra nytte av sine investeringer.

Denne oppgraderingen er viktig også for øvrig person- og godstransport på Nordlandsbanen.

Svar:

Samferdselsdepartementet er kjent med Rana Grubers innkjøp av nye malmvogner og deres ønske om å kjøre tog med 30 tonn aksellast. Rana Gruber ønsker å få gjennomført en oppgradering av Nordlandsbanen mellom Gullsmedvik og Ørtfjell så snart som mulig.

Prosjektet er ikke prioritert i NTP 2014–2023. Regjeringen mener likevel at prosjektet er spennende. Det

har vært tema ved flere anledninger, og det ble avholdt et møte mellom Rana Gruber og politisk ledelse i departementet så sent som i april 2015. Det har også vært nær kontakt mellom Rana Gruber og Jernbaneverket i utarbeidelsen av en hovedplan for prosjektet.

For at Rana Gruber skal kunne kjøre tog med 30 tonn aksellast på strekningen Mo – Ørtfjell (Dunderlandsbanen) trengs det en oppgradering av infrastrukturen. Tillatt aksellast på strekningen er i dag 22,5 tonn. Jernbaneverket har utarbeidet en teknisk hovedplan som viser at tiltakene som må utføres har en slutt-kostnad beregnet til om lag 530 mill. 2014 kr. Dette inkluderer Rana Grubers private sidespor på Ørtfjell og ved Gullsmedvik. Jernbaneverket anslår at utarbeidelsen av en detaljplan vil koste ca. 25 mill. kr. Jernbaneverket opplyser videre at planleggingen kan startes i år og ferdigstilles i løpet av 2016, dersom midler stilles til disposisjon.

For at det skal være fornuftig å starte detaljplanlegging av prosjektet må det etter Samferdselsdepartementets vurdering foreligge en realistisk plan for gjennomføring og finansiering. Oppgraderingen til 30 tonn aksellast på strekningen vil primært ha nytte for

Rana Gruber, men deler av oppgraderingen vil også ha nytte for øvrig trafikk. De deler av prosjektet som staten ev. skal bekoste, må i tilfelle forseres i forhold til gjeldende planer og prosjekter som er prioritert i NTP 2014-2023. Statens bidrag må uansett prioriteres opp mot øvrige jernbanetiltak i forbindelse med de årlige statsbudsjettene. Da Ofotbanen ble oppgradert til 30 tonn aksellast, betalte gruveselskapet LKAB en betydelig andel av denne oppgraderingen. For å unngå forskjellsbehandling mellom to konkurrerende gruveselskaper mener Samferdselsdepartementet at også Rana Gruber må bidra i investeringene som må gjøres på strekningen Mo – Ørtfjell.

Samferdselsdepartementet har bedt Jernbaneverket starte arbeidet med å vurdere de ulike delene av prosjektet ut fra hva som kan betegnes som 30-tonnstiltak og hva som er mer generelle tiltak som all trafikk på banen vil ha nytte av. Dette vil danne grunnlag for en avtale om kostnadsdeling mellom Rana Gruber og staten. Så snart det foreligger en realistisk finansieringsplan med avtalt kostnadsdeling mellom staten og Rana Gruber kan Jernbaneverket starte detaljplanlegging.

SPØRSMÅL NR. 1107

Innlevert 10. juni 2015 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 23. juni 2015 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Det er stor forskjell på konkurransen i mobiltelefonimarkedet for private og bedrifter. Mange bedrifter vil faktisk spare betydelige beløp på å dekke de ansattes private abonnementer fremfor å inngå bedriftsavtaler. Det er mye som tyder på at mobiltelefonimarkedet for bedrifter styres av få aktører og svært innelåsende avtalevilkår.

Hvilke grep vil næringsministeren ta for å få en velfungerende konkurranse i dette markedet?»

BEGRUNNELSE:

Mobiltelefoni er et produkt mange arbeidsgivere, også i offentlig sektor, dekker for sine ansatte. Da er det lett å tenke seg at mange bedrifter er storkunder i mobiltelefonimarkedet, for med storkundestatus følger ofte lavere priser. Normalt vil vi derfor forvente at det vil lønne seg for bedrifter å tegne mobiltelefonabonnement for sine ansatte fremfor å betale de ansattes egne private abonnement.

Men det gjør det ofte ikke. Av landets nær 6 millioner mobiltelefonabonnementer er det bare 23 prosent, eller 1,4 millioner abonnementer, som er bedriftsabonnementer. Det kan selvsagt være flere grunner til det, men når vi i mediene leser historier om lange bindings-tider og høye gebyrer for å si opp kundeavtaler i mobiltelefonimarkedet for bedrifter er det en hverdag som for lengst er funnet uakseptabel i forbrukermarkedet. I Dagens Næringsliv 2. juni 2014 kunne vi sågar lese at Konkurransetilsynet, selve vokteren av velfungerende konkurranse, sparer nær 700 000 kroner i året på å dekke sine ansattes private abonnement fremfor å inngå et bedriftsabonnement med sine ansatte som tilhørende brukere av enkeltabonnement. Et bedre tegn på at konkurransen i bedriftsmarkedet for mobiltelefoni ikke fungerer, kan vi vel neppe få?

Sammenlikningen med privatmarkedet er god. Som privatkunde kan ikke mobilleverandørene tilby deg et abonnement som innebærer binding i en lengre periode enn 12 måneder, og det er ingen automatisk re-binding uten samtykke. Et bruddgebyr kan ikke

være større enn ytelsen du får, og en minste totalpris må være oppgitt i all markedsføring. I bedriftsmarkedet finnes bindingstider på 5 år, som i praksis nesten er evigvarende grunnet re-bindinger uten oppsigelse, det er ingen sammenheng mellom størrelsen på bruddgebyrer og ytelsen kunden får, og det er ingen reduksjon av bruddgebyret ift. den gjenstående kontraktsverdien.

Dette er klassiske eksempler på innelåsende avtalevilkår. Innelåsende avtalevilkår har egentlig bare en effekt - det er å hindre deg som kunde i å velge en annen leverandør. Og det vil slike vilkår klare dersom det ikke finnes mange nok alternative leverandører å velge blant. I mobiltelefonimarkedet er det rundt 25 operatører, men Telenor er den klart største med nær 52 prosent av markedet. I bare bedriftsmarkedet er Telenors markedsandel over 58 prosent. TeliaSonera (Netcom) er nummer to i markedet med en markedsandel på litt over 16 prosent, og de tre største aktørene har en samlet markedsandel på tett opp mot 90 prosent. Da er det ikke lett å velge en annen leverandør, ei heller om du som kunde hadde vært helt fri til å velge hvem du ville hele tiden.

Fra 1. mars i år ble det enda vanskeligere å velge ny leverandør av mobiltjenester, om du er bedrift vel og merke. Da endret nemlig Telenor sine avtalevilkår. Nå kan selskapet istedenfor å ta det oppgitte bruddgebyret fakturere bedriften for den gjenværende del av hver ansattes bindingstid når den enkelte brukers abonnement sies opp. Når vi vet at bedriftsmarkedet for mobiltelefonitjenester består av få aktører av betydningsmessig størrelse, hvorav en av dem er helt dominerende, og innelåsende avtalevilkår er mer regelen enn unntaket, er det ikke rart at selv Konkurransetilsynet velger å finansiere de ansattes private abonnementer. Men slik burde det ikke være. Også i dette markedet burde konkurransen fungere mer effektivt.

Svar:

For regjeringen er det viktig at innbyggere og næringsliv har tilgang til rimelige og gode teletjenester. Virksom og bærekraftig konkurranse i markedene for elektronisk kommunikasjon skal bidra til dette.

Regjeringen har flere virkemidler for å legge til rette for slik konkurranse. Ekomloven har som formål å sikre brukerne i hele landet gode, rimelige og framtidsrettede elektroniske kommunikasjonstjenester, gjennom effektiv bruk av samfunnets ressurser ved å legge til rette for bærekraftig konkurranse, samt stimulere til næringsutvikling og innovasjon. Det følger av ekomloven § 2-4 fjerde og femte ledd at:

”Avtale mellom tilbyder av offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste og sluttbruker skal ikke være bindende for en lengre periode enn 12 måneder. I særlige tilfeller kan det avtales lengre bindingstid, likevel ikke lengre enn 24 måneder. Vilkår om bindingstid forutsetter at tilbyder gir sluttbruker en økonomisk fordel. Tilbyder skal vederlagsfritt

opplyse sluttbruker om operatørlåskode når bindingstiden utløper. Sluttbruker som ikke godtar nye avtalevilkår for abonnementsavtale med bindingstid, kan heve avtalen etter tredje ledd når endringen er til ugunst for sluttbruker.

Tredje og fjerde ledd kan fravikes utenfor forbrukerforhold.”

Bakgrunnen for at hovedregelen om en bindingstid på 12 måneder kan fravikes utenfor forbrukerforhold er at Samferdselsdepartementet i forbindelse med høringsrunden ble informert om at mange bedrifter ikke ønsket å bruke ressurser på å reforhandle avtaler med mobiltilbyderne hvert år. I tillegg til økt ressursbruk, kunne en skranke mot å inngå langsiktige avtaler føre til svekket forhandlingsposisjon for bedriftene med den følge at prisene ble høyere. Det lå også et forutsetning til grunn om at bedrifter normalt har større forhandlingsstyrke enn forbrukere, og burde få anledning til å utnytte denne. For orden skyld nevnes også at EUs rammeverk for elektronisk kommunikasjon setter krav til bindingstid for forbrukere, men ikke for bedriftskunder. EUs rammeverk på dette punkt er ment gjennomført i ekomloven § 2-4.

Andre virkemidler er konkurransepolitikken, som jeg har ansvaret for. Konkurranspolitikken sikrer konkurransen i de ulike markedene – både for bedrifter og forbrukere. Forbrukere er i tillegg beskyttet av særlig forbrukerlovgivning. For at konkurransepolitikken skal sørge for effektiv konkurranse er det viktig med et strengt tilsyn av markedene, og regler som gir gode og forutsigbare ramme for aktørene i markedet.

Reglene i konkurranseloven og EØS-avtalen kommer til anvendelse på avtaler med konkurransebegrensende virkninger og på dominerende bedrifters konkurransebegrensende atferd. Disse reglene håndheves av Konkurransetilsynet. Konkurransetilsynet har de siste årene prioritert betydelige ressurser til ekom-markedene generelt og mobiltelefonimarkedene spesielt. Gjennom behandlingen av Teliasoneras oppkjøp av Tele2 (som kom i stand fordi Tele 2 sto uten nødvendige frekvenser til mobilnettet sitt) sikret tilsynet at det tredje mobilnettet bestod, og at nødvendig infrastruktur ble overført til mobilselskapet ICE slik at ICE kan bygge og drive mobilnett i Norge. Dette er helt avgjørende for å opprettholde og styrke konkurransen i mobilmarkedene – både for privatpersoner og bedrifter.

Et annet tiltak som bidro til at Konkurransetilsynet godtok den ovennevnte foretakssammenslutningen, var at Teliasonera/Tele2 solgte ut Network Norway til ICE, som nettopp tilbyr mobiltjenester i bedriftsmarkedet. Slik ble en ytterligere konsentrasjon i markedet for mobiltjenester til bedrifter forhindret. ICE lanserte for øvrig sitt tilbud i privatmarkedet mandag 15. juni 2015, og er nå en ny aktør i både bedrifts- og privatmarkedet.

Videre er det kjent at Konkurransetilsynet har en pågående etterforskningssak, hvor tilsynet undersøker

hvorvidt Telenor har opptrådt i strid med konkurranse-loven i det norske mobilmarkedet. I tillegg arbeider ESA med en sak som gjelder bindinger i Telenors kontrakter med kunder, som kan virke utestengende på konkurrenter.

Som ovennevnte viser følger Konkurransetilsynet disse markedene tett, og bidrar til, innenfor rammen av de virkemidlene tilsynet har til rådighet, at det er så effektiv konkurranse som mulig.

SPØRSMÅL NR. 1108

Innlevert 10. juni 2015 av stortingsrepresentant Marianne Aasen

Besvart 16. juni 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Mange kommuner er vertskap for institusjoner som har hele eller deler av sitt behandlingstilbud organisert i vanlige boliger. Samtidig er det ingen krav om å informere kommunen om at det foregår en virksomhet i huset ut over det å være bolig.

Hva mener ministeren om å innføre et informasjonskrav til kommunen når en institusjon etablerer seg for å drive behandling av ungdom som er på tvang?»

BEGRUNNELSE:

Den tragiske hendelsen ved "Små enheter" i Asker får mye oppmerksomhet. Noe som har kommet fram gjennom media er at ingen av naboene visste at denne eneboligen i realiteten var en barnevernsinstitusjon. Heller ikke Asker kommune visste det og kommunen har i likhet med andre kommune ingen oversikt over hvor mange andre boliger dette gjelder i kommunen. Mange institusjoner som jobber med barnevern og rusavhengighet er organisert i mindre enheter og vanlige boliger, ut fra gode faglige vurderinger. Dette gjelder for mange private institusjoner av en slik art som "Små enheter".

En del av disse rus- og barnevernsinstitusjonene har som fast rutine å melde fra til kommuneledelsen i den aktuelle kommunen om at de planlegger en enhet der. Erfaringen er at dette er trygghetsskapende i seg selv med å informere kommunen på forhånd. Dessuten

vil en slik etablert dialog være til nytte for å sikre at åpenhet og informasjonsflyt om noe skulle oppstå.

Man langt fra alle gjør det, og "Små enheter" har ikke vært i kontakt med Asker kommune, ifølge Rådmannen.

Svar:

Jeg er enig med representanten i at det vil være trygghetsskapende hvis barneverninstitusjoner som tar imot barn med atferdsproblemer informerer kommuner om virksomheten og den behandling som gis. Slik informasjon er også nødvendig for kommunen for å kunne utføre sine oppgaver på en god måte.

Alle barneverninstitusjoner bør informere kommunen ved etablering av et tiltak etter barnevernloven. Jeg mener derfor at også andre barneverninstitusjoner enn de som driver med behandling bør gi denne informasjon, slik som akuttinstitusjoner og omsorgsinstitusjoner. Det vil sikre åpenhet og nødvendig tillit, som kan bidra til best mulig tilbud for de barna som plasseres på institusjonen.

Jeg vil påse at de statlige barneverninstitusjonene som drives av Bufetat gir denne informasjonen til kommunene. Når det gjelder private institusjoner vil jeg vurdere om dette kan inntas i det pågående arbeidet med å revidere Forskrift om godkjenning av private og kommunale institusjoner.

SPØRSMÅL NR. 1109**Innlevert 10. juni 2015 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 19. juni 2015 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«I hvilken grad henger regjeringens yrkesfagløft for fremtiden sammen med det manglende fokuset på fagarbeidere og kompetanseheving i helse og omsorgssektoren i Meld. St. 26 (2014-2015) Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet?»

BEGRUNNELSE:

I sitt svar på skriftlig spørsmål 15:892 (2014-2015) fra Martin Henriksen svarer kunnskapsministeren at Norge trenger flere fagarbeidere i årene som kommer og at regjeringens viktigste mål har vært å legge til rette for flere lære plasser, slik at ungdom som ønsker det skal få fullføre en fagutdanning. Videre peker kunnskapsministeren på at det er for mange som står uten lærlingplass og for mange som faller fra. Da er det oppsiktsvekkende at Meld. St. 26 (2014-2015) Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet har svært lite fokus på helsefagarbeidere, assistenter med behov for etter og videreutdanning, samt lære plasser i kommunene. For å gjøre helse- og omsorg til en attraktiv sektor å jobbe i, må regjeringen signalisere at denne yrkesgruppen er et bærende element for å kunne levere fremtidens velferdstjenester. Framskrivninger fra blant annet SBB viser helt tydelig at det er et reelt behov for denne arbeidskraften, men regjeringens politikk på helse og utdanningsfeltet henger ikke sammen. I et sysselsettingsperspektiv er også regjeringens politikk urovekkende. I mai så vi at arbeidsledigheten passerte 4 pst.

Svar:

Regjeringen har et stort engasjement for yrkesfagene og kompetanseheving i helse- og omsorgssektoren. Som representanten viser til, har Helseministeren nettopp lagt frem en stortingsmelding om fremtidens primærhelsetjeneste. Regjeringen har også lagt frem plan for omsorgsfeltet for perioden 2015-2020, Omsorg 2020. Omsorg 2020 følger opp Stortingets behandling av Meld. St. 29 (2012-2013) Morgendagens omsorg, og omfatter også prioriterte områder i regjeringsplattformen for å styrke kvaliteten og kompetansen i omsorgstjenestene. I tillegg følger vi opp Meld. St. 13 (2011-2012) Utdanning for velferd i tråd med Stortingets behandling. Stortingsmeldingen Utdanning for velferd fremhever særlig behovet for økt rekruttering til yrkesfag og fagskole, men understreker samtidig behovet for økt kompetanse på alle utdanningsnivå.

Personell med yrkesfaglig opplæring er også sentrale for kommunens ytelse av helse- og omsorgstjenester. I noen tilfeller utgjør de den største utdanningsgruppen i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Det er fortsatt for mange ufaglærte i tjenesten. Et yrkesfagløft er derfor like viktig som før.

Det er vesentlige variasjoner i hvilken grad næringsene rekrutterer arbeidskraft gjennom lærlingordningen, slik det også ble påvist i Meld. St. 20 (2012-2013) - På rett vei. Helsearbeiderfaget er et sentralt lærefag innen helse- og omsorgssektoren. Søkningen til utdanningen har vært positiv siden Kunnskapsløftet ble innført, og helsearbeiderfaget utgjør i dag ett av de største lærefagene målt i både søkere til lære plass og i godkjente lærekontrakter. Samtidig viser forskning at det er utfordringer når det gjelder rekruttering og ansettelser av helsefagarbeidere. Vi har nylig startet et arbeid for å vurdere tilbudsstrukturen i videregående opplæring. Alle de faglige rådene, som har ansvar for hvert sitt yrkesfaglige utdanningsprogram skal vurdere sitt eget fagområde. I tillegg har vi opprettet fem arbeidsgrupper som skal se mer overordnet på strukturen. Dette omfatter også fagbrev og yrker som i dag ligger under utdanningsprogram for helse- og oppvekstfag.

En grunnleggende forutsetning for velfungerende lærefag er at de gir merverdi for den enkelte og arbeidslivet, og at yrkene har en tydelig plassering i virksomhetenes arbeidsdeling. Hensikten med gjennomgangen er å bidra til mer relevante opplæringstilbud, for eksempel etter kriterier om rekruttering, grad av gjennomføring med fag- eller svennebrev eller yrkeskompetanse, og verdsetting på arbeidsmarkedet. Yrkesopplæringen er avhengig av oppslutning i arbeidslivet. En ny og mer tilpasset og relevant tilbudsstruktur vil kunne bidra til et løft for fagopplæringen og at flere unge gjennomfører med fag- eller svennebrev.

I en nylig publisert rapport¹ blir det pekt på at en særegen utfordring i helse- og omsorgssektoren, som påvirker rekruttering av fagarbeidere, er omfanget av deltidsstillinger. Rapporten peker på at manglende forutsigbarhet om muligheter for fast heltidsarbeid kan påvirke rekrutteringen til yrkene, på tross av at søkningen til utdanningene har utviklet seg positivt siden Kunnskapsløftet ble innført. Arbeidsgiveransvaret ligger hos kommunene og i statlige helseforetak i store deler av omsorgssektoren, og det er viktig å bidra til at vilkårene for å ta inn lærlinger blir styrket.

Gjennom yrkesfagløftet vil regjeringen styrke samarbeid mellom skole og arbeidsliv, vi vil sette i verk en satsing på yrkesfaglærere, vi vil gjøre opplæringen mer praksisnær og vi skal bidra til flere lære plasser. Lær-

lingtilskuddet er økt tre ganger på to år. Med økningen i RNB på 2 500 kroner per kontrakt er lærlingtilskuddet økt med 10 000 kroner totalt etter regjerings-skiftet. Det er et viktig tiltak for å sikre flere læreplasser. For at flere nye bedrifter skal ta inn lærlinger ble det for første gang i 2014 gitt et ekstra stimuleringstilskudd til

nye lærebedrifter. Tilskuddet er videreført i år. For å gi enda flere ungdom mulighet til å fullføre videregående opplæring har vi økt rammen for tilskudd til bedrifter som tar inn lærlinger/lærekandidater med særskilte behov med 6 mill. kroner.

¹¹ NIFU 2015: Yrkesutdanninger med svak forankring i arbeidslivet: En kunnskapsoppsummering

SPØRSMÅL NR. 1110

Innlevert 10. juni 2015 av stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen

Besvart 19. juni 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Mener helseministeren at det er sammenheng mellom det yrkesfagløftet regjeringen har lagt frem og den manglende annerkjennelsen av den største utdanningsgruppen i den kommunale helse- og omsorgstjenesten i Meld. St. 26 (2014-2015) Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet?»

BEGRUNNELSE:

Det er positivt at regjeringen har lagt frem en melding om fremtidens primærhelsetjeneste. Samtidig viser meldingen at regjeringens politikk på ulike områder ikke henger sammen, og at deres politikk ikke møter utfordringene vi står overfor i helse og omsorgssektoren med tilstrekkelige tiltak. I Meld St 13 (2011-2012) Utdanning for velferd ble tilstrekkelig tilgang på helse- og velferdspersonell beskrevet som en av de viktigste utfordringene for fremtiden. Dette står i sterk kontrast til det regjeringen legger frem i Meld. St. 26 (2014-2015) Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet, der helsefagarbeidere nesten ikke er omtalt. Regjeringen understreker selv at de kommunale helse- og omsorgstjenestene står overfor utfordringer med å tiltrekke seg nok personell med riktig kompetanse. Regjeringen sender signaler om at kompetansen skal styrkes, at det skal bygges opp team rundt ulike pasientgrupper, at kompetansen skal utnyttes bedre og at skal fokuseres på flerfaglig samarbeid. Samtidig utelates i stor grad den største personellgruppen bestående av helsefagarbeidere, helsesekretærer og assistenter i meldingen om primærhelsetjenesten. Regjeringen har lagt frem et løft for yrkesfagene, men dette løftet re-

flekteres ikke i den nylig fremlagte stortingsmeldingen om primærhelsetjenesten.

I meldingen pekes det ut seks profesjoner som alle kommuner skal pålegges å ansette. Helsefagarbeidere er ikke på denne listen og det er derfor uklart hvilken vekt helseministeren legger på denne gruppen og hvorvidt han mener denne gruppen har en naturlig plass i framtidens primærhelsetjeneste.

Det pekes på at kommuner skal pålegges medansvar for utdanning av de seks profesjonene, blant annet gjennom praksisplasser. Det er uklart hva regjeringen mener om det samme ansvaret for utdanning av andre grupper helsepersonell som har behov for praksis- og læreplass.

Å sørge for mer attraktive yrkesutdanninger handler om mer enn utdanningsprogrammene. En solid fagutdanning har stor verdi for samfunnet og gir gode muligheter til den enkelte. For at det skal være både sant og troverdig må det være gode arbeidsplasser og attraktive fremtidsmuligheter som venter nyutdannede fagarbeidere.

Å løfte frem yrkesfagene og fagarbeideren krever at politikken på ulike områder henger sammen. Et løft for yrkesfagene vil gi liten effekt dersom nyutdannede elever og lærlinger går ut i et usikkert arbeidsmarked. Det er viktig for både rekruttering og gjennomføring at man kan være trygg på at om man velger et yrkesfaglig utdanningsprogram så er det et ryddig og seriøst arbeidsliv som venter når man er ferdig.

Svar:

Stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen er opp-tatt av tilgangen på personell i den kommunale helse-

og omsorgstjenesten, og særlig personell med yrkesfaglig opplæring. Jeg er glad for å få dette spørsmålet. Det gir meg anledning til å belyse helheten i regjeringens politikk.

Som representanten viser til, har vi nettopp lagt frem en stortingsmelding om fremtidens primærhelsetjeneste. Vi har også lagt frem regjeringens plan for omsorgsfeltet for perioden 2015-2020, Omsorg 2020. Omsorg 2020 følger opp Stortingets behandling av Meld. St. 29 (2012-2013) Morgendagens omsorg, og omfatter også prioriterte områder i regjeringsplattformen for å styrke kvaliteten og kompetansen i omsorgstjenestene. I tillegg følger vi opp Meld. St. 13 (2011-2012) Utdanning for velferd i tråd med stortingets behandling. Stortingsmeldingen Utdanning for velferd fremhever behovet for økt rekruttering til yrkesfag og fagskole, men understreker samtidig behovet for økt kompetanse på alle utdanningsnivå.

En helhetlig fremstilling av regjeringens politikk på kompetanseområdet innenfor den kommunale helse- og omsorgstjenesten omfatter alle disse tre dokumentene, i tillegg til den varslede opptrappingsplanen på rusområdet. Disse vil også danne rammen for den varslede planen for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i den kommunale helse- og omsorgstjenesten, Kompetanseløft 2020. Kompetanseløft 2020 vil omfatte langsiktige strategier og konkrete tiltak for å heve kompetansen i tjenesten. Målet er å bidra til en faglig sterk tjeneste og sikre at sektoren har tilstrekkelig og kompetent bemanning.

Meldingen om primærhelsetjenesten beskriver kompetanseutfordringer på flere nivå: behov for ny kompetanse i form av personell med bredere klinisk kompetanse på masternivå, behov for flere med kompetanse på bachelornivå, behov for å sikre kvalitet i utdanningene og for bedre utnyttelse av tilgjengelige personellressurser, flerfaglighet, fagutvikling og ledelse. Kompetanseplanlegging i kommunene må ta hensyn til et samlet behov. Dette krever økt oppmerksomhet hos kommunens ledelse. Det må planlegges bedre for å utnytte tilgjengelig kompetanse, organisere tjenesten på nye måter, tilrettelegge for kompetanseheving, flerfaglighet og større faglig bredde, i tillegg til faglig utvikling og kunnskapsspredning.

Representanten viser videre til at regjeringen i Meld. St. 26 (2014-2015) har foreslått å stille tydeligere krav til kompetanse i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Regjeringen vil i lov liste opp de profesjoner som representerer den kompetanse som det forventes at enhver kommune skal ha som et mini-

mum. En slik liste skal ikke være uttømmende for hva slags kompetanse eller hvilke faggrupper den enkelte kommune må sørge for. Utover den kjerne-kompetansen som en lovfestet liste vil innebære, må kommunen selv vurdere hva slags personell det er nødvendig å ansette eller inngå avtale med for å kunne oppfylle sitt ansvar for å gi et forsvarlig og nødvendig tilbud av helse- og omsorgstjenester. Forslag om lovfesting av krav til kompetanse vil bli sendt på ordinær høring.

Flere forskrifter regulerer deler av den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Noen av disse stiller konkrete kompetansekrav, mens andre i stor grad overlater til kommunens skjønn å bestemme hvilke kompetanse som er tilstrekkelig. Hovedregelen bør fortsatt være at kommunene selv avgjør hvilke kompetanse de trenger for å innfri krav i lov eller forskrift. Regjeringen vil likevel vurdere om det skal fastsettes konkrete minimumskrav til kompetanse for ulike tjenester eller tjenestoområder.

Personell med yrkesfaglig opplæring er også sentrale for kommunens ytelse av helse- og omsorgstjenester. I noen tilfeller utgjør de den største utdanningsgruppen i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Det er fortsatt for mange ufaglærte i tjenesten. Et yrkesfagløft er derfor like viktig som før.

Regjeringen er opptatt av at kvaliteten på fag- og yrkesopplæringen skal være god, og at vi gjennom det vil få mange gode fagarbeidere. Gjennom yrkesfagløftet vil vi styrke samarbeid mellom skole og arbeidsliv, vi vil følge opp Lærerløftet med et Yrkesfaglærerløft, vi vil gjøre opplæringen mer praksisnær, og vi skal bidra til flere læreplasser. Jeg viser også til at vi vil gjennomgå den yrkesfaglige tilbudsstrukturen i et samarbeid med partene i arbeidslivet. En ny og mer tilpasset og relevant tilbudsstruktur vil kunne bidra til et løft for fagopplæringen og at flere unge gjennomfører med fag- eller svennebrev.

Representanten antyder i begrunnelsen for spørsmålet, at forslaget om økt kommunalt ansvar for praksis, er forbeholdt å gjelde de profesjoner som foreslås nevnt i lov. Kommunale helse- og omsorgstjenester har betydning som arena for praksis under utdanningen. Dette gjelder alle helse- og sosialfaglige utdanninger.

Regjeringen har en helhetlig politikk på kompetansesfeltet. Kunnskapsministeren og jeg har lagt frem flere dokumenter som utfyller hverandre og som sammen skal bidra til at helse- og omsorgstjenesten gis det nødvendige løftet for å møte utfordringene i helse- og omsorgstjenesten.

SPØRSMÅL NR. 1111**Innlevert 10. juni 2015 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 19. juni 2015 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Beduinlandsbyen Susiya kan bli utslettet etter at Israels høyesterett avviste en henvendelse fra innbyggerne om å fryse planlagte husødeleggelser i landsbyen. Susiya, med ca. 450 innbyggere hvor 120 er barn. Kirkens verdensråd er bekymret. Byen ligger svært nær Israels ulovlige bosettingsområder.

Hvilke henvendelser har utenriksministeren tatt overfor Israelske myndigheter for å stanse utslettelsen av landsbyen og hindre at Israel fortsetter med sin ulovlige bosettingspolitikk?»

Svar:

Israel er godt kjent med at Norge, i likhet med resten av det internasjonale samfunnet, anser de israelske bosettingene på okkupert område som folkerettsstridige og som et hinder for fred.

Regjeringen ser med uro på planene om å rive landsbyen Susiya og tvangsflytte de palestinske innbyggerne. Norge forventer at Israel respekterer internasjonal humanitærrett og beskytter sivilbefolkningen i de okkuperte områder.

Jeg er svært bekymret for at slike husødeleggelser er en del av et mønster der situasjonen på bakken stadig endres i form av bosettingsutvidelser, tvangsflytting av lokalsamfunn og begrensinger på palestinsk økonomi. Dette vil samlet svekke mulighetene for en to-statsløsning.

Under mitt siste besøk til Israel og Palestina i mai 2015 tok jeg i mine samtaler med både statsminister Netanyahu og president Abbas opp betydningen av at forhandlinger mellom partene gjenopptas, samt at begge sider må avstå fra tiltak som øker konfliktnivået og svekker mulighetene for en troverdig fredsprosess. I mine samtaler med israelske ledere understreket jeg behovet for å stoppe byggingen i de israelske bosettingene på okkupert område.

SPØRSMÅL NR. 1112**Innlevert 10. juni 2015 av stortingsrepresentant Elisabeth Løland****Besvart 18. juni 2015 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Stiller utenriksministeren seg bak konklusjonene fra FN-rapporten om Eritrea, og er det regjeringens politikk å søke samarbeid om en fremtidig returavtale med stater som systematisk står for så grove brudd på menneskerettighetene?»

BEGRUNNELSE:

8/6 2015 kom en FN-rapport som konkluderer med at det eritreiske regimet er ansvarlige for systematiske, omfattende og grove brudd på menneskerettighetene. Det er etablert et frykt-regime der alle deler av samfunnet er kontrollert gjennom et brutalt system som skal hindre enhver opposisjon. En stor del av befolkningen er satt til tvangsarbeid eller fengslet. Myndighetenes overgrep mot befolkningen har en alvorlighetsgrad og et omfang man sjelden har sett, og det vurderes om de

representerer forbrytelser mot menneskeheten. Hundretusener av mennesker har flyktet fra det eritreiske skrekkregimet og FN-rapporten oppfordrer på det sterkeste til at eritreiske flyktninger får beskyttelse av det internasjonale samfunn og ikke blir sendt tilbake til faren som venter i et land som straffer alle som forsøker å reise ut uten tillatelse. En representant fra regjeringen har besøkt Eritrea, med et uttalt mål at samtaler skal bidra til enighet om en returavtale med landet.

Svar:

Flyktningssituasjonen på Afrikas Horn og den humanitære tragedien i Middelhavet er svært bekymringsfull og viser at det er stort behov for flere og nye tiltak. Norge har i lang tid hatt en betydelig humanitær innsats og tatt imot mennesker på flukt som har behov for beskyttelse. Dette vil fortsatt være norsk politikk. For å

redusere grunnlaget for irregulær migrasjon er det nødvendig å styrke dialogen med myndighetene i opprinnelseslandene, inkludert med Eritrea. Bedre kunnskap om situasjonen i landet er nødvendig blant annet for å kunne vurdere mulighetene for retur av asylsøkere uten beskyttelsesbehov. FN-kommisjonens rapport (Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea) er omfattende og grundig. Den dekker svært alvorlige forhold i Eritrea som lenge har vært kjent, og som Norge har tatt opp og kritisert ved en rekke anledninger. Dette ble sist tatt opp i dialogen med myndighetene i Eritrea under et besøk til Asmara i juni i år. Spesialrapportøren fra FN har, etter det vi forstår, ikke hatt tilgang i Eritrea, noe vi sterkt beklager. Det er avgjørende at internasjonale organisasjoner og FN gis nødvendig tilgang og med det mulighet til å hente inn opplysninger om situasjonen i landet. Vi har også oppfordret eritreiske myndigheter til å gi bred adgang, inkludert til FNs granskningskommisjon og FNs spesialrapportør

for Eritrea. I melding til Stortinget 10 (2014-2015) «Muligheter for alle – menneskerettighetene som mål og middel i utenriks- og utviklingspolitikken» legger Regjeringen til grunn at Norge skal stille tydelige krav til våre samarbeidspartnere om vilje til fremgang innen menneskerettigheter, demokrati og rettsstatsutvikling, og at manglende oppfølging kan få konsekvenser for innretning og omfang av eventuell norsk bistand. Stortinget har gjennom behandlingen av denne meldingen gitt sin tilslutning til dette. Debatten om melding til Stortinget 10 (2014-2015) viste at det er tverrpolitisk enighet om at bilateral, stat-til-stat dialog er en viktig del av Norges menneskerettighetsarbeid internasjonalt, inkludert for land med store menneskerettighetsutfordringer. Dette krever konkret analyse både av hva mottakers ansvar er og de dilemmaene som kan oppstå i samarbeidet. Spørsmål om inngåelse av en eventuell returavtale med Eritrea ligger under justis- og beredskapsministerens konstitusjonelle ansvarsområde.

SPØRSMÅL NR. 1113

Innlevert 10. juni 2015 av stortingsrepresentant Elisabeth Løland

Besvart 18. juni 2015 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Hvordan vil utenriksministeren sørge for at Norge bidrar til en formell og kulturell endring i FN slik at seksuelle overgrep forebygges, og slik at de skyldige blir etterforsket og straffet når slike overgrep likevel skjer?»

BEGRUNNELSE:

Denne våren har det gjennom lekkasjer fra en intern FN-rapport blitt avslørt at franske FN-soldater er mistenkt for seksuelle overgrep mot barn i en leir for internt fordrevne flyktninger i Den Sentralafrikanske Republikk. Rapporten ble lekket av en FN-medarbeider, Anders Kompass, som varslet franske myndigheter om at overgrepene ikke ble stoppet og overgriperne ikke straffet. Kompass ble suspendert fra sin stilling etter lekkasjene. Etter at avsløringene nådde mediene er Kompass reinnsatt, men er under etterforskning og kan bli avsatt.

Dette er ikke første en FN-ansatt som varsler om seksuell utnyttelse av den befolkningen man er satt til å beskytte, og det er heller ikke første gang FNs reaksjon er å kvitte seg med informanten heller enn overgriper-

ne. En av de mest kjente historiene om dette er nok Kathryn Bolkovacs historie, som også er filmatisert gjennom filmen «The Whistleblower.»

Selv om FNs generalsekretær nå har tatt tak i saken og sier han er misfornøyd med hvordan organisasjonen har håndtert saken kan det se ut som det er et mønster at slike meldinger om overgrep ikke blir tatt på alvor.

FNs medarbeidere, og spesielt soldater i FN-tjeneste står i en ekstrem maktrelasjon overfor de utsatte menneskene de er ment å skulle hjelpe. Selv om det til nå ikke er kommet lignende avsløringer om norske soldater har alle land i FN et ansvar for å bidra til et system som hindrer og ikke legger til rette for overgrep.

Svar:

Jeg reagerer i likhet med representanten sterkt på opplysningene om at internasjonale styrker mistenkes for å ha begått overgrep i Den sentralafrikanske republikk (SAR). Det er svært alvorlig dersom soldater, som har hatt som sin viktigste oppgave å skape trygghet for sivilbefolkningen, har misbrukt sin stilling ved å utnytte og begå seksuelle overgrep mot barn. FN har en erklært nulltoleranse mot seksuelle overgrep. Dette må

følges opp i praksis. Samtidig har alle troppebidragsytere, uavhengig av om troppene står under FN-kommando eller ikke, et særskilt ansvar for å forebygge at deres utsendte personell begår overgrep.

Jeg forventer at FN har en tydelig stemme mot seksuelle overgrep og reagerer raskt når slike grove menneskerettighetsbrudd avdekkes. Vi støtter blant annet generalsekretærens handlingsplan «Human Rights up Front», som skal styrke FN-systemets evne til å forebygge og rapportere om alvorlige overgrep.

Ansvar for å etterforske og straffeforfølge mistenkte påligger de landene som bidrar med militært personell til FNs fredsbevarende operasjoner. Vi arbeider også for å styrke FNs oppfølging av medlemslandenes etterforskning og straffeforfølging av slike saker. Vi ønsker derfor velkommen at generalsekretæren har igangsatt en uavhengig, ekstern granskning av hvordan mistanken om overgrep mot barn i SAR er

blitt fulgt opp i FN. I samtaler med ulike deler av FN formidler vi Norges forventninger om at generalsekretærens nulltoleransepolitikk etterleves i praksis i hele FN-systemet. Jeg vil samtidig påpeke at mange tiltak har blitt gjennomført de senere årene, og ifølge FNs egne tall er trenden i nye rapporterte saker nedadgående. Hver nye sak er imidlertid én sak for mye. Overgrep er ødeleggende for de som rammes. Det bidrar også til å svekke tilliten til FN, og dermed også FNs evne til å hjelpe de som trenger det. Vi vil gjennomgå granskingsrapporten om SAR-saken nøye når den foreligger. Vi vil på samme måte gjennomgå og følge opp rapporten fra FNs interne overvåkingsorgan (OIOS). Jeg kan forsikre om at vi fra norsk side vil bidra til at de svakheter som måtte avdekkes i disse rapportene blir fulgt opp gjennom nødvendige endringer i FNs funksjonsmåte for å forebygge og bekjempe seksuell utnyttelse og overgrep.

SPØRSMÅL NR. 1114

Innlevert 11. juni 2015 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 17. juni 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Kan statsråden bekrefte at det ikke finnes flere midler i NAV systemet for å kunne bruke til tilrettelagte arbeidsplasser hos private bedrifter for personer med psykisk utviklingshemming?»

BEGRUNNELSE:

En ung mann på 19 år er akkurat ferdig med videregående skole med tilrettelagt undervisning. En stor del av undervisningen har vært arbeidstrening, hvor han har hatt arbeidstrening ved en dagligvarebutikk. Her har han trivdes godt, og han ble tilbudt fast jobb fra høsten av. Arbeidsavtale er undertegnet ved hjelp fra skolen han har vært elev ved som en god pådriver. Det ble sjekket med NAV at de skulle gi butikken et lite beløp på 4000 pr måned for å tilrettelegge dette tilbudet for gutten.

Så har plutselig NAV ombestemt seg og sier at eneste tilbud gutten kan få er i et kommunalt tilrettelagt arbeidstilbud, fordi NAV ikke har mer penger til dette.

Her jobber vi for at flere skal ut i arbeid, at det skal legges til rette for at også de som har en funksjonshemming skal kunne være i vanlig tilrettelagt jobb, med mulighet for vanlig jobb etterhvert. Et tilrettelagt ar-

beid-plass i en kommunal bedrift vil koste samfunnet langt mer enn 4000 kroner pr plass, derfor blir dette ikke rett hverken for gutten eller for samfunnet.

Svar:

Tildeling av arbeidsrettede tiltak skal skje etter en individuell vurdering der flere tiltak kan være aktuelle. For personer med utviklingshemming vil det særlig være aktuelt å vurdere plass i tiltaket varig tilrettelagt arbeid. Dette tiltaket kan gjennomføres i skjermede virksomheter og i ordinær virksomhet. Ordningen med varig tilrettelagte arbeidsplasser finansieres over kap. 634 post 77. For 2015 er det avsatt ca. 1,25 mrd. kroner over kap. 634 post 77. Det er lagt til grunn at dette gir rom for om lag 9 400 plasser. De senere årene har det vært en gradvis opptrapping av antall plasser over kap. 634 post 77. Antall plasser med varig tilrettelagt arbeid i ordinær virksomhet har økt mer enn antall plasser i skjermet virksomhet. For tiden er det noe under 1 500 plasser i ordinær virksomhet. Arbeids- og velferdsdirektoratets rapportering til departementet per april viser at Arbeids- og velferdsetaten har gjennomført noen flere plasser enn planlagt hittil i år. Det legges opp til at rammen under kap. 634, post 77 vil bli nyttet fullt ut. Lokalt kan situasjonen variere. Arbeids- og velferdse-

taten skal unngå å gå ut over den tildelte økonomiske ramme per år. Det må også tas hensyn til at vekst i antall plasser i tidsubestemte tiltak som varig tilrettelagt arbeid, får større konsekvenser for senere budsjettår

enn når tiltaket har begrenset varighet. Samtidig søker etaten å fordele tilbudet om nye plasser jevnt ut over året. Det gjør at det i perioder kan være knapphet på tiltaksplasser enkelte steder.

SPØRSMÅL NR. 1115

Innlevert 11. juni 2015 av stortingsrepresentant Martin Henriksen

Besvart 30. juni 2015 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hva vil regjeringen og kunnskapsministeren gjøre for å bidra til at færrest mulig blir stående uten kadettplass til høsten, og på lang sikt gjøre for å sikre at de som tar operativ maritim utdanning ikke risikerer å få utdanningen avbrutt fordi de ikke får praksisplass?»

BEGRUNNELSE:

Tall fra Maritimt Forum viser at det per 9. juni var 383 elever som har tatt høyere maritim utdanning (fra fagskole og høyskole) som ennå ikke har fått kadettplass.

Bare gjennom en kadettplass får elevene løst kravet Sjøfartsdirektoratet stiller til fartstid for å godkjenne utdannelsen, og få de sertifikat er nødvendige for å kunne jobbe som sjømann.

I motsetning til politi, sykepleier og lærer er ikke denne obligatoriske praksistiden integrert som en del av studietiden, men må fullføres i ettertid. Skolene har per i dag ikke noe ansvar for å sørge for en slik kadettplass for studentene de tar inn. En stor del av arbeidet med å fremskaffe plasser gjøres av Maritimt Forum. Opplæringsplasser finansieres i dag av rederiene og som en del av refusjonsordningen for sjøfolk.

Fra næringen sin side har det lenge vært ytret ønske om at en ser på muligheten til å avtjene deler av fartstiden i fartsområde 1 og 2, altså på bilferger. Etter det representanten er kjent med arbeides det fortsatt med et slikt forslag i Sjøfartsdirektoratet. Videre har det vært et ønske om å se på muligheten for å bruke skoleskipene til å kjøpe ytterligere opplæringsplasser.

Fallet i oljeprisen og redusert offshore-aktivitet har ført til redusert aktivitet og mange skip i opplag og derfor en vanskelig situasjon for både å skaffe lærlinge- og kadettplasser på skip. En mulighet er å styrke antallet kadettplasser på offentlig eide skip, og ikke minst følge opp krav om læreplasser i offentlige anbud. Opplæringskontoret for Maritimt Fag i Hauge-sund opplyser at det i dag ikke er kadetter eller lærlinger på Havforskningsinstituttets fire skip. Da Forsvaret

inngikk en større kontrakt med rederiet Wilhelmsen ble det heller ikke stilt slike krav, til tross for at Kunnskapsministeren januar i år varslet at det skal stilles krav om lærlinger i offentlige anbud.

Svar:

Først er det viktig å glede seg over at Norge de siste ti årene har lyktes med å øke rekrutteringen av ungdom til maritime utdanninger. Så konstaterer jeg at fallet i oljeprisene og redusert offshore-aktivitet har ført til færre oppdrag for rederiene våren 2015. Konsekvensen av dette har vært at rederiene tilbyr færre opplæringsplasser. Dette er en vanskelig situasjon for de som nå har fullført en maritim utdanning, og som må ha opplæringsplass for å få løst ut sertifikat.

I regjeringens nye maritime strategi som ble lagt fram 29. mai, er kompetanse og utdanning et av satsingsområdene. Regjeringen ønsker å styrke tilgangen på godt kvalifisert personell til maritim næring, men er kjent med næringens utfordring med å skaffe tilstrekkelig antall opplæringsstillinger. Regjeringen vil derfor vurdere og iverksette flere tiltak som på sikt skal bidra til flere lærling- og kadettplasser.

Sjøfartsdirektoratet vil åpne for at mesteparten av kadettenes fartstiden kan opptjenes i innenriks rutebart (fartsområde) og 2). Sjøfartsdirektoratet samarbeider med næringen for at en slik ordning så rask som mulig skal ha effekt. På sikt anslås at endringen kan bidra til 100-200 opplæringsstillinger.

Flere skip under norsk flagg vil bidra til flere opplæringsstillinger. Regjeringen vil derfor, gjennom en oppmyking av fartsområdebegrensningene for skip i Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS) og en styrking av tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk, legge til rette for flere norskregistrerte skip.

Regjeringen vil i tillegg vurdere krav til bruk: av lærlinger ved offentlige kontrakter i transportsektoren, for ferger og andre sjøbaserte transporttjenester som utføres for kommuner, fylker og stat.

Samlet vil tiltakene gradvis bidra til flere opplæringsstillinger. Markedssituasjonen i blant annet offshoresektoren vil likevel være avgjørende for næringens muligheter til å etablere nye opplæringsstillinger. For å avhjelpe situasjonen denne sommeren og høsten jobber både næringen og Maritimt Forum for å legge til rette for så mange opplæringsstillinger som mulig. Samtidig må framtidig dimensjonering blir diskutert og avklart mellom utdanningstilbydere og næringen. Opptakene til maritim utdanning må tilpasses det omfanget av opplæringsstillinger som vi kan framskaffe.

Dette er en vanskelig balansegang. Mye ansvar ligger hos næringen som må vurdere både kortsiktige og langsiktige behov.

Gjennom MARKOM2020-prosjektet samarbeider de høyere utdanningsinstitusjonene og fagskolene. Kunnskapsdepartementet vil i samarbeid med Nærings- og fiskeridepartementet be om at MARKOM2020, i nær dialog med næringen, drøfter hvordan man best mulig kan organisere utdanningen, øke antall opplæringsstillinger og vurdere hvordan teori og praksis kan dra bedre nytte av hverandre.

SPØRSMÅL NR. 1116

Innlevert 11. juni 2015 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter

Besvart 19. juni 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Jeg har fått flere tilbakemeldinger fra brukerrepresentanter og brukerorganisasjoner innenfor helse sør-øst sitt område som mener at brukermidvirkninga ikke er god nok. F.eks. ønsker Sørlandet Sykehus å fjerne muligheten til vararepresentasjon. Det framstår også underlig hvordan disse utvalgene er satt sammen og at de konstituerer seg selv. Det reageres også på den omfattende taushetserklæringa som representantene må signere.

Hvordan kan statsråden bidra til at brukermidvirkningen blir representativ og reell?»

BEGRUNNELSE:

Har fått flere bekymringsmeldinger fra brukerrepresentanter og organisasjoner som mener at brukermidvirkninga er mangelfull og de ber om gjennomgang og endring av dette.

Svar:

Jeg er opptatt av at brukernes erfaringer og synspunkter skal legges til grunn for beslutninger om utvikling av helsetjenesten. Jeg har derfor ofte omtalt brukere og pasienter som våre viktigste ”endringsagenter” i arbeidet med å skape pasientens helsetjeneste.

Jeg har observert at det har utviklet seg litt ulike rutiner og praksis for brukermidvirkning i helseforetakene, for eksempel når det gjelder rutiner ved oppnevning av brukervalg og brukermidvirkning i styret. Jeg mener derfor at det er behov for en felles gjennomgang for å sikre en enhetlig praksis gjennom

å utarbeide felles prinsipper og rutiner for brukermidvirkning, både i regionale helseforetak og helseforetak. Jeg ga derfor de regionale helseforetakene i oppdrag å etablere felles retningslinjer og en enhetlig praksis for brukermidvirkning i foretaksmøtene i januar i år. De regionale helseforetakene er nå i en første fase i dette arbeidet, og arbeider med å samordne retningslinjene. Arbeidet ledes av Helse Nord RHF og skal skje i samarbeid med de regionale brukervalgene. Arbeidet er planlagt ferdigstilt ved utgangen av 2015.

Jeg forventer at dette nasjonale arbeidet sikrer gode felles rutiner, og forhåpentligvis gir både brukerrepresentanter og organisasjoner en forutsigbarhet og opplevelse av tillit til brukermidvirkningen i spesialisthelsetjenesten. Det er viktig å sikre både representativitet og reell påvirkningsmulighet gjennom de systemer vi utvikler for brukermidvirkning.

Når det gjelder de konkrete forholdene som tas opp i spørsmålet knyttet til Helse Sør-Øst og Sørlandet sykehus, så har jeg bedt om en orientering fra Helse Sør-Øst RHF.

I Helse Sør-Øst tok brukervalget for Helse Sør-Øst RHF i 2012/2013, etter innspill fra brukervalg i helseforetak initiativ til å lage en veileder for brukervalg med forslag til mandat, rutiner for nominering, oppnevning og konstituering, arbeidsform og administrasjon.

Veilederen ble laget i samarbeid mellom representanter for brukervalg i helseforetak, brukervalget i Helse Sør-Øst RHF og Helse Sør-Øst RHF. Veilederen ble behandlet i brukervalget i mars 2013 og i styret for Helse Sør-Øst RHF i mai 2013.

Veilederen er av rådgivende karakter. De enkelte helseforetak ble oppfordret til, sammen med sine brukerutvalg, å finne en hensiktsmessig avveining mellom de råd som gis i veilederen med sikte på likhet i oppgaver og rammebetingelser, og særegne forhold i hvert helseforetak. I veilederen har en blant annet omtalt bruk av vararepresentanter, hvor det heter: "Vararepresentasjon anbefales ikke, men ved langvarig fravær bør det vurderes å oppnevne et medlem som går inn som stedfortreder". Hovedhensynet bak denne anbefalingen var at en ønsket å utvikle brukerutvalget som kollegium. Hvis Sørlandet Sykehus HF ved oppnevning av nytt brukerutvalg velger denne løsningen, legger de seg derfor på samme praksis som de fleste helseforetakene i denne regionen.

Fra samme veileder fremgår det at sammenslutningene av organisasjonene Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO), Samarbeidsorganet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO), Kreftforeningen, Pensjonistforbundet og organisasjoner med virksomhet innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) inviteres til å foreslå kandidater til brukerutvalg. Også fylkeskommunale eldreråd kan inviteres til å foreslå kandidater. Det er etter Helse Sør-Øst RHF's oppfatning bred enighet om at FFO og SAFO, og eldre gjennom eldreråd eller Pensjonistforbundet foreslår kandidater. Når det gjelder Kreftforeningen og organi-

sasjoner innen TSB er praksis noe ulik, avhengig bl.a. av helseforetakets virksomhet.

Når det gjelder konstituering av brukerutvalg, så er det noe ulik praksis både innen Helse Sør-Øst og nasjonalt. I Helse Sør-Øst er i all hovedsak praksis at utvalgene konstituerer seg selv. Dette har vært ønsket av brukerorganisasjonene.

Frem til 2013 var det ikke vanlig at brukerutvalgets medlemmer og andre brukerrepresentanter underskrev taushetserklæring – selv om det forekom i enkelte helseforetak. Dette var heller ikke praksis i Helse Sør-Øst RHF, siden en svært sjeldent behandlet saker av personsensitiv karakter.

Ved utarbeidelse av veilederen i 2013 kom det innspill fra brukerrepresentantene om at alle medlemmer i brukerutvalg og andre brukerrepresentanter skulle skrive under på taushetserklæring. Bakgrunnen for innspillet var at hensynet til taushet i enkelte saker ikke skulle være til hinder for involvering av brukerrepresentanter. Taushetserklæringen samsvarer med forvaltningslovens regler.

Jeg vil avslutningsvis, igjen understreke at jeg mener at brukermedvirkning er et sentralt tiltak for å sikre ønsket utvikling av helsetjenesten, og jeg forventer at helseforetakene i fellesskap etablerer rutiner som sikrer både representativitet og reell innflytelse.

SPØRSMÅL NR. 1117

Innlevert 12. juni 2015 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 19. juni 2015 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Utenriksdepartementet har kritisert dommen mot Raif Badawi, krevd at piskingen stopper og at Raif blir løslatt. Svaret fra Riyadh er larmende taushet. Derfor må det gjøres tydeligere og sterkere. En mulighet er at regjeringen går sammen med andre land og fremfører budskapet samlet og direkte til kong Salman i Riyadh. Norge har dessuten samarbeid om olje og handel med våpen med Saudi Arabia.

Mener statsråden at slike grove menneskerettsbrudd kan føre til endringer i samhandling med et land?»

Svar:

Norge har tatt opp Raif Badawis situasjon med saudiske myndigheter en rekke ganger. Jeg tok selv opp Badawi-saken da jeg nylig møtte den nye saudiske utenriksministeren i Paris. Jeg har også gitt min støtte til Amnesty Internationals kampanje for løslatelse av Badawi. Saken ble spesifikt omtalt i Norges innlegg i FNs menneskerettighetsråd 2. mars. Badawis situasjon ble også tatt opp da Norge i april i år mottok en delegasjon fra det saudiarabiske Shura-rådet. Videre hadde den norske ambassaden i Riyadh 4. mai et møte med den offentlige saudiske menneskerettighetskommisjonen der saken ble reist. Da Badawis kone, Ensaf Haidar, nylig besøkte Norge ble hun tatt imot på politisk nivå i Utenriksdepartementet. Saken ble senest tatt opp i et møte med den saudiske ambassadøren i Oslo 10.

juni, og med det saudiske innenriksministeriet i Riyadh 15. juni.

Når det gjelder handel med Saudi-Arabia, må det understrekes at det ikke foreligger FN-sanksjoner som begrenser private eller offentlige investeringer i Saudi-Arabia. Verken EU eller andre nære allierte har tatt til orde for slike restriktive tiltak. Det er heller ingen tradisjon i Norge for å innføre ensidige tiltak mot andre land. Når det gjelder våpen, er det ikke åpnet for

eksport av våpen eller ammunisjon (A-materiell) til Saudi-Arabia.

Norge følger utviklingen på menneskerettighetsfeltet i Saudi-Arabia tett, også i samråd med nærstående land. Dette gjelder spesielt saker som omhandler respekt for ytringsfriheten og beskyttelse av menneskerettighetsforsvarere. Vi vil fortsette å ta opp Badawis sak med saudiske myndigheter og gjenta oppfordringen om at han må løslates.

SPØRSMÅL NR. 1118

Innlevert 12. juni 2015 av stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud

Besvart 19. juni 2015 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hvordan vurderer statsråden Kongsvinger som et framtidig kraftsentrum for de offentlige kontrollatene?»

BEGRUNNELSE:

Det er for tiden en stor frykt i Kongsvinger om at mange statlige arbeidsplasser vil forsvinne i forbindelse med mange av de omorganiseringene som regjeringen har satt i gang.

Det gjelder bl.a. Tollvesenet, Skatteetaten og Statistisk sentralbyrå.

Kongsvinger har en unik mulighet til å bli et kraftsentrum for offentlige kontrollatater. Foreløpig har vi mange statlig etater etablert i byen, noe som igjen kan skape et godt grunnlag for god samhandling og stor-driftsfordeler.

Tollvesenet har i 6 år vært samlokalisert med politiet på Kongsvinger. Dette er unikt på landsbasis og gir åpenbare synergieffekter, ikke minst innen kontrollvirksomheten. De er tett på både etterforskning og påtale.

Politihøgskolens avdeling på Sæter er viktig for byen og kan vise til svært gode resultater. Skolen understøtter kontrollatatenes fremtredende tilstedeværelse i byen. En ide kan være å flytte/etablere hele eller deler av fremtidens Tollvesen sin utdanning til samme sted. Mange av etatens fremtidige oppgaver vil være mer rettet mot grensekontroll/vareførsel på grensen.

Den «nye» Skatteetaten bør virkelig ha sin tilstedeværelse i byen og inkludere Skatteetatens nåværende tjenestemenn og tollvesenets tjenestemenn. Dette kan bli et ressurssterkt kontor som kan utføre definerte oppgaver for Skatt Øst eller - nasjonale oppgaver.

Det er flere oppgaver som er tillagt Tollvesenet og som kan vurderes som et bidrag til fagkompetanse på det nye og større skattekontoret i byen: Det kan være:

Nasjonale eller regionale oppgaver knyttet til engangsavgift på motorvogn. I Kongsvinger er det allerede i dag god kompetanse innenfor denne avgiften.

Eksportkontroll av strategiske varer - organisert kriminalitet/ eksportkontroll generelt, kompetansenhet for hele landet. Denne kompetansen finnes allerede ved Tollkontoret i Kongsvinger ift kontaktperson mot UD/ PST mtp eksport av forsvarsmateriell og såkalte «dual use» varer. Kontoret har også lang erfaring i kontroll av eksportbedrifter som ikke respekterer deklarasjonsplikten.

På Kongsvinger har man lang erfaring og man er tett på grensen (fysisk eksportkontroll av vareførsel ut av landet er en viktig del av arbeidet med å avdekke fiktiv eksport). En spesialisert enhet vil kunne gjøre noe med denne type organisert kriminalitet som mange har snakket om. Det vil da også være lurt å legge utstedelse av ID-kort til enheten. Skatt Øst sitt kontor på Kongsvinger har i dag et godt samarbeid med Grense-tjenesten som bør videreutvikles.

Kongsvinger har 24 t kameraovervåkinger av flere grenseoverganger. Dette er noe som enkelt kan utvides til å håndtere fylkene Hedmark, Akershus og Østfold. Da vil da også være naturlig at en her har en flåtestyring og utrykning, herunder samhandling med politiet. En snakker da om innsmugling, men også overvåking med tanke på nasjonal sikkerhet. Kongsvinger har mange muligheter. Det er lave husleier. Det ligger kun 10 mil fra hovedstaden. Der finnes f.eks. sentrale tomter til å bygge et Statens hus, der flere etater kan samlokaliseres for å underlette god samhandling.

Svar:

Regjeringen har igangsatt et arbeid med å modernisere og effektivisere skatte- og avgiftsforvaltningen. Målet er at fastsetting, innkreving og kontroll av skatter og avgifter skal få en naturlig samling i Skatteetaten. Samtidig skal den nye tolletaten styrkes og rendyrkes til grensekontroll og vareførsel for å møte fremtidige utfordringer på grensen. Formålet med arbeidet er redusert ressursbruk, forenkling for innbyggere og næringsliv, styrket bekjempelse av svart økonomi og bedre grensekontroll.

Jeg merker meg at stortingsrepresentanten Sønsterud viser til at på Kongsvinger er Toll- og avgiftsetaten samlokalisert med politiet, og at dette gir synergieffekter. Jeg er enig i at det er en fordel med geografisk nærhet mellom statlige enheter når det gir grunnlag for god samhandling og stordriftsfordeler mellom disse.

Regjeringen er opptatt av å opprettholde en god regional fordeling av arbeidsplasser, og ønsker å skape

attraktive og gode arbeidsplasser mange steder i landet. Staten skal bidra til å bygge kompetanse og bruke verdifull kunnskap i hele landet.

Toll- og avgiftsetaten har 36 og Skatteetaten 27 tilsatte på sine etatskontorer på Kongsvinger. Begge etatene er som nevnt inne i en større omorganisering, og det pågår flere prosesser i begge etater som ikke er ferdigstilt, herunder Skatteetatens kontorstrukturprosjekt og oppfølgingen av Toll- og avgiftsetatens anbefalinger om hvordan etatens grensekontroll kan styrkes.

Styrking av Toll- og avgiftsetatens grensekontroll er ett av målene i regjeringens arbeid med en bedre skatte- og avgiftsforvaltning. Med Magnor som i 2014 var Norges tredje mest trafikkerte grenseovergang, samt Østby og flere ubemannede grenseoverganger i nærområdet, vil Kongsvingerområdet være et viktig tjenestested for den nye «tolletaten» også i fremtiden. En styrking av grensekontrollen innebærer at etaten vil ha et vesentlig aktivitetsnivå og nærvær ved grensen i Hedmark.

SPØRSMÅL NR. 1119

Innlevert 12. juni 2015 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 19. juni 2015 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Mener statsråden at Statens vegvesens forslag til reguleringsplan for "ny jord" i Ski og Ås kommuner i forbindelse med E18 utbyggingen er i tråd med meglingsprotokollen fra fylkesmannen, og er det i tråd med regjeringens nylig fremlagte jordvernstrategi?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Statens Vegvesens forslag til kommunedelplan for valg av trasé for ny E18 mellom Retvedt i Ski kommune til Vinterbro i Ås kommune i 2012, fremmet fylkesmannen innsigelse til traseene med begrunnelse «alternativer med meget stor/stor negativ konsekvens for jordbruksområder av nasjonal og regional verdi for matproduksjon og kulturlandskap», med bakgrunn i at traseene som ble valgt var blant de som tok mest dyrka mark av alle alternativene. I meklingsforhandling med fylkesmannen i Oslo/Akershus 10.12.2012 foreslo Vegvesenet følgende:

”For å imøtekomme jordverninteressene er det tatt inn en ny planbestemmelse:

”Statens vegvesen vil erstatte 100 % av dyrka mark som bygges ned som følge av ny E18. Disse arealene med dyrka mark skal ha tilsvarende kvalitet som den dyrkamarka som bygges ned. I tillegg skal tiltak for å begrense ulemper for landbruksinteresser vurderes som en del av reguleringsarbeidet”.

Dette innebærer at totalt areal av dyrket og dyrkbar mark i Ski og Ås kommuner ikke skal reduseres, men erstattes i forbindelse med utbygging av ny E18. Vegvesenet vil også tilrettelegge for maksimal jordbruksdrift langs hele ny E18”.

Fylkesmannen konkluderte da på bakgrunn av dette:

”Under forutsetning av at partene aksepterer vedlagte notat fra Statens vegvesen datert 09.10.2012, vil Fylkesmannens landbruksavdeling frafalle sin innsigelse til det trasealternativet som Ski kommune har gått inn for. Dette innebærer også igangsetting av pilotprosjekt for å etablere nye dyrkingsareal ved hjelp av undergrunnsjord og matjord fra vegtraseen som Statens vegvesen skal bekoste”.

Notatet fra Statens vegvesen av 09.10.2012 sier også:

”Kartlegging av områder som vil være aktuelle for å klargjøre til dyrka mark vil være en del av reguleringsplanfa-

sen. Det vil være svært viktig å finne områder som defineres som impediment og ikke dyrkbare områder, da dette er områder som defineres som reserve.”

I forslaget til reguleringsplan, som behandles av kommunestyrene i Ås i juni og i Ski i september, sier derimot Vegvesenet at:

”Statens vegvesen anser at det er planbestemmelsen fra kommunedelplanen, og ikke meklingsprotokollen, som vi skal oppfylle (...). (...) Vi kommer ikke til å erstatte både dyrka mark og dyrkbar mark som beslaglegges av ny E18, kun dyrka mark.”

Videre at:

”Vi anser det som umulig å imøtekomme kravet om å kun finne erstatningsareal på impediment uten at det går på bekostning av andre viktige samfunnshensyn. Statens vegvesen kommer ikke til å erstatte 100 % av dyrkbar mark som ny E18 beslaglegger, da dette ikke er et krav i planbestemmelsen fra kommunedelplanen.”

I endelig forslag til reguleringsplan, foreslår Statens vegvesen nydyrking av 230 dekar, mens områdene som vil bli nedbygget av ny E18 er rundt 410 dekar. Statens vegvesen mener at resterende vil kunne bli dekket opp av at massedeponier etter utbyggingen vil kunne bli istandsatt til jordbruk. Det ble meldt inn rundt 1 000 dekar som mulig nydyrkingsareal både fra berørte og andre grunneiere i Ås og Ski.

Svar:

Det vil ikke være riktig av meg som ansvarlig statsråd for en eventuell innsigelsessak etter plan- og bygningsloven å svare direkte på spørsmålene som stilles, så lenge reguleringsplanene for E18 gjennom Ski og Ås kommuner ikke er sluttbehandlet. Forslaget til reguleringsplan for «ny jord» er kun et delprosjekt i det pågående reguleringsplanarbeidet for ny E18-trasé.

Kommunedelplan for ny E18 fra Akershus grense til Vinterbro ble vedtatt i 2012. Den vedtatte traséen for ny E18 medfører at dyrka mark vil bygges ned. Ivaretagelse av jordressursene er en viktig samfunnsoppgave som er lovfestet gjennom plan- og bygningslovens § 3. Grunnet hensynet til blant annet jordvern fremmet Fylkesmannen i Oslo og Akershus innsigelse til kommunedelplanen. For å imøtekomme innsigelsen tok Statens vegvesen inn en ny planbestemmelse i kommunedelplanen.

Med denne bestemmelsen forpliktet Statens vegvesen seg til å erstatte dyrka jord som ble beslaglagt av ny E18 og vurdere tiltak for å begrense ulemper for landbruksinteresser. Videre forpliktet kommunedelplanen samfunnet å bære kostnaden ved å erstatte den beslaglagte dyrka marka og iverksette eventuelle avbøtende tiltak.

«Ny jord»-prosjektet er en del av prosessen for å oppfylle planbestemmelsen i kommunedelplanen, og hensikten med reguleringsplanen er å sikre areal som er egnet som ny dyrkningsjord. «Ny jord»-arealene vil sammen med massedeponier og eventuelt andre avbøtende tiltak som jordforbedringsarealer, utgjøre erstatningen for den dyrka marka som går tapt som følge av utbyggingen av ny E18. Reguleringsplanen for E18 inkludert deponier og avbøtende tiltak forventes først sluttbehandlet i kommunene sommeren 2016. Først når denne planen foreligger vil vi ha det endelige bildet i forhold til arealregnskapet for dyrka og dyrkbar mark i Ski og Ås kommuner.

Kommunene gir i sine saksframlegg uttrykk for at det har vært en god planprosess der de har hatt full anledning til å påvirke planforslaget og der den gjensidige kommunikasjonen har bidratt til et vesentlig forbedret planforslag. De stiller seg også bak Statens vegvesens og fylkesmannens vurdering av at det er planbestemmelsen som er juridisk bindende og som skal oppfylles. I saksframleggene fastslår kommunene at meklingsprotokollen ikke er et juridisk bindende dokument, og at det derfor ikke kan stilles krav om at meklingsprotokollen skal overholdes bokstavrett.

Ut fra kommunenes saksframlegg og fylkesmannens uttalelse regner jeg med at partene vil følge opp planbestemmelsen, meklingsprotokollen og regjeringens jordvernstrategi i det videre planarbeidet for E18 Retvet - Vinterbro. Innsigelsesinstituttet er her en sikkerhetsventil i forhold til en forpliktende oppfølging.

Jeg vil for øvrig også bemerke at det ikke tidligere er gjennomført jordflytting i denne størrelsesorden i Norge. «Ny jord» prosjektet er slik sett et pilot-/ forskningsprosjekt som kan være relevant for fremtidige samferdselsprosjekter og utbyggingsprosjekter. Statens vegvesen bruker derfor store ressurser for å kunne dokumentere prosessen og resultatet av prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 1120**Innlevert 12. juni 2015 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 19. juni 2015 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Hvilke konkrete tiltak ser statsråden for seg i arbeidet med Minoritetsprosjektet de nærmeste årene og hvilke ressurser er satt av innad i UD for å jobbe med dette, spesielt med tanke på fremtidig strategi?»

BEGRUNNELSE:

Utenriksdepartementet startet i februar 2012 Minoritetsprosjektet for å bidra til å fremme minoriteters rettigheter. I utgangspunktet var prosjektet en respons på forfølgelsen mot kristne i Midtøsten, men utviklet seg raskt til å bli et prosjekt som favnet alle tros- og livssynsminoriteter i hele verden.

Det har blitt utnevnt en spesialutsending for minoriteter og i 2013 ble det avholdt en konferanse om hatfulle ytringer og høyreekstremisme i Europa. Det har også blitt utarbeidet en veileder for arbeid med trosfrihet som er distribuert til relevante utenriksstasjoner. Det har vært avholdt møter med norsk sivilsamfunn så vel som internasjonale eksperter på trosfrihet. Alt dette gir et godt grunnlag for videre arbeid. Men nå er det viktig at arbeidet ikke stopper opp og at Minoritetsprosjektet ikke blir en hvilepute for arbeidet med trosfrihet.

Forfølgelse og diskriminering på grunn av tro og livssyn er i oppadstigende trend, og vi leser og hører nesten daglig om nye overgrep. Menneskerettighetene er under internasjonalt press, og retten til tros- og livssynsfrihet er kontroversiell i mange land og miljøer.

Svar:

Kampen mot forfølgelse og diskriminering på grunnlag av tro står sentralt i Utenriksdepartementets menneskerettighetspolitikk.

Utenriksdepartementets minoritetsprosjekt setter fokus på religiøse minoriteters situasjon. Prosjektet

omfatter politisk dialog, langsiktig arbeid gjennom FN og andre internasjonale organisasjoner, kartlegging av situasjonen i enkeltland og gjennomføring av tiltak på landnivå. Slike tiltak kan eksempelvis omfatte opplæring i menneskerettigheter, bygging av rettsstat og støtte til dialog mellom trosretninger og trossamfunn for å fremme toleranse.

I krig og konflikt er religiøse minoriteter særlig utsatt. Men vold, intoleranse og diskriminering basert på religiøs tilhørighet og livssyn er også et problem i etablerte demokratier. Diskriminering av livssynsminoriteter tas regelmessig opp på politisk nivå med en rekke land.

Gjennom en støtteordning opprettet i Norad bevilges det midler til målrettede tiltak i enkeltland, alene eller sammen med andre land eller organisasjoner. Fra Utenriksdepartementets side er det også gitt støtte til tiltak i flere land og regioner. Arbeidet følges først og fremst opp av de ansvarlige landkontorene og utenriksstasjonene. Vi har også flere medarbeidere i Utenriksdepartementet som har et spesielt fokus på arbeidet med religionsfrihet og religiøse minoriteter.

Vi øker kunnskapsnivået på dette feltet innen utenriktjenesten. Vi har blant annet utarbeidet en egen veileder for arbeidet med tros- og livssynsminoriteter, som har vist seg nyttig for utenriksstasjonene. Veilederen er oversatt til engelsk.

Det legges stor vekt på tett kontakt med norske trossamfunn og menneskerettighetsorganisasjoner for å kunne trekke på deres kompetanse, nettverk og engasjement.

Vi ser behov for fortsatt økt kunnskap og bevisstgjøring om religiøse minoriteters situasjon og den politiske sprengkraft som ligger i konflikter med religiøse undertoner. Det er prosjektets strategi fremover å styrke denne kompetansen, som del av menneskerettighetsopplæringen i utenriktjenesten.

SPØRSMÅL NR. 1121**Innlevert 12. juni 2015 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 19. juni 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Basert på gjennomsnittet av forbruk for sosiale ytelser og trygder for personer fra Syria og sammenliknbare land, hva vil kostnadsestimatet være hvis Stortinget vedtar et mottak av 8000 syriske kvoteflyktninger uten at familiegjenforening er regnet med?»

BEGRUNNELSE:

Et flertall bestående av H, AP, MDG, V, SP og KrF har varslet at de ønsker en dramatisk økning av antall kvoteflyktninger fra Syria i stedet for å hjelpe enda flere mennesker fra nød, krig og elendighet. I den fremforhandlede avtalen har de ikke tatt med de reelle kostnadene for samfunnet. Vi vet at mange innvandrere ikke blir integrert og at de er overrepresentert på diverse ytelser og trygder.

Svar:

En beregning av framtidige kostnader til sosiale ytelser og trygder ved å motta flere syriske flyktninger, vil måtte basere seg på en rekke usikre elementer. Kostnadene til de ulike ytelsene avhenger av i hvilken grad flyktningene som kommer vil være i stand til å sørge for eget livsopphold i tiden etter bosetting i kommunene, og hvor lang tid dette eventuelt tar for den enkelte. Dette avhenger igjen av flyktningenes alder, utdanningsnivå, språkkunnskaper, arbeidserfaring og helse m.m. Videre vil den generelle arbeidsmarkedssituasjonen og kvaliteten på kommunenes integreringsarbeid ha betydning for den enkeltes overgang til arbeid eller utdanning.

Departementet har ikke tall for hvor mange av flyktningene fra Syria eller sammenliknbare land som

mottar sosiale ytelser og trygder, utover at departementet har fått opplyst fra Arbeids- og velferdsdirektoratet at det i desember 2014 var registrert 144 personer (2,9 prosent) med Syria som fødeland som mottok uførepensjon. Departementet har heller ikke tall på gjennomsnittlig utbetalt ytelse til flyktninger med en slik bakgrunn. I mangel av disse tallene vil jeg trekke fram NOU 2011: 7 Velferd og migrasjon – Den norske modellens framtid som gjennomgikk blant annet sentrale sider ved innvandreres levekår i Norge, med vekt på økonomi og bruk av stønader. Kategorien flyktninger inngår her i innvandrerbegrepet. Utredningen viser at andelen som sto utenfor arbeidsstyrken blant innvandrere fra land i Asia, Afrika mfl. lå på ca. 35 prosent i 2008. Av disse var andelen under utdanning relativt høy – 7 prosent for kvinner og 8 prosent for menn. Videre viser utredningen at blant mannlige (kvinnelige) innvandrere fra Asia, Afrika m.fl. mottok 7 (5) prosent uføretrygd, 7 (5) prosent dagpenger, 19 (20) prosent sykepenger og 6 (6) prosent rehabiliteringsstønad eller attføringspenger og 14 (9) prosent økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven. Samtidig mottok 48 prosent av kvinnene minst en familierelatert overføring, mot 6 prosent blant mennene.

Når vi ikke har tall som viser gjennomsnittlig utbetaling per ytelse for gruppen, og heller ikke representative tall for andelen av flyktninger fra Syria eller sammenliknbare land som mottar sosiale ytelser og trygder, kan jeg dessverre ikke gi et forsvarlig kostnadsestimat. En samlet gjennomgang av samfunnets kostnader forbundet med å ta imot flyktninger inkluderer for øvrig også de inntekter som genereres av de av flyktningene som kommer i arbeid, men heller ikke dette er det på nåværende tidspunkt mulig å utarbeide gode estimater for.

SPØRSMÅL NR. 1122**Innlevert 12. juni 2015 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 18. juni 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hvilke tiltak ser statsråden for seg er nødvendig for å sikre at etterutdanning av tjenestepersonell er i samsvar med politietatens faktiske behov?»

BEGRUNNELSE:

I politianalysen fremgår det at politiet årlig bruker 350 millioner kroner på ulike kompetansetiltak med svært begrenset oppfølging av resultater og prestasjoner. Personer deltar på videreutdanning uten at de er tiltenkt funksjoner der de får tatt i bruk kompetansen. For eksempel sendes tjenestepersoner på kurs i dommeravhør uten at kompetansen blir utnyttet. Fravær av kompetansestyring gjør at disse investeringene ikke gir ønsket verdi.

Svar:

Formålet med etter- og videreutdanningene ved Politihøgskolen er å bidra til at kompetanse i politiet blir tilegnet, vedlikeholdt og utviklet i tråd med gyldig kunnskap og nye krav til yrkesutøvelsen. Videre er det, slik jeg ser det, en viktig målsetting at studietilbudet skal være så relevant som mulig og bidra til kompetanseutvikling innenfor områder der behovet er størst. Gjennom styringsdialogen med Politidirektoratet gis det føringer for hvilke utdanninger eller fagområder Politihøgskolen skal prioritere.

Politihøgskolen analyserer løpende de uttalte kravene som stilles til etaten og de definerte behovene for kompetanseheving. Som en del av dette arbeidet har Politihøgskolen i to runder de siste årene gjennomført møter med politidistriktene og særorganene der hovedtemaet har vært kompetansebehov og utdanningstilbud. På bakgrunn av dette arbeidet revideres eksisterende tilbud, og om nødvendig utvikles nye.

Politidirektoratet har utarbeidet retningslinjer for gjennomføring av strategiske kompetanseanalyser i distriktene som støtte i politidistriktenes arbeid med kompetansestyring. Politidistriktenes arbeid med kom-

petansestyring tydeliggjøres i distriktenes kompetanseplaner. Den enkeltes kompetansebehov blir synliggjort i medarbeidersamtaler med leder. Med bakgrunn i innspillene fra medarbeidersamtaler og i distriktenes strategiske kompetansebehov, utarbeides distriktenes kompetanseplaner.

De vedtatte strukturendringene, jf. Prop. 61 LS (2014-2015) Endringer i politiloven mv. (trygghet i hverdagen – nærpoltireformen), vil slik jeg ser det legge til rette for en bedre kompetansestyring av politiet. Politidirektoratet har opplyst at de vil følge opp distriktenes arbeid med kompetansestyring i styringsdialogen med distriktene.

I Politidirektoratet arbeides det med å utvikle en HR-strategi for etaten som skal sette fokus på kompetansestyring, ledelse og medarbeiderskap i politiet. Arbeidet med strategisk kompetansestyring vil legge føringer for hvordan etaten skal arbeide systematisk og strategisk med å rekruttere, utvikle, anvende og beholde medarbeidere i etaten.

Selv om hensiktsmessig organisasjonsstruktur og systemunderstøttelse og en profesjonell HR-funksjon vil bidra til å styre kompetansen bedre, og sørge for gode beslutninger i forbindelse med tildeling av behovsstyrt opplæring, må mye av endringsarbeidet ha fokus på arbeidet med kultur og holdninger både hos medarbeidere og ledere. Politidirektoratet har orientert meg om at det vil bli iverksatt intern lederutvikling i de nye politidistriktene, hvor ledere både får mulighet til å reflektere over lederrollen, kultur og holdninger, og hvor det settes av tid til å øke kompetansen om arbeidsgiverrollen.

Til stortingsrepresentantens eksempel om at tjenestepersoner sendes på kurs i dommeravhør uten at kompetansen blir utnyttet, vil jeg bemerke at det ofte har bakgrunn i at denne type avhør over tid kan være både psykisk utfordrende og belastende for den enkelte tjenesteperson. Dette har medført at enkelte en tid etter fullført studie har gått over til å arbeide med andre oppgaver.

SPØRSMÅL NR. 1123**Innlevert 12. juni 2015 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 23. juni 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hvilke tiltak ser statsråden for seg er nødvendig for å sikre forsvarlig virksomhetsstyring av Politihøgskolen med entydige styringslinjer, og hvilke målbare resultater forventes fra PHS?»

BEGRUNNELSE:

Rapporten ”Styring av Politihøgskolen” konkluderer med at etats- og virksomhetsstyringen av PHS ikke har fungert tilfredsstillende. Det er uklare roller mellom Justis- og beredskapsområdet på flere områder. Det fremkommer dessuten få føringer i tildelingsbrevet til PHS, med få krav til mål og resultater.

Svar:

Politidirektoratet nedsatte i desember 2013 et utvalg som bl.a. vurderte Politihøgskolens styringsmodell.

Utvalget leverte rapporten «Styring av Politihøgskolen – utfordringer, dilemmaer og modeller» i april 2014. Utvalget anbefaler å videreføre dagens styringsmodell, men har også forslag for å bedre styringen og styrke Politihøgskolens rolle i etaten. Anbefalingene fra utvalget ligger til oppfølging i Politidirektoratet. Jeg avventer Politidirektoratets behandling av rapporten. Jeg mener det er viktig at Politihøgskolen må sikres nødvendig organisatorisk og faglig uavhengighet.

Jeg vil også vise til Prop. 61 LS (2014–2015) Endringer i politiloven mv. (trygghet i hverdagen – nærpoltireformen) og Stortingets behandling av denne. Stortinget sluttet seg regjeringens forslag om at særorganenes fremtidige organisering blir gjenstand for en utredning. Jeg vurderer nå hvordan dette utredningsarbeidet skal organiseres.

Justis- og beredskapsdepartementet utarbeider tildelingsbrev til Politidirektoratet, og det er Politidirektoratet som utarbeider disponeringsskrivet til Politihøgskolen.

SPØRSMÅL NR. 1124**Innlevert 12. juni 2015 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim****Besvart 29. juni 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Er det en villet politikk fra statsråden å utvise irakere som har hatt lovlig permanent opphold i mer enn 15 år, som ikke har begått kriminalitet og som samtidig har jobbet aktivt for å oppklare sin identitet?»

BEGRUNNELSE:

Irakerne som kom til Norge som asylsøkere rundt årtusenskiftet, fikk opphold på humanitært grunnlag. Utlendingsmyndighetene har i sine vedtak om oppholdstillatelse og senere vedtak om permanent opphold lagt til grunn at søkerne har identitetstvil. Det har således vært kjent i over 15 år at det er identitetstvil og at mange av disse har levert dokumentasjon som norske myndigheter ikke har lagt til grunn som ekte. Identitetstvilen knytter seg i disse tilfellene kun til navn og/eller fødselsdato, og det er ikke tvil knyttet til nasjona-

litet. Og da det var nasjonalitet og situasjonen i hjemlandet som var grunnlaget for oppholdstillatelse, fikk denne gruppen innvilget permanent oppholdstillatelse i Norge.

Disse menneskene er i dag avskåret fra muligheten til å få statsborgerskap, og støttegruppen og NOAS har i flere år jobbet aktivt for en politisk løsning som gjør det mulig å avklare identitet. Nasjonalt ID-senter ga i 2013 ut rapporten «Identitet: irakere i Norge» hvor de skriver at:

«Kartlegging av praksisen med Irak-saker i utlendingsforvaltningen viser at det er et behov for å utrede mulighetene for å verifisere utlendingssaker mot irakiske personregistre for å kunne fastslå identitet (...) Gjennom arbeidet har vi fått bekreftet at det er mulig å verifisere identiteten til irakere i Norge mot irakiske registre. Vår hovedanbefaling er derfor at alle irakere med identitetstvil bør verifiseres.»

Undertegnede er kjent med at det er satt ned et statssekretærutvalg som blant annet skal se på muligheten for å verifisere identiteten til denne gruppen. Men NOAS melder nå at et titalls personer i forbindelse med søknad om fornyelse av oppholdskort eller søknad om statsborgerskap nå har fått forhåndsvarsel om tilbakekall av tillatelse og/eller forhåndsvarsel om utvisning.

Svar:

Jeg er kjent med at det er en del personer i Norge som har permanent oppholdstillatelse, men som på grunn av tvil om identitet ikke oppfyller vilkårene for norsk statsborgerskap. Blant annet er det en relativt stor gruppe irakere som ikke oppfyller kravene i statsborgerloven. Det er Barne-, likestilling og inkluderingsdepartementet som er ansvarlig for statsborgerloven og det er derfor ikke naturlig at jeg går nærmere inn på det spørsmålet.

Det er uklart for meg hvilke konkrete saker det refereres til i spørsmålet fra representanten Håheim.

Jeg bemerker imidlertid at i saker der det fremkommer opplysninger om at en utlending har oppgitt falsk identitet, gjør UDI rutinemessig en vurdering av om det er grunnlag for å trekke tilbake en eventuell oppholdstillatelse, og eventuelt om det er grunnlag for utvisning. Det fremgår av utlendingsloven § 70 at det er et krav til forholdsmessighet ved vurdering av utvisning. Det innebærer at en utlending ikke kan utvises dersom det i betraktning av forholdet alvor og utlendingens tilknytning til Norge vil være et uforholdsmessig tiltak overfor utlendingen eller de nærmeste familiemedlemmer. Det fremgår videre av bestemmelsen at i saker som berører barn, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn. UDI gjør altså en individuell og konkret vurdering i den enkelte sak der det bl.a. tas hensyn til lang botid i Norge.

Det at noen irakere opplever at tillatelsen vurderes for tilbakekall og at det eventuelt vurderes utvisning, er derfor ordinær saksbehandling. Jeg har tillit til at de vurderinger og avgjørelser som UDI og UNE foretar i disse sakene er forsvarlige og i overensstemmelse med gjeldende lover og konvensjoner.

SPØRSMÅL NR. 1125

Innlevert 12. juni 2015 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 19. juni 2015 av olje- og energiminister Tord Lien

Spørsmål:

«For å sikre like konkurransevilkår mellom norske og svenske bedrifter er regelverket nettopp endret, slik at oljeraffinerier unntas for sertifikatplikt i elsertifikatordningen.

Vil dette unntaket også gjøres gjeldende for eventuelle hydrogenproduksjoner?»

BEGRUNNELSE:

I Berlevåg kommune er det under utvikling et prosjekt som går ut på å produsere hydrogen på inntengt vindkraft. For videreutviklingen av prosjektet vil det være viktig å få avklart rammebetingelsene, herunder sertifikatplikt.

Svar:

Elsertifikatordningen finansieres av strømbrukerne, men det er visse unntak i henhold til elsertifikatloven. Kraftforbruk ved framstilling av hydrogen må falle inn under unntaksbestemmelsene dersom det ikke skal omfattes av elsertifikatplikt.

Det viktigste unntaket er at forbruk som har fullt fritak for elavgift også har fritak for elsertifikatplikten. Virksomheter som faller innenfor SSBs næringskoder 17.1, 20.1, 24.1 og 24.4 har normalt fritak for elavgift, men kan søke om unntak dersom dette ikke er tilfelle. I tillegg ble det ved Stortingets behandling av forslag til endring i lov om elsertifikater (første kontrollstasjon) lagt til grunn at raffinerier ved søknad skal unntas for elsertifikatplikten.

SPØRSMÅL NR. 1126**Innlevert 12. juni 2015 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold****Besvart 22. juni 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«For å øke kapasiteten ved familievernkontorene har Stortinget i budsjettene for 2014 og 2015 vedtatt økte bevilgninger til familievernet. Sist i budsjettforliket av 21. november 2014 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, styrkes familievernet med ytterligere 35 mill. kroner.

Vil statsråden sikre at tjenestetilbudet ikke reduseres i noen deler av landet, verken i distriktene eller sentralt, og vil statsråden sikre at eventuelle omorganisering skjer i tråd med Stortingets føringer?»

BEGRUNNELSE:

I sitt svar på skriftlig spørsmål Dokument nr. 15:785 (2014-2015) skriver barne-, likestillings- og inkluderingsministeren at den styrkede innsatsen skal benyttes til flere stillinger ved familievernkontorene for å øke behandlingsskapasiteten, at alle kontor har fått økt sitt budsjett sett i forhold til tidligere år, og at statsråden vil ha fokus på å få til en geografisk tilgjengelig og likeverdig familievern tjeneste i hele landet.

I innstillingen til oppgavemeldingen (Innst. 333 S (2014-2015)) ber flertallet regjeringen utrede hvordan familievernet i større grad kan arbeide forebyggende i samarbeid med kommunale tjenester, samt utrede hvordan man kan sikre bedre tilgjengelighet til tjenesten i hele landet.

Flertallet understreker at dette ikke innebærer omorganisering, men et skritt i retning av tettere samarbeid med de kommunale tjenestene, og bedre tilgjengelighet for brukerne.

Familievernkontoret Hallingdal er et av de kontorene som oppfyller det flertallet i oppgavemeldingen beskriver som ønskelig med kontorene. De har et utstrakt samarbeid med førstelinja; barnevern, helsestasjon og jordmødre. Kontoret opplever at behovet for deres tjenester er langt større enn de klarer å dekke, og at de må gjøre tøffe utvelgelser av hvem de kan prioritere å gi tilbud til. Med Stortingets vedtak om sterke økninger i budsjettmidlene og behov for et styrket familievern over hele landet, samt mer samarbeid med andre instanser, er det naturlig å forvente et større og styrket familievern, og ikke mindre familievern. I Hallingdal har de kun midler til 1,8 terapeutstilling fordelt på tre personer og 50 % leder og 50 % merkantilt. Den lokale lederstillingen oppleves som avgjørende for det gode samarbeidet med de offentlige samarbeidsinstansene. En lokal ledelse oppleves som styrkende på det totale tilbudet.

Det er også en bekymring knyttet til innføring av befolkningsgrunnlaget som eneste kriterium for dimensjonering, og at dette innebærer at tjenestetilbudet i distriktene reduseres, mens Stortingets intensjon er styrking av familievernterapien i alle deler av landet.

Svar:

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har for 2015 gitt styringssignaler til Barne- ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) om å prioritere familievern tjenestens forebyggende arbeid, arbeid rettet mot høykonfliktfamilier samt arbeid rettet mot voldsutøvere som rammer familier og barn utsatt for vold i nære relasjoner. Fra 2014 fikk også familievern tjenesten ansvar for å gi biologiske foreldre, der barnevernet har overtatt omsorgen for barnet, en bedre oppfølging. Bufdir er i sammenheng med prioriterte oppgaver bedt om å øke familievern tjenestens behandlingsskapasitet, blant annet for å sikre et geografisk likeverdig tilbud i landet. Av styrkingen til familievernet for 2015 går 45 mill. kroner i sin helhet til å øke bemanning ved familievernkontor. Prosessen er godt i gang med å ansatte nye terapeuter ved familievernkontorene. Bufdir har informert om at styrkingen medfører en økning på om lag 55 terapeutstillinger.

Det er statlig regional familievernmyndighet (Bufetat) som etter loven skal sørge for at familievern tjenesten finnes i regionen, og på forsvarlig måte planlegge, dimensjonere og organisere tjenestene. Riksrevisjonen hadde i sin årlige revisjon og kontroll for budsjettåret 2011 en gjennomgang av familievern tjenesten, jmfør Dokument 1 (2012-2013). Revisjonen viste at de ikke var et geografisk likeverdig tjenestetilbud i familievernet. I innstilling fra Kontroll- og konstitusjonskomiteen (Innst. 233 S (2012-2013)) viste komiteen til revisjonsbrevet med merknader om svakheter i meklingsordningen i familievernet og de store forskjellene i tilbudet innad og mellom regionene. I Bufdirs rapport om familievernet, Dimensjonering og organisering av familievern tjenestene – En evaluering, ble det slått fast at det ikke forelå et geografisk likeverdig familievern tilbud nasjonalt. For å sikre et geografisk likeverdig tilbud ved fordeling av den styrkingen som er gitt familievernet, har Bufdir lag vekt på å utjevne utgifter per innbygger, og derav også antall terapeutårsverk mellom regionene. Styrkingen for 2015 har medført at alle regionene har fått økt sine budsjett til familievernet.

Befolkningsgrunnlag er ikke lagt inn som eneste kriterium. De tiltak som Bufdir foreslo til dimensjo-

nering og organisering av familieverntjenesten bygget på en større kartlegging og analyse av blant annet demografiske og geografiske forutsetninger for drift, produktivitet, brukerperspektiv, tilgjengelighet samt nye behov og forventninger til tjenestene.

Med bakgrunn i Bufdirs rapport om dimensjonering og organisering av familievernet, har departementet gitt føringer på hvordan dette arbeidet skal følges opp. Departementet har lagt til grunn at der hvor det etableres en felles ledelse for flere kontor med kort innbyrdes avstand, må det sikres god tilgjengelighet og kort reiseavstand for brukerne. Dette skal ivaretas bl.a. ved bruk av løsninger som for eksempel utekontor under felles ledelse. Det skal også tas utgangspunkt i en videreføring av det to-sporede familievern med kirkelige og offentlige kontorer. Etter min vurdering vil disse føringene sikre tjenestetilbudet i hele landet, også distriktene.

Stortinget har i budsjettet for 2015 sluttet seg til at familievernet skal prioritere forebyggende innsats med vekt på å forebygge samlivsbrudd og konflikter, godt

foreldreskap samt mekling og andre hjelpetiltak for å bedre situasjonen for høykonfliktfamilier, og barn og voksne som lever med vold.

BLD har i tillegg til tildelingsbrev for 2015 lagt til grunn at det skal være et godt samarbeid med andre deler av hjelpeapparatet, som helsestasjon, barnevern og domstoler.

Kommunal- og forvaltningskomiteen avga sin innstilling om kommunereformen – og nye oppgaver til større kommuner 2. juni 2015, i Innst. 333 S. Komiteens flertall ba i innstillingen regjeringen om å utrede hvordan familievernet i større grad kan arbeide forebyggende i samarbeid med kommunale tjenester, for å forhindre at samspillsproblematikk og konflikter fører til alvorlige familieproblemer og samlivsbrudd. Det må også utredes hvordan man kan sikre bedre tilgjengelighet til tjenesten i hele landet. Flertallet i komiteen mener dette innebærer tettere samarbeid med de kommunale tjenestene, og bedre tilgjengelighet for brukerne. Departementet er i gang med å planlegge arbeidet med disse spørsmålene.

SPØRSMÅL NR. 1127

Innlevert 12. juni 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 26. juni 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Meiner statsråden at ein 5 vekers regel for utanlandsopphald ved bruk av BPA er diskriminering og vil statsråden eventuelt gripe inn i Bergen kommune si praktisering av BPA (brukarstyrt personleg assistent) og presisere regelverket for slik også å hindre at liknande kan skje i andre kommunar for personar med rett til BPA?»

GRUNNGJEVING:

Viser til dokument nr. 15:1072, spørsmål frå representant Audun Lysbakken om denne saka. Statsråd Høie har ikkje ville stadfeste om Bergen kommune sin praksis er i strid med lova, og Bergen kommune fortsett difor sin praksis slik at brukaren ikkje kan delta på utvekslingsstudie.

Svar:

Helse- og omsorgstjenesteloven slår fast at kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester.

Kommunen har altså et ansvar for alle som oppholder seg i kommunen, uavhengig av om de bor der eller er der i forbindelse med arbeid eller feriereiser.

Det er ikke gitt særskilte arbeidsrettslige regler eller særskilte regler om forsvarlighet eller kontroll for BPA-ordningen. Selve prinsippet bak BPA er at brukeren selv skal avgjøre når og på hvilken måte assistentene skal utføre sine oppgaver. Det innebærer at BPA innenfor den tildelte timeramme, vedtaket og innenfor arbeidsrettslige bestemmelser, for eksempel kan benyttes ved reiser utenfor kommunen såfremt det ikke påløper ekstra omkostninger for kommunen.

Dersom tjenestemottaker velger et lengre opphold utenfor landets grenser, vil retten til tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven falle bort, da lovgiver ikke har pålagt norske kommuner å yte helse- og omsorgstjenester til personer som velger å oppholde seg i utlandet. Dette gjelder uavhengig av om tjenesten er organisert som BPA eller som ordinære kommunale tjenester som ytes fra kommunens eget tjenestekontor. Det er altså ikke her snakk om noen forskjellsbehandling eller diskriminering.

Jeg vil for øvrig vise til at lengre utenlandsopphold reiser særskilte spørsmål knyttet til forsvarlighet og kontroll av ordningen. Dersom kommunen skal ha ansvaret for nærmere angitte tjenester mens brukeren bor i utlandet, vil kommunen komme i en svært vanskelig

situasjon dersom assistenten blir syk, eller dersom det skulle oppstå uoverensstemmelse mellom bruker og assistent. Dette er spørsmål som vil bli nærmere behandlet i rundskriv om BPA som nå er under utarbeidelse.

SPØRSMÅL NR. 1128

Innlevert 12. juni 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 25. juni 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Er det i tråd med Stortingets lovforslag om rett til BPA (brukerstyrt personlig assistent) at kommunar lagar ein generell avgrensing i denne retten der ein ikkje kan nytte ordninga lengre enn 5 veker utanfor landets grenser, og vil statsråden gjere ei ny vurdering der han går inn og avklarar om Bergen kommune sin praksis er lovlig, eller ulovlig?»

GRUNNGJEVING:

Viser til representanten Audun Lysbakken sitt spørsmål. dokument 15:1072, der statsråden svarar at dersom ein kommune skal avgrense brukarstyringa, må denne avgrensinga ha eit sakleg grunnlag. Statsråden svarar og at han ikkje kjenner til 5 vekers regelen i Bergen og ikkje kan vurdere saka. Underteikna meiner det er viktig at departement gir klar tilbakemelding i denne saka og at ein får ei vurdering av om kor vidt ein slik praksis er i tråd med stortingets lovvedtak, eller ikkje. Dersom ikkje det kjem ei slik avklaring, vil Bergen kommune fortsette denne praksisen. Det vil gå utover brukaren, men ein kan også risikere at andre kommunar lagar likelydande, generelle reglar, og at dette slik blir ein etablert praksis.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til at BPA ikke er en egen tjeneste, men en måte å organisere nærmere angitte tjenester på. Pasient- og brukerrettighetsloven gir etter nærmere bestemmelser personer som mottar personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring og

støttekontakt etter helse- og omsorgstjenesteloven, rett til å få disse tjenestene organisert som BPA. Inngangsbilletten til BPA er med andre ord at personen faktisk har rett på disse tjenestene etter helse- og omsorgstjenesteloven.

Helse- og omsorgstjenesteloven slår fast at kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Kommunen har altså et ansvar for alle som oppholder seg i kommunen, uavhengig av om de bor der eller er der i forbindelse med arbeid eller feriereiser.

Det er ikke gitt særskilte arbeidsrettslige regler eller særskilte regler om forsvarlighet eller kontroll for BPA-ordningen. Selve prinsippet bak BPA er at brukeren selv skal avgjøre når og på hvilken måte assistentene skal utføre sine oppgaver. Det innebærer at BPA innenfor den tildelte timeramme, vedtaket og innenfor arbeidsrettslige bestemmelser, for eksempel kan benyttes ved reiser utenfor kommunen såfremt det ikke påløper ekstra omkostninger for kommunen.

Dersom tjenestemottaker velger et lengre opphold utenfor landets grenser, vil retten til tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven falle bort, da lovgiver ikke har pålagt norske kommuner å yte helse- og omsorgstjenester til personer som velger å oppholde seg i utlandet. Lengre utenlandsopphold reiser også særskilte spørsmål knyttet til forsvarlighet og kontroll av ordningen. Dersom kommunen skal ha ansvaret for nærmere angitte tjenester mens brukeren bor i utlandet, vil kommunen komme i en svært vanskelig situasjon dersom assistenten blir syk, eller dersom det skulle oppstå uoverensstemmelse mellom bruker og assistent. Dette er spørsmål som vil bli nærmere behandlet i rundskriv om BPA som nå er under utarbeidelse.

SPØRSMÅL NR. 1129**Innlevert 12. juni 2015 av stortingsrepresentant Truls Wickholm****Besvart 22. juni 2015 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hvor stor er sysselsettingsøkningen siden regjeringen tiltrådte, og hvordan fordeler denne seg mellom offentlig og privat sektor?»

Svar:

Ifølge tall fra nasjonalregnskapet har antall sysselsatte økt med i alt 34 400 personer fra 3. kvartal 2013 til 1. kvartal 2015. Innenfor privat sektor har sysselsettingen økt med

25 400 personer, mens det har blitt 9 000 flere sysselsatte i offentlig forvaltning.

Tabell 1 Antall sysselsatte i 1000 personer. Sesongjusterte tall

	I alt	Privat sektor ¹⁾	Off. forvaltning
3. kv.2013	2723,6	1912,9	810,7
4.kv. 2013	2729, 8	1916,5	813,3
1.kv. 2014	2736,7	1920,9	815,8
2.kv. 2014	2746,0	1930,3	815,7
3.kv. 2014	2752,8	1936,6	816,2
4.kv. 2014	2757,0	1939,0	818,0
1.kv. 2015	2758,0	1938,3	819,7
Endring fra 3.kv. 2013 til 1.kv. 2015	34,4	25,4	9,0

1)Sysselsatte i «privat sektor» er differansen mellom samlet sysselsetting og sysselsettingen i offentlig forvaltning som målt i nasjonalregnskapet. Offentlig eide foretak inngår i «privat sektor».

Kilde: SSB, nasjonalregnskapet.

SPØRSMÅL NR. 1130**Innlevert 12. juni 2015 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 19. juni 2015 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Hvilke planer foreligger for å videreføre resultatene fra pilotprosjektene og følgeforskningen knyttet til ”vi sprenger grenser” slik at programmets målsettinger om å forbedre opplæringstilbudet til elever med utviklingshemning realiseres?»

BEGRUNNELSE:

Mange elever med lærevansker og utviklingshemninger blir møtt med lave forventninger og får ikke gode nok muligheter for å utvikle seg, i følge Stortingsmel-

dingen «Læring og fellesskap» (Meld St.18 (2011-2012)).

Derfor tok Kunnskapsdepartementet initiativ til programmet «Vi sprenger grenser». Programmet skulle bidra til å øke forventningene, bevisstheten og kompetansen om læring og utvikling til barn og elever med store sammensatte lærevansker og utviklingshemninger. Slik skulle deres faglige og sosiale utbytte i barnehage og skole økes.

Programmet resulterte i at Statped gjennomførte en rekke pilotprosjekter og følgeforskning som avsluttes innen kort tid.

Svar:

Programmet Vi sprenger grenser har sin bakgrunn i Meld. St. 18 (2010–2011) Læring og Fellesskap som viser at mange barn og unge med utviklingshemming og store sammensatte lærevansker møtes med lave forventninger og en mangelfull pedagogisk innsats i barnehage og skole. Programmet skal bidra til å øke forventningene, bevisstheten og kompetansen om læring og utvikling hos barn og elever med store, sammensatte lærevansker og utviklingshemming.

Statped fikk i 2013 i oppdrag å planlegge og iverksette piloter i Vi sprenger grenser.

Det er utviklet ulike piloter i hver Statped-region, både i barnehage og i skole. Målsettingen er å utvikle kunnskap som kan forbedre kvaliteten i tjenestene til barn og unge med utviklingshemming og store sammensatte lærevansker. Pilotene er nå i sluttfasen og de har gitt Statped kunnskap som de vil bygge på i sitt videre arbeid. Dette dreier seg blant annet om bruk av teknologi og filmmediet, utvikling av det systemrettede arbeidet, organisering av nettressurser og foreldreopplæring.

I tillegg skal Statped utvikle materiell som skal komme praksisfeltet og foreldre til gode. Det skal blant annet vise fram hvordan god praksis kan fremme læringsutbyttet til, og inkluderingen av, barn og unge med utviklingshemming og store sammensatte lærevansker. Statped laget en oversikt over de mest rele-

vante læringsressursene, samt en startpakke for skoler som har elever i målgruppen for Vi sprenger grenser.

Gjennom følgeforskning og annen evaluering skal Statped få kunnskap om hvordan tiltakene i oppdraget bidrar til å styrke den pedagogiske innsatsen for målgruppen og om effektive flerfaglige arbeidsmodeller. Følgeforskningen er utført av Avdeling for samfunnsforskning ved NTNU, ledet av professor Jan Tøssebro. Rapporten fra følgeforskningen er ferdig i slutten av juni 2015. En oppsummering og evaluering av erfaringene som er gjort i pilotene i regionene og gjennom følgeforskningen, vil skje i september 2015.

Jeg vil samtidig understreke at dette programmet langt fra er det eneste som gjøres for å bedre opplæringstilbudet til elever med utviklingshemming. De siste årene har vi fått ulike meldinger, rapporter og undersøkelser som peker på mangler ved både saksbehandlingen, kompetansen og det reelle opplæringstilbudet til elever som har spesialundervisning. Her er det flere av dagens innsatser som er relevante, blant annet etter- og videreutdanningsstrategi for ansatte i PP-tjenesten, felles nasjonal tilsyn og ny digital veileder. I tillegg er anledningen til bruk av personale i skolen som ikke er ansatt i undervisningsstilling, og som skal hjelpe til i opplæringen, presisert i opplæringsloven.

Jeg forventer at Statped i sin sluttrapport nærme-re konkretiserer hvordan de vil bygge videre på den kunnskapen og de erfaringene pilotprosjektene har gitt. Eventuell videre oppfølging av prosjektene vil bli vurdert i budsjettssammenheng.

SPØRSMÅL NR. 1131

Innlevert 12. juni 2015 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 23. juni 2015 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Skien kommune har vedtatt fjorten kriterier for kommunens anbudsrunder, som et ekstra tiltak mot sosial dumping.

Deler statsråden SVs syn i at Skiensmodellen mot sosial dumping bør legges til grunn for anbud i kommuner og fylkeskommuner, og vil statsråden gjøre innholdet i Skiensmodellen gjeldende også for staten som byggherre?»

BEGRUNNELSE:

Situasjonen i bygg- og anleggsbransjen er svært alvorlig. Bransjen ødelegges av useriøsitet og kriminelle

aktører. Dessverre ser vi at useriøsitet er høyst tilstede der det offentlige er byggherre. Og vi vet at offentlige innkjøp utgjør omtrent 85 % av markedet. Hvem det offentlige kjøper tjenester av, skaper derfor presedens i markedet.

I dag er det offentlige med på å belønne skatt- og arbeidskriminalitet, så lenge det kun er pris som vektlegges i anbudsrundene. Derfor krever tilstanden at det offentlige har enda tydeligere retningslinjer for hvem vi kjøper tjenester av. Det er skattebetalernes penger som brukes på offentlige byggprosjekter, da må vi sørge for at offentlige byggprosjekter gjennomføres på en god måte. Offentlige kjøp av varer og tjenester bør være en investering i lokalbefolkning, lærlingplasser,

næringsliv og infrastruktur. Noe annet er kortsiktig pengebruk.

SV vil at det offentlige stiller krav til kontraktører ved å ta inn skjerpende bestemmelser for bygg- og anleggskontrakter. Skien kommune har vedtatt fjorten kriterier for kommunens anbudsrunder, som et ekstra tiltak mot sosial dumping. Dette har blitt kjent som «Skiensmodellen», og Skiensmodellen er nå fremmet i flere kommuner og fylkeskommuner over hele landet. Her setter det offentlige som byggherre tak på antall underentreprenører, krav til at arbeid skal utføres av folk med fagbrev og av faste ansatte, og at utbygg over en viss størrelse skal være aktive lærlingplasser. I tillegg kreves det at lønninger utbetales til norske bankkontoer slik at det blir vanskeligere å drive skattekriminalitet over lønnsslippen.

Svar:

Kriminalitet i arbeidslivet er en økende utfordring. De som driver systematisk i strid med lover og regler, ødelegger for hele arbeidslivet. Konsekvensene er alvorlige for de enkelte arbeidstakere som berøres, for virksomhetene og bransjene og for samfunnet som helhet. Jeg vil derfor berømme Skien kommune for sin innsats for å bekjempe arbeidslivskriminalitet gjennom å stille tydelige krav til sine samarbeidspartnere.

Regjeringen ser de samme utfordringene, og styrker innsatsen for ryddige og seriøse arbeidsforhold og vil bekjempe kriminalitet i arbeidslivet. Regjeringen har nylig lagt fram en strategi for å styrke innsatsen mot arbeidslivskriminalitet. Regjeringen vil bekjempe arbeidslivskriminalitet og fremme seriøse og gode arbeidsforhold gjennom et bredt samarbeid mellom offentlige myndigheter og arbeidslivets parter om forebygging, kunnskapsdeling og håndheving. Flere av tiltakene i strategien gjelder offentlige anskaffelser:

- Innføre en hjemmel i regelverket om offentlige anskaffelser for å kunne begrense antallet kontraktsledd i bransjer der det er særskilte utfordringer.

- Innføre et krav i regelverket om offentlige anskaffelser om at virksomhetene har lærlinger på de områder hvor det er særlig behov.

- Etablere en ordning som gjør det lettere å kontrollere om leverandører er seriøse.

- Veileder om beste praksis for etterlevelse av forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige anskaffelser.

Innenfor disse rammene, og innenfor rammene av det kommunale selvstyre, er det opp til de enkelte kommuner og fylkeskommuner å utforme sine egne anskaffelsesstrategier med de tiltak som de anser mest hensiktsmessige for å bekjempe kriminalitet og useriøsitet hos sine leverandører.

Jeg er også kjent med at store, statlige byggherrer arbeider aktivt for å unngå useriøse aktører. Blant annet stiller Statsbygg allerede krav om at entreprenører de inngår avtale med skal ha maksimalt to ledd underentreprenører. Statsbygg har også rutiner for oppfølging og kontroll på byggeplassen med adgangskontroll og der det etterspørres dokumentasjon på arbeidsavtaler, timelister, lønnsslipper, mv. Kontrollen skjerpes blant annet dersom virksomheten er uorganisert eller benytter utenlandsk arbeidskraft. Andre statlige byggherrer kan ha andre kontrollrutiner, og jeg forutsetter at de løpende vurderer om rutinene er gode nok. Flere ulike modeller og tiltak kan være hensiktsmessige for å forhindre useriøsitet i bransjen, det er ikke nødvendigvis slik at den såkalte Skiensmodellen er den eneste effektive modellen.

Regjeringen vil følge utviklingen nøye og løpende vurdere behovet for ytterligere tiltak sentralt.

SPØRSMÅL NR. 1132**Innlevert 15. juni 2015 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 22. juni 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Kommunestyret i Skedsmo vedtok nylig en kommuneplan som innebærer å etablere en ny skytebane innenfor dagens markagrense. Dette vil forringe naturområder som er viktige for mange mennesker. Tidligere statsråd har åpnet for å tillate skytebane. Kommunens egnethetsundersøkelse beskriver at dette vil medføre «store endringer i natur- og kulturlandskapet». Ny kartlegging viser forekomst av flere rødlistearter.

Kan statsråden bekrefte at det ikke er gjort forskriftsendringer som åpner for bygging av en slik skytebane?»

Svar:

Markaloven § 2 fastslår at Kongen i statsråd ved forskrift kan treffe vedtak om justering av markagrensen.

Mange kommuner har etter vedtakelse av loven i 2009 ønsket justering av grensen, og mitt departement jobber nå med å utarbeide en slik forskrift. Det er altså per i dag ikke vedtatt noen forskrift om justering av markagrensen.

Skedsmo kommune søkte i 2010 om en justering av markagrensen for å kunne flytte eksisterende skytebane fra Skjetten til Lahaugmoen. Kommunen ønsker endringen på grunn av konflikt med omkringliggende boligområde på Skjetten, og justeringsforslaget innebærer at ca. 50 dekar tas ut av Marka ved Lahaugmoen for å anlegge ny skytebane der. Kommunene står fritt til å vedta nye planer innenfor sin kommunes grenser. Det følger av markaloven at planer som vedrører Marka må stadfestes av Klima- og miljødepartementet før de får rettsvirkning. Dette gjelder uavhengig av om det foreligger innsigelser til planen.

SPØRSMÅL NR. 1133**Innlevert 15. juni 2015 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 22. juni 2015 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker****Spørsmål:**

«Taretråling kan være bærekraftig, men kan også skade lokale fiskeressurser. Fiskeridirektoratet åpnet 5.6.15 nye soner for tarehøsting i Vikna i Nord-Trøndelag, bl.a. i det som lokale fiskere anser som de beste gyteområdene for kysttorsk. Ifølge flere medieoppslag den siste tiden opplever lokale fiskere seg overkjørt i forskriftsbehandlingen.

Hva er bakgrunnen for at forskriften ble innført i all hast, og vil statsråden foreta seg noe for å hindre taretråling i sårbare gyteområder?»

BEGRUNNELSE:

Undersøkelser utført av NINA tyder på at taretråling har redusert antallet småfisk med 90 prosent utenfor Trøndelagskysten. Havforskningsinstituttet mener på sin side det er for tidlig å si om bestander reduseres i hele regioner eller bare enkelte steder. Det er hovedsakelig torsk og lyr, fisk som har oppvekststadier i tare-

skog, som blir påvirket. Ifølge oppslag i Namdalsavisa og Fiskeribladet Fiskaren har fiskere fra Vikna deltatt i et fylkeskommunalt oppnevnt utvalg som skulle komme med innspill til en forskrift om tarehøsting. Et halvår før denne skulle komme ble det lagt fram en hasteforskrift som ifølge oppslagene så bort fra innspillene fiskerne har kommet med. De to sonene som det skal åpnes for høsting i først, ligger ved sida av hverandre og dekker i følge fiskerne hele det beste oppvekstområdet for torsk i Vikna. Mandatet til utvalget under Nord-Trøndelag fylkeskommune var å finne løsninger slik at både tare og fisket skal kunne drive ved siden av hverandre og over tid. Fiskerirepresentantene hadde som krav å frede flere områder som er viktige gyte- og oppvekstområder for torsk, blant annet store områder sør for Vikna.

Det skal det ikke være tatt hensyn til i hasteforskriften. Utvalgets arbeid skal være satt til side og de lokale fiskerirepresentantene føler at deres faglige råd ikke blir hensyntatt.

Svar:

Fiskeridirektoratet kan fastsette regionale forskrifter om hvor og når det er tillatt å høste tare i den enkelte region. Forslag til forskrift utarbeides av fylkesvise grupper som ledes av fylkeskommunen, dette følger av forskrift nr. 642 av 13.07.1995 om høsting av tare § 5 første ledd.

Mandatet gitt de fylkesvise arbeidsgruppene innebærer at disse skal vurdere i hvilken utstrekning høsting av tare skal skje i fylket, det skal gjøres en konkret vurdering av hvilke områder som bør være åpne og hvilke områder som bør være stengt for tarehøsting. Arbeidsgruppen skal i forskriftsforslaget ta hensyn til ulike interessekonflikter mellom taretråling og potensielle natur- og næringsinteresser i fylket.

Fylkeskommunen startet arbeidet med regional forskrift om høsting av tare i Nord-Trøndelag allerede i 2013, hvor det ble avholdt orienteringsmøte om at arbeidet med regional forskrift om høsting av tare skulle igangsettes. Første møte i arbeidsgruppen ble avholdt i november 2014, og etter dette ble det sendt oppstartsmelding om arbeidet med regional forskrift om høsting av tare i Nord-Trøndelag i lokal presse. Det har vært dialogmøter mellom fiskere, kommuner og fylkeskommunen. Berørte kommuner, ulike interesseorganisasjoner knyttet til fiskeri- og havbruksnæringen, næringsaktører, forvaltningsorgan og miljø- og naturvernorganisasjoner har blitt bedt om å komme med innspill. Fylkeskommunen i Nord-Trøndelag mottok til sammen seks uttalelser, fra henholdsvis Kystverket Midt-Norge, Fiskarlaget Midt-Norge, Vikna kommune, Leka kommune, FMC Biopolymer og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag.

Høringsinnspillene er gjennomgått og diskutert i arbeidsgruppen, og resultatet av disse innspillene er sammenfattet i en rapport sammen med arbeidsgruppens anbefaling til regional forskrift om tarehøsting i Nord-Trøndelag som ble oversendt Fiskeridirektoratet 13.mai 2015.

Prosessen i de regionale arbeidsgruppene er i realiteten en høringsprosess på lokalt nivå, og er lik for alle de regionale forskriftene som fastsettes. Fiskeridirektoratet har ikke selvstendige høringsrunder før de regionale forskriftene fastsettes i de andre fylkene som forvalter høsting av tare. Tanken bak å ha regionale arbeidsgrupper og å gi dette mandatet til fylkeskommunene var nettopp å gi lokale aktører god mulighet for å komme med meningsyttringer, og å ha åpne, tydelige prosesser. Det ligger altså i arbeidsgruppenes mandat og oppgave å utarbeide forskriftsforslag på bakgrunn av disse.

Fiskeridirektoratet har forskriftskompetansen og primæransvar for at utkastforslaget fra fylkeskommunen er så godt utredet som mulig før forskrift fastsettes. Fiskeridirektoratet vurderte at sluttrapporten fra arbeidsgruppen ga et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag og at alle parter hadde hatt anledning til å uttale seg i arbeidet som var gjort. Direktoratets oppgave er også å trekke inn andre hensyn. I Nord-Trøndelag har det i perioden fra 2010–2014 blitt gjennomført prøvehøsting av tare, og rapportene og erfaringene fra disse er også lagt til grunn i vurderingen før forskrift fastsettes.

Det har vært prosedyre i arbeidet med de regionale forskriftene at forskrift fastsettes av Fiskeridirektoratet rett i etterkant av et forskriftsforslag foreligger fra de fylkesvise arbeidsgruppene. I tilfelle i Nord-Trøndelag forelå det et forslag til forskrift allerede 13.mai. Når forskriftsforslaget forelå på et såpass tidlig tidspunkt var det ingen grunn til å vente til 1.oktober (som har vært oppstart dato for de andre regionale forskriftene for tare) med å fastsette høste-forskriften i Nord-Trøndelag, all den tid direktoratet mente å ha et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag for dette. Det bemerkes at forskrift om høsting av tare i Nord-Trøndelag ikke ble fastsatt av Fiskeridirektoratet før 5.juni 2015, vel tre uker etter forslaget fra fylkeskommunen forelå. Når vi i tillegg hadde en situasjon med akutt mangel på råstoff for videreforedlingsbedriften, med fare for stenging av fabrikker og permittering av ansatte, så var dette også et hensyn som talte for å ikke vente nesten et halvt år med forskriftsfastsettelsen.

Arbeidsgruppens arbeid er ikke satt til side, arbeidsgruppen har levert et forslag til forskrift til Fiskeridirektoratet, og i dette forslaget er de problemstillingene som påpekes i spørsmålet reflektert inn. Til det konkrete spørsmålet om å hindre taretråling i sårbare gyteområder så merker jeg meg at arbeidsgruppen var delt i sitt syn på om disse spesifikke gyteområdene skulle stenges for taretråling, og det ble i arbeidsgruppens rapport ikke gitt anbefaling i den ene eller andre retning. Arbeidsgruppen har bedt Fiskeridirektoratet om å ta forslag til forskrift til etterretning. Det har Fiskeridirektoratet gjort, og direktoratet er i nær dialog med Havforskningsinstituttet i det videre arbeidet med forskriften slik at alle forhold rundt konsekvensene av taretråling i Nord-Trøndelag blir tilstrekkelig ivarettatt.

Forskrift om høsting av tare i Nord-Trøndelag er således ikke fastsatt ”i all hast”, men fastsatt i tråd med dagens ordning med fylkesvise arbeidsgrupper som utarbeider forskriftsforslag for regionale forskrifter for høsting av tare.

SPØRSMÅL NR. 1134**Innlevert 15. juni 2015 av stortingsrepresentant Jan Böhler****Besvart 22. juni 2015 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Bjerke videregående skole i Oslo arrangerte i mai et idèverksted hvor elevene skulle foreslå tiltak for å øke valgdeltakelsen blant unge velgere. Det forslaget som ble kåret til det beste av en jury, var at alle velgere under en viss alder som stemmer skal få med seg en enkel attest for dette, som de kan legge ved cven sin. Begrunnelsen var at unge er opptatt av cven og at dette vil øke viktigheten av å stemme blant dem.

Vil statsråden vurdere om et slikt tiltak er gjennomførbart og kan anbefales for å øke valgdeltakelsen?»

Svar:

Regjeringen er opptatt av høy deltakelse ved valg. Derfor må vi vurdere seriøst forslag til tiltak som kommer

opp for å styrke valgdeltakelsen. Særlig gjelder dette tiltak blant unge velgere med generelt lav valgdeltakelse.

Det er fint at skolene legger til rette for idédugnader for å få fram tiltak som kan øke valgdeltakelsen. Jeg ser det imidlertid som lite hensiktsmessig med nasjonale regler og tiltak for en ordning hvor det gis en attest til unge velgere når de stemmer. Et slikt tiltak har prinsipielle sider som må vurderes svært nøye.

Det er likevel ikke noe i veien for at kommunene setter i gang dette tiltaket, dersom de ser det som hensiktsmessig for å få opp valgdeltakelsen. Kommunene har selv et ansvar for å utvikle lokaldemokratiet, og dette er et tiltak de har anledning til å ta i bruk for å trekke unge velgere og særlig førstegangselgere til stemmeurnene.

SPØRSMÅL NR. 1135**Innlevert 15. juni 2015 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 17. juni 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Justis og politidepartementet utarbeidet i 2011 en handlingsplan mot menneskehandel; ”Sammen mot menneskehandel (2011-2014)”.

Hva er status for de 35 tiltakene i handlingsplanen nå som tidsperioden for den er utløpt?»

Svar:

Det er ikke gjennomført noen helhetlig evaluering av handlingsplanen mot menneskehandel (2011-2014). Imidlertid la Europarådets ekspertgruppe GRETA frem en rapport i mai 2013, med en gjennomgang av hvordan Norge følger opp sine forpliktelser etter Europarådets konvensjon om tiltak mot menneskehandel. Konvensjonen dekker et bredt spekter av innsatsen norske myndigheter har igangsatt og gruppens rapport inneholder kritiske betraktninger og forslag til tiltak.

I tillegg til vurderinger av behovet for å videreutvikle eller videreføre allerede igangsatte tiltak har regjeringen lagt resultatene i GRETA rapporten til grunn

for det arbeidet som nå er igangsatt med å lage en ny handlingsplan mot menneskehandel.

GRETA har blant annet bedt norske myndigheter se på hvordan vi organiserer identifisering og oppfølging av mulige ofre for menneskehandel. Det er pekt på at den norske innsatsen er for fragmentert og medfører liten grad av forutsigbarhet for ofre og hjelpeinstanser.

GRETA nevner særlig behovet for å bedre innsatsen for å identifisere barn som er ofre for menneskehandel, og å sørge for en tilpasset oppfølging av mindreårige ofre. Rapporten trekker frem behovet for å sikre kontinuerlig opplæring av personer som kan komme i kontakt med mulige ofre for menneskehandel, enten dette er sosialarbeidere, politifolk, deltagere i frivillige organisasjoner eller andre.

GRETA anser at Norge må styrke vår evne til å straffeforfølge menneskehandlere, både de som utnytter mennesker innen prostitusjon og innen andre områder. Handlingsplanen må derfor inneholde tiltak knyttet til politiets strategier på feltet. Jeg kan nevne

at det for tiden arbeides med å etablere spesialgrupper mot menneskehandel i flere politidistrikter.

Det er nødvendig å sikre god bistand til alle typer ofre for menneskehandel. Vi ser at mennesker utnyttes i stadig flere former for tvangsarbeid og tvangstjenester.

Regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet, som ble lansert i januar, inneholder flere tiltak som virker forebyggende mot menneskehandel, men den retter seg ikke mot oppfølging av ofre.

SPØRSMÅL NR. 1136

Innlevert 15. juni 2015 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 23. juni 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Kriminalomsorgen fikk effektivitetskutt for budsjettåret 2015. Andelen ansatte i fengsel- og friomsorgen er tilnærmet stabil de siste årene, andelen innsatte har økt fra ca. 92 % belegg til opp mot 100 %. I det ligger det en betydelig effektivisering.

Hvilke tilbakemeldinger er kommet fra fengslene og kriminalomsorgskontorene når det gjelder realiseringen av effektivitetskuttet i budsjettet og hvor mange stillinger foreslås fjernet i fengslene og friomsorgskontorene på grunn av dette?»

BEGRUNNELSE:

I besøk på fengsler og gjennom kontakt med ansatte samt brev til komitéen fra en innsatt i Bergen, kan det se ut som om en del av effektiviseringskravet tas ut i å kutte antall stillinger.

Svar:

Regjeringen har et mål om mest mulig effektiv ressursbruk. Det er nedfelt i regjeringsplattformen, og gjelder alle statlige virksomheter. Regjeringens avbyråkratiserings- og effektivitetstiltak skal samtidig ikke gå ut over tjenesteproduksjon. Et nødvendig tiltak i kriminalomsorgen er å bygge flere fengselsplasser for å redusere belegget og dermed minske presset på de fengselsansatte. På lengre sikt vil oppfølgingen av Meld. St. 12 (2014-2015) Utviklingsplan for kapasitet i

kriminalomsorgen være viktig. Jeg viser til romertallsvedtak I fra behandlingen av meldingen i Stortinget 8. juni i år, der Stortinget ber regjeringen fremme en sak for Stortinget med en opptrappingsplan for kriminalomsorgen innen våren 2016. Regjeringen vil komme tilbake til dette på egnet måte.

Regjeringen vurderer også å omorganisere kriminalomsorgen ved å innføre en to-nivå modell uten regioner. En omorganisering skal bidra til å redusere administrasjon og ledelse, og gi innsparinger som kan benyttes i kriminalomsorgen.

Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) har iverksatt flere effektiviseringstiltak, bl.a. enøktiltak, bygningsmessige tiltak, fleksibel bruk av dagpersonell og samling av administrative oppgaver. KDI har også inngått flere nye felles rammeavtaler for hele kriminalomsorgen som skal benyttes ved innkjøp.

Jeg er kjent med fra KDI at budsjettsituasjonen oppleves som krevende for etaten, og at driftsenhetene opplever press med hensyn til effektiviseringskrav samtidig som sikkerheten skal ivaretas. Jeg mener derfor det er svært viktig med de tiltakene som regjeringen nå iverksetter slik at situasjonen kan bedre seg.

KDI opplyser at de ikke nå har oversikt over antall stillinger som foreslås fjernet lokalt som følge av effektiviseringskravene.

Jeg vil gi honnør til alle som jobber i kriminalomsorgen, som til tross for en krevende situasjon, daglig gjør en solid jobb for å gjennomføre straffegjennomføringen på en god og forsvarlig måte.

SPØRSMÅL NR. 1137**Innlevert 15. juni 2015 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 18. juni 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Er statsråden uroa for det framtidige rutetilbudet ved Florø lufthamn som følge av kommersialisering av flyrutene kombinert med nedgang i passasjertal?»

GRUNNGJEVING:

7. mai vart det klart at det frå 1. april 2016 ikkje blir statlege kjøp av rutene Florø-Oslo og Florø-Bergen. At ein opnar for kommersialisering kan i utgangspunktet ha mange positive effektar, og det er dei høge passasjertala ved Florø lufthamn som ligg til grunn for avgjersla. Samstundes er det alltid ein risiko for at rutetilbudet kan bli dårlegare når ein går vekk frå statlege rutekjøp. Frykta for dette er sterkt aukande i Florø, ikkje minst sett i lys av trafikknedgangen ein har sett ved lufthamna den siste tida. Florø lufthamn er sterkt avhengige av aktivitetsnivået i petroleumsnæringa. Med fallet i oljepris, og den påfølgjande nedgangen i investeringsar, ser ein allereie til dels dramatiske utslag for trafikken. I Avinor sin passasjerstatistikk for mai går det fram at Florø lufthamn har ein nedgang i passasjertal på 19,4 prosent. For offshorepassasjerar var nedgangen på heile 31,6 prosent. Dette gjer at det kan stillast spørsmål ved om kommersialiseringa av rutetilbudet til og frå Florø kan vere noko forhasta, gitt at dei høge passasjertala ein har sett dei siste åra kanskje ikkje vil vedvare.

Svar:

På strekningar med stort trafikkpotensial er det ikkje naturleg at staten kjøper flyrutetenester. Situasjonen for dei ulike flyrutene blir vurdert ved kvar anbudsrun-

de. I samband med utlysning av nytt anbod på regionale ruteflygingar i Sør-Noreg frå 1. april 2016 blei flyrutene frå Florø til Bergen og Oslo, saman med flyruta mellom Ørsta-Volda og Oslo, vurdert som tilstrekkelig trafikksterke for rutedrift på kommersielle vilkår. For Florø er det også verdt å merke seg at flyrutene i den inneverande kontraktperioden blir flogne med einerett, men utan tilskot etter eit nullanbod.

Som eit ledd i arbeidet med nytt anbod innhenta Samferdselsdepartementet eit fagleg grunnlag gjennom ei ekstern utgreiing frå Transportøkonomisk institutt og Møreforsking. Rapporten har vore på offentlig høyring. I rapporten er det mellom anna utarbeidd trafikkprognosar for dei ulike flyrutene for perioden 2016-2020. For flyruta Florø-Bergen er det berekna ein forventet årleg trafikkvekst på 3,2 prosent, mens veksten for flyruta Florø-Oslo er berekna til 2,2 prosent. Det er sjølv sagt knytt uvisse til denne typen prognosar, og trafikken på Florø vil vere påverka av endringar i aktivitetsnivået i petroleumssektoren.

Ved ein overgang til kommersiell drift må ein rekne med at det kan bli endringar i pris og rutetilbod, noko som er omtala i utgreiinga frå Transportøkonomisk institutt og Møreforsking. Færre passasjerar enn venta vil også kunne ha konsekvensar for rutetilbudet, men også innafor ordninga med statleg kjøp er det opna for å redusere tilbodet om gjennomsnittleg kabinfaktor (setefyllingsgrad) fell under 35 prosent i anbodsperioden. Dette vil også gjelde for flyrutene i Sør-Noreg frå 1. april 2016.

Eg har merka meg nedgangen i trafikken på Florø, men eg meiner det er for tidleg å uroe seg over det framtidige rutetilbudet ved lufthamna, og at det er grunnlag for eit marknadsbasert tilbod med ein tilfredstillande transportstandard etter 1. april 2016.

SPØRSMÅL NR. 1138**Innlevert 15. juni 2015 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 18. juni 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Individuell jobbstøtte har dokumentert gode resultat med å få flere med psykiske lidelser i arbeid. Det er

behov for mer forskningsbasert effektevaluering for å vite hvordan tiltak virker, slik at NAV kan spisse sine tiltak og treffe bedre, samt kutte det som ikke virker.

For den enkelte kan det bety hele forskjellen, for samfunnet handler det om hvordan vi bruker fellesskapets midler.

Vil ministeren sørge for at flere arbeidsmarkedstiltak blir effektevaluert, med kontrollgruppe og bruk av forskning?»

BEGRUNNELSE:

Langvarig sykefravær er en risiko for permanent uførhet og andel unge som forsvinner ut av arbeidslivet med uførepensjon er urovekkende. Tidlig frafall eller utstøting fra arbeidsmarkedet medfører store kostnader for den enkelte og samfunnet.

Det er lettere lidelser som angst og depresjon som utgjør det store volumet av dem som får innvilget uføretrygd. Det til tross for at behandlingstilbudet er blitt bedre. En av grunnene kan være det skarpe skille mellom helse og arbeid.

Den klassiske tilnærming har vært å først behandle for deretter å tilby arbeidsrettede tiltak.

NAV i samarbeid med Helsedirektoratet har i økende grad tatt i bruk en ny metodikk - individuell jobbstøtte - utviklet i USA (IPS). Tiltaket er innrettet på rask retur til ordinært lønnet arbeid parallelt med behandling. Den tradisjonelle metodikken bruker skjermet arbeidstrening eller tilpasset arbeidspraksis med lønnstilskudd.

Det er gjennomført randomiserte studier med 400 personer med alvorlige psykiske lidelser, fordelt på syv fylker. Kontrollgruppen har fått tilbud gjennom attføringsbedriftene.

De første studiene viser at individuell jobbstøtte gir høyere arbeidsdeltagelse etter 12 mnd. med 44,2 % mot 37,3 % i kontrollgruppen. Effekten holder seg etter 18 mnd. og er spesielt signifikant for gruppen som har vært lenge utenfor arbeidslivet.

Det er påfallende at de studiene som nå pågår er de første i Norge som evaluerer effekten av tiltak rettet mot denne målgruppen. Tradisjonell evaluering har vært å spørre brukerne og se på statistikk. Det har ikke vært tradisjon for å effektevaluere med kontrollgruppe.

Med forskningsbasert evaluering vil vi få kunnskap om hvordan tiltak virker, hvem det viker for og hvem det ikke fungerer for. Slik kunnskap kan NAV i samarbeid med behandlingsapparatet bruke til å spisse tiltakene, slik at de treffer bedre og kutte det som ikke virker.

Personlig jobbstøtte er et forholdsvis nytt tiltak, mens attføringsbedrifter har eksistert i en årrekke, uten å ha blitt evaluert om tiltakene har reell effekt.

Å effektevaluere med bruk av forskning og kontrollgruppe koster mer enn å krysse av på et spørreskjema, men samfunnsøkonomisk vil det svare seg å få flere i arbeid, økte skatteinntekter og færre på stønad. Det handler om mange skjebner og store beløp på statsbudsjettet.

Svar:

Spørsmålet berører viktige sider ved utviklingsarbeidet som skjer i NAV med arbeidsrettede tiltak. Personer med psykiske lidelser har stor risiko for å miste fotfestet i arbeidslivet, og det har vært lagt vekt på å finne systematiske arbeidsmetoder for å hindre at det skjer. Forsøket med individuell jobbstøtte som representanten referer resultater fra, ble avsluttet i 2012. En kontrollgruppe ble trukket tilfeldig blant brukere som allerede hadde sagt seg villige til å være med på forsøket. Analysene har vist gode resultater blant de brukerne som allerede hadde kommet på arbeidsavklaringspenger, og det virker også som om de gode resultatene varer ved. For sykmeldte var resultatene mer usikre. Dette forsøket ble organisert med base i Senter for jobbmestring sentralt i 6 fylker.

Det pågår nå et utvidet forsøk med individuell jobbstøtte der flere lokale NAV-kontor samarbeider med lokale psykiatritjenester. Dette forsøket bygger videre på erfaringer fra det førstnevnte, med en annen organisering av tjenestene, men med kontrollgrupper som er trukket tilfeldig.

To andre kontrollerte forsøk med tiltak for personer med nedsatt arbeidsevne er i gang: Ett der forsøksgruppen systematisk får kortere ventetid før oppfølgings tiltak for å finne ut hvor mye tidlig innsats betyr, og ett der en systematikk som ligner individuell jobbstøtte blir brukt for en bredere definert brukergruppe. Disse forsøkene omfatter personer som ikke nødvendigvis har psykiske lidelser.

Det har siden tidlig på 1990-tallet vært gjort evalueringsforskning der effekter av arbeidsmarkedstiltak på arbeidsdeltakelsen har vært anslått med utgangspunkt i administrative registre. Der har forskerne etterlignet forsøk med kontrollgrupper ved hjelp av ulike beregningsmetoder. Det foreligger et betydelig erfaringsmateriale fra denne forskningen. Sammenholdt med erfaringer fra andre land har dette gitt oss en god del kunnskap om effekter av arbeidsmarkedstiltak på et mer generelt nivå. Noen av disse erfaringene ble oppsummert i lovproposisjon nr. 39 (2014-2015) som Stortinget behandlet i desember i fjor. Det er altså ikke riktig at det ikke har vært gjennomført forskningsmessig effektevalueringer, men det er fremdeles store kunnskapshull, særlig når det gjelder konkrete arbeidsmetoder. Spørreskjema har ikke vært brukt som ledd i effektevalueringer.

Satsingen på kontrollerte forsøk med tilfeldig trekning er en nyvinning – det var lenge tvil om det var mulig å gjennomføre slike forsøk med god nok kvalitet innenfor rammene av NAV. Det har erfaringene vist at det er, men det er viktig å vite når man skal satse på slike forsøk og når man bør bruke andre metoder for evaluering av effekter. Noen ganger er forsøk med tilfeldig trekning lite aktuelt. Det gjelder for eksempel tiltak som berører betydelige rettigheter og der juridiske eller etiske hensyn tilsier at man ikke kan forskjells-

behandle folk. Det kan også være tilfeller der praktiske hensyn gjør det vanskelig for eksempel å sikre at tiltak virkelig blir tilfeldig fordelt mellom forsøksgruppe og kontrollgruppe. Effektevalueringer basert på registerdata vil altså fortsatt ha en viktig plass.

Arbeids- og velferdsdirektoratet er gitt et større ansvar for effektevalueringer og skal utarbeide en plan for evaluering av tiltak, tjenester og andre virkemid-

ler i samarbeid med departementet. Jeg ønsker å bidra til at den samlede forsknings- og utviklingsinnsatsen blir mer systematisk og rettet inn mot evalueringer av effekter. Forsøk med tilfeldig trekning av kontrollgrupper vil være en del av en ny evalueringsstrategi, supplert med andre metoder der det er mer hensiktsmessig.

SPØRSMÅL NR. 1139

Innlevert 15. juni 2015 av stortingsrepresentant Iselin Nybø

Besvart 22. juni 2015 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hva er statsrådets vurdering av at offentlige bygget kulturhus etter 2008 ikke får momskompensasjon fullt ut eller delvis, og er det statsrådets vurdering at skattemyndighetene har mistolket lov om momskompensasjon?»

BEGRUNNELSE:

Skatt Vest har gitt melding til Konserthuset i Stavanger IKS om tilbakebetaling av moms, stort kr. 256 mill. av investeringene.

Momskompensasjonsproblematikken har vært velkjent siden 2008 og kommunen skrev allerede den gang til finansdepartementet for avklaring.

Bakgrunnen for kravet om tilbakebetaling er unntakene i kompensasjonsloven om at virksomheter som driver økonomisk aktivitet hvor denne kan være i konkurranse med virksomheter som ikke er merverdiavgiftskompensasjonsberettiget. Skatt Sør har kommet til at konserthusene i Stavanger og Kristiansand omfattes av disse unntakene, og dermed ikke er berettiget til merverdiavgiftskompensasjon. Da finansieringsplanen ble vedtatt i 2004 var lovverket innrettet slik at kulturbygg ikke måtte betale moms. Da Stortinget vedtok å bevilge 250 millioner i statlig støtte var det også klart at kulturbygg fikk momsrefusjon.

I forarbeidene til momskompensasjonsloven går det fram at kulturbygg ikke automatisk skal betale moms til Staten. Det er i kjølvannet av Skatt Vest momshåndtering av Konserthuset kommet tydelig fram at det ikke var lovgivers intensjon at det skal betales full meromsetningsavgift for kulturbygg.

Det er god grunn å være bekymret for både kulturhusbygg i framtiden og innholdet i kulturhusene. I både Konserthuset i Stavanger og Kilden i Kristi-

ansand er det kulturarrangement og kulturaktiviteter som er de bærende elementene. Når kulturbygg blir som andre bygg, mister vi nettopp kulturelt genuine og videre kunstutvikling.

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at Skatteetaten har gitt varsel om tilbakebetaling av merverdiavgiftskompensasjon i to saker. Jeg viser til mitt svar av i dag på spørsmål nr. 1140 fra representanten Nybø. Det er altså tidlig i forvaltningsprosessen i disse sakene. Vedtak er ennå ikke truffet, og virksomhetene er først gitt anledning til å fremføre sine synspunkter for Skatteetaten.

Som representanten Nybø videre er kjent med begrenser kompensasjonsloven retten til kompensasjon når kommunene driver økonomisk aktivitet og denne aktiviteten kan være i konkurranse med virksomhet som ikke er kompensasjonsberettiget. Begrensningen ble innført i 2008 på bakgrunn av et vedtak av ESA i 2007. Bakgrunnen for lovendringen var en konkret sak der fylkeskommunale aktører mot vederlag tilbød visse undervisningstjenester i konkurranse med private aktører. ESA mente at deler av kompensasjonsordningen var i strid med statsstøtteregelverket. Regelverket ble etter dette endret og fylkeskommunene måtte tilbakebetale ulovlig utbetalt kompensasjon med tillegg av renter.

I forarbeidene til den aktuelle lovbestemmelsen, Ot.prp. nr. 1 (2007-2008) Skatte- og avgiftsopplegget 2008 – lovendringer avsnitt 32.1.2, er det redegjort for hvilke områder som omfattes av begrensningen. Det er her blant annet uttalt at:

«For å bedømme hvorvidt den foreslåtte begrensningen kommer til anvendelse eller ikke, blir det dermed avgjørende om den aktuelle mottakeren av merverdiavgiftskompensa-

sjon driver økonomisk aktivitet. I en del tilfeller vil det ikke være tvil om en aktivitet drevet av kommunen innebærer økonomisk aktivitet eller ikke. Utøvelse av offentlig myndighet er eksempelvis ikke økonomisk aktivitet. Videre vil tjenester som hører inn under kommunenes kjernedområde, som basis helse- og sosialtjenester og grunnutdanning, ikke anses som økonomisk aktivitet. Heller ikke kommunale aktører som alene ivaretar eksempelvis sosiale eller kulturelle funksjoner, vil anses for å drive økonomisk aktivitet. Det kan likevel ikke utelukkes at også slike aktører i enkelte tilfeller kan anses å drive økonomisk aktivitet. Det vil eksempelvis kunne være tilfelle dersom kommuner organiserer kurs (kunst, idrett, alternativ helse mv.) eller reiser i konkurranse med private aktører.»

Det kan derfor ikke være riktig å hevde, slik representanten Nybø gjør, at forarbeidene til kompensasjonsloven gir uttrykk for at kulturbygg ikke automatisk skal betale merverdiavgift til staten. Forarbeidene redegjør for at den aktuelle begrensningen er utformet med utgangspunkt i EØS-avtalens begrepsapparat og peker deretter på enkelte momenter som anses relevant

te ved bedømmelsen av om begrensningen kommer til anvendelse eller ikke.

Det er viktig at den generelle kompensasjonsordningen fungerer etter sin hensikt, nemlig å motvirke konkurransevridningene som kan oppstå når en kommune står overfor valget mellom å produsere avgiftspliktige tjenester selv eller å kjøpe tjenestene fra private virksomheter. Ordningen er ingen støtteordning. Den er finansiert av kommunene selv ved at de statlige overføringene ble redusert tilsvarende omfanget av ordningen da den ble innført. Samtidig mener jeg at private og kommunale virksomheter som driver i samme marked skal ha lik behandling i forhold til merverdiavgiftsregelverket. Retten til kompensasjon kan heller ikke gå ut over det som følger av statsstøtteregelverket i EØS-avtalen. For å sikre at vi avveier disse hensynene på en best mulig måte, vil jeg vurdere behovet for en gjennomgang av den aktuelle begrensningen i kompensasjonsloven.

SPØRSMÅL NR. 1140

Innlevert 15. juni 2015 av stortingsrepresentant Iselin Nybø

Besvart 22. juni 2015 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hvilke kommuner og kulturbygg har Skatteetaten krevd tilbakebetaling av merverdiavgift for, som tidligere har vært ansett som en del av momskompensasjonsordningen, og hvilke beløp er det?»

BEGRUNNELSE:

Skatt Vest har gitt melding til Konserthuset i Stavanger IKS om tilbakebetaling av moms, stort kr. 256 mill. av investeringene.

Momskompensasjonsproblematikken har vært velkjent siden 2008 og kommunen skrev allerede den gang til finansdepartementet for avklaring. I april i år fikk kommunen svar, fra Skatt Vest. Bakgrunnen for kravet om tilbakebetaling er unntakene i kompensasjonsloven om at virksomheter som driver økonomisk aktivitet hvor denne kan være i konkurranse med virksomheter som ikke er merverdiavgiftskompensasjonsberettiget. Skatt Sør har kommet til at konserthusene i Stavanger og Kristiansand omfattes av disse unntakene, og dermed ikke er berettiget til merverdiavgiftskompensasjon. Kulturbygget i Kristiansand er kommet i samme situasjon som konserthuset i Stavanger, og jeg ønsker

å vite hvor mange andre kulturbygg som har havnet i samme situasjon og hvor store beløp det er snakk om.

Svar:

Innledningsvis vil jeg opplyse at Finansdepartementet ikke sitter med oversikt over disse sakene. Mitt svar er derfor basert på opplysninger fra Skattedirektoratet.

Skattedirektoratet viser til at det per i dag, med grunnlag i kompensasjonslovens avskjæring av retten til kompensasjon hvor en kommune driver økonomisk aktivitet i konkurranse med ikke-kompensasjonsberettiget virksomhet, er avholdt kontroll i to virksomheter. Dette gjelder Konserthuset i Stavanger IKS og Kilden Teater- og konserthus i Kristiansand med hhv. 256 millioner kroner og 294 millioner kroner. Disse sakene er omtalt i media.

Skatteetaten har på bakgrunn av kontrollene gitt varsel om tilbakebetaling av utbetalt kompensasjon i disse sakene. På vanlig måte er virksomhetene gitt anledning til å fremføre sine synspunkter for Skatteetaten før det treffes forvaltningsvedtak i sakene. Når forvaltningsvedtak blir truffet, vil det være klageadgang til

Skattedirektoratet. Begge sakene er altså tidlig i forvaltningsprosessen.

Under Stoltenberg II-regjeringen ga Finansdepartementet 10. juni 2013 en fortolkningsuttalelse til Stavanger konserthus. I uttalelsen antok departementet at konserthuset i alle fall delvis driver aktivitet som omfattes av den aktuelle begrensningen i kompensasjonsloven. Departementet antok imidlertid også at deler av konserthusets virksomhet kan oppnå kompensasjon etter gjeldende regelverk. Jeg ber om forståelse for at jeg ikke ytterligere kan kommentere de konkrete sakene. Som det fremgår over er disse er til behandling i Skatteetaten.

Skattedirektoratet har opplyst at det med bistand fra regionene er gjennomført en kartlegging av i hvilken grad kommunale og fylkeskommunale virksomheter uriktig kan ha fått utbetalt, eller hvor det er risiko for at de kan ha fått utbetalt, kompensasjon som kan være i strid med den aktuelle begrensningen i kompen-

sasjonsloven. Tilbakemeldingene fra regionene viser at det er vanskelig å gi en god oversikt over alle type-tilfeller som eventuelt kan bli rammet. Virksomhetene er organisert forskjellig. I noen tilfeller brukes bygget også til formål som ikke vil omfattes av begrensningen, mens i andre tilfeller kan kompensasjon være avskåret på grunnlag av andre bestemmelser i kompensasjonsloven. Skattedirektoratet har opplyst at anslagene derfor er usikre. Skatteetaten antar likevel at det er risiko for feil knyttet til et større antall nybygg og eksisterende bygg.

Ved utformingen av kompensasjonsregelverket er det flere hensyn som må ivaretas. For å sikre at vi avveier disse hensynene på best mulig måte, vil jeg vurdere behovet for en gjennomgang av den aktuelle begrensningen i kompensasjonsloven. Jeg viser i denne sammenheng til mitt svar av i dag på spørsmål nr. 1139 fra representanten Nybø.

SPØRSMÅL NR. 1141

Innlevert 15. juni 2015 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter

Besvart 22. juni 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Viser til bl.a. oppslag i Vårt Land 15. juni i år, hvor bruken av "nattdress" på beboere på sykehjem tas opp. Denne pyjamasen lukkes bak, slik at beboerne ikke kan ta den av. Berit Daae Hustad, som er leder i rådet for sykepleieetikk sier hun over flere år mottar bekymrede meldinger fra sykepleiere på bruk av "nattdress". Hun sier videre at hennes inntrykk er at dette benyttes også uten tvangstiltak.

Hvordan kan statsråden følge dette opp slik at denne type tvangstiltak fases ut av vår eldreomsorg?»

BEGRUNNELSE:

Viser for øvrig til fylldig omtale av saken og argumentasjon fra fagmiljøet i bl.a. Vårt Land 15. juni.

Svar:

På samme måte som representanten Freddy de Ruiter reagerte jeg på dette oppslaget i Vårt Land. Dersom en slik nattdress settes på beboeren mot dennes vilje bare for å slippe nattarbeid, oppfatter jeg det som uakseptabelt. Det å iverksette tiltak mot pasientens vilje er tvang, og dette skal bare skje som siste utvei.

Det følger av helsetilsynsloven at det er fylkesmennene som tilsynsmyndighet, og Statens helsetilsyn som overordnet tilsynsmyndighet, som fortløpende skal føre tilsyn med helse- og omsorgstjenesten og sikre at tjenestene som ytes er forsvarlige og i samsvar med god praksis. Min oppgave som helse- og omsorgsminister er å legge forholdene til rette for at helse- og omsorgstjenesten kan utføre sine oppgaver på en forsvarlig måte, og uten unødvendig bruk av tvang.

Et sentralt tiltak for å redusere unødvendig tvangsbruk er å sikre at helse- og omsorgstjenesten har tilstrekkelig tilgang på god kompetanse. Dette er også bakgrunnen for den varslede handlingsplan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i omsorgstjenestene, Kompetanseløft 2020. Gjennom aktiv rekruttering, tilstrekkelig utdanningskapasitet og opplæring av ansatte uten fagutdanning, kan andelen ansatte uten fagutdanning reduseres. Regjeringen har allerede styrket satsingen på kompetanseheving til ansatte uten formell helse- og sosialfaglig utdanning gjennom å øke tilskuddet til grunn,- videre,- og etterutdanning. Som varslet i budsjettproposisjonen for 2015 er Kompetanseløft 2020 planlagt lagt frem i forbindelse med statsbudsjettet for 2016.

SPØRSMÅL NR. 1142**Innlevert 15. juni 2015 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 23. juni 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Undertegnede har fått en henvendelse fra en person som er skilt, har delt omsorg og 50/50 samvær med barna. Eks-kona har nå en mann som soner under elektronisk kontroll boende hjemme hos seg. Vedkommende som har meldt fra om dette er overrasket over at han, som far til to felles barn, ikke er informert om at en domfelt person skal bo sammen med hans barn.

Hva er regelverket knyttet til om man kan sone med EK og bo med barn, og mener statsråden at dagens regelverk er godt nok?»

BEGRUNNELSE:

Vedkommende som har meldt fra om denne saken mener også at det burde foreligge samtykke fra han, før en person skal gjennomføre soning sammen med hans barn. Hos kriminalomsorgen får han stor sympati, men de sier at en person over 18 år selv kan velge å ta inn domfelte til hjemmesoning. Og at han ikke er informert pga. taushetsplikt. Spørsmålet er da om det er noe i regelverket som gir far noen rettigheter når det gjelder informasjon og samtykke.

Svar:

Jeg har innhentet uttalelse fra Kriminalomsorgsdirektoratet for å besvare dette spørsmålet. De uttaler blant annet følgende:

«Før domfelte innvilges elektronisk kontroll foretar kriminalomsorgen en nøye vurdering av forholdene i den

enkelte saken. Vurderingen omfatter både en individuell vurdering av domfeltes evne til å gjennomføre straffen på denne måten, om forholdene i hjemmet gjør straffegjennomføringen forsvarlig, herunder om det bor barn i boligen og en juridisk vurdering av om vilkårene er oppfylt.

Straffegjennomføring med elektronisk kontroll skal ikke innvilges dersom det vil være utilrådelig eller antas å ville ha negativ effekt på barn i husstanden. Hensynet til barna i husstanden vurderes både før og underveis i straffegjennomføringen. Om det bor barn i boligen og domfeltes relasjon til barna er obligatoriske spørsmål i saksforberedelsen som må vurderes og tas stilling til. "Barnets beste" er et tungtveiende hensyn. Dersom kriminalomsorgen blir kjent med forhold som gir grunn til bekymring for at det skjer alvorlig omsorgssvikt, meldes dette til barneverntjenesten, i tråd med vanlig praksis, jf. barnevernloven § 6-4 annet ledd.

Dersom søknad om elektronisk kontroll innvilges, er dette etter at kriminalomsorgen har vurdert dette som forsvarlig, også overfor samboende barn. Kriminalomsorgen kan på grunn av taushetsplikt imidlertid ikke informere personer utenfor husstanden om domfellelsen og straffegjennomføringen. Det følger imidlertid av retningslinjene at "Domfelte som bor sammen med barn, men som ikke bor sammen med barnets andre forelder, skal oppfordres til å informere vedkommende om at domfelte skal gjennomføre straff med elektronisk kontroll i barnets hjem." I disse tilfellene vil kriminalomsorgen generelt anbefale domfelte å være åpen om straffegjennomføringen overfor den andre forelderen.

Regelverket for elektronisk kontroll er utarbeidet etter innspill fra blant annet Barneombudet, Barne- og likestillingsdepartementet og Datatilsynet, for å sikre ivaretagelse av domfeltes barn og pårørende».

SPØRSMÅL NR. 1143**Innlevert 15. juni 2015 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 29. juni 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden se på mulige endringer i samarbeidet mellom politiet og sykkelrittene slik at det blir lettere å arrangere sykkelritt i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Styrkeprøven er et 545 kilometer langt sykkelritt som går fra Trondheim til Oslo, og hadde i år i utgangspunktet lagt opp til både et konkurranseritt for eliten og det sedvanlige turrittet for mosjonistene.

Mandag 8. juni fikk Styrkeprøven AS beskjed fra Oslo Politidistrikt at de ikke har ressurser og mannskap. Det er heller ikke aktuelt å kunne bruke politiresurser fra andre politidistrikt.

Til TV2 sendte Oslo politidistrikt følgende forklaring:

«Oslo Politidistrikt er av Politidirektoratet gitt i oppgave å koordinere politiinnsatsen i forbindelse med «Styrkeprøven». Oslo politidistrikt har innhentet oversikt fra de impliserte politidistrikter over tilgjengelige ressurser som kan avgis i det aktuelle tidsrommet. Etter en grundig vurdering fra alle seks involverte politidistrikter, viser det seg at det ikke er tilgjengelige politiressurser til å gjennomføre både turritt og konkurranseritt samme dag på en forsvarlig måte. Dette ville krevd store politiressurser, noe politiet har vært åpen om gjennom hele søknadsprosessen.»

Styrkeprøven er helt avhengig av politiets godkjenning for å kunne arrangere rittet. Det har tatt Styrkeprøven over et halvt år å få godkjent traséen og få på plass det formelle rundt sikkerhet til rittet.

Norsk sykkelSPORT har ingen arena og er prisgitt et godt samarbeid med politi- og vegmyndigheter. Men kostnadene er store. I «Den Store Styrkeprøven» er politikostnadene på 700 000 kroner for de 14 motorsyklene politiet stiller med til turrittet for rundt 6000 deltakere. Konkurranserittet for 50-55 mann, der politiet krevde at åtte motorsykler var nødvendig, mister nå elitestatusen og inngår i det vanlige turrittet.

Andre eksempelet er NM i Eidsvold 2014 der kostnaden var 110 000 kroner i politivaktkostnad eller Hero Petit Prix i Maridalen, som ikke er blitt arrangert de siste to årene på grunn av politikostnadene. For å passe på 120 ungdommer måtte arrangøren bruke 105 000 kroner på politipålagte kostnader.

I 2014 arrangerte Oslo-klubben IK Hero Norges-Cup for nesten 300 eliteryttere fra hele landet. Ifølge Bjørn Holter, ansvarlig for elitegruppen i IK Hero, kostet politivaktholdet kr. 96 000 for to dager med ritt i Maridalen.

Norges Cykleforbund (NCF) har adressert denne problemstillingen en rekke ganger i forbindelse med gjennomføring av bl.a. ritt for Norges-eliten i landevei (NorgesCup). Generalsekretær i NCF, Bjørn Sætre, beskriver utfordringen slik overfor bladet Landevei:

«Det største problemet for rittarrangører er Politi- og vaktkostnader. Med dekning i politiloven § 25 har politiet lov til å belaste arrangører helt- eller delvis for kostnadene ved et arrangement. I dag er denne kostanden 880 kr pr time/politimann. Når spesielt Oslo-politiet i tillegg ikke aksepterer å delegere oppgaver til sivile vakter (trafikkbetjenter), slik entreprenører får ved vegbygging, så blir dette dyrt.»

Til sammenligning har Vätternrundan, som er Sveriges største sykkelritt med 17 000 deltakere, politikostnader på null kroner, siden politiet ser det som sin oppgave å passe på publikum.

Svar:

Mitt inntrykk er at politiet generelt er positive til å stille med ressurser i store turritt som «Styrkeprøven». Politiets ressursbruk må imidlertid balanseres mot andre viktige oppgaver.

Utgangspunktet for avholdelse av sykkelritt som «Styrkeprøven» er søknad til Statens vegvesen. Politiet er høringsinstans i vurderingen av slike søknader. Politiets hovedoppgave i forbindelse med større sykkelarrangement er å ivareta trafikksikkerhet og fremkommelighet for syklistene og andre trafikanter.

Oslo politidistrikt er gitt i oppgave å koordinere politiinnsatsen mellom de seks involverte politidistriktenes langs traséen mellom Trondheim og Oslo under «Styrkeprøven». Dette har Oslo politidistrikt gjort i mange år, og politiet har stilt med tilstrekkelig ressurser (14 politimotorsykler og 14 tjenestepersoner), slik at om lag 6000 syklist har kunnet gjennomføre turrittet. Oslo politidistrikt opplyser at de er positive til fortsatt å koordinere politidistriktenes innsats, stille med ressurser, og videreføre samarbeidet med arrangøren om turrittet.

Jeg legger til grunn at politiet generelt strekker seg langt for å bidra til gjennomføring av ulike arrangementer. Det må imidlertid være opp til stedlig politileidelse å prioritere de ressursene politidistriktene disponerer over.

SPØRSMÅL NR. 1144**Innlevert 15. juni 2015 av stortingsrepresentant Margunn Ebbesen****Besvart 23. juni 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hva er gjort for å involvere Tjeldsund kommune og Norges brannskole i Fjelldal i forbindelse med etableringen av den offentlige fagskolen for utdanning av brann- og redningspersonell som skal lokaliseres til Norges brannskole i Tjeldsund kommune?»

BEGRUNNELSE:

I vinter gikk det ut pressemelding fra Justis- og beredskapsdepartementet om at fagskolen for utdanning av brann- og redningspersonell skulle lokaliseres til Tjeldsund kommune i tilknytning til Norges Brannskole, Fjelldal. I pressemeldingen går det klart frem at den del av teoriundervisningen som vanskelig kan gjennomføres ved Norges brannskole gjøres i samarbeid med høyskolemiljøet i Harstad.

Er kjent med at oppdragsbrevet gikk til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap i mars i år, og

at planforslaget skal legges frem for Justis- og beredskapsdepartementet innen 1. juli i år.

For å få en best mulig plan for både NOKUT godkjenning og realistisk fremdriftsplan er det nødvendig med involvering av aktuelle samarbeidspartnere som Tjeldsund kommune og Norges brannskole.

Svar:

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) fikk i mars i år i oppdrag å utarbeide et forslag til plan for hvordan arbeidet med å etablere en fagskole for brann- og redningspersonell kan organiseres og gjennomføres. Planen skal blant annet inneholde forslag til aktiviteter/tiltak, arbeidsorganisering, fremdrift og milepæler, som vil inkludere kontakt med Tjeldsund kommune og Norges brannskole i Fjelldal. Planforslaget skal legges frem for Justis- og beredskapsdepartementet (JD) innen 1. juli 2015.

SPØRSMÅL NR. 1145**Innlevert 15. juni 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 23. juni 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Meiner helse- og omsorgsministeren at bruk av heil-dekkande nattdress med glidelås bak, som blir brukt på sjukeheimar, er eit tvangstiltak, eller ikkje, og dersom det vert definert som tvangstiltak, kva vil regjeringa gjere for å hindre at nattdress blir brukt utan at det er fatta vedtak og utan at indikasjonen er av helsemessige årsaker?»

GRUNNGJEVING:

Vårt Land skriv den 15/6 -15 om at heildekkande nattdress med glidelås bak vert nytta på sjukeheimar fordi at brukarane då ikkje klarar å ta den av sjølv. Slik hindrar ein at pasientar riv av seg bleier og gjer senga våt. Å skifte på senger er tid- og ressurskrevjande dersom det er få nattevakter på jobb.

Leder i Rådet for sykepleieetikk uttalar til Vårt Land at ho gjennom mange år har fått bekymringsmeldingar frå sjukepleiarar som reagerer på korleis nattdrakta vert brukt. Tilbakemeldingane er at den vert nytta utan at det er fatta tvangstiltak, og at den vert nytta for å spare tid, ikkje at det er pasientens beste som er grunngjevinga. Å ikkje kunne ta på eigen kropp er i høgaste grad ein form for tvang, difor er det viktig at statsråden bidrar til at det fins tydelige føringar og svært restriktiv praksis for dette tvangstiltaket.

Svar:

Kapittel 4 i pasient- og brukerrettighetsloven gir regler om samtykke til helsehjelp. Lovens hovedregel er at helsehjelp til myndige personer bare kan gis med pasientens samtykke, med mindre det foreligger lov-hjemmel eller annet rettsgrunnlag. Kravet til samtykke

gjelder både helsehjelp og tiltak som settes i verk som ledd i tjenestene.

Jeg har forstått det slik at den heldekkende nattdressen som er beskrevet i Vårt Land er et bevegelseshemmende inngrep. Slik nattdress kan derfor i prinsippet ikke nyttes uten etter samtykke fra pasienten. Dersom pasienten ikke har samtykkekompetanse, for eksempel som følge av demens, fremgår det av pasient- og brukerrettighetsloven at slike tiltak bare kan nyttes ”dersom det anses å være i pasientens interesse, og det er sannsynlig at pasienten ville ha gitt tillatelse til slik hjelp”. Der det er mulig skal det innhentes informasjon fra pasientens nærmeste pårørende om hva pasienten ville ha ønsket. Tiltaket kan besluttes av den som er ansvarlig for helsehjelpen, etter samråd med annet kvalifisert helsepersonell. Det skal fremgå av journalen hva pasientens nærmeste pårørende har opplyst, og hva annet kvalifisert helsepersonell har hatt av oppfatninger.

Slik saken er fremstilt i Vårt Land synes det som om dette regelverket ikke alltid blitt fulgt. På samme måte som representanten Kjersti Toppe reagerte jeg på dette oppslaget, og ga tydelig uttrykk for at det å sette en slik nattdress på beboeren uten dennes samtykke, bare for å slippe nattarbeid, er totalt uakseptabelt.

Det følger av helsetilsynsloven at det er fylkesmennene som tilsynsmyndighet, og Statens helsetilsyn som overordnet tilsynsmyndighet, som fortløpende skal føre tilsyn med helse- og omsorgstjenesten og sikre at tjenestene som ytes er forsvarlige og i samsvar med god praksis. Tilsynsmyndigheten har både juridisk og helse- og sosialfaglig kompetanse, og har mulighet til å vurdere og undersøke de enkelte tilfeller. Tilsynsmyndigheten har videre sanksjons-muligheter der hvor det foreligger brudd på loven eller god praksis. Jeg må kunne forutsette at tilsynsmyndigheten følger med på disse sakene, og reagerer dersom denne nattdressen tas i bruk på en måte som ikke kan anses å være i pasientens interesse eller etter pasientens tillatelse.

SPØRSMÅL NR. 1146

Innlevert 16. juni 2015 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 23. juni 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Nye narkotiske stoffer er lett tilgjengelig på nett. Billig og konsentrert, og enkelt å skjule. Norge ligger høyt på antall dødsfall etter inntak av PMMA, et ecxtasyliknende stoff. Det er behov for å styrke kontrollen med post og kurer-tjenester og bedre samarbeidet mellom politi og tollvesen. Det er også behov for økt analysekapasitet. I dag kan ikke Tollvesenets analyser av narkotiske stoffer legges fram for retten.

Hva vil ministeren gjøre for å styrke tiltak for å avsløre slik import?»

Svar:

Internett er en vesentlig kanal for omsetning av narkotiske stoffer. For å stå bedre rustet til å møte denne kriminalitetsutfordringen har Kripes over tid bygget, og bygger fortsatt, kapasitet på tilstedeværelse på internett. Formålet med dette er å sette politiet bedre i stand til å ha oversikt over de ulike omsetningskanalene for narkotika på internett, samt bedre politiets evne til å bekjempe slik omsetning.

Politiets tilstedeværelse på nett er ikke fokusert på omsetning av nye psykoaktive rusmidler alene, men på omsetning av alle former for narkotika på internett. Konkret kan vises til siste ukes aksjoner fra Kripes, mot store omsetningsledd for narkotika via det som omtales som Dark Web (det mørke nettet).

Effektiv bekjempelse av slik omsetning inkluderer naturligvis samarbeid med Toll- og avgiftsdirektoratet (TAD) i konkrete saker og prosjekter, samt samarbeid med hensyn til kompetansebygging. Allerede i 2013 ble det gjennomført et samarbeidsprosjekt med TAD der kartlegging av omsetningskanaler for nye psykoaktive rusmidler var tema. I tillegg til at Kripes flere ganger har bidratt med enkeltstående kompetansehevede tiltak overfor TAD/Tollvesenet på temaene psykoaktive rusmidler, anonymiseringsnettverk/-tjenester og cryptovaluta, deltok TAD også på nytt kurs i etterretningsarbeid på internett, avholdt på Kripes i 2014.

Det er også etablert et samarbeid mellom politi- og tolletatene i de nordiske land, med formål å bekjempe organisert og annen alvorlig kriminalitet. Gjennom dette samarbeidet er det etablert en sambandsmannsordning med 30 tjenestemenn fra toll og politi i Norden, som er stasjonert i 38 land.

Romerike politidistrikt gjennomførte i perioden februar til april 2015 et prøveprosjekt med kontroll av innenlandsk post med narkotikahunder. Prosjektet ga god kunnskap om slike kontroller. Med utgangspunkt i de erfaringene som ble innhentet gjennom prosjektet har jeg bedt Politidirektoratet ta initiativ til at det etableres et prosjekt der politiet, posten og tollvesenet skal samarbeide når det gjelder kontroll med postsendinger med sikte på å avdekke ulovlig narkotika. Både ulik metodebruk, herunder bruk av narkotikahundeevipasjer, ressursbehov og praktisk gjennomføring, herunder postens behov for raske leveranser, skal omfattes av prosjektet.

Jeg er kjent med at det har vært utfordringer knyttet til analysekapasiteten, men Politidirektoratet igangsetter et prosjekt for å få på plass et nytt datasystem – Laboratory Information Manager System (LIMS) – ved Kripos. Dette vil foruten å øke kvaliteten gjennom økt notoritet og sporbarhet, også være med på å redusere manuelle rutiner for på denne måten, på sikt, kunne få frigjort ressurser slik at eksisterende restanser kan bli redusert.

For øvrig endret også Riksadvokaten ”foreleggsdirektivet”, jf. Rundskriv 2/2014 datert 26. juni 2014, noe som har bidratt til å redusere restansene – herunder unngå at det foretas analyser i saker hvor dette ikke er nødvendig.

SPØRSMÅL NR. 1147

Innlevert 16. juni 2015 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 23. juni 2015 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Tar regjeringen sikte på å slå sammen fylkesmannsembetet i Nord- og Sør-Trøndelag når Fylkesmann Inge Ryans åremål går ut i oktober 2015?»

vesentlig for befolkningen og for kommuner og fylkeskommuner i Trøndelagsfylkene å få vite om regjeringen har planer om å slå sammen disse embetene slik de har gjort i Agder fylkene.

BEGRUNNELSE:

Fylkesmannens åremål i Nord-Trøndelag går ut i oktober 2015. I Sør-Trøndelag er assisterende fylkesmann konstituert i embetet fram til mars 2016. Det vil være

Svar:

Regjeringen har ikke tatt stilling til spørsmålet om og eventuelt når fylkesmannsembetene i Nord- og Sør-Trøndelag skal slås sammen.

SPØRSMÅL NR. 1148

Innlevert 16. juni 2015 av stortingsrepresentant Hege Jensen

Besvart 24. juni 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«En undersøkelse gjort av Regnskogfondet viser at 11 av 24 barnebøker fra 14 norske forlag som selges i norske bokhandler, er trykt på papir av tømmer fra regnskog.

Mener statsråden at dette strider mot Norges intensjoner om klima- og skogsatsing, og hva vil statsråden gjøre?»

BEGRUNNELSE:

Stadig flere norske forlag flytter produksjonen av bøkene sine til Kina av økonomiske hensyn. Kina er storimportør av tømmer og papirmasse fra Indonesia hvor det årlig hogges enorme regnskogsområder for å møte den globale etterspørselen etter papir.

Dette tømmeret blir til slutt brukt til å lage bøker og andre trykksaker, som blant annet ender opp i norske bokhandlere, offentlige bibliotek og barnerom.

Tall fra 2014 viser at nesten halvparten av all norsk import av bildebøker for barn var fra nettopp Kina.

Stortinget bevilger årlig rundt 3 mrd. kroner til klima- og skogsatsing, dvs. til tiltak for å redusere klimagassutslipp fra avskoging og skogforringelse i utviklingsland (REDD+).

Svar:

Bevaring av verdens regnskoger er helt avgjørende om vi skal lykkes med å begrense global oppvarming. I tillegg har disse skogene enorm verdi som hjem for urbefolkninger, som levested for et rikt naturmangfold og som leverandører av en rekke såkalte økosystemtjenester.

Norges internasjonale klima- og skoginitiativ arbeider for å få reduserte klimagassutslipp fra avskoging og skogforringelse inn i det nye globale klimaregimet. På dette området oppnådde vi et stort gjennombrudd under klimaforhandlingene i Bonn denne måneden.

Vi har også etablert ambisiøse samarbeid med en rekke viktige regnskogsland, herunder Indonesia. Kon-

vertering av regnskoger til tømmerplantasjer til produksjon av papirmasse er en viktig drivkraft bak avskogingen i Indonesia og flere andre land. Det er derfor svært viktig at denne produksjonen legges om til bedre bruk av allerede avskogede arealer eller andre arealer der plantasjer ikke skaper avskoging.

Jeg er svært glad for at enkelte produsenter har satt i gang en slik omlegging til ”avskogingsfri produksjon”. Jeg oppfordrer også forbrukere av papir og papirmasse - inkludert norske forlag - til kun å kjøpe papir fra produsenter som ikke bidrar til videre avskoging.

For å motvirke ulovlig tømmerhogst, bl.a. i regnskogen, vedtok regjeringen i april forskrift om omsetning av tømmer og treprodukter med opprinnelse utenfor Norge. Forskriften trådte i kraft 1. mai i år og medfører et forbud mot omsetning av tømmer og treprodukter, også papir, som kan knyttes til ulovlig avvirkning. Den pålegger bl.a. virksomhetene å følge prosedyrer som skal avdekke produktenes opprinnelse og lovlighet.

Arbeidet for å redusere klimagassutslipp fra avskoging og skogforringelse vil kun lykkes dersom skogene blir ”verdt mer levende enn døde”. Gjennom Norges internasjonale klima- og skoginitiativ gir vi utviklingsland mulighet til å utvikle en mer bærekraftig forvaltning av sine skoger, for blant annet å produsere papir uten å hogge ny regnskog. Dette arbeidet blir mye mer effektivt dersom det samtidig er en tydelig etterspørsel etter ansvarlig produserte sluttprodukter og råvarer.

SPØRSMÅL NR. 1149

Innlevert 16. juni 2015 av stortingsrepresentant Else-May Botten

Besvart 23. juni 2015 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Dersom Color Line velger å ha alle sine utenriksferger i NOR registeret, vil alle seks fartøyene være berettiget nettolønn uten maksimalgrense for alle nordmenn ombord, eller faller Kiel båtene utenom ny ordning, i så fall hvor i strategien fremkommer dette?»

BEGRUNNELSE:

Etter framleggelsen av Regjeringens maritime strategi 29. mai i år, har det oppstått noe uklarhet knyttet til Color Line sine utenriksferger i NOR registeret og beret-

tigelsen til nettolønn uten tak eller med begrensninger for alle grupper av sjøfolk. I strategien står følgende: Regjeringen vil derfor fjerne grensen for maksimal utbetaling for skip i kystfart, kystruten Bergen-Kirkenes og utenriksferger i NOR. Uklarheten er om dette innebærer alle Color Line sine seks utenriksferger, eller om Oslo-Kiel ikke inkluderes i dette. En oppklaring fra statsråden vil være viktig for veien videre i Color Line.

Svar:

I regjeringens maritime strategi, ”Maritime muligheter – blå vekst for grønn fremtid”, som ble lagt fram 29. mai, er fartsområde og tilskuddsordningen for norske sjøfolk et av de viktigste satsingsområdene til regjeringen.

Den norskregistrerte andelen av flåten har vist en jevn tilbakegang de senere år. Mens antall skip i handelsflåten i NOR (Norsk Internasjonalt Skipsregister) har vært forholdsvis stabilt, har antall skip i NIS (Norsk Internasjonalt Skipsregister), som var på topp i 1990 med 896 skip, sunket med 100 de siste seks årene, og er nå nede i 528.

På denne bakgrunn besluttet Regjeringen å nedsette et utvalg for vurdering av fartsområdebegrens-

ningene i Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS) og samtidig også innretningen av nettolønnsordningen. Vi har i all hovedsak valgt å følge fartsområdeutvalgets anbefalinger. Regjeringen vil derfor fjerne grensen for maksimal utbetaling for skip i kystfart, kystruten Bergen - Kirkenes og utenriksferger i NOR. For utenriksferger i NIS vil det etableres en særskilt tilskuddsordning. M h t fartsområde vil regjeringen gjennomføre en avgrenset åpning for utenriksferger i NIS med ruter til havner utenfor Norden. Utenriksferger i NOR har i dag ikke noen fartsområdebegrensninger. Regjeringen vil ikke endre dette.

En ny og forenklet forskrift og veiledning for tilskuddsordningen med nærmere detaljer vil sendes på høring etter sommeren.

SPØRSMÅL NR. 1150

Innlevert 16. juni 2015 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 25. juni 2015 av olje- og energiminister Tord Lien

Spørsmål:

«Når forventer statsråden at endelig avgjørelse på utbygging av Sauland Kraftverk kan foreligge, og vil statsråden bidra til at behandlingen kan skje så raskt som mulig?»

BEGRUNNELSE:

Sauland kraftverk AS eies av Skagerak 67 %, Notodden kommune 16 %, Hjørdal kommune 15 % og grunneigarar 2 %. Dette er et av de største vasskraftprosjektene på Østlandet med en årsproduksjon ca. 218 GWh - nok til ca. 11 000 husstander.

Prosjektet bygges ut i et allerede regulert område (Hjørdalutbygginga på 50 tallet). NVE avga si innstilling til utbygging av Sauland Kraftverk til OED 13.2.2014. Prosjektet ligger nå til avgjørelse i OED. Utbyggerne mener det er viktig at dette prosjektet kommer inn under sertifikatordningen og det er derfor ytret bekymring over at OED sin avgjørelse lar vente på seg.

Svar:

Søknaden om bygging av Sauland kraftverk omfatter utbygging av to hovedelver, Hjørdøla og Skogsåa, og syv tilløpsbekker. Saken reiser viktige og kompliserte problemstillinger knyttet til bl.a. landskap, friluftsliv

og rødlistede arter, særlig elvemusling som er en nasjonal ansvarsart for Norge.

Etter at NVE avga innstilling avholdt departementet befaring i august i fjor. Etter dette valgte Sauland Kraft måneden etter å endre sin søknad på flere punkter, herunder ta ut inntakene Øvre Skorva og Vesleåa/Kjempa, innføre minsteslipp på inntakene i Nedre Skorva og Grovaråa og endre minstevannføringskravet i Hjørdøla og Omnesfossen. Som grunnlag for endringene ble det fremlagt seks nye rapporter utarbeidet av Norconsult om strømforhold, elvemusling/ørret, hydrologi, vegetasjon, naturtyper og landskapsvirkninger.

Sauland Kraft sendte deretter en planendringssøknad 25.03 i år med endringer i prosjektutformingene. I tillegg sendte Skagerak Energi, som er ansvarlig for nettutbyggingen, en planendringssøknad for flytting av omkoblingsanlegget 27.04. I tråd med forvaltningslovens krav har departementet sørget for at berørte parter er blitt hørt etter først å ha innhentet merknader fra NVE om planendringene og de nye fagutredningene. Høringsfristen for den siste planendringssøknaden gikk først ut ved siste månedsskifte.

Vi har forståelse for at utbygger ønsker en rask saksbehandling fra departementets side. I denne saken har jeg gjort det som skal til for å sørge for en hurtig og forsvarlig fremdrift, men det forutsetter samtidig at søker ikke forlenger prosessen med stadige planendringssøknader. Som representanten sikkert har forstå-

else for, vil det ikke være mulig å foreta sluttbehandlingen før arbeidet med planendringene er sluttført.

Sauland kraftverk representerer en stor vannkraftutbygging som kan gi mye fornybar og til dels reguler-

bar kraftproduksjon. Behandlingen av saken har derfor høy prioritet i departementet. Jeg tar sikte på en avgjørelse før jul.

SPØRSMÅL NR. 1151

Innlevert 16. juni 2015 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 29. juni 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden følge opp spørsmålet om kamera i taxi som effektivt verktøy for bedre trygghet og kvalitet for både taxikunder og taxisjåførene?»

BEGRUNNELSE:

Kamera i taxi er praktisert som et middel for å oppnå trygghet og kvalitet for både kunder og sjåfører. Datatilsynet og personvernemda er sterkt kritiske til dette og ønsker at det ikke skal være mulig. Det er i dag gode tekniske muligheter for å praktisere dette på en måte som ivaretar viktige personvern hensyn. Det er også viktig at personvern veies opp imot andre viktige hensyn som trygghet og sikkerhet. Undertegnede har registrert at statsråden har uttrykt en positiv holdning til bruk av kamera i taxi og synes det er en konstruktiv holdning til et viktig spørsmål for taxinæringa og ikke minst taxikunder. I desember i fjor tapte f.eks. Sandnes Taxisentral AS ankesaken mot Datatilsynet om kameraovervåking i bilene sine. De kjører likevel med dashbordkamera som ikke er ulovlig. Kamera er koplet til tenningen og blir stoppet når motoren ikke går. Dette er altså et relativt uavklart lovområde med hensyn som ikke er godt vektet imot hverandre av lovgiver.

Svar:

Løyveordningen for taxi reguleres i yrkestransportloven, som administreres av Samferdselsdepartementet. Det er ingenting i yrkestransportloven i dag som hindrer at taxinæringen bruker kameraovervåking i bilene sine. Det stemmer, som nevnt i begrunnelsen for spørsmålet, at jeg har en positiv holdning til bruk av kamera i taxi, så lenge det skjer innen lovlige former.

Den legale avgrensingen av hva som kan tillates brukt av overvåkingsutstyr i en taxi reguleres av personopplysningsloven. Loven administreres av Justis- og beredskapsdepartementet, og håndheves av Datatilsynet.

I saken du omtaler i begrunnelsen, fant Datatilsynet at løpende overvåkingsopptak i taxiene ikke er tillatt etter personopplysningsloven. Derimot kan det tas i bruk løsninger for å ta et bilde fra taxien ved turens start eller slutt. Datatilsynet har uttalt at de vurderer løpende overvåkingsopptak som tillatt dersom opptaket igangsettes ved å utløse en alarm.

Taxi er offentlig tilgjengelig transportmiddel, men kan ikke uten videre sammenlignes med buss, tog, trikk eller T-bane hvor løpende kameraovervåking tillates brukt. Reisende med kollektive transportmidler må forholde seg til et ukjent antall medreisende man ikke kjenner.

Risikoen for at det kan oppstå situasjoner der det kan være behov for politiet å gjennomgå videoopptak fra transportmidlet i etterkant, vil være betydelig større enn ved taxireiser i sin alminnelighet. Taxi er en individuell reisemåte som styres av en bruker som har et ønske om, og kanskje et reelt behov for, å kunne reise alene.

Spørsmål om trygghet i taxi har to sider – sjåføren kan bli utsatt for voldelige passasjerer, men vi har og hatt tilfeller der sjåfører har begått overgrep mot passasjerer. Alle som skal være sjåfør i yrkestransport av personer må ha kjøreseddel utstedt av politiet, og personer som politiet ikke anser egnet for et slikt yrke vil ikke få kjøreseddel. At man har fått kjøreseddel basert på vandelsvurdering ved utstedelse av kjøreseddelen, er imidlertid ingen garanti for fremtidig adferd.

Jeg er opptatt av at en eventuell overvåking i taxi ikke bare skal kunne være en beskyttelse for sjåfører, men også for brukerne av taxi.

Jeg vil ta opp disse spørsmålene med justisministeren, for å se om det kan finnes løsninger som både ivaretar passasjerenes og sjåførenes sikkerhet uten å komme i konflikt med personopplysningsloven.

SPØRSMÅL NR. 1152**Innlevert 17. juni 2015 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 25. juni 2015 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Vil statsråden sikre at Skatt øst Kongsvingers kontor opprettholdes og ikke nedbemannes i forbindelse med at Skatteetatens kontorstruktur nå er oppe til vurdering?»

BEGRUNNELSE:

Finansdepartementet har gitt Skattedirektoratet i oppdrag å vurdere etatens kontorstruktur med sikte på å redusere antall kontorer. Ansatte ved Skatt øst Kongsvinger frykter at dette vil medføre at deres kontorsted vil bli lagt ned.

I revidert nasjonalbudsjett for 2015 la regjeringen frem nye retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser der det fremgikk at den statlige lokaliseringspolitikken blant annet skal bidra til en fordeling av statlige arbeidsplasser som bidrar til å utvikle robuste arbeidsmarkedsregioner i alle deler av landet og at nye og omlokaliserte statlige virksomheter i hovedsak blir lokalisert utenfor Oslo.

For Glåmdalsregionen er statlige arbeidsplasser viktig. Regionen er hjemsted for Norges nest største grenseovergang. I dag samarbeides det godt med Gränstjänsten, et samarbeid som de ansatte frykter at kan bli vanskelig å opprettholde dersom arbeidsplassene på Kongsvinger flyttes lenger unna grenseovergangen.

Svar:

Som et ledd i Regjeringens arbeid med å oppnå en bedre og mer effektiv skatte- og avgiftsforvaltning, har Finansdepartementet gitt Skatteetaten i oppdrag å utrede en ny kontorstruktur for etaten. Kontorstrukturen og

den geografiske plasseringen av skattekontorene skal blant annet vurderes i sammenheng med overføring av ansvaret for særavgifter og mva. ved innførsel fra Toll- og avgiftsetaten. En ny kontorstruktur skal legges til rette for at etaten kan løse oppgavene på en bedre og mer effektiv måte. Dette tilsier færre kontorer og større fagmiljøer.

En ny kontorstruktur skal gjennomføres i henhold til ”Retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og tjenesteproduksjon” av 28. november 2014. Jeg legger til grunn at en samlet sett skal opprettholde en god regional fordeling av arbeidsplassene og et godt tjenestetilbud til skattyterne. Staten skal bidra til å utvikle og bruke verdifull kompetanse i hele landet. Kontorstrukturen i Skatteetaten må bygge på en helhetlig vurdering av dette, og andre forhold som faglige behov, effektiv ressursbruk, kvaliteten på tjenestetilbudet og hensyn til etterlevelse og rettssikkerhet.

Skatteetaten har i dag, som du nevner, et godt samarbeid med Gränstjänsten. Skatt øst deltar på grenserådsmøter med Gränstjänsten to til tre ganger i året. Skatteetaten samarbeider også med Gränstjänsten og svenske skattemyndigheter om veiledning i forbindelse med selvangivelsesperioden. Skatteetaten har også arbeidet sammen med Gränstjänsten om opprettelse av det nye utenlandssenteret på Grålum i Østfold som ble åpnet 16. juni 2015. Samarbeidet med Gränstjänsten vil bli ivaretatt også i fremtiden.

Jeg har forståelse for at prosessen med å utrede en ny kontorstruktur kan føre til usikkerhet for ansatte ved skattekontorene rundt om i landet. Hvilke kontor som vil bestå må imidlertid bygge på en helhetlig vurdering av de forholdene jeg har nevnt over. Jeg kan derfor ikke nå gi noen løfter om hvilke kontorer som skal opprettholdes før Skatteetatens utredning foreligger.

SPØRSMÅL NR. 1153**Innlevert 17. juni 2015 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust****Besvart 24. juni 2015 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«I forbindelse med representantforslaget om et forbud mot atomvåpen skrev stortingsflertallet en merknad som sier at Norge skal spille en pådriverrolle for et forbud mot atomvåpen.

Kommer utenriksministeren til å følge opp merkna- den fra stortingsflertallet?»

Svar:

I spørsmål om kjernefysisk nedrustning og ikke-spredning følger regjeringen opp samme linje som forrige regjering. Som jeg uttalte i debatten om representantforslaget i Stortinget 12. juni, er vår politikk basert på målet om en kjernevåpenfri verden, ikke-spredning, nedrustning, og det humanitære initiativet som den forrige regjeringen tok våren 2013.

Regjeringen baserer sin politikk på det samme grunnlag som redegjort for i regjeringen Stoltenbergs proposisjon 1 S (UD) for 2013-2014

«Regjeringen vil arbeide aktivt for å fremme kjernefysisk nedrustning og ikke-spredning på grunnlag av NPT og avtalens handlingsplan fra tilsynskonferansen i 2010. Vårt mål er en verden uten atomvåpen. Oslo-konferansen om humanitære konsekvenser av kjernevåpen i mars 2013, der 128 land deltok, satte denne tilnærmingen på den internasjonale dagsordenen».

Under NPTs tilsynskonferanse i april/mai 2015 engasjerte Norge seg aktivt i arbeidet med alle avtalens tre pilarer. En troverdig nedrustningsprosess er avhengig av at atommaktene deltar aktivt. Dette vektla også Norge i sitt hovedinnlegg i New York. Videre fremmet vi konklusjonene fra Oslo-konferansen. Presidentens forslag til sluttdokument hadde mange formuleringer om humanitære konsekvenser. Det nordiske fellespapiret og samarbeidet om nedrustning var viktig. Innenfor pilarene ikke-spredning og fredelig bruk bidro Norge til å fremforhandle gode tekster. Man oppnådde enighet på flere områder, selv om det ikke ble vedtatt et sluttdokument. NPT forblir fundamentet for det internasjonale ikke-spredningsregimet.

Norge vil også fremover være en pådriver for balansert og verifiserbar nedrustning, og jeg vil legge vekt på at atommaktene bidrar i dette viktige arbeidet. Viktige tiltak for å følge opp Stortingets innstilling vil være:

- Norge har siden 2007 samarbeidet med Storbritannia om å utvikle metoder for å bekrefte faktisk destruksjon av kjernefysiske stridshoder. Et slikt samarbeid mellom en kjernevåpenstat og en ikke-kjernevåpenstat er enestående. Regjeringen vil videreføre og styrke dette arbeidet.

- USA har tatt initiativ til et internasjonalt partnerskap for verifikasjon. Her har Norge sentrale erfaringer å bidra med. Neste plenumsmøte i partnerskapet finner sted i Oslo til høsten.

- Regjeringen vil fortsette å følge opp det viktige faktabaserte humanitære initiativet som ble startet av den forrige regjeringen. Diskusjonen under tilsynskonferansen for NPT i New York i vår var i stor grad knyttet til de uakseptable humanitære konsekvensene ved bruk av kjernevåpen.

- Under den internasjonale Røde Kors-konferansen i desember vil Norge fremme de faktabaserte konklusjonene fra Oslo-konferansen

- Regjeringen arbeider for ikrafttredelse av Prøvestansavtalen (CTBT) og for at man må komme i gang med forhandlinger om forbud mot produksjon av spaltbart materiale (FMCT).

- Regjeringen vil også se på mulighetene for effektive tiltak for motvirke risikoen for bruk av kjernevåpen. Et eksempel på dette er støtte til tiltak som kan redusere antall kjernevåpen i høy beredskap.

- Norge vil fortsette å aktivt støtte opp om Det internasjonale atomenergibyråets (IAEA) viktige inspeksjonsarbeid. Forhandlingene om Irans atomprogram viser hvor viktig dette er.

- Vi skal også fortsette å bidra konstruktivt til toppmøtene om kjernefysisk sikkerhet (Nuclear Security Summit -NSS), hvor kampen mot kjernefysisk terrorisme er helt sentral.

SPØRSMÅL NR. 1154**Innlevert 17. juni 2015 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter****Besvart 30. juni 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Foreldre med alvorlige syke barn har mange ekstra utfordringer i hverdagen. En problemstilling er bl.a. at alle økonomiske rettigheter forsvinner når barnet fyller 18 år, selv om ikke oppgavene endres. De fleste foreldre blir stående som verge for sine barn, men som verge har man ingen økonomiske rettigheter fra f.eks. NAV. Disse foreldrene følger sine barn bl.a. på hyppige sykehusinnleggelser og sitter igjen uten inntektssikring.

Hva mener statsråden bør gjøres med dette?»

BEGRUNNELSE:

Det bør legges til rette for at foreldre som fortsetter som verge for alvorlig syke barn inntektssikres. Ikke minst for at disse foreldrene kan ha en tilknytning til arbeidslivet.

Svar:

Jeg tolker spørsmålet om økonomiske rettigheter til foreldre til alvorlig syke barn over 18 år til å gjelde omsorgspenger og pleiepenger etter folketrygdloven kapittel 9.

Pleiepengeordningen er for tiden under revisjon og forslag til nye regler vil bli sendt på offentlig høring i løpet av høsten 2015. På nåværende tidspunkt vil jeg derfor ikke uttale meg om hva jeg mener bør gjøres med denne ordningen, men henviser til den kommende høringen.

Omsorgspenger (sykt-barn-dager) ytes til yrkesaktive med omsorg for barn under 12 år som må være borte fra arbeidet på grunn av nødvendig pleie og tilsyn av syke barn. Tilsvarende gjelder dersom barnet på grunn av sykdom trenger oppfølging i form av legebesøk mv. Det ytes 10 stønadsdager per år for inntil 2 barn og 15 stønadsdager per år for tre eller flere barn. Dersom man er alene om omsorgen, doubles antall dager. Ved omsorg for kronisk syke eller funksjonshemmede barn gis det tillegg av 10 stønadsdager, og retten til omsorgspenger gjelder fram til barnet er 18 år.

Folketrygdloven definerer barn som personer under 18 år (folketrygdloven § 1-9). Trygderettigheter til personer med omsorg for barn gjelder derfor fram til barnet er 18 år med mindre annen aldersgrense er angitt. Ved fylte 18 år opptjenes egne rettigheter. Blant annet kan uføretrygd ytes til personer ved fylte 18 år som har mistet inntektsevnen sin med minst halvparten på grunn av varig sykdom, skade eller lyte (folketrygdloven kapittel 12). Hjelpetønad ytes til personer med behov for særskilt tilsyn og pleie, og hvor det foreligger et privat pleieforhold (folketrygdloven § 6-4). Dette gjelder selv om personen bor hjemme hos foreldre etter fylte 18 år. Det er et vilkår for rett til stønaden at hjelpebehovet har et omfang som kan svare til et vederlag på minst samme nivå som den fastsatte satsen for hjelpetønad.

Jeg mener det ikke er grunn til å endre aldersgrensene for rett til omsorgspenger. Personer over 18 år utløser som nevnt selvstendige rettigheter i folketrygden. I tillegg vil jeg påpeke at det er et kommunalt hovedansvar å tilby innbyggerne nødvendige helse- og omsorgstjenester. Dersom foreldre velger selv å utføre omsorgsoppgaver som kommunene ellers plikter å utføre, kan kommunen tildele omsorgslønn.

Jeg viser for øvrig til at arbeidsmiljøloven gir rett til inntil 10 dagers permisjon uten lønn ved nødvendig omsorg for funksjonshemmet eller kronisk sykt barn over 18 år (arbeidsmiljøloven § 12-10). Denne retten ble innført 2010, og formålet var å sikre en praktisk mulighet til å yte omsorg, men ikke å holde arbeidstaker økonomisk skadesløs i et hvert tilfelle. For slike kortvarige tilfeller som det her er snakk om vil det handle om et begrenset inntektstap for arbeidstaker. Jeg registrerer at det var den rødgrønne regjeringen som endret arbeidsmiljøloven for å ivareta dette (Prop. 64 L (2009–2010)). I samme proposisjon ble det foreslått å gi rett til pleiepenger fra folketrygden i inntil 60 dager ved pleie i livets slutfase og samtidig rett til permisjon etter arbeidsmiljøloven i 60 dager for pleie av den enkelte pårørende. Dagens regjering deler forrige regjeringens syn i disse spørsmålene. Jeg vil i tillegg vise til at arbeidsgiver og arbeidstaker også kan avtale velferdspermisjon med lønn.

SPØRSMÅL NR. 1155**Innlevert 17. juni 2015 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide****Besvart 25. juni 2015 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Det avanserte testsenteret TCM har siden åpningen i 2012 bidratt til verdifull læring innen karbonfangst. Skal TCM være en troverdig avtalepartner i forhandlinger med selskaper, må TCM ha trygghet for at virksomheten også har et liv etter 2017.

Hva er regjeringens plan for TCM etter august 2017, og hva vil Statsråden gjøre for å sikre videre drift for testsenteret?»

BEGRUNNELSE:

Alstom og Aker som fullførte sine testprogrammer ved teknologisenteret på Mongstad i 2014, sier begge at TCM har vært avgjørende for å kvalifisere teknologiene deres for fullskala-utbygging. Takket være TCM har selskapene nå kommersielle teknologier for anvendelse både på gasskraftverk, kullkraftverk og industriell røykgass.

Det siste halvåret har TCM gjennomført en testkampanje for Shell Cansolv, selskapet som leverte teknologien til fullskala fangstanlegg på kullkraftverk i Canada, og som er foretrukket leverandør til fullskala fangstanlegg på gasskraftverk i UK.

TCM er derfor viktig som global testarena for å verifisere og videreutvikle fangstteknologier på veien til fullskala utbygg og drift. Statsråden har selv karakterisert TCM som det bærende elementet i regjeringens CCS-strategi.

TCM opplever stor interesse blant globale teknologileverandører, og er i dialog med flere spennende selskap derav blant annet større og mindre amerikanske selskap gjennom energimyndighetene i USA for uttesting av deres teknologier på Mongstad i årene fremover.

Svar:

Regjeringen følger aktiviteten ved TCM tett og bidrar aktivt til at teknologisenteret på Mongstad skal være en attraktiv samarbeidspartner i den internasjonale teknologiutviklingen. Et viktig tiltak i regjeringens strategi for arbeidet med CO₂-håndtering, jf. Prop. 1 S (2014-2015) er å ”Vurdere ulike alternativ for drift av teknologisenteret etter at eksisterende deltakaravtale går ut i 2017”. Olje- og energidepartementet er i gang med dette arbeidet. Jeg vil holde Stortinget informert om utviklingen ved teknologisenteret gjennom den ordinære budsjettprosessen.

SPØRSMÅL NR. 1156**Innlevert 17. juni 2015 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 22. juni 2015 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker****Spørsmål:**

«Regjeringens ambisjon er å flytte makt og myndighet tilbake til lokalpolitikerne slik at de kan finne de beste løsningene for sine lokalsamfunn. Slik uttaler kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner og regjeringen seg.

Hvordan forklarer fiskeriministeren, sett i lys av regjeringens overnevnte ambisjon, at arbeidsgruppens godt lokalt forankrede forslag ble oversett og forskriften blir vedtatt uten at den avtalte høringsrunden ble gjennomført?»

BEGRUNNELSE:

Fiskeridirektoratet kan fastsette regionale forskrifter om hvor og når det er tillatt å høste tare i den enkelte region. Forslag til forskrift skal utarbeides av fylkesvise arbeidsgrupper som ledes av fylkeskommunen. Arbeidsgruppen skal videre vurdere i hvilken utstrekning høsting av tare skal skje i ulike steder i fylket. Det skal gjennomføres en konkret vurdering av hvilke områder som bør være åpne for tarehøsting og hvilke områder som bør være stengt. Arbeidsgruppen skal i dette arbeidet ta hensyn til ulike interessekonflikter mellom taretråling og potensielle natur- og næringsinteresser

i fylket. Den 13.mai oversendte Nord-Trøndelag fylkeskommune arbeidsgruppas sluttrapport til forslag om forskrift om høsting av tare i Nord-Trøndelag til Fiskeridirektøren. Rapporten var et resultat av en bred prosess som sikret lokal forankring og ivaretok hensynet til de ulike næringsinteressene på en balansert måte. Rapporten ble levert før tiden, og det var avtalt at Fiskeridirektoratets forskrift skulle sendes på høring til berørte parter før den ble vedtatt med virkning fra 1.10.2015.

Forskriften ble vedtatt 5.6.2015, uten at den hadde vært på høring, og uten at vesentlige deler av rapporten var hensyntatt. Det ble ikke gitt forvarsel til arbeidsgruppen eller andre lokale interesser, om at det ble åpnet for tarehøsting i Nord-Trøndelag med umiddelbar virkning den 5.6.2015.

Svar:

Fiskeridirektoratet kan fastsette regionale forskrifter om hvor og når det er tillatt å høste tare i den enkelte region. Forslag til forskrift utarbeides av fylkesvise grupper som ledes av fylkeskommunen, dette følger av forskrift nr. 642 av 13.07.1995 om høsting av tare § 5 første ledd.

Mandatet gitt de fylkesvise arbeidsgruppene innebærer at disse skal vurdere i hvilken utstrekning høsting av tare skal skje i fylket, det skal gjøres en konkret vurdering av hvilke områder som bør være åpne og hvilke områder som bør være stengt for tarehøsting. Arbeidsgruppen skal i forskriftsforslaget ta hensyn til ulike interessekonflikter mellom taretråling og potensielle natur- og næringsinteresser i fylket.

Fylkeskommunen startet arbeidet med regional forskrift om høsting av tare i Nord-Trøndelag allerede i 2013, hvor det ble avholdt orienteringsmøte om at arbeidet med regional forskrift om høsting av tare skulle igangsettes. Første møte i arbeidsgruppen ble avholdt i november 2014, og etter dette ble det sendt oppstartsmelding om arbeidet med regional forskrift om høsting av tare i Nord-Trøndelag i lokal presse. Det har vært dialogmøter mellom fiskere, kommuner og fylkeskommunen. Berørte kommuner, ulike interesseorganisasjoner knyttet til fiskeri- og havbruksnæringen, næringsaktører, forvaltningsorgan og miljø- og naturvernorganisasjoner har blitt bedt om å komme med innspill. Fylkeskommunen i Nord-Trøndelag mottok til sammen seks uttalelser, fra henholdsvis Kystverket Midt-Norge, Fiskarlaget Midt-Norge, Vikna kommune, Leka kommune, FMC Biopolymer og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag.

Høringsinnspillene er gjennomgått og diskutert i arbeidsgruppen, og resultatet av disse innspillene er sammenfattet i en rapport sammen med arbeidsgruppens anbefaling til regional forskrift om tarehøsting i Nord-Trøndelag, som ble oversendt Fiskeridirektoratet 13. mai 2015.

Proessen i de regionale arbeidsgruppene er i realiteten en høringsprosess på lokalt nivå, og er lik for alle de regionale forskriftene som fastsettes. Fiskeridirektoratet har ikke selvstendige høringsrunder før de regionale forskriftene fastsettes i de andre fylkene som forvalter høsting av tare. Tanken bak å ha regionale arbeidsgrupper og å gi dette mandatet til fylkeskommunene var nettopp å gi lokale aktører god mulighet for å komme med meningsyttringer, og å ha åpne, tydelige prosesser. Det ligger altså i arbeidsgruppenes mandat og oppgave å utarbeide forskriftsforslag på bakgrunn av disse.

Fiskeridirektoratet har forskriftskompetansen og primæransvar for at utkastet fra fylkeskommunen er så godt utredet som mulig før forskrift fastsettes. Fiskeridirektoratet vurderte at sluttrapporten fra arbeidsgruppen ga et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag og at alle parter hadde hatt anledning til å uttale seg i arbeidet som var gjort. Direktoratets oppgave er også å trekke inn andre hensyn. I Nord-Trøndelag har det i perioden fra 2010-2014 blitt gjennomført prøvehøsting av tare, og rapportene og erfaringene fra disse er også lagt til grunn i vurderingen før forskrift fastsettes. Når vi i tillegg hadde en situasjon med akutt mangel på råstoff for videreforedlingsbedriften, med fare for stenging av fabrikker og permittering av ansatte, så var dette også et hensyn som talte for å ikke vente nesten et halvt år med forskriftsfastsettelsen.

Arbeidsgruppens arbeid har ikke blitt oversatt, arbeidsgruppen har levert et forslag til forskrift til Fiskeridirektoratet hvor de har anbefalt at det skal høstes tare, som er en viktig nasjonal ressurs. I dette forslaget er også de problemstillingene som påpekes i spørsmålet reflektert inn. Arbeidsgruppen har vært delt i sitt syn på om flere av områdene skulle stenges for taretråling, og for noen områder ble det i arbeidsgruppens rapport ikke gitt anbefaling i den ene eller andre retning. Arbeidsgruppen har bedt Fiskeridirektoratet om å ta forslag til forskrift til etterretning. Det har Fiskeridirektoratet gjort, og direktoratet er i nær dialog med Havforskningsinstituttet i det videre arbeidet med forskriften slik at alle forhold rundt konsekvensene av taretråling i Nord-Trøndelag blir tilstrekkelig ivarettatt.

Fiskeridirektoratet er klar på at det ikke har foreligget en avtale mellom arbeidsgruppen og direktoratet om at direktoratet skulle foreta en ekstra høring på sluttrapporten fra arbeidsgruppen nedsatt av fylkeskommunen i Nord-Trøndelag.

Det er fortsatt regjeringens ambisjon å etterstrebe de løsningene som avveier hensynet til lokalsamfunnene og lokale aktører på en best mulig måte med de nasjonale interesser knyttet til utnyttelsen av de marine ressursene.

SPØRSMÅL NR. 1157**Innlevert 17. juni 2015 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 29. juni 2015 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Hvordan vurderer forsvarsministeren konsekvensene for sikkerhet, beredskap og forsvarets tilstedeværelse ved å forkorte rullebanen på Banak lufthavn?»

BEGRUNNELSE:

Banak lufthavn har Norges femte lengste rullebane. Avinor og Forsvaret er begge brukere av flyplassen. Ifølge Altaposten 16.06.15 er det uenighet mellom de to om finansiering av drift og vedlikehold av rullebanen, og som følge av det skal Avinor ha truet med å fysisk avkorte rullebanen. Fra Porsanger kommune og Finnmark fylkeskommune er det uttrykt en klar forventning til at regjeringen rydder opp i dette.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 18. juni 2015 med spørsmål fra stortingsrepresentant Helga Pedersen om rullebanen ved Lakselv lufthavn, Banak.

Forsvaret benytter Banak som redningshelikopterbase på daglig basis. Videre benyttes Banak som deployeringsbase og ved øvelser for Forsvarets og allierte fly. Banak benyttes også ved skytetrening i Hal-kavarre skytefelt.

Det er god dialog mellom Avinor og Forsvaret om bruken av Lakselv lufthavn, Banak. Det er så langt ikke planlagt endringer for Forsvarets bruk av Banak.

SPØRSMÅL NR. 1158**Innlevert 17. juni 2015 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 3. august 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil samferdselsministeren sørge for å rydde opp i uenigheten mellom Avinor og Forsvaret, og sikre finansiering av drift og vedlikehold av rullebanen på Banak lufthavn slik at den kan beholde sin nåværende lengde?»

BEGRUNNELSE:

Avinor og Forsvaret er begge brukere av Banak lufthavn. De to aktørene er uenige om finansiering av drift og vedlikehold av rullebanen, noe som ifølge Altaposten 16.06.15 har ført til trusler fra Avinors side om å kutte lengden på rullebanen, slik at kun Widerøes fly kan lande. Dette er lite ønskelig av åpenbare årsaker, blant de negative konsekvensene dette vil ha for reiselivsnæringa. Porsanger kommune og Finnmark fylkeskommune forventer en avklaring fra regjeringas side.

Svar:

Ifølge Avinor er det ikke tatt noen avgjørelse om Lakselv lufthavn, Banaks fremtidige rolle og bruk. Avinor har påbegynt en analyse av lufthavna, der bl.a. potensialet for regionale/næringsmessige ringvirkninger og Forsvarets behov skal vurderes. Analysen skal også vurdere tiltak som vil bidra til effektivisering av lufthavnas driftskonsept og infrastruktur. Avinor oppgir å ha løpende og god dialog med Porsanger kommune og har gjennomført et forberedende møte med kommunen. Tidlig på høsten vil det bli avholdt et møte med kommunen der opplegg og fremdrift for arbeidet vil bli bestemt. Avinor vil også involvere Forsvaret og andre interessenter i prosessen. Departementet har ikke motatt noen henvendelser fra Porsanger kommune eller Finnmark Fylkeskommune i denne saken, slik representanten Pedersen antyder.

La meg samtidig minne om at Avinor er organisert som et aksjeselskap, og det er styret og ledelsen i Avinor som er ansvarlig for å prioritere investeringene til selskapet innenfor gjeldende finansielle rammevilkår. For lokale og regionale lufthavner prioriterer selskapet

investeringer for å holde lufthavnnettet på et tilfredsstillende og differensiert tjenestenivå (kostnadseffektiv drift). Stortinget sluttet seg til dette ved behandlingen

av siste Eiermelding, Meld. St. 38 (2012–2013) Verksenda til Avinor AS, jf. Innst. 492 S (2012–2013), som forøvrig ble framlagt under regjeringen Stoltenberg II.

SPØRSMÅL NR. 1159

Innlevert 17. juni 2015 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås

Besvart 23. juni 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hvilken effekt har tiltakene og innstrammingene som ble innført i 2013 hatt for au pair-ordningen og hva er status for oppfølgingen av innstrammingene i au pair-ordningen som ble innført i 2013?»

BEGRUNNELSE:

Siden Norge ratifiserte Europarådets avtale om au pair i 1972, har mye endret seg hva angår kjønnsroller, likestilling og regulering av blant annet migrasjon og arbeidsinnvandring. Vi viser til de siste dagers medieoppslag vedrørende bruk og misbruk av au pair-ordningen. I utgangspunktet er det en ordning for kulturutveksling og for at unge voksne skal kunne lære annet språk og kultur mot at de skal kunne bidra med lettere husarbeid/barnepass. Nå ser vi at det kommer flere eksempler på at ordningen med au pair blir brukt som en metode for å få billig arbeidskraft og hjelp som strider mot hva au pair-ordningen er ment å fungere som.

Svar:

I de senere år er det gjennomført en rekke tiltak for å hindre misbruk og styrke kulturutvekslingsaspektet ved aupairordningen. Tiltakene kom på plass blant annet som følge av at Justis- og beredskapsdepartementet i 2011 foretok en evaluering av ordningen. Ett av tiltakene var å innføre en karanteneordning for vertsfamilier som misbruker aupairordningen ved grove eller gjentatte brudd på vilkårene for au pair, og for vertsfamilier med et medlem som er ilagt straff for forhold begått mot en au pair. Lovbestemmelsen (utlendingsloven § 27 b) trådte i kraft 1. juli 2013.

Utlendingsdirektoratet (UDI) har hittil ilagt fem vertsfamilier (ti vertsforeldre) karantenetid etter bestemmelsen. For tiden vurderer UDI karantene i ca. 20 saker. UDI har etter innføringen av utlendingsloven § 27 b vært særlig oppmerksom på at formålet med aupairordningen skal være oppfylt, og deres tilbagemelding til Justis- og beredskapsdepartementet er at bestemmelsen har hatt en viss effekt. Bestemmelsen er imidlertid relativt ny, og jeg mener det er for tidlig å konkludere med hensyn til om den fungerer etter sin hensikt eller ikke.

Av andre tiltak som har blitt innført for å hindre misbruk og/eller styrke kulturutvekslingen for au pairer, vil jeg nevne tilrettelegging for raskere overgang mellom tillatelser, styrket informasjonsarbeid, at vertsfamilien skal dekke au parens hjemreise, justert beløp for lommepenger og språkkurs (minimumssatsen for lommepenger justeres årlig av UDI), tilrettelegging for bedre etterlevelse av skattereglene og begrensning av personkretsen som kan bli au pair. Videre har UDI revidert sin standardkontrakt, slik at kontrakten nå er enklere både for au pairer og vertsfamilier å fylle ut.

Som det fremgår av regjeringsplattformen, ønsker Regjeringen Solberg å fortsette arbeidet mot sosial dumping. Vi må sikre at aupairordningen brukes for kulturutveksling og forhindre misbruk. Jeg vil derfor følge nøye med på om de iverksatte tiltakene fungerer etter sin hensikt, slik at det kan gjøres justeringer dersom noe skulle tilsi det.

SPØRSMÅL NR. 1160**Innlevert 17. juni 2015 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal****Besvart 26. juni 2015 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre videre drift av Stella Polaris som er avhengig av statlig støtte?»

BEGRUNNELSE:

Stella Polaris er et profesjonelt nasjonalt gjøglerteater som også produserer mye internasjonalt. Barn og ungdomsdeltagelsen er stor i deres produksjoner, samt profesjonelle utøvere som både er tilknyttet troppen fast og ved behov. Stella Polaris har egen basisfinansiering gjennom mange år fra statlig hold. De har fått signaler om at basistøtten via Kulturrådet skal fases helt ut etter 2015.

Svar:

I perioden 2007–2011 fikk Stella Polaris fast stats-tilskudd over statsbudsjettet. Både før og etter den-

ne perioden har Stella Polaris fått tilskudd via Norsk kulturråd. Siden 2011 har Stella Polaris fått flerårig prosjektstøtte fra Kulturrådet. Det er imidlertid flere tilskuddsordninger i Norsk kulturfond som kan være aktuelle for Stella Polaris.

Tildelingskriteriene i tilskuddsordningene som forvaltes av Norsk kulturråd, er basert på kunst- og kulturfaglig skjønn. Departementet kan ikke instruere Kulturrådet om individuelle tildelinger fra Norsk kulturfond. Prinsippet om armlengdes avstand mellom politiske myndigheter og kunstlivets aktører er helt sentralt for et fritt kunst- og kulturliv. Dette er et prinsipp som for øvrig de rødgrønne også praktiserte og heget om da de satt i regjering. Vi ønsker ikke politisk styring av innholdet i kunsten og må respektere at kunstfaglige beslutninger tas på et fritt og uavhengig grunnlag.

SPØRSMÅL NR. 1161**Innlevert 17. juni 2015 av stortingsrepresentant Terje Breivik****Besvart 2. juli 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Vil justisministeren bidra til å gjera registreringa av sesongarbeidskraft frå utlandet enklare?»

GRUNNGJEVING:

Registreringa av utanlandsk arbeidskraft har tidlegare vore gjort lokalt, enten på lensmannskontora i ulike kommunar, seinare hjå næraste politistasjon. Dette har vore ordningar som har fungert bra. Ting har gått seg til, sjølv om regelverk og framgangsmåte har endra seg relativt ofte.

Landbruksnæringa og reiselivsnæringa reagerer no på at dette er heilt endra, og til det dramatisk verre.

Skilnaden no er at politireforma, og truleg også skattekontornedleggingar, har fråteke lokalmiljøa høve til å registrera på ein grei og enkel måte. Mellom anna i Hardanger har ein tidlegare kunna ordna formalitetane

lokalt i Odda. Etter det me har fått opplyst er denne tenesta flytta til Bergen.

Arbeidsgjevarar må no bruka 1 arbeidsdag med alle arbeidstakarar (etter avtale) og reisa til Bergen for registrering. Dette gjeld politiet, skattekontoret kan koma i tillegg for skattekort. Dette kan umogleg vera rett bruk av tid og ressursar, eller for den del representerer noko forankring.

Svar:

I dei seinare åra har politiet samla si oppgåveløysing innanfor opphaldssaker på utlendingfeltet i dei større driftseiningane. Formålet har vore å sikre betre ressursutnytting og robuste fagmiljø med god kvalitet på tenestene.

Denne regjeringa har fokusert på at utenlandske arbeidstakarar raskare og enklare skal kome i arbeid i

Noreg. Gjennom tildelingsbrevet til Politidirektoratet for 2014 blei politiet bedt om å redusere gjennomsnittlig saksbehandlingstid for arbeidssaker og tilhøyrande familiesaker. Regjeringa har også gjort sitt til at det nylig opna eit nytt Servicekontor for utenlandske arbeidstakarar (SUA) i Bergen. SUA er eit samarbeid mellom Skatteetaten, Politiet, UDI og Arbeidstilsynet som gir utenlandske arbeidstakarar og deira arbeidsgjevarar eit

felles kontaktpunkt med norske myndigheiter, slik at dei skal få ordna alt dei treng for å jobbe i Noreg på ein stad.

Eg har forståing for at omlegginga kan medføre enkelte ulemper for dei som må reise lengre når dei skal levere søknadene, men eg håpar at dette vert vege opp ved at publikum no opplever eit høgare servicenivå, og raskare svar på søknadene sine.

SPØRSMÅL NR. 1162

Innlevert 18. juni 2015 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 24. juni 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Den 23. februar 2015 sendte Førde Arbeiderparti et brev til klima og miljødepartementet med en rekke spørsmål om behandlingen av reguleringsplan og konsekvensutredning for Engeb-prosjektet. Kan statsråden svare på hvorfor departementet ikke har svart Førde Arbeiderparti på deres brev?»

BEGRUNNELSE:

I sitt brev til Klima og miljødepartementet datert 23. februar 2015, ber Førde Arbeiderparti om svar på en rekke spørsmål knyttet til nasjonale, regionale og lokale interesser versus prosjektselskapet Nordic Mining sine interesser og om reguleringsplan og konsekvensutgreiing for Engebøprosjektet.

Sitat fra brevet til klima- og miljødepartementet fra Førde Arbeiderparti:

Førde Arbeiderparti syner til departementa si sakhandsaming av reguleringsplan og konsekvensutgreiing for Engebø-prosjektet, der Nordic Mining står som tiltakshavar.

I denne sammenhengen ber vi departementet svare på desse 6 spørsmåla:

1) Kva for samfunnsøkonomiske analysar har departementet lagt til grunn for avgjerd i Engebø-saka? Vi ber om innsyn i desse.

2) Vert kostnadane for Noreg som sjømat- og reiselivsnasjon ved ei eventuell godkjenning av prosjektet teke inn i dei samfunnsøkonomiske analysane?

3) Er dei fiskeribiologiske tilhøva med omsyn til kartlegging av gytevandring og gytefelt godt nok gjennomført i tilleggsundersøkingane, og er kunnskapsgrunnlaget godt nok på dette området?

4) Korleis veg departementet krav i Miljøinformasjonslova mot prosjektinteresser i Engebø-saka?

5) Korleis vurderer departementet tilhøvet til § 112 i Grunnlova i Engebø-saka?

6) I kor stor grad følgjer regjeringa opp forpliktinga i regjeringserklæringa i Engebø-saka?

«Regjeringen vil bygge sin politikk på forvalteransvaret og føre-varprinsippet».

Svar:

Klima- og miljødepartementet har, i samarbeid med andre berørte departementer over lang tid arbeidet med å ta stilling til både reguleringsplan og utslippstillatelse for gruvevirksomhet i Engebøfjellet. Det har vært gjennomført grundige utredninger og mange fagetater har vært involvert i å få frem det faglige grunnlaget som er lagt til grunn i saken. Beslutninger i saken ble fattet 17. april 2015.

Før dette har det vært gjennomført høringer og det er mottatt synspunkter fra en rekke ulike parter, organisasjoner og fagmiljøer for å opplyse saken før avgjørelser ble fattet. Det har vært viktig å lytte til ulike synspunkter i denne prosessen. Brevet fra Førde Arbeiderparti av 23. februar 2015 ble ansett som et slikt brev. Brevet ga uttrykk for partiets meninger om saken, kommentarer til det faglige grunnlaget som forelå og hvilke virkninger gruvevirksomhet i Engebøfjellet vil kunne få.

Departementet har vurdert brevet som en uttalelse og som et innspill til arbeidet med reguleringsplanen og til søknaden om utslippstillatelse etter forurensningsloven. Brevet ble derfor tatt til etterretning. Spørsmålene som ble stilt er i stor grad besvart gjennom departementets utslippstillatelse etter forurensningsloven.

SPØRSMÅL NR. 1163**Innlevert 18. juni 2015 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 26. juni 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å få på plass et oppdatert og desentralisert helsetilbud for personer som opplever kjønnsdysfori?»

BEGRUNNELSE:

Tidligere i år fikk Statsråden overlevert rapporten ”Rett til kjønn! fra Helsedirektoratet. Rapporten kommer med anbefalinger om en rekke tiltak for å bedre levekårene og rettighetene til transpersoner. Blant annet er behovet for et bedre helsetilbud påpekt i rapporten.

Svar:

Jeg er helt enig med representanten Trettebergstuen at mye må gjøres for å forbedre både rettighetene og det samlede helsetilbudet til personer som opplever kjønnsdysfori. Rapporten fra ekspertgruppen, som Trettebergstuen viser til, er den første i sitt slag til å beskrive og vurdere status på dette feltet i Norge. Både vilkår for endring av juridisk kjønn og det samlede helsetilbudet er gjennomgått og ekspertgruppen har gitt en rekke anbefalinger om hva som må endres og forbedres. Blant annet er det ifølge ekspertgruppen behov for at det snarlig settes i gang et arbeid med å utvikle nasjonale faglige retningslinjer på området. Rapporten peker på at det i høyere grad enn i dag må legges til rette for differensierte tjenester på ulike nivåer.

I rapporten omtales forslag om hvordan tjenestetilbudet bør organiseres slik at pasientgruppen får tilbud om rett helsehjelp i forhold til individenes ulike behov. Gruppen fremhever betydningen av kompetanseheving i de regionale helseforetakene slik at flere pasien-

ter kan få den helsehjelpen de har behov for regionalt, og at pasienter kun bør henvises til den nasjonale behandlingstjenesten når det er behov for høyspesialisert kompetanse. Rapporten gir også en grundig utredning og anbefalinger om kriterier for endring av juridisk kjønn med bakgrunn i dagens praksis med å kreve helsehjelp, herunder diagnose og sterilisering, før kjønn kan endres i folkeregisteret.

Som representanten Trettebergstuen trolig er kjent med, ble det igangsatt et arbeid med lovforslag om endring av juridisk kjønn i forbindelse med overleveringen av ekspertgruppens rapport. Helse- og omsorgsdepartementet sender lovforslaget og ekspertgruppens anbefalinger om helsetilbudet på høring 25. juni, med frist for innspill 15. november.

I lovforslaget følger vi opp hoveddelen av ekspertgruppens anbefalinger og foreslår en helt ny ordning for å endre juridisk kjønn. Det skal ikke lenger stilles krav om diagnose eller medisinsk behandling for å kunne endre det kjønn man er registrert med i folkeregisteret (juridisk kjønn). Nytt juridisk kjønn kan tildeles ved at den enkelte bekrefter endring på et eget skjema, som sendes nærmeste skattekontor. Det blir et tydelig skille mellom helsehjelp og prosessen for å endre juridisk kjønn.

Lovforslaget er historisk ved at det ikke lenger skal være helsetjenesten, men personen selv som bestemmer om han eller hun har endret kjønn. Dette styrker rettighetene til denne gruppen.

Jeg ber om representanten Trettebergstuenes forståelse for at vi må avvente høringsuttalelsene før vi kan treffe beslutning om nye vilkår for endring av juridisk kjønn og om endringer i behandlingstilbudet. Jeg kan imidlertid love at saken er høyt prioritert og vil bli fulgt raskt opp fra departementets side.

SPØRSMÅL NR. 1164**Innlevert 18. juni 2015 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal****Besvart 29. juni 2015 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Har regjeringa innført heimelen for å avgrense talet på kontraktsledd slik regjeringa har lova, og kvifor

meiner regjeringa at en slik heimel skal avgrensast til berre utvalde bransjar?»

GRUNNGJEVING:

Statsråd Eriksson reagerer prisverdig med sterke ord når det blir avdekket arbeidsmarknadskriminalitet, seinast i Nettavisen sitt oppslag om «veimafiaen». Arbeidarpartiet foreslo i Dokument 8:20 S (2014-2015) å stille krav om maksimalt to ledd i kontraktskjedene i offentlege anbod. Dette røysta regjeringsspartia mot. Regjeringa har i sin strategi mot arbeidsmarknadskriminalitet ein mindre tydeleg lovnad om å «Innføre en hjemmel i regelverket for offentlige anskaffelser for å kunne begrense antallet kontraktsledd i bransjer der det er særskilte utfordringer.» Etter Arbeidarpartiet sitt syn burde heimelen gjelde generelt og ikkje avgrensa til einskilde bransjar. All erfaring viser at det er vanskeleg å ha full oversikt over kvar sosial dumping og arbeidsmarknadskriminalitet vil breie om seg framover. Arbeidarpartiet er opptekne av at det blir vist handlekraft, i tillegg til store ord, i kampen mot arbeidsmarknadskriminalitet.

Svar:

Kriminalitet i arbeidslivet er eit aukande problem. Dei som driv systematisk i strid med lover og reglar, øydelegg for heile arbeidslivet. Konsekvensane er alvorlege for den einskilde arbeidstakar som det går ut over, for verksemdene og bransjane og for samfunnet samla sett. Regjeringa ønsker difor meir målretta og effektive verkemiddel for å sikre seriøsitet i arbeidslivet.

Eit av tiltaka som regjeringa vil gjennomføre, er å innføre avgrensingar på talet på ledd i kontraktskjeden i offentlege anskaffingar. Dette inneber at innkjøparane må stille krav om at leverandørane set grenser for kor mange ledd det kan vere i kjeda av underleverandørar. Forslaget gjeld bransjar der det er særlege utfordringar

med arbeidslivskriminalitet. Dette vil gjere det enklare å føre kontroll og å kommunisere med dei enkelte ledda i kjeda.

Eit slikt pålegg må ha lovheimel. Nærings- og fiskeridepartementet vil fremje ein lovproposisjon om ny lov om offentlege anskaffingar til hausten eller vintren, der ein slik lovheimel vil vere omfatta. Vidare må dei nærmare detaljane fastsetjast i forskrift. Departementet vil sende eit forslag til ein slik forskriftsregulering på høyring til hausten.

Den nye reguleringa vil innebere ein plikt for offentlege oppdragsgivarar om å avgrense talet på kontraktsledd i kjeda, utan ein nærare vurdering av om dette er nødvendig i kvar enkelt sak. Påbodet kan difor ikkje spennast for vidt. Eit påbod som går lengre enn det som trengst for å oppnå målet om å unngå useriøsitet i arbeidslivet, vil for det fyrste leggje lite ynskjelege grenser for oppdragsgivars høve til å velje det beste tilbodet. For det andre vil det vere i strid med EØS-avtala. Ei grense for kor mange ledd det kan vere i kjeda av underleverandørar vil vere ein restriksjon som hindrar den frie utvekslinga av tenester. Avgrensing vil i praksis gjere det vanskelegare for utanlandske leverandørar og underleverandørar å kome inn på den norske marknaden. EØS-avtala set difor grenser for kor langt Noreg kan gå. Vi meiner at dersom regelen avgrensa til bransjar der det er særlege utfordringar med arbeidslivskriminalitet, vil kravet til nødvendigheit og proporsjonalitet vere oppfylt, og påbodet vil ikkje vere i strid med EØS-avtala.

Eg understrekar at sjølv om påbodet berre skal gjelde utvalde bransjar, er det ikkje noko i vegen for at oppdragsgivaren vel å avgrense talet på kontraktsledd også i andre innkjøp, dersom det skulle vise seg å vere et behov for det i den konkrete saka.

SPØRSMÅL NR. 1165

Innlevert 18. juni 2015 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 25. juni 2015 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Statsråden sier til Klassekampen at Stortingets merknader og vedtak til kommunereformen tydeliggjør den kommunale utredningsplikten og Fylkesmannens ansvar for å komme med en tilråding hvor kommunenes vedtak om kommunestruktur kan overprøves.

Kan jeg be statsråden redegjøre for de formelle hjemlene staten har til å instruere kommunene om sin

gjennomføring av arbeidet med vurdering av kommunestruktur, og for instruksjonen til fylkesmannen om å kunne gi tilrådning på tvers av kommunestyrenes vedtak?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok i sin behandling av Kommuneproposisjonen 2016 et forslag framsatt av Høyre, FrP, KrF og Venstre hvor det heter:

”Stortinget ber regjeringen sørge for at fylkesmennene kommer med sin tilråding om kommunestruktur i fylket etter at kommunene har gjort sine vedtak senest 1. juli”.

I Klassekampen 18. juni kommenterer statsråden dette vedtaket sammen med en merknad fra de samme partiene ved behandlingen av Kommuneproposisjonen for 2015, hvor det heter

”Fleirtalet vil understreke at det er eit utredningsansvar for alle kommunar.”

Statsråden er i Klassekampen sitert på følgende uttalelser:

”Desse merknadane tydeleggjer den kommunale utredningsplikta. Alle kommunar skal ta aktivt del i reformarbeidet.”

På spørsmål om det vil si at de ikke kan vurdere bare null-alternativet, alstå stå alene, sier statsråden:

”Nei, det er heilt openbart i merknaden frå fleirtalet. Stortinget føreset at ein vurderer andre alternativ.”

Statsråden siteres på følgende om fylkesmennenes rolle:

”Dette er ei tydeleggjering av det som låg frå i fjor. Etter at kommunane gjør sine vedtak, skal det kome ei tilråding frå Fylkesmannen.”

Undertegnede stilte i februar i år et skriftlig spørsmål til kommunal- og moderniseringsministeren om hvilken juridisk hjemmel fylkesmannen er gitt for å underkjenne hvilke utredningsalternativ som er gjennomført i en kommune. Grunnlaget for spørsmål var at Fylkesmannen i Troms forutsatte ny kommunal behandling av kommunereformen i Gratangen kommune fordi vedtaket ikke klargjorde hvilke samarbeidsalternativer som var aktuelle for kommunen.

I svar til meg av 18.2.2015, sier statsråden:

”Jeg mener likevel fylkesmannen burde brukt en annen formulering enn; ”forutsetter at kommunestyret vedtar”, da dette isolert sett kan tolkes som at fylkesmannen gir kommunen et pålegg.

Jeg mener statsrådets svar på Klassekampens spørsmål i dag sår ny tvil om hvilke forpliktelser han mener merknader fra Stortinget har for kommunal saksbehandling. Statsråden omtaler flertallsmerknaden fra Stortinget om kommunalt utredningsansvar som en forpliktelse kommunene er gitt. Statsråden sier nå til Klassekampen at fylkesmannen har et tilrådingsansvar, og altså ikke bare skal oppsummere prosessen i kommunene.

Det er klart at kommunene kan gis statlige pålegg og at fylkesmennene kan gis ansvar for å følge opp at disse gjennomføres. Det juridiske grunnlaget for slike pålegg gis av Stortinget og regjeringen gjennom lover og forskrifter. I kommunereformen er det gitt en rekke politiske føringer for hvordan regjeringen og stortingsflertallet ønsker at reformen skal gjennomføres, men disse er ikke fulgt opp gjennom formelle pålegg. Jeg forstår statsrådets svar på mitt spørsmål tidligere i år som en bekreftelse på at kommunene ikke er pålagt statlige krav til gjennomføring av prosessen med utredning av kommunesammenslåing. Statsrådets uttalelser til Klassekampen i dag gir imidlertid et annet inntrykk som det er behov for å rydde opp i.

Svar:

Ved behandlingen av Kommuneproposisjonen 2016 viser stortingsflertallet til Innst. 300 S (2014-2015) om at ”alle kommuner har utredningsplikt i kommunereforma”. I innstilling 375 S (2014-2015) har flertallet en merknad om at de med utredningsplikt ”legg til grunn at alle kommunar skal ta aktivt del i kommunereforma. Dette inneber blant anna å ha dialog med nabokommunar, utgreie og vurdere aktuelle alternativ for så å ta stilling til om og i så fall kva kommunar ein ønskjer å gå saman med innan 1. juli.”

I sin utdyping av hva utredningsplikten innebærer, mener jeg flertallet har tydeliggjort hva de forventer at kommunene skal gjøre i kommunereformen. Og forventningen strekker seg utover kun å vurdere om kommunen kan fortsette alene også i tiårene framover. Med denne utdypingen som nå er foretatt, tror jeg kommunestyrene i respekt for flertallet i vårt øverste folkevalgte organ, og også for sine innbyggere og nabokommuner, følger opp og tar aktivt del i reformen. Etter en grundig prosess med nabokommuner, der også innbyggere involveres, vil kommunestyrene ha et godt grunnlag til å fatte vedtak innen 1. juli om hvordan de vil innrette seg for å møte framtidens utfordringer.

Når det gjelder Stortingets vedtak om fylkesmennenes rolle, hvor det heter at ”Stortinget ber regjeringa syte for at fylkesmennene kjem med sin tilråding om kommunestruktur i fylket etter at kommunane har gjort sine vedtak seinast 1. juli 2016.” er dette etter mitt skjønn en presisering av komiteens behandling av kommunereformen i fjor. Et flertall i kommunal- og forvaltningskomiteen uttrykte da (Innst. 300 S (2013-2014)) at de var positive til at fylkesmennene fikk en sentral rolle i reformen og sa videre også at ”Fylkesmennene må fylgje opp dei kommunane som ikkje på eige initiativ tar nødvendig lokalt leiarskap”. Dette ble formidlet til fylkesmennene i brev fra departementet 3. juli 2014. Her ba vi også om at fylkesmennene på selvstendig grunnlag skulle gjøre en vurdering av kommunestyrevedtakene og at det i tilbakemeldingene fra fylkesmennene bl.a. blir gjort en vurdering av

om vedtakene er i tråd med målene for reformen. I fylkesmannsinstruksen heter det at de skal arbeide for at ”Stortingets og Regjeringens vedtak, mål og retningslinjer kan bli fulgt opp”, og de får årlig et tildelingsbrev der det bl.a. blir klargjort hva fylkesmennene skal følge opp på vegne av ulike departement. På flere om-

råder er det vanlig å be om fylkesmennenes vurdering av situasjon og utvikling i kommunene. Oppdraget fylkesmennene har fått i forbindelse med kommunereformen skiller seg i så måte ikke fra oppdrag de får på andre områder.

SPØRSMÅL NR. 1166

Innlevert 18. juni 2015 av stortingsrepresentant Terje Breivik

Besvart 30. juni 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«På hvilke måter vil statsråden forsikre seg om at inkassovirksomhet overfor gamle, syke, mennesker med nedsatt funksjonsevne, eller andre som ikke klarer å forholde seg til bare skriftlige krav fra inkassofirmaene, er i tråd med § 8 om god inkassoskikk, og vil statsråden ta initiativ til å utarbeide en endring i lov og forskrifter for å få et tydelig krav om ta direkte kontakt og gjøre nærmere undersøkelser i tilfeller der det er grunn til å mistenke at manglende betaling kan skyldes alder, helse og nedsatt funksjonsevne?»

BEGRUNNELSE:

Inkassoloven har en generalklausul om at inkassovirksomhet skal skje med god inkassoskikk i inkassoloven § 8. Regelen er et ufravikelig påbud, jf. ordet ”skal”. Kravet om god inkassoskikk er en rettslig standard på linje med ”god advokatskikk” og ”god eiendomsmedglerskikk”, som alltid må vurderes konkret ut fra det enkelte tilfelle. I annet ledd står det at det er i strid med god inkassoskikk å bruke inkassometoder som utsetter noen for urimelig påtrykk, skade eller ulempe. Annet ledd er ikke uttømmende, ifølge forarbeidene. Regelen om god inkassoskikk gjelder alle stadier av inndrivelsen og ikke bare overfor skyldneren, men også familie, arbeidsgiver og omgangskrets (NOU 1983, nr. 8 s. 93-94 og Ot.prp.nr.2 1997-1998 s. 108). I alle stadier av inndrivelsen er det lagt vekt på at varsler og oppfordringer skal gis skriftlig på papir (inkassoloven § 9 – 11), men det er ikke formulert egne krav til hvordan inndrivelsen skal foregå der det er grunn til å mistenke at skyldneren ikke kan forholde seg til bare skriftlige krav på grunn av nedsatt funksjonsevne eller fravær fra boligen pga. innleggelse i institusjon.

Et nylig eksempel fra Oslo viser hvordan en dement dame på 91 år har blitt utsatt for urimelig inkassovirksomhet, til tross for at inkassofirmaet har

fulgt inkassolovens paragrafer om å sende varsler og krav skriftlig på papir. Etter en legetime fikk hun en regning på 246 kroner i posten fra faktura- og inkassoselskapet som legesenteret benytter. Denne regningen ble ikke betalt, og etter flere skriftlige varsler og oppfordringer som hun ikke forstod, hadde kravet økt til over 1000 kroner. I andre tilsvarende eksempler har akutt sykdom med påfølgende sykehusinnleggelse ført til at regningskrav ikke har blitt fulgt opp til tross for at skriftlige krav har vært sendt til bosted. I alle disse eksemplene forelå det informasjon som ga grunn til å mistenke at manglende betaling kunne skyldes helsemessige årsaker og ikke manglende betalingsvilje. Dette kunne vært klarlagt om inkassoselskapet hadde tatt direkte kontakt og gjort nærmere undersøkelser om årsaken til manglende betaling, men det ble ikke gjort og det ble bare sendt skriftlige krav med økende beløp. Noen eldre og funksjonshemmede har pårørende eller hjelpeverge som kan yte hjelp i slike situasjoner, men det gjelder ikke alle.

Inkassoselskapene henter inn beløp som er mange ganger større enn opprinnelige krav, og for denne inntekten burde det forventes mer saksbehandling enn standardiserte utsendinger av varsler, krav og giroer med stadig økende beløp. Flere eksempler viser at personer med nedsatt helse og funksjonsevne blir utsatt for urimelig inkassovirksomhet, fordi inkassoselskapene ikke tar direkte kontakt og gjør nærmere undersøkelser i tillegg til sine skriftlige utsendinger. Nettopp fordi det finnes et mangfold årsaker til manglende betaling i slike saker, vil et tydelig krav til direkte kommunikasjon og undersøkelser kunne bidra til færre saker med dårlig inkassoskikk overfor eldre og personer med nedsatt funksjonsevne.

Svar:

Inkassolovens krav om å opptre i samsvar med god inkassoskikk retter seg mot inkassofirmaene, og gjelder både overfor skyldnere og fordringshavere. Representantens spørsmål retter seg mot kravet til god inkassoskikk overfor skyldnere.

Kravet til god inkassoskikk er en såkalt rettslig standard, som innebærer at hvert enkelt tilfelle må vurderes konkret. Bestemmelsen fanger opp mange ulike situasjoner, og stiller krav til at bransjen selv vurderer forholdene i den enkelte sak. Dette innebærer at det ikke er behov for å regulere i lov eller forskrift alle forhold som inngår i kravet til god inkassoskikk.

Når det gjelder det representanten nærmere bestemt spør om, vil jeg for det første presisere at også personer med nedsatt funksjonsevne, eldre og syke har plikt til å gjøre opp utestående pengekrav, i den grad de har midler som overstiger det som med rimelighet trengs til underhold av seg og sin husstand. Det er imidlertid ingen tvil om at forholdene i en konkret sak kan ligge slik an at det vil være i strid med kravet til god inkassoskikk å fortsette inkassopågangen uten å forsøke å få klarhet i de nærmere omstendighetene i saken. I NOU 1983: 8 Inkassovirksomhet på side 41, i utvalgets vurdering av hva som inngår i kravet til god inkassoskikk, nevnes det at inkassator bør være oppmerksom på om inkassovarslet kanskje ikke er kommet fram til skyldneren på sykehus eller annen institusjon, eller at skyldneren har vanskeligheter med å besvare henvendelsen.

Videre vil jeg nevne at skyldnerens plikt til å betale inkassokostnadene bortfaller etter inkassoloven § 17 fjerde ledd dersom kravet til god inkassoskikk ikke er overholdt. Dette fungerer som en sikkerhetsventil og innebærer at dersom inkassoselskapene skulle gå lenger enn de har anledning til overfor en skyldner som ikke har evne til å forstå kravene, vil skyldnerens ansvar for inkassokostnadene bortfalle. Inkassoklagenemnda kom i en sak som omhandlet en dement kvinne som hadde opphold på sykehjem, og som nylig hadde mistet ektefellen, som tidligere hadde tatt hånd om post

og regninger, til at plikten til å betale inkassokostnadene etter § 17 i den saken var falt bort (sak nr. 273-04). Nemnda kom til dette resultatet selv om ikke inkassoselskapet hadde brutt kravet til god inkassoskikk eller kravene til betryggende varsel. Nemnda bygget sitt resultat på at kvinnen åpenbart ikke hadde vært i stand til å ordne opp i sine økonomiske forpliktelser, og at det tok lang tid å få oppnevnt hjelpeverge i saken, noe hun ikke kunne bebreides for, da forholdet lå langt utenfor hennes kontroll. Plikten til å betale inkassokostnadene vil dermed kunne bortfalle også der inkassoselskapene har overholdt kravet til god inkassoskikk, i tilfeller som representanten nevner i sitt spørsmål.

Når det gjelder representantens spørsmål om hvorvidt inkassoselskapene bør pålegges å gjøre nærmere undersøkelser og ta direkte kontakt med skyldnere dersom de mistenker at den manglende betalingen skyldes alder, helse eller nedsatt funksjonsevne, vil jeg for det første nevne at dette, som jeg beskrev ovenfor, vil være en del av kravet til god inkassoskikk i enkelte tilfeller allerede i dag. Dette må imidlertid forutsette at selskapene har informasjon som gir grunn til å tro at alder, sykdom eller nedsatt funksjonsevne kan være årsaken til den manglende betalingen. En undersøkelsesplikt som inntreffer automatisk hvis skyldner ikke betaler, der det er kjent at skyldner har høy alder, dårlig helse eller nedsatt funksjonsevne, kan bli meget omfattende og muligens byråkratiserende. Som nevnt er utgangspunktet at også disse skyldnerne skal betale det de skylder. I 2014 mottok inkassoselskapene til sammen over sju millioner saker, noe som innebærer at et slikt pålegg vil kunne bli svært omfattende.

Det ligger til Finanstilsynet å føre tilsyn med inkassovirksomhet, jf. inkassoloven § 30. Ved tildeling av inkassobevilling skal Finanstilsynet sjekke sine egne arkiver, søkers vandel og eventuelle tidligere tilsynssaker.

Departementet vurderer fortløpende behov for endringer i regelverket, i tett dialog med Finanstilsynet og andre berørte aktører.

SPØRSMÅL NR. 1167

Innlevert 18. juni 2015 av stortingsrepresentant Sonja Mandt

Besvart 26. juni 2015 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker

Spørsmål:

«Hvilke tiltak vil fiskeriministeren komme med for å få tilbake bærekraftige stammer av fisk i området, og

vurderer norske myndigheter forbud mot lysfiske slik svenskene har?»

BEGRUNNELSE:

Fraværet av torsk i ytre deler av Oslofjorden og deler av Telemark er lav. Det blir også pekt på at torsk av en viss størrelse er borte. Flere peker på at det pågående lysfiske etter brisling, som også foregår i vintermånedene når det er gytetid, gjør at brislingstammen er på et lavmål. Brisling har stor betydning for mange fiskeslag. Svenskene har forbudt lysfiske i fjordarmene.

Svar:

Fisket etter kystbrisling tas tidvis opp til bred vurdering, senest høsten 2014. Havforskningsinstituttet utarbeidet da et særskilt notat om kystbrislingsfisket som ble lagt frem for Fiskeridirektoratets reguleringsmøte i november 2014. Her fremkommer at dette fiskeriet i området øst for Lindesnes har gitt relativt stabile fangster siden 1999, og at en økende andel stor brisling i fangstene de siste årene gir liten grunn til bekymring for kystbrisling i dette området. Kvoter for kystbrisling i dette området avtales med EU, men kvotene har til nå aldri vært begrensende for fisket. Det må derfor kunne legges til grunn at fisket etter kystbrisling er bærekraftig i det aktuelle området.

Det er for øvrig lite trolig at et fravær av torsk i ytre deler av Oslofjorden og deler av Telemark har sammenheng med lysfisket etter brisling. Havforskningsin-

stituttet har ved undersøkelser av fiskens mageinnhold funnet at torsk i det alt vesentlige spiser lite brisling. Undersøkelsene viste at storparten av torskens mageinnhold var krepsdyr, mens brisling utgjorde bare 1–2 %. Brisling kan således ikke sies å være et spesielt viktig byttedyr for torsk.

Det har blitt gjennomført en omfattende undersøkelse av fangster tatt ved lysfiske for å kartlegge bifangst i dette fiskeriet. Undersøkelsen viste liten innblanding av torsk, og dette fiskeriet synes derfor heller ikke å utgjøre et direkte beskatningstrykk på torsken.

Havforskningsinstituttet har for øvrig gjennomført undersøkelser på Skagerrakkysten som viser at fritidsfiskere fisker omkring sju ganger så mye torsk som yrkesfiskerne. Dette må selvsagt ses i lys av det store antallet fritidsfiskere i forhold til yrkesfiskere i dette området, men viser at fritidsfisket samlet sett kan utgjøre et vesentlig beskatningstrykk på lokale bestander av bunnfisk.

Det er en svekket bestandssituasjonen for kysttorsk på Skagerrakkysten, særlig i området Ytre Oslofjord. Havforskningsinstituttet har derfor nylig gitt råd om at det bør iverksettes forvaltningstiltak, herunder vurderes begrensninger i fritidsfisket som noen steder står for "inntil 70 % av uttaket". Saken ble lagt frem på reguleringsmøtet 4. juni i år, og Fiskeridirektoratet vurderer nå hvilke tiltak som er nødvendige for å bygge opp torskebestanden i dette området.

SPØRSMÅL NR. 1168

Innlevert 18. juni 2015 av stortingsrepresentant Sonja Mandt

Besvart 26. juni 2015 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker

Spørsmål:

«Hva vil fiskeriministeren komme med av tiltak som får opp igjen fiskestammene slik at de mange fritidsfiskerne kan få fisk igjen?»

BEGRUNNELSE:

Oslofjorden er først og fremst fritidsfiske og friluftsliv. Det bor rundt 2,5 mill. mennesker rundt Oslofjorden, og den samfunnsmessige betydningen er stor for rekreasjonsfiske. Likevel er det de få kommersielle fiskebåtene som blir hensyntatt. Lysfiske er omstridt, men fortsatt lovlig i Norge, -i motsetning til Sverige.

Svar:

Havforskningsinstituttet har gjennomført undersøkelser på Skagerrakkysten som viser at fritidsfiskere fisker omkring sju ganger så mye torsk som yrkesfiskerne. Dette må selvsagt ses i lys av det store antallet fritidsfiskere i forhold til yrkesfiskere i dette området, men viser at fritidsfisket samlet sett kan utgjøre et vesentlig beskatningstrykk på lokale bestander av bunnfisk.

Det er en svekket bestandssituasjonen for kysttorsk på Skagerrakkysten, særlig i området Ytre Oslofjord. Havforskningsinstituttet har derfor nylig gitt råd om at det bør iverksettes forvaltningstiltak, herunder vurderes begrensninger i fritidsfisket som noen steder står for "inntil 70 % av uttaket". Saken ble lagt frem på reguleringsmøtet 4. juni i år, og Fiskeridirektoratet vur-

derer nå hvilke tiltak som er nødvendige for å bygge opp torskbestandene i dette området.

Fisket etter kystbrisling tas tidvis opp til bred vurdering, senest høsten 2014. Havforskningsinstituttet utarbeidet da et særskilt notat om kystbrislingsfisket som ble lagt frem for Fiskeridirektoratets reguleringsmøte i november 2014. Her fremkommer at dette fiskeriet i området øst for Lindesnes har gitt relativt stabile fangster siden 1999, og at en økende andel stor brisling i fangstene de siste årene gir liten grunn til bekymring for kystbrisling i dette området. Kvoter for kystbrisling i dette området avtales med EU, men kvotene har til nå aldri vært begrensende for fisket. Det må derfor kunne legges til grunn at fisket etter kystbrisling er bærekraftig i det aktuelle området.

Det er for øvrig lite trolig at et fravær av torsk i ytre deler av Oslofjorden og deler av Telemark har sammenheng med lysfisket etter brisling. Havforskningsinstituttet har ved undersøkelser av fiskens mageinnhold funnet at torsk i det alt vesentlige spiser lite brisling. Undersøkelsene viste at storparten av torskens mageinnhold var krepsdyr, mens brisling utgjorde bare 1 – 2 %. Brisling kan således ikke sies å være et spesielt viktig byttedyr for torsk.

Det har blitt gjennomført en omfattende undersøkelse av fangster tatt ved lysfiske for å kartlegge bifangst i dette fiskeriet. Undersøkelsen viste liten innblanding av torsk, og dette fiskeriet synes derfor heller ikke å utgjøre et direkte beskatningstrykk på torsken.

SPØRSMÅL NR. 1169

Innlevert 18. juni 2015 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 1. juli 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Mener statsråden det er i orden at penger fra fellesskapet som skulle gått til å gi eldre en trygg alderdom heller går til profitt for kommersielle selskaper?»

BEGRUNNELSE:

Linn Herning kom nylig ut med boka «Velferdsprofilene», der hun viser hvordan kommersielle selskaper får offentlig støtte for å gjøre velferdsoppgaver og henter ut en del av disse i profitt. Når kommersielle aktører skal tjene penger på eldreomsorg, må det ofte kuttes i de eldres tilbud, eller i de ansattes lønn og pensjon. Det går ut over kvaliteten. Nylig avdekket Helsetilsynet at Attendo, et kommersielt selskap som driver hjemmetjenester i Oslo, har latt ansatte jobbe ulovlig mye overtid og latt ufaglærte utføre sykepleieroppgaver på de eldre. SV er bekymret over hvordan målet om profitt går ut over velferdstilbudet til de eldre og mener at pengene skal brukes på det som er viktig – at eldre får en trygg og god alderdom, en eldreomsorg der faglærte ansatte har tid til å gi god omsorg.

Svar:

Regjeringen går ikke inn for privatisering av lovregulerte kommunale tjenester. Vi er derimot opptatt av å sikre innbyggerne gode velferdstjenester, blant annet gjennom å legge til rette for at brukerne kan få økt

valgfrihet og dermed større innflytelse over egne liv. Et av de viktigste grepene denne regjeringen har gjort for å sikre dette, er å gjennomføre retten til brukerstyrt personlig assistanse. Vi ønsker også å legge til rette for større grad av brukervalg i kommunal tjenesteyting. Mer brukervalg vil gi brukerne mer innflytelse over egen hverdag, og det vil kunne stimulere til økt bevissthet om kvalitet i tjenestene kommunen har ansvar for.

I Meld. St. 26 (2014-2015) Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet har vi lagt fram en rekke tiltak for å sikre kompetanse og kvalitet i helse- og omsorgssektoren, som for eksempel Kompetanseløft 2020, innføring av kompetansekrav i helse- og omsorgstjenesteloven, utvikling av kvalitetsindikatorer for helse- og omsorgstjenestene og Kommunalt helse- og omsorgsregister (KHOR).

Norske kommuner har en lang tradisjon i å utvikle velferdstjenester i samarbeid med både ideelle og private aktører. Det kan skape mer innovasjon, større valgfrihet og et mer variert tilbud. Regjeringen vil slippe flere gode krefter til også innen velferdstjenestene, og legge til rette for både private og frivillige initiativ. Brukervalg gir innbyggerne mulighet til å velge, for eksempel hvem som skal hjelpe dem hjemme, samtidig som det offentlige dekker regningen.

Det er viktig å sikre et godt arbeidsmiljø og gode utviklingsmuligheter for de ansatte i helse- og omsorgstjenestene. De som jobber i sektoren er tjenestens

viktigste ressurs og forsikring for god kvalitet og forsvarlige tjenester. Derfor har denne regjeringen satset aktivt på tiltak for å heve kompetansen, på lederutvikling, og for å sikre en fremtidig plan blant annet for rekruttering til sektoren.

Vi tror at norske kommuner er opptatt av å gi best mulig tjenester til innbyggerne. Regjeringen er opptatt av at alle skal ha tilgang til likeverdige helse- og omsorgstjenester av god kvalitet. Gjennom økte bevilgninger, klare prioriteringer og nye løsninger vil

regjeringen bidra til gode kommunale helse- og omsorgstjenester. Utover de tiltakene som er beskrevet i Meld. St. 26 (2014-2015), har Kommunal- og moderniseringsdepartementet utarbeidet veilederen Brukervalg i kommunal tjenesteyting til bruk for kommuner som vurderer å innføre brukervalg. I veilederen pekes det på både positive effekter og utfordringer ved å etablere brukervalg, og det gis konkrete råd for de vurderinger kommunene må gjøre.

SPØRSMÅL NR. 1170

Innlevert 18. juni 2015 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 29. juni 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«På hvilken måte følger regjeringen opp arbeidet med endring av voldtektsbestemmelsen?»

BEGRUNNELSE:

På spørsmål fra representant Kirsti Bergstø i muntlig spørretime, 6. mai 2015, om hvilke tiltak i den forrige handlingsplanen mot voldtekt nåværende regjering følger opp, svarte justisministeren følgende:

”(...)Vi har også til oppfølging endring av voldtektsbestemmelsen – det ble sendt ut på høring av den forrige regjeringen.(...)”

Ifølge Kripas ender mange anmeldelser i dag med henleggelse, fordi overgrepet faller utenfor den eksisterende juridiske definisjonen av voldtekt. En lovendring vil kunne bidra til at flere saker vil tilfredsstille straffekravet, og kunne føres for retten.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet sendte 8. februar 2013 ut et høringsnotat med forslag til endringer i straffeloven 1902 og 2005. I høringsnotatet ble det blant annet stilt spørsmål om manglende samtykke bør få en mer fremtredende plass i gjerningsbeskrivelsen i straffelovens voldtektsbestemmelse.

Jeg mener det er viktig å sikre at straffelovgivningen gir et effektivt vern mot seksuell kontakt som ikke er frivillig. Dette fremhevet jeg også ved besvarelsen av et spørsmål fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim om samme tema 6. desember 2013. Jeg pekte også på at spørsmålet om hvordan voldtektsbestem-

melsen bør utformes er komplisert. Det er viktig at det gjennom straffelovgivningen klart gis uttrykk for at seksuell omgang uten samtykke ikke er akseptabelt. Samtidig bør straffeloven utformes slik at bestemmelsene fungerer godt i det praktiske rettsliv og slik at domstolene i det enkelte tilfelle kan idømme en straff som står i et riktig forhold til den handlingen som er begått. I tillegg bør en ved utformingen av bestemmelsene ta hensyn til grunnleggende rettssikkerhetsidealer både for fornærmede og tiltalte.

Det ble i høringsnotatet vist til at departementet mener dagens voldtektsbestemmelse dekker de fleste tilfeller av ufrivillig seksuell omgang. Det finnes også andre bestemmelser i straffeloven som kan fange opp ufrivillig seksuell omgang som ikke omfattes av voldtektsbestemmelsen. Dette mener jeg er viktig å få frem for ikke å gi inntrykk av at dagens straffelovgivning er mindre dekkende enn det som er realiteten. Departementet vil på bakgrunn av de hensyn som er påpekt vurdere behovet for endringer i utformingen av voldtektsbestemmelsen. Det arbeides med en proposisjon som skal følge opp forslaget i høringsnotatet fra 2013. Det kom inn mange gode innspill i høringen av spørsmålet, og dette gir oss et godt grunnlag for vårt arbeid med saken. Jeg ser frem til å komme tilbake til Stortinget med et forslag til hvordan høringsnotatet kan følges opp. Det er så langt ikke tatt stilling til når en proposisjon kan fremmes.

SPØRSMÅL NR. 1171**Innlevert 18. juni 2015 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal****Besvart 26. juni 2015 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å imøtekomme de bekymringer Norges fiskarlag har?»

BEGRUNNELSE:

Norges fiskarlag er bekymret for konsekvensene av opphogging av plattformer i sjø i det norske Boknafjordbassenget som Vatsfjorden og Yrkjesfjorden er en del av. Fiskarlaget fremhevet høsten 2013 i en høringsrunde ”Yrkjesfjorden som en nasjonalt viktig fiskefjord”-en av Norges beste fiskefjorder, og en unik fjord for gyting og oppvekstmiljø for villfisk. I tillegg er det oppdrettsnæring i hele Boknafjorden. Fra denne fjorden går det fisk til bl.a. Italia og Japan. Grunnlaget for norsk fiskenæring ligger i rent hav og rene fjorder.

Svar:

Regjeringen har høye ambisjoner for sjømatnæringen, og det forutsetter at vi også i fremtiden har disponible arealer både for akvakultur og for fiskerinæringen. Det må derfor gjøres noen avveininger når de øvrige nasjonale næringspolitiske målene, som for eksempel tilrettelegging for industriprosjekter, kommer i konflikt med målene for sjømatproduksjon. Jeg er likevel oppatt av at vi er bevisste på den samlede arealtilgangen for fiskerinæringen.

Den 24. juni fattet Kommunal- og moderniseringsdepartementet vedtak i innsigelsessaken som dreier seg om reguleringsplanen for Vats- og Yrkjesfjorden i Vindafjord kommune. Saken er grundig utredet, og beslutningen er i tråd med anbefalingene fra Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet. I planvedtaket er innsigelsene fra fylkesmannen og Fiskeridirektoratet satt til side, men det er det tatt inn vilkår om at det ikke skal foregå oppankring eller seksjonering av offshoreinstallasjoner i kartlagte gyteområder i gyteperioden fra februar til april. Det er også bestemt at oppankring av installasjoner som tas inn for videre behandling skal skje i dialog med Fiskeridirektoratet, slik at virksomheten kommer i minst mulig konflikt med fiskeriutøvelsen i området. Videre er jeg tilfreds med at både Mattilsynet og Fiskeridirektoratet skal involveres i arbeidet med miljøovervåkingen som blir pålagt i tilknytning til driften, noe som vil sikre at det holdes kvalifisert oppsyn med sjømattryggheten i området.

Jeg er glad for at Kommunal- og moderniseringsdepartementet har startet et arbeid med å utvikle en ny veileder for helhetlig kystsoneplanlegging i kommunene. Nærings- og fiskeridepartementet vil være tett involvert i dette arbeidet, og jeg tar sikte på at arealdisponeringen og bruken av kystsonen i fremtiden også legger til rette for en betydelig og lønnsom kystfiske- og akvakulturnæring.

SPØRSMÅL NR. 1172**Innlevert 18. juni 2015 av stortingsrepresentant Magne Rommetveit****Besvart 29. juni 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Kva framdrift ser statsråden føre seg når det gjeld den varsla utgreiinga om ulike alternativ for sjøtrafikksentralane, kva er grunnen til at departementet ennå ikkje har konkludert i saka, har statsråden planar om å leggja ned nokre av sjøtrafikksentralane, og vil utgreiinga bli ferdig før 14. september?»

GRUNNGJEVING:

I april 2014 handsama Transport- og kommunikasjonskomiteen lov om losordning (Loslova). Komi tefleirtalet, H, Frp, Krf og Venstre sa då i merknad m.a:

”den varslede utredningen om ulike alternativ for organisering av sjøtrafikksentralene må gjennomføres så raskt som mulig slik at endelige beslutninger ikke tar unødig tid.”

No har det gått over eit år sidan Stortinget behandla saka, og Arbeidarpartiet gjekk då imot å samlokalisera dei fem sjøtrafikksentralane. Dei er oppretta nettopp i område der trafikken representerer ein særskilt risiko for sjøtryggleiken og miljøet, og det er viktig å behalda nærværet og vidareutvikla kompetansen og arbeidsoppgåvene ved dei fem trafikksentralane.

Svar:

Eg vil begynne med å understreke at det overordna målet for regjeringa er å redusere ulykkesrisiko og sikre god tryggleik for skipsfarten som trafikkerer kysten vår. I den samanheng er dei fem maritime sjøtrafikksentralane som Kystverket i dag opererer, viktige tiltak som auker tryggleik og framkomme i farleier med relativt tett og komplisert trafikk-mønster.

Som oppfølging av prop. 65 L (2013-2014) Lov om losordningen (losloven), har Samferdselsdeparte-

mentet bedt Kystverket om å gjennomføre ei utgreiing av ulike alternativ for organisering av sjøtrafikksentralane, medrekna om det kan vere aktuelt med samanslåing.

Kystverket leverte utgreiinga si 20. januar i år. For å sørge for eit tilstrekkeleg vedtaksgrunnlag for val av framtidig organisering, har departementet bedt Kystverket om å supplere utgreiinga med einskilte tilleggsutgreingar. Frist for å sende utgreiinga til departementet er sett til 15. september 2015. Konsekvensane for tryggleiken for skip og miljø vil saman med dei administrative og økonomiske konsekvensane vege tungt når departementet skal vurdere innspel frå Kystverket.

Det er ikkje teke stilling til korleis saka skal handterast vidare, men ho vil leggast fram for Stortinget på ein eigna måte når departementet har vurdert Kystverkets innspel. Eit alternativ vil kunne vere å leggje saka fram i stortingsmeldinga om sjøtryggleik og akutt vernebuing, som er førespegla framlagt våren 2016.

SPØRSMÅL NR. 1173

Innlevert 18. juni 2015 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal

Besvart 25. juni 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Vi ser fleire dømer på at regjeringa let vere å ta dei funksjonshemma sine organisasjonar med på råd i saker som angår dei. Til dømes då regjeringa sette ned utvalet som skulle diskutere dei utviklingshemma sine levekår, eller i arbeidet med ny handlingsplan for universell utforming.

Vil statsråden demonstrere at han tek FN-konvensjonen om rettane til personar med nedsett funksjonsevne på alvor gjennom å love plass til organisasjonane i det komande utvalet som skal gå gjennom hjelpemiddelområdet?»

GRUNNGJEVING:

Noreg ratifiserte i 2013 FN-konvensjonen om rettane til personar med nedsett funksjonsevne. I konvensjonen kjem det tydeleg fram at dei funksjonshemma sine organisasjonar skal takast med i prosessen før avgjersler blir tekne i saker som er viktige for dei og angår dei.

Regjeringa har varsla i regjeringserklæringa at ho vil setje ned eit utval for å gå gjennom hjelpemiddelområdet. Dette bør vere eit høve til å snu ein uheldig

trend med at dei funksjonshemma sine organisasjonar ikkje blir tekne med på råd.

Svar:

Utvalet representanten Bjørdal viser til, er nemnt i plattformen til regjeringa, og skal gjere ein heilskapleg gjennomgang av hjelpemiddelpolitikken.

Det er i dag ikkje teke nokon avgjerdse på kven som skal sitje i utvalet. Det er likevel klart at organisasjonane til dei funksjonshemma vil verte tekne med på råd i samband med utvalet sitt arbeid.

Eg har allereie hatt møte med organisasjonane, for å diskutere mellom anna organisasjonane si involvering. Korleis organisasjonane si rolle skal handterast i samband med utvalet sitt arbeid, er i dag ikkje avklart, men eg har nyleg spurt om innspel fra organisasjonane på aktuelle personar til utvalet. Det vil truleg bli aktuelt med ei referansegruppe for utvalet, der det sjølv sagt vil vere representantar for brukarane.

Eg kan love at eg tek FN-konvensjonen om rettane til personar med nedsett funksjonsevne på største alvor – også på dette punktet.

SPØRSMÅL NR. 1174**Innlevert 18. juni 2015 av stortingsrepresentant Tor Arne Bell Ljunggren****Besvart 25. juni 2015 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Regjeringen varslet i Meld. St. 2 (2013-2014) at den fant det hensiktsmessig å legge fram forslag til ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift, og tilhørende forslag om kompenserende tiltak, i en egen proposisjon når innholdet i den ordningen som godkjennes av ESA er mer avklart.

Er innholdet i ordningen som godkjennes av ESA mer avklart, på hvilken måte har regjeringen fulgt opp intensjonen om kompenserende tiltak i DA-ordningen i den varslede proposisjonen?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunn for spørsmålet er uklarhet i forbindelse med oppfølging av tiltak knyttet til differensiert arbeidsgiveravgift, varslet i Meld. St. 2 (2013-2014).

Svar:

Norge notifiserte ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift til ESA den 3. juni 2014. Proposisjon 118 S (2013-2014), med forslag om endring av den differensierte arbeidsgiveravgiften og kompenserende tiltak, ble lagt fram for Stortinget den 6. juni 2014. Ordningen ble godkjent av ESA den 18. juni 2014 og Stortinget vedtok ordningen den 20.06.2014.

De nye retningslinjene om regionalstøtte fra ESA innebærer at enkelte sektorer ikke lenger kan få lavere sats i arbeidsgiveravgiften. Dette gjelder i hovedsak transport-, energi- og finanssektorene. Regjeringen har innført følgende tiltak for å kompensere for sektorunntakene i arbeidsgiveravgiften:

Fribeløpsordning: Det er innført en fribeløpsordning (bagatellmessig støtte) for alle sektorer som ikke lenger kan få lav arbeidsgiveravgift. Fribeløpsordningen innebærer at arbeidsgivere likevel ikke trenger å betale økt avgift opp til et gitt fribeløp. Beregninger fra Skattedirektoratet tyder på at de fleste transportforetak vil kompenseres fullt ut gjennom fribeløpsordningen.

Kompensasjon gjennom nettolønnsordningen: Tilskuddet til sysselsetting av sjøfolk kompenserer rederiene med anslagsvis 80 mill. kroner i 2015.

Infrastrukturtiltak i Nord-Norge og statlig kjøp av transporttjenester: Det er lagt opp til kompensasjon i form av infrastrukturtiltak og økt statlig kjøp av persontransport-tjenester på 1,6 mrd. kroner i perioden 2014–2018. I 2015 er det bevilget til sammen 415 mill. kroner til disse formålene.

Fylkeskommunalt kjøp av transporttjenester: Fylkeskommunenes økte kostnader til kjøp av transporttjenester kompenseres gjennom en økning av skjønnsstilskuddet som inngår i fylkeskommunes frie inntekter. Kompensasjonen utgjør 139 mill. kroner slik det er foreslått i Revidert nasjonalbudsjett 2015. Ordningen kompenserer de transportselskapene som har kontrakter med fylkeskommunene og som faktisk kan dokumentere merutgifter ved avgiftsøkningen.

Kompensasjon gjennom fribeløpsordningen og kjøp av transporttjenester kommer alle arbeidsgivere i distriktene til gode. Kompensasjon gjennom nettolønnsordningen vil i hovedsak berøre arbeidsgivere i Nordland, Troms og Finnmark. Infrastrukturtiltakene er rettet mot de tre nordligste fylkene.

Arbeidsgiveravgiften er fradragsberettiget ved beregning av skatt på alminnelig inntekt. Det er derfor korrigert for skatteverdien av fradragene i den samlede dimensjoneringen av kompenserende tiltak.

Det ble i Prop. 118 S (2013-2014) lagt opp til at omfanget av kompenserende tiltak om lag tilsvarer den avgiftsøkningen som de aktuelle sektorene har for perioden fram til 2020. For å kunne prioritere de mest effektive tiltakene og unngå for mye administrasjon forutsettes det provenynøytralitet samlet, men ikke nødvendigvis på sektornivå, bedriftsnivå eller kommunenivå. På usikkert grunnlag anslår departementet at statens økte inntekter i 2015, som følge av omleggingen, er noe lavere enn omfanget av kompenserende tiltak.

SPØRSMÅL NR. 1175**Innlevert 19. juni 2015 av stortingsrepresentant Per Rune Henriksen****Besvart 25. juni 2015 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Boligblokker nektes i dag å ta i bruk felles måling som er en forutsetning for å bli plusskunder. Nærings- og boligbygg har identiske tilkoplinger til nettet. Det er ingen faglig begrunnelse for forskjellsbehandling mellom boligblokker og næringsbygg.

Vil statsråden vurdere å gi boligblokker og næringsbygg samme mulighet til å bli plusskunder ved å fjerne forbudet mot felles måling i boligblokker?»

BEGRUNNELSE:

Felles måling og avregning av strøm var inntil 2010 tillatt i boligblokker og næringsbygg. I 2009 ble «Kontrollforskriften» for nettselskap endret slik at felles måling og avregning ikke lenger var tillatt i boligblokker, men fortsatt tillatt i næringsbygg.

I et intervju med TU.no den 6.10.14 sier seksjons-sjef Torfinn Jonassen i NVE:

«Plusskundeordningen er basert på at forbruk og produksjon skal være bak samme måler. Ordningen gjelder for den enkelte kunde, mens en boligblokk består av flere kunder og vil således falles utenfor ordningen»

For at boligblokker, som har store tak- og fasade-arealer slik som næringsbygg, skal kunne bli viktige aktører innenfor plusskundeordningen, må det tillates felles måling av alt strømforbruk på samme måte som i næringsbygg. For å få til dette kan det gjøres en liten endring i teksten i § 14-3 i «Kontrollforskriften» for nettselskapene:

fra:

«Nettselskapene skal på forespørsel tilby måling og avregning per felles inntaksledning når måling og avregning etter § 13-1 bokstav h) gir urimelige merkostnader»

til:

«Nettselskapene skal på forespørsel tilby måling og avregning per felles inntaksledning til boligselskap. Strømforbruket i hver boenhet skal måles og avregnes individuelt i regi av boligselskapet.»

Med denne endringen vil boligblokker få samme mulighet til å bli plusskunder som næringsbygg.

Med felles måling vil de fleste boligselskap kunne bli plusskunder på et enkelt og forutsigbart grunnlag. Måling, avregning og fakturering til beboeren kan gjøres mye enklere enn den kompliserte og usikre metoden som Statsråden har bedt NVE vurdere muligheten for å tilrettelegge gjennom Elhub.

Strømregningen som kundene får i dag er komplisert nok, og med Statsrådets forslag til løsning vil den bli enda mer komplisert.

Med felles måling i boligselskap som er plusskunder, skal boligselskapets totale netto strømkostnader ganske enkelt fordeles på kundene etter strømforbruket i hver boenhet.

Det enkle er som regel det beste.

Svar:

Fra og med 2010 opphørte retten til å kreve fellesmåling, slik at hovedregelen er at hver enkelt kunde skal måles og avregnes hver for seg. Begrunnelsen for forskriftsendringen var at individuell måling vil gi et mer effektivt sluttbrukermarked, hvor kundene får tilgang til kraftmarkedet på samme vilkår og med samme rettigheter ved strømbrydd. Videre medfører individuell måling en mer rettferdig fordeling av nettkostnader. Fellesmålte kunder skyver nettkostnader over på øvrige kunder i konsesjonsområdet. I tillegg var det et argument at individuelt målte kunder får et mer bevisst forhold til sin energibruk og bedre insentiver til energieffektivisering.

Kunder bak et felles målepunkt, hvor det må installeres eller byttes ut måler, kan forbli fellesmålte i tiden frem til nettselskapets installering avanserte måle- og styringssystemer (AMS). Alle nettkunder skal ha AMS innen 1. januar 2019.

Regelverket åpner for at nettselskap kan tilby fellesmåling i tilfeller der individuell måling medfører urimelige merkostnader. Med urimelige merkostnader menes at de samlede kostnadene for kunde og nettselskap ikke står i forhold til den samlede nytten som forventes oppnådd ved måling og avregning per kunde.

Bakgrunnen for å ikke kreve individuell måling og avregning av næringsbygg, er at en stor andel av disse tilknytningene er av dynamisk karakter hvor både kundemasse, og de fysiske avgrensningene mellom lokaler er i stadig endring. Ved å kreve individuell måling og avregning av alle næringsforetak så NVE det som sannsynlig at en stor andel av foretakene ville fått fritak på grunnlag av at individuell måling og avregning vil medføre urimelige merkostnader.

Videre er det et argument at kunder i boenheter og fritidsboliger som regel er forbrukere som har et større krav på forbrukervern enn næringskunder og foretak. Kunder bak et fellesmålt punkt mister en rekke rettigheter som øvrige kunder som er direkte tilknyttet nettselskap har. Det gjelder blant annet utbetaling ved svært langvarige avbrudd (USLA), informasjon om avbrudd

og annen informasjon fra nettselskap. En fellesmål kunde har heller ikke direkte tilgang til kraftmarkedet og kan ikke selv velge kraftleverandør. Et næringsforetak er å anse som en profesjonell part og har dermed ikke samme krav til forbrukervern.

Statnett er i gang med å opprette en nasjonal dataløsning (Elhub) for å håndtere datamengdene som følger av at alle skal få installert AMS. Jeg har tatt initiativ til at NVE, i samarbeid med Statnett, vurderer mulighe-

ten for å tilrettelegge Elhub slik at alle boenhetene i en boligblokk kan dra fordel av plusskundeordningen. En mulig løsning kan være at målerdata fra de enkelte boenhetene blir korrigert basert på hvor mye elektrisitet boligblokken produserer.

Inntil Elhub er satt i drift med denne type løsning, vil boligblokker som ønsker å være plusskunder kunne tilknytte egen produksjon av kraft til abonnementet for fellesforbruk.

SPØRSMÅL NR. 1176

Innlevert 19. juni 2015 av stortingsrepresentant Eva Kristin Hansen

Besvart 24. juni 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«I spørretimen den 25. mars 2015 svarte statsråden på spørsmål fra Ola Elvestuen at departementet har igangsatt utredning om en nasjonal forvaltning i Tanavassdraget, men at sitat: "Vi må snart vurdere om vi må ta politisk kontakt også med Finland, for at det er behov for å gjøre noe med forvaltningen av Tanavassdraget for å kunne ivareta villaksen der."»

Kan statsråden redegjøre for status i arbeidet med utredning av en nasjonal forvaltning av villaksen i Tanavassdraget?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til statsråden svar til stortingsrepresentant Ola Elvestuen i spørretimen den 25.3.2015 hvor hun viser til at det er bred enighet om at den nåværende avtale om forvaltning av villaksen i Tanavassdraget, har ført til en forvaltning som er i strid med kravene til et bærekraftig laksefiske i Tana. Lokalbefolkningens interesser og rettigheter har heller ikke blitt ivare tatt på en god nok måte. Statsråden sier selv av sitat:

"Det er derfor sterkt beklagelig at vi ikke har lyktes med å oppnå enighet om en ny avtale. Den opprinnelige planen var å få på plass en ny avtale fra og med 2015, men dette ble senere – etter initiativ fra Finland – utsatt til 2016. Det er imidlertid oppnådd mye gjennom forhandlingene så langt, og det bør være fullt mulig å bli enig om en ny avtale med virkning fra 2017"

Videre sier statsråden sitat:

"Jeg mener at Norge ikke kan være med på å ta ansvar for den nåværende forvaltningen av laksebestandene i Tana særlig lenger. I den forbindelse vil jeg vise til at den norske forhandlingsdelegasjonen har anbefalt at det utredes om en nasjonal forvaltning av den norske delen av vassdraget bedre

kan ivareta hensynet til villaksen og lokalbefolkningen. Denne utredningen pågår nå i regi av mitt departement og Miljødirektoratet, og den vil bli ferdigstilt om kort tid. Utredningen skal legges til grunn for å vurdere om Norge skal si opp avtalen og erstatte denne med en nasjonal forvaltning fra og med 2017. Jeg vil også vise til at den lokale fiskeforvaltningen – Tanavassdragets fiskeforvaltning – har anmodet om at den nåværende avtalen sies opp. Sametinget og kommunene Tana og Karasjok har gitt tilsvarende signaler.

Vårt primære mål er selvsagt å få på plass en ny avtale fra og med 2017. Det er derfor jevnlig og nær kontakt mellom forhandlingslederne. Jeg vil også ta initiativ til kontakt på politisk nivå når den nevnte utredningen om nasjonal forvaltning er ferdigstilt og vurdert.

Forhandlingslederne holder kontakt og vil også vurdere om det er behov for å ta opp spørsmålet på politisk nivå. Nå synes jeg vi har gode prosesser både med å se på nasjonal forvaltning og når det gjelder kontakten mellom forhandlingsledere, så jeg avventer videre signaler for når det er behov for å ta det opp på politisk nivå.»

Svar:

Utredningen om en mulig nasjonal forvaltning av den norske delen av Tanavassdraget er ferdigstilt. Utredningen består av fire hoveddeler:

1. Konsekvenser for forvaltningen av fiskebestandene.
 2. Folkerettslige konsekvenser.
 3. Konsekvenser for lokalbefolkningens grenseoverskridende fiske.
 4. Økonomiske og administrative konsekvenser.
- Miljødirektoratet, Utenriksdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet har bidratt til utredningen.

Hovedkonklusjonen er at Norge vil kunne håndtere en situasjon uten avtale fra og med 2017. Det er imidlertid knyttet usikkerhet til de samlede virkningene, da Finland har uttrykt bekymring for konsekvensene for sin egen forvaltning.

Utreddingen og en mulig oppsigelse av avtalen blir nå grundig vurdert i forkant av et planlagt møte med

Finland på politisk nivå i slutten av august. Et slikt møte var opprinnelig tenkt holdt i juni, men måtte utsettes på grunn av den politiske situasjonen i Finland etter valget. Jeg er for øvrig innstilt på å rette en direkte henvendelse til den finske landbruks- og miljøministeren før møtet i august.

SPØRSMÅL NR. 1177

Innlevert 19. juni 2015 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås

Besvart 30. juni 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Kan justisministeren redegjøre for hva som kreves for at det omtalte unntaket fra hovedregelen om dokumentert identitet kan anvendes?»

BEGRUNNELSE:

I den nye utlendingsloven, som trådte i kraft i 2010, er det lovfestet at ofre for menneskehandel ansees som medlemmer av en spesiell sosial gruppe, og dermed kan ha rett på anerkjennelse som flyktning. Det er videre lovfestet at det ved vurdering av oppholdstillatelse av humanitære grunner, skal sees hen til om utlendingen har vært offer for menneskehandel. I behandlingen av Ot. Prp. nr. 75 2006- 2007, skriver en enstemmig komité i innstillingen at:

”...selv om det ikke foreligger en fare for forfølgelse som kan gi rett til flyktningstatus, kan det være aktuelt å innvilge oppholdstillatelse ut fra en vurdering av sterk menneskelige hensyn”

NN fra Nigeria ble i 2011 innvilget midlertidig oppholdstillatelse etter utlendingslovens § 38. Det ble lagt til grunn at hun var offer for menneskehandel og tvunget til prostitusjon i Norge, og hun fikk midlertidig opphold på grunn av sterke menneskelige hensyn. Samtidig ble hun bedt om å skaffe reisedokumenter. Hun har ikke fødselsattest, men har søkt om pass hos den nigerianske konsulen i Norge og også søkt om pass ved den nigerianske ambassade i Stockholm. Den nigerianske ambassaden opplyser at tekniske problemer er årsaken til at søknadene ikke er behandlet. Kvinnen har ikke foreldre eller nettverk i Nigeria som kan bistå med å fremskaffe pass. Kvinnen har nå fått avslag på sin asylsøknad og UNE skriver at klageren ikke i tilstrekkelig grad har sannsynliggjort at hun ikke vil

kunne skaffe de nødvendige underlagsdokumenter til søknaden om pass.

I svar på skriftlig spørsmål nr. 874 (2014-2015) skriver justis og beredskapsministeren at:

”Samtidig åpner regelverket for at utlendingsmyndighetene, etter en konkret vurdering, kan gjøre unntak fra hovedregelen om dokumentert identitet.

Det er UDI og UNE som gjør disse vurderingene i hver enkelt sak. Dersom søkeren har gjort sitt beste for å klarlegge identiteten, men likevel ikke har lyktes i å fremskaffe dokumenter, kan det gis en ordinær oppholdstillatelse.”

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet fra representanten Lauvås er det vist til situasjonen for ofre for menneskehandel. Jeg vil understreke at dersom det blir lagt til grunn at det er en forfølgelsesfare i hjemlandet som gir rett til beskyttelse, blir ikke oppholdstillatelse avslått fordi søkeren ikke kan fremlegge dokumentasjon for identiteten.

Den problemstillingen som tas opp, gjelder derfor de tilfeller hvor det ikke foreligger en rett til internasjonal beskyttelse, men hvor det vurderes oppholdstillatelse på grunn av sterke menneskelige hensyn etter utlendingsloven § 38.

I hvilke tilfeller det kan vurderes unntak fra kravet til dokumentert identitet, er fastsatt i utlendingsforskriften § 8-12, som ble vedtatt under den forrige regjeringen.

For det første kan det gjøres unntak i tilfeller hvor det er mest sannsynlig (mer enn 50 prosent sannsynlig) at utlendingen har oppgitt riktig identitet, og hvor «utlendingens hjemland mangler en fungerende sentraladministrasjon, eller det av andre grunner er umulig

å fremskaffe originalt gyldig pass eller annen tilsvarende legitimasjon med tilstrekkelig notoritet».

For det andre kan det gjøres unntak i tilfeller hvor det er mest sannsynlig at utlendingen har oppgitt riktig identitet, og hvor «hensynet til søkerens sikkerhet tilsier at vedkommende ikke kan kreves å kontakte hjemlandets myndigheter».

For det tredje fastsetter forskriften at det også i andre tilfeller enn nevnt over kan gis en tillatelse etter lovens § 38 (sterke menneskelige hensyn), men at det i så fall også kan fastsettes begrensninger i tillatelsen. Som eksempel på saker nevner UDI i sitt rundskriv (RS 2012-009) saker hvor de sterke menneskelige hensynene «knytter seg til barn eller dreier seg om svært alvorlige helsemessige forhold.» I 2014 ble det gitt 124 førstegangstillatelser i UDI som var begrenset på grunn av at identiteten ikke var tilstrekkelig dokumentert. Helt unntaksvis vurderer UDI også om det er

grunn til å anvende den generelle unntaksbestemmelsen til å gi tillatelser uten begrensninger. UDI fastsetter i rundskrivet at det kan legges vekt på om:

- «Det dreier seg om særlige tilfeller med spesielt sterke menneskelige hensyn, for eksempel knyttet til barn eller helse.

- Søkeren har gjort sitt beste for å klarlegge sin identitet, men har likevel ikke lyktes i å fremskaffe dokumenter eller på annen måte klarlagt sin identitet.

- UDI ikke kan forvente at begrensningene stimulerer søkeren til å fremlegge dokumentasjon på identitet eller på annen måte klarlegge sin identitet, for eksempel fordi det er kjent for UDI at gruppen som søkeren tilhører vanskelig kan fremskaffe dokumenter fra sitt hjemland.»

Når det gjelder de konkrete vurderinger i den enkelte sak, foretas disse alltid av UDI og UNE, og departementet kan ikke overprøve vurderingene.

SPØRSMÅL NR. 1178

Innlevert 19. juni 2015 av stortingsrepresentant Terje Breivik

Besvart 25. juni 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden sørge for at midler bevilget til familievern, blant annet kjøp av plasser i ideelle sentre for foreldre og barn, faktisk blir brukt til formålet, og vil statsråden sørge for at Sebbelow Stiftelse og Kirkens Bymisjon/Familiehuset Nanna-Marie får tildelt midlene slik at driften sikres i henhold til intensjonen med tildelingen?»

BEGRUNNELSE:

Ideelle sentre for foreldre og barn har vært nedleggingstruet de siste årene, samtidig som statsråden har iverksatt en utredning om hvordan tilbudet til sped- og småbarn i risikosonen og deres foreldre bør følges opp. Den 07.01.2015 forelå en faglig og samfunnsøkonomisk analyse fra Buf dir. i rapporten:

«Hvordan bør faglige anbefalinger om et samlet tilbud til utsatte sped- og småbarn og deres foreldre følges opp?». Sentre for foreldre og barn er et av tiltakene som anbefales. Stortinget har i budsjettet for 2015 vedtatt økte bevilgninger til kjøp av plasser i sentre for foreldre og barn. Sist i budsjettforliket av 21. november 2014 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, styrkes tilbudet med ytterligere 35 mill. kroner. Dette var ment for å sikre drift ved 5

navngitte ideelle sentre for foreldre og barn, to lokalisert i Oslo. I budsjettforliket står det at midlene skal brukes til kjøp av plasser, og 14 millioner ble overført til Oslo kommune. Barne- ungdoms- og familiedirektoratet har etter konkurranse inngått avtale om kjøp av faste plasser i 2015 med opsjon på 1+1 år for de tre sentrene som ligger i Bufetats inntaksområde.

Undertegnede er kjent med at departementet har vært i dialog med Oslo kommune vedrørende den ekstra bevilgningen til de ideelle sentrene, og at Oslo kommune er kjent med intensjonen fra Stortinget om å øke kjøpene fra de fem ideelle sentrene for foreldre og barn, men per i dag 18. juni har de ideelle barne- og familiesentrene fortsatt ikke fått til en dialog med Oslo kommune om hvordan midlene kan benyttes. Intensjonen med tildelingen var å sikre driften ved sentrene, og begge sentrene er godkjent for inntak både fra Oslo kommune og resten av landet.

Svar:

I likhet med representant Terje Breivik er jeg opptatt av å sikre et godt forebyggende tilbud til foreldre og barn over hele landet, og de ideelle sentrene sammen med øvrige foreldre- og barnsentrene, er et viktig bidrag inn i dette arbeidet.

I Innst. 14 S (2014-2015) bevilget Stortinget 35 mill. kroner til kjøp av plasser fra fem ideelle foreldre og barn sentre. Disse fem sentrene er Aglo barne- og familiesenter i Stjørdal, Vilde i Horten, Solstrand i Haugesund og Sebbelow og Nanna Marie i Oslo. Begrunnelsen for bevilgningen var å sikre gode forebyggende hjelpetiltak for de mest utsatte og sårbare barna og for deres foreldre. Stortingsrepresentant Terje Breivik spør om bevilgningen brukes i tråd med Stortingets intensjon og hvorvidt midlene vil overføres direkte til noen av sentrene for foreldre og barn.

Det er i hovedsak Oslo kommune som benytter seg av tilbudet på Sebbelow og Nanna Marie, og det er i hovedsak Bufetat som kjøper plasser fra det tre øvrige sentrene. Midlene er derfor fordelt med 3/5 til Bufetat og 2/5 til Oslo kommune, noe som utgjør henholdsvis 21 og 14 mill. kroner.

Direktoratet gjennomfører kjøpene for sin del av midlene som en anbudskonkurranse. Det er lagt opp til at Bufetat skal kjøpe plasser for 21 millioner kroner. Leverandørene står da fritt til å tilby alle sine plasser

til den pris de mener er nødvendig. Disse midlene vil således ikke benyttes til andre formål enn kjøp av plasser ved de ideelle sentrene i tråd med Stortingets intensjon.

I Oslo kommune er det bydelene som foretar den faglige vurderingen av behovet til barn og deres familier, og har ansvar for kjøp av barneverntiltak. Midlene vil derfor overføres til bydelene. Oslo kommune opplyser at de vil understreke at midlene er øremerket kjøp av plasser ved Sebbelow og Nanna Marie, og at det skal rapporteres på bruken av midlene.

Oslo kommune kan ikke garantere bruken av midlene, men kommunen vil gjøre det de kan for å finne hensiktsmessige tiltak slik at midlene blir brukt i tråd med Stortingets intensjon med tildelingen. Som en del av dette arbeidet har byrådsavdelingen hatt møte med representanter for Virke, Kirkens bymisjon, Nanna Marie og Sebbelow for å diskutere hvordan tilbudet kan utvikles for i større grad å være tilpasset behovet.

Jeg vil følge bruken av midlene nøye i 2015 både i Bufetat og i Oslo kommune.

SPØRSMÅL NR. 1179

Innlevert 19. juni 2015 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 29. juni 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kan statsråden garantere at det nye vegselskapet vil ha maksimal fremdrift på utbyggingen av E39 mellom Lyngdal og Ålgård og at realiseringen av prosjektet ikke på noen måte blir utsatt/forsinket fordi man venter på bevilgninger til vegselskapet?»

Svar:

Jeg minner representanten Pollestad om at i Nasjonal transportplan 2014-2023, som ble lagt fram av den rødgrønne regjeringen hvor Pollestad var statssekretær, var strekningen E39 Lyngdal-Ålgård ikke prioritert. Jeg anser det derfor som vanskelig å forsinke strekningen sammenlignet med rødgrønne planer. Dagens regjering har tvert imot lagt opp et løp hvor veistrekningen kan realiseres raskere og med bedre standard enn hva rødgrønn regjering la opp til.

Jeg viser for øvrig til Meld. St. 25 (2014-2015) På rett vei, som lå til grunn for Innst. 362 S (2014-2015) og Stortingets behandling av veireformen.

SPØRSMÅL NR. 1180**Innlevert 19. juni 2015 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 24. juni 2015 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Regjeringen har ønsket å åpne for import av plantemateriale av kjernefrukt også fra land med pærebrann.

Vil i det minste statsråden sørge for at import av plantemateriale av kjernefrukt kun skal tillates for yrkesdyrking, slik Mattilsynet anbefaler?»

BEGRUNNELSE:

I sitt brev til departementet med forslag til endring av forskrifter om planter og tiltak mot planteskadegjørere argumenterer Mattilsynet mot å gjøre importmateriale tilgjengelig for alle. Tilsynet viser likevel til LMDs oppdrag og føringer i saken.

Også aktører som ønsker import advarer mot den liberale linje som føringene fra departementet legger opp til. Ingen instanser i høringen har gitt positive merknader til import til privatbruk.

Svar:

Mattilsynet har gjennomført høring av forslag om å åpne for import av kjernefruktmateriale og nylig oversendt forslaget til departementet.

Målsettingen med forslaget er å modernisere norsk fruktdyrking og å øke produktivitet og konkurranseevne i denne næringen. I føringene fra departementet ble det bl.a. lagt til grunn at forslaget skal baseres på EUs strengeste regelverk for pærebrann, det vil si tilsvare kravene som gjelder for innførsel til EUs vernesoner for pærebrann, samt at importmaterialet skal være tilgjengelig for alle, og kunne nyttes både i yrkesdyrking og privathager, grøntanlegg mv.

Mattilsynet har anbefalt at import av kjernefruktmateriale fra områder med pærebrann begrenses til yrkesdyrkere. Også flere høringsinstanser uttrykker bekymring med tanke på at det åpnes for import også for andre enn yrkesdyrkere.

Friske planter og plantemateriale er sentralt i arbeidet med plantehelse, og det er viktig i størst mulig grad å redusere risikoen for introduksjon av skadegjørere. Dette gjelder både ved innenlands produksjon og omsetning, og ved import av plantemateriale.

Vi vil gjøre en grundig gjennomgang av høringsinnspillene samt forslaget og vurderingene fra Mattilsynet.

Jeg kan ikke forskuttere konklusjonen på disse vurderingene.

SPØRSMÅL NR. 1181**Innlevert 19. juni 2015 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 24. juni 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Hva er Statsrådens visjoner for LHBT-arbeidet, og vil statsråden følge opp Stoltenbergregjeringens aktive LHBT-politikk og handlingsplaner ved å legge frem en ny handlingsplan for LHBT?»

BEGRUNNELSE:

Under Stoltenbergregjeringen 2005-2013 satset man på aktiv politikk for LHBT-personers rettigheter og levekår, og fullførte således den juridiske likestillingen med felles ekteskapslov. Arbeidet er likevel på ingen måte fullført. Vi vet at LHBT-personer opplever utfor-

dringer og diskriminering på en rekke områder. Det er nødvendig å følge opp Stoltenbergregjeringens aktive innsats for LHBT med blant annet økonomisk støtte av LHBT-organisasjonene, styrking av LHBT-senteret, samt revisjon av handlingsplanene med nye kraftfulle tiltak på ulike politikkområder, rettet mot LHBT-personer.

Svar:

Regjeringen har i sin politiske plattform et mål om å «sikre LHBT-personers rettigheter, bidra til åpenhet og aktivt motarbeide diskriminering». For å følge opp

dette har regjeringen besluttet å utarbeide en ny, tverr-sektoriell handlingsplan, for perioden 2016 – 2019. Handlingsplanen vil ha følgende tre innsatsområder:

- Trygge nærmiljøer og offentlige rom
- Likeverdige offentlige tjenester, herunder helse-, utdanning og justis

- Bedre livskvalitet for særlig utsatte grupper

Det legges, i tillegg til de nevnte innsatsområdene, opp til at Norges betydningsfulle internasjonale innsats for lhbt-personers rettigheter, samt myndighetenes

gode samarbeid med lhbt-organisasjonene blir videreført.

Berørte sektormyndigheter vil bli involvert i arbeidet med å utvikle planen og BLD har allerede mottatt en rekke gode innspill fra de nasjonale lhbt-organisasjonene om hva planen bør inneholde.

Arbeidet med å utforme planen starter opp i disse dager og utformingen av mer konkrete tiltak vil være en sentral del av utviklingen av planen.

SPØRSMÅL NR. 1182

Innlevert 19. juni 2015 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 30. juni 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Kan statsråden avkrefta eller stadfesta om personar tilsett på kontraktar som inneheld formuleringar som ”fast tilsett utan løn mellom oppdrag”, ”fast tilsett utan garantiløn” og kontraktar med liknande formuleringar har rett til dagpengar frå arbeids- og velferdsetaten for dagar mellom oppdrag, og kan statsråden gje si vurdering av om statsråden meiner dagens regelverk er godt nok når det gjeld dette?»

GRUNNGJEVING:

Det blir vist til at det av fleire blir påstått at bemanningsforetak som tilset personar på kontraktar med formuleringar som ”fast tilsett utan løn mellom oppdrag” skapar seg ein konkurransefordel samanlikna med bedrifter som tilset personar som ordinært fast tilsette eller mellombels tilsette fordi bemanningsforetaka då unndreg seg lønsansvar for periodar der arbeidsgjevar ikkje kan tilby arbeidstakar arbeid. Dersom ei bedrift som har fast tilsette ikkje kan tilby arbeid i ein periode til arbeidstakar vil ofte alternativet for bedrifta vera permittering. Permittering utløyser lønsbetaling frå arbeidsgjevar i ein periode der arbeidstakar ikkje utfører arbeid. For bemanningsforetak, og andre, som opererer med arbeidskontraktar som nemnde ovanfor, vil det ikkje liggja føre ei slik plikt. Kostnader blir altså ført over på fellesskapet. Dette er uheldig av fleire grunnar.

Svar:

For å ha rett til dagpengar under arbeidsløyse, må fleire vilkår vere oppfylte. I tillegg til krav om å bu og opphalde seg i Noreg, er det krav om tidlegare inntekt på minst 1,5 gonger grunnbeløpet i folketrygda (G) det sist avslutta kalenderåret, ev. minst 3 G dei siste tre avslutta kalenderåra. Vidare må arbeidsløysa føre til tap av arbeidsinntekt og tap av arbeidstid med minst 50 prosent. Eit heilt sentralt vilkår er å vere reell arbeidssøkjjar, som mellom anna inneber ei plikt til å aktivt søkje arbeid, og som hovudregel, til å ta eitkvart arbeid, kor som helst i landet.

Vanlegvis vil dei som har ein arbeidsavtale i behald, ikkje kunne få dagpengar under arbeidsløyse, nettopp fordi dei ikkje har mista arbeidet sitt, og heller ikkje har tapt inntekt. Dei som er tilsette i bemanningsforetak, vil likevel kunne få dagpengar i periodar utan arbeidsoppdrag, dersom dei ikkje får løn i desse periodane og dei generelle vilkåra for rett til dagpengar elles er oppfylte. Dersom vilkåra i arbeidskontrakta deira set grenser for kva slags eller kor mykje arbeid dei kan ta, vil kravet om å vere reell arbeidssøkjjar ikkje vere mogleg å fylgje. I slike tilfelle vil dei ikkje ha rett på dagpengar.

Etter mitt syn er dagpengeregulverket på dette punktet godt nok. Det er teke omsyn til den særskilde situasjonen som denne gruppa er i, samstundes som det er teke omsyn til deira velferd.

SPØRSMÅL NR. 1183**Innlevert 19. juni 2015 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 29. juni 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«8. mai 2015 valgte regjeringen å nullstille det regionale areal- og transportsamarbeidet i Buskerudbyen fra Lier til Kongsberg, igangsatt under forrige regjering. Det har skapt usikkerhet rundt realismen i å få til en helhetlig satsing på miljø og framkommelighet, med vei, kollektivtransport, gang- og sykkelveier.

Hva vil nå skje med de viktige prosjektene for videre byutvikling i Drammen og regionen for øvrig, som var forutsatt å inngå som en del av Buskerudbypakke 2, men som statsråden ser ut til å ha satt strek over?»

BEGRUNNELSE:

I statsrådens pressemelding og brev datert 8. mai 2015 om veien videre for samferdselssatsing i Buskerudbyen og hovedlinjer for videreutvikling av transportnettet i Buskerud, brukes det begreper som en eventuell bypakke for Buskerud, der statens bidrag i hovedsak vil omfatte ny Strømsåstunnel på E-134 og utvikling av jernbanen mellom Drammen og Hokksund. Andre viktige prosjekter som tilfartsvei vest/tilfartsvei Konnerud (i sin tid definert som en del av E-134), nytt kryss på Bangeløkka og nytt kryss og ny jernbanestasjon ved Brakerøya nevnes ikke. Sistnevnte er en forutsetning for realisering av nytt sykehus med byggestart 2017 og ferdigstilling 2022. Det har vært forutsatt at disse tre prosjektene skulle inngå som deler av henholdsvis E-134, Rv 23 og E-18. Det ser utfra statsrådets brev ikke lenger ut til å være tilfelle. Et helt nødvendig kollektivløft med hyppigere avganger, infrastruktur til buss og bybane og midler til Drammen kommunes planer for et sammenhengende sykkelnett og trygge skoleveier nevnes heller ikke. Dette er helt nødvendige tiltak for å sikre en fortsatt satsing på miljøvennlig byutvikling i Drammen og nabokommunene.

Svar:

Statens vegvesen har med bistand fra bl.a. Jernbaneverket utarbeidet en konseptvalgutredning (KVU) for en eventuell Buskerudbypakke 2. KVUen har vært sendt til høring blant berørte miljøer lokalt, høringen ble gjennomført av Statens vegvesen. KVUen har også vært underlagt ekstern kvalitetssikring KS1. Saken har deretter vært behandlet i regjeringen.

Jeg kan ikke se at det er grunnlag for å skulle påstå at regjeringen i sin behandling av saken har valgt å nullstille det regionale areal- og transportsamarbeidet i

Buskerudbyen fra Lier til Kongsberg, slik det gjøres i spørsmålet. Regjeringens beslutning åpner tvert i mot for at den geografiske avgrensningen for Buskerudbysamarbeidet legges til grunn for en eventuell bymiljøavtale for Buskerudbyen på et senere tidspunkt, da krav til arealdisponering og jernbanen vil inngå her. Det samme geografiske området ligger også til grunn for belønningsavtalen med Buskerudbyene.

Det er imidlertid riktig at regjeringen gjennom sin behandling av saken har valgt å avgrense det geografiske området for en eventuell bypakke i Buskerudbyen (Buskerudbypakke 2) til å skulle ligge innenfor bybåndet som strekker seg fra Lier til Hokksund. Regjeringen har ikke funnet grunnlag for å kunne tilrå en bompengepakke som geografisk skal favne om hele Buskerudbyen. Hovedårsaken til dette er at området er for sammensatt av byområder og bygd.

Regjeringen har ikke tatt stilling til konkret utforming av en eventuell bypakke i Buskerudbyen. Da det er opp til lokale myndigheter å skulle initiere bypaker, ligger saken derfor nå til videre oppfølging hos lokale myndigheter. Det er imidlertid lagt til grunn at større statlige riksvegtiltak i en eventuell bypakke begrenses til å omfatte E134 Strømsåstunnelen.

Regjeringen har gjennom sin behandling av saken videre lagt til grunn:

- Planer i Nasjonal transportplan 2014-2023 om bompengedepotier knyttet til konkrete vegprosjekter fastholdes.

- Prosjektene Rv23 Dagslett – Linnes – E18 inkl. kryss med E18 i Røyken og Lier og E134 Damåsen – Saggrenda i Kongsberg håndteres som separate prosjekter med egne bompengeprosjekter. Regjeringen har for kort tid tilbake lagt frem for Stortinget forslag til rammer for utbygging og finansiering av prosjektet Rv23 Dagslett – Linnes, jf. Prop. 146 S (2014-2015). I tillegg har regjeringen også lagt frem for Stortinget forslag til rammer for utbygging og finansiering av E134 Damåsen – Saggrenda i Kongsberg. Jeg viser her til Prop. 49 S (2014-2015).

- I første omgang er det aktuelt med tiltak for jernbane på strekningen mellom Drammen og Hokksund. Jernbanen mellom Hokksund og Kongsberg skal utredes nærmere før det vil være aktuelt med ordinær planlegging, og jeg vil her få påpeke at Samferdselsdepartementet nylig har gitt Jernbaneverket et eget utredningsoppdrag for strekningen Hokksund-Kongsberg.

Jeg mener at regjeringen gjennom sin behandling av saken har lagt til rette for en god håndtering av de areal- og transportmessige utfordringene som Buskerud forventes å ville møte i fremtiden.

Jeg kjenner meg derfor ikke igjen i den beskrivelsen som stortingsrepresentant Christoffersen gir gjennom sitt spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 1184

Innlevert 19. juni 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 29. juni 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil statsråden snarlig avklare om fulltidstjeneste ved øyeblikkelig- hjelp enhet i kommunene (KAD-senger) blir tellende til spesialitet i allmennmedisin slik Helsedirektoratet har foreslått, slik at rekruttering til døgnenheter for øyeblikkelig hjelp, som blir lovpålagt fra 1.1.16, kan sikres?»

BEGRUNNELSE:

Fra 1.1.16 skal alle kommuner være i gang med sine tilbud til øyeblikkelig hjelp døgnenheter. I de store byene vil dette bli store enheter, for eksempel vil tilbudet i Bergen romme hele 34 senger. Det er viktig for kvaliteten i tilbudet at en klarer å rekruttere kompetent lege - og sykepleiebemanning. I dag meritterer ikke fulltids arbeid på øyeblikkelig hjelp enhet til noe for leger. Helsedirektoratet leverte 1.12.14 forslag til ny spesialiststruktur i samfunns- og allmennmedisin til HOD (IS-2139). Helsedirektoratet foreslår i rapporten at tjeneste i full stilling ved sykehjem, KAD, legevakt mm skal kunne telle med inntil 2 år til spesialiteten allmennmedisin. Helsedirektoratet venter på departementets svar på rapporten.

Siden tilbudet for øyeblikkelig hjelp døgn-senger er lovpålagt fra 1.1.16, haster det nå med å få avklart om helsedirektoratets forslag vil bli fulgt opp av regjeringen, slik at en klarer å rekruttere kompetent fagpersonell til slike avdelinger.

Svar:

Det er riktig som representanten Toppe skriver at Helsedirektoratet i sitt innspill til ny spesialiststruktur for samfunns- og allmennmedisin har foreslått at fulltids arbeid ved kommunale øyeblikkelig hjelp døgn-tilbud bør være meritterende for begge spesialitetene. Dette var ett av mange innspill til ny spesialiststruktur for leger som er til vurdering.

Når det gjelder spørsmålet om hva som skal være meritterende for spesialister i allmenn-medisin, har Helsedirektoratet allerede klargjort i et brev av 8. januar i år at tjeneste ved enhet for øyeblikkelig hjelp døgnopphold i kommunen (KAD) i kombinasjon med minst 50 % kurativ virksomhet i åpen uselektert allmennpraksis gjøres tellende til videre- og etterutdanningen i allmennmedisin som tjeneste innen «andre allmennmedisinske arbeidsområder».

I sin begrunnelse la Helsedirektoratet særlig vekt på nettopp hensynet til rekruttering. Tjeneste i kommunalt øyeblikkelig hjelp døgn-tilbud vil som følge av dette være meritterende for spesialistutdanningen i allmennmedisin.

SPØRSMÅL NR. 1185**Innlevert 19. juni 2015 av stortingsrepresentant Lene Vågslid****Besvart 2. juli 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Har justisministeren fulgt retningslinjene for lokalisering av statlige arbeidsplasser jf. Punkt 5.1 ”Formelle krav til vurderinga”, der det blant anna står: Ved omlokalisering av verksemder eller oppgåver som følge av strukturendringar og rasjonalisering, skal moglegheitene i eksisterande regionstruktur vurderast?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen foreslår å samlokalisere Aust-Telemark Tingrett med Nedre Telemark tingrett. Dette til negative reaksjonar i Telemark. Eg saknar ei breiare vurdering av forslaget i høyringsbrevet som er sendt ut. For omlokalisering av verksemder og oppgåver som følge av bl.a. strukturendring og rasjonalisering er det krav til at ein følger «Retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon», fastsett ved kgl.res. 28.11.2014.

Svar:

Ja, de nevnte retningslinjene, herunder punkt 5.1., er fulgt og lagt til grunn i forslaget om sammenslåing av bl.a. Aust-Telemark tingrett og Nedre Telemark tingrett. Dette fremgår også av høringsnotatet av 5. juni 2015.

Forslagene i høringsnotatene er basert på en grundig vurdering av hvordan domstolen bør være sammensatt for å møte dagens utfordringer med stadig mer kompliserte og tidkrevende saker. I en slik prosess har jeg naturligvis også vurdert muligheten for å løse disse utfordringene innenfor eksisterende struktur. Jeg har imidlertid ikke funnet andre tiltak hvor en vil oppnå de samme faglige og administrative fordelene som ved en eventuell sammenslåing.

Det er viktig for meg å fremheve at jeg ikke har konkludert, men ser frem til å vurdere høringsinnspillene før jeg tar en endelig beslutning.

SPØRSMÅL NR. 1186**Innlevert 19. juni 2015 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan****Besvart 29. juni 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Ørsta/Volda lufthavn har fram til nå vært med i FOT-rutene som har medført tilskudd fra staten. Det er nå kjent at Oslo-rutene fra Ørsta/Volda lufthavn for perioden 01.04.2016 til 31.03.2020 ikke lenger er en del av FOT-rutene.

Hvorfor velger statsråden å ekskludere denne strekningen fra FOT-rutene med de negative konsekvenser dette kan få for det regionale næringslivet i og med at det statlige tilskuddet til flygningene på denne viktige strekningen dermed utgår?»

BEGRUNNELSE:

Strekningen Ørsta/Volda - Oslo har fram til og med inneværende anbudsperiode vært en del av FOT-rutene som har vært berettiget statlig tilskudd. I anbudsrunder for perioden 01.04.2016 - 31.03.2020 er denne

strekningen tatt ut av FOT-rutene noe som innebærer at flygningene på denne strekningen ikke lenger vil motta statlig tilskudd.

Ørsta/Volda lufthavn er plassert sentralt i et aktivt og oppegående næringsdistrikt som er avhengig av gode og effektive transporttilbud til Oslo og det internasjonale markedet. Næringslivet i denne regionen har utfordringer som er knyttet til rammevilkår som er i rask endring.

Flytilbudet er et viktig nav i transporttilbudet og representerer en betydningsfull og avgjørende del av logistikken for fortsatt å kunne være en ledende leverandør innenfor miljøteknologi/maritimt næringsliv på globalt nivå. En fortsettelse av de statlige vilkårene rundt nevnte flyforbindelse er et viktig bidrag og en betydningsfull støtte til et næringsliv som skal fungere i distrikts-Norge. En kommersialisering av rutenettet Hovden - Oslo vil kunne rive bort en viktig pillar for det gode tilbudet som er bygd opp gjennom et samarbeid

mellom næringslivet i regionen og staten. Ei kommersialisering slik det legges opp til fra 2016 vil antakelig føre til færre avganger og høyere billettpriser. Dette er en utvikling som ytterligere vil påføre næringslivet i regionen økte byrder i disse omstillingstider.

Flyplasstilbudet med statlig støtte har styrket konkurransekraften for næringslivet og bidratt på en særdeles positiv måte til å opprettholde bosettingsmønsteret i arbeidsmarkedsregionen.

En samlet region, næringsliv og kommuner i regionen protesterer mot at man fra statens side legger opp til en omlegging av dagens ordning stikk i strid med det som ble presentert for dem seinest i desember 2014.

I forbindelse med statsbudsjettet for 2015 har en enstemmig komite understreket viktigheten av å ha et framtidsrettet utvikling av lufthavnnettet der man sikrer et godt tilbud for privatpersoner og næringsliv både i distriktene og sentrale områder.

Et flertall i komiteen, bestående av de fire samarbeidspartiene H, FrP, KrF og V påpekte i samme innstilling behovet for å se helheten i infrastrukturen, samt undertrekte viktigheten av grundige vurderinger rundt den samfunnsøkonomiske rollen flyplassene innehar og også kan ha for videre utvikling av regionen.

På dette grunnlag oppleves det å ta ut strekningen Hovden - Oslo av FOT-rutene ikke å være i tråd med intensjonene i komiteens innstilling om flyplassens rolle for videre utvikling av regionen.

Svar:

Flyruten mellom Ørsta/Volda og Oslo er i dag den anbudsrueten i Sør-Norge som har flest passasjerer. Samferdselsdepartementet har i inneværende kontraktsperiode stilt krav om seks daglige tur/retur avganger. Flyruten har gjennomgående høyt belegg.

I forbindelse med arbeidet med nytt anbud på regionale ruteflyginger i Sør-Norge, som ble lyst ut 7. mai 2015, innhentet Samferdselsdepartementet et faglig grunnlag gjennom en ekstern utredning utarbeidet av Transportøkonomisk institutt (TØI) og Møreforskning. Trafikkprognosene i TØI-rapporten viser et antatt trafikknivå i 2016 på ca. 100 000 passasjerer, med en antatt vekst til 109 000 passasjerer i 2020. TØI vurderer i tillegg at flyruten i dag går med overskudd og anbefalte at ruten tas ut av ordningen med statlig kjøp. Rapporten har vært på offentlig høring.

En overgang til kommersiell drift innebærer at det vil være opp til flyselskapet å bestemme billettpriser og antall avganger. TØI antar at overgangen vil medføre en økning i billettprisen for forretningsreisende, men at det samtidig vil bli lettere å få billett på de mest populære avgangene. På bakgrunn av det høye belegget mener TØI at det er mindre sannsynlig med vesentlige endringer i rutetilbudet. Flyselskapet må også ta hensyn til konkurransen fra Ålesund lufthavn, Vigra.

I det felleseuropeiske regelverket for kjøp av flyruter er det åpnet for at medlemstatene kan fastsette forpliktelser til offentlig tjenesteytelse (FOT) på en flyrute bare i den utstrekning det er nødvendig for å sikre at det på ruten gis et minstilbud av ruteflyginger, som tilfredsstiller fastsatte krav til kontinuitet, regelmessighet, prisfastsettelse og minstekapasitet, som selskapene ikke ville påtatt seg om de skulle tatt hensyn til egne kommersielle interesser. Jeg kan ikke se at dette lenger er tilfellet på ruten mellom Ørsta/Volda og Oslo.

Med bakgrunn i det høye trafikknivået, kravene i regelverket og forventet flytilbud ved overgang til kommersiell drift mener jeg at det ikke lenger er grunnlag for fortsatt statlig kjøp på ruten mellom Ørsta-Volda og Oslo, og at det også etter 1. april 2016 vil være et godt og markedstilpasset flytilbud på denne ruten.

SPØRSMÅL NR. 1187

Innlevert 19. juni 2015 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan

Besvart 25. juni 2015 av kulturminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden unngå at statsstøtten til Protestfestivalen fases ut?»

BEGRUNNELSE:

Den økonomiske støtten til Protestfestivalen som gis fra Norsk Kulturfond er nå i ferd med å fases ut.

Norsk Kulturråds forvaltning av kulturfondet skjer på selvstendig grunnlag, ut fra kulturfaglige vurderinger, og Norsk Kulturråd gjør sine vurderinger ut fra

gitte kriterier og i tråd med sitt mandat. Én må derfor ta til etterretning at det, slik det ser ut per i dag, ikke vil bli gitt fortsatt støtte til Protestfestivalen via kulturfondet. Samtidig er det viktig å finne en god løsning på den situasjonene som nå har oppstått.

Protestfestivalen har tidligere fått støtte direkte fra departementets tilskuddspost.

Uavhengig av hvilken løsning som velges, er det viktig at det fortsatt gis offentlig økonomisk støtte til Protestfestivalen. Det er viktig å unngå at Protestfestivalen faller mellom flere stoler, og det er nødvendig at statsråden vurderer alternativer og sørger for at Protestfestivalen i Kristiansand fortsatt får offentlig støtte på et riktig nivå.

Svar:

Protestfestivalen har fått tilskudd via Norsk kulturråd. Tildelingskriteriene i tilskuddsordningene som forvaltes av Norsk kulturråd, er basert på kunst- og kulturfaglig skjønn. Departementet kan ikke instruere Kulturrådet om individuelle tildelinger fra Norsk kulturfond. Prinsippet om armlengdes avstand mellom politiske myndigheter og kunstlivets aktører er helt sentralt for et fritt kunst- og kulturliv. Vi ønsker ikke politisk styring av innholdet i kunsten og må respektere at kunstfaglige beslutninger tas på et fritt og uavhengig grunnlag.

Kulturdepartementet mottok 22. juni en prosjektsøknad fra Protestfestivalen. Denne behandles på ordi- nært vis i departementet.

SPØRSMÅL NR. 1188

Innlevert 19. juni 2015 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik

Besvart 29. juni 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Leser i Telemarksavisa 17.juni 2015 at statssekretær Tom Cato Karlsen påstår at han har sendt brev til Skien Kommune etter vedtaket 4.desember i 2014 om at de ikke ville få statstilskudd til Skien lufthavn, Geiteryggen. Ordføreren viser til at han ikke har sett noe brev, SD kan heller ikke finne et slikt brev.

Har departementet sendt et slikt brev eller farer statssekretæren med usannheter?»

BEGRUNNELSE:

I Telemarksavisa 17.juni sier ordføreren at kommunen ikke har fått noe brev fra SD om at statstilskuddet skulle opphøre.

Statssekretær Tom Cato Karlsen hevder at han har sendt et slikt brev etter vedtaket 4.desember 2014. Sitat fra avisen:

”Det ble vedtatt i Stortinget 4.desember og etter det sendte jeg et brev der jeg informerte om at man ikke ville få statstilskudd.”

Ordføreren sier at hun aldri har sett noe brev.

Kommunen kan ikke finne at det er kommet inn et slikt brev, og SD kan ikke finne at det er sent et slikt brev. Forutsatt at dette er riktig gjengitt av avisen så virker dette merkelig.

Svar:

Til representanten Juviks informasjon kan jeg nevne at Samferdselsdepartementet sendte 5. januar 2015 brev om at Skien lufthavn ikke vil være berettiget til å motta tilskudd fra den nye ordningen fra 2016. Dette i tråd med den informasjonen som er gitt av statssekretær Karlsen. Brevet ble adressert til Skien lufthavn AS som har konsesjon og driver lufthavna. Skien lufthavn AS er kommunens eget selskap, og departementet har i dialogen om saken forholdt seg til dette. Representanten Juvik tar derved feil når det antydes at et slikt brev ikke finnes og at SD ikke kan finne brevet.

SPØRSMÅL NR. 1189**Innlevert 19. juni 2015 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 24. juni 2015 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Kan statsråden bekrefte at det foreligger ett: Unites States Patent av 3. august 1982 hvor det under punkt 1 "Prosess for preparing narasin" med undertittel "Background of the invention", heter: "This invention relates to a new microbiological prosess for preparation of the antibiotic narasin. Narasin is a known polyether anti-biotic."?»

BEGRUNNELSE:

Som bakgrunn er det viktig å forstå historien om Avoparcin og kylling: Avoparcin ble tidligere brukt i kyllingfôr. Kyllingbønder fikk vankomycin-resistente enterococcer, VRE. Avoparcin viste seg å være 99 pst. identisk med vankomycin med samme resistensmekanisme. Avoparcin ble forbudt i 1998. Kyllingbønder forble i mange år bærere av VRE.

Historien om narasin og kylling er så langt denne: Narasin er registrert i Norge som et antikoksidistatika og brukes proylaktisk i kyllingproduksjon. Narasin ble patentert som et antibiotikum i USA i 1982. Narasin har klar antimikrobiell effekt. Narasin beskytter mot Clostridium perfringens nekrotisk enteritt i kylling. Narasin gir økt vekt.

Det framgår av patentgodkjennelsen for narasin at:

"Narasin is active against gram-positive bacteria, an-aerobic bacteria, and fungi, and is useful as an anticoc-cidial agent and as an agent for increasing feed-utilization in ruminants."

Statsråden uttalte på FAO-konferanse i Roma 8. juni 2015 følgende:

"The effectiveness of antibiotics must be preserved for the treatment of human and animal diseases. It is thus our sincere opinion that antimicrobials should not be used as growth promoters."

Svar:

Ettersom representanten hevder at det foreligger et slikt patent i USA, så antar jeg at det er riktig, uten at jeg har funnet grunn til å undersøke det nærmere.

For informasjon om narasin viser jeg til mitt tidligere svar av 16.4.2015 på representantens spørsmål nr. 851 om bruk av narasin i kyllingfôr.

Jeg kan tilføye at regjeringen denne uken la fram Nasjonal strategi mot antibiotikaresistens 2015-2020. Det er her satt følgende mål for strategiperioden når det gjelder narasin:

"Narasin og andre koksidiostatika med antibakteriell virkning er fasert ut av kyllingproduksjonen forut-satt at dette ikke går utover dyrehelse og dyrevelferd eller øker bruken av antibiotika til behandling."

SPØRSMÅL NR. 1190**Innlevert 19. juni 2015 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 30. juni 2015 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Kva vil statsråden gjere med at Næringsdepartemen-tet setter lov om diskriminerings- og tilgjengelighets-loven (DTL) til sides, og med det tillet diskriminering av funksjonshemma passasjerar og slår beina under fylkeskommunen som har laga anbodskrav etter lov om DTL og gjer det slik at Norled i praksis følger Næringsdepartementet og ikkje Sjøfartsdirektoratet eller Fylkeskommunen som har halde fram at folk må kunne komme seg rundt ombord?»

GRUNNGJEVING:

For ferjeandboda på Søre Sunnmøre har det frå lokalt hold og frå Norges Handikapforbund Nord Vest vore viktig at det skal vere fullverdig personheis og ikkje trappeheis i ferjene som skal settast inn i sambanda. Dette til liks med andre ferjer i fylket til dømes ferja til Smøla som har personheis, trappeheis og ledelinje med meir. Det er mange myndigheiter å forhalde seg til i slike saker. Likestillings og Diskrimineringsombodet LDO held fram at Lov om diskriminering og tilgjenge

DTL skal følgjast. Møre og Romsdal Fylkeskommune har sagt at anbod skal vere universelt utforma om dei skal kunne godtakast. Difor må Norled, som er reiarlaget no ordne opp i alle brota (om lag 50 prosent) dei har på universell utforming.

Norled var i kontakt med Sjøfartsdirektoratet for der å prøve å få godkjent trappeheis i staden for personheis. Noko dei ikkje fikk. Men klageinstansen Næringsdepartementet oppheva Sjøfartsdirektoratets vedtak slik at Norled kunne bygge om ferja utan personheis. Dette gjorde at dei braut med anbodskrava stilt av Fylkeskommunen fordi Næringsdepartementet satt Lov om tilgjenge og diskriminering DTL til sides. Næringsdepartementet oppheva et lovlig fatta vedtak i Sjøfartsdirektoratet og satte Norled på kant med Møre og Romsdal Fylkeskommune sine krav om tilgjenge i sine ferje anbod.

Samferdsleutvalet i Møre og Romsdal vedtok i 2009 at anbod på offentleg kommunikasjon i fylket skal vere universelt utforma og følgje dei retningslinene som gjeld. Til dømes IMO sitt rundskriv MSC 735 som gjeld passasjertrafikk til sjøs.

Samrøystes vedtak i Rådet for likestilling av funksjonshemma - 12.03.2015:

”Dei alvorlege brota som er avdekka på MF Kvam, i høve krava til universell utforming i Møre og Romsdal fylkeskommune, og spesielt i høve dei spesifikke krav under pkt. 4.7.12 i anbodskriteria for gjeldande samband og ferje, vil gjere det vanskeleg og til dels umogleg for personer med nedsett funksjonsevne å nytte ferja.

I tillegg er dette svært alvorlege brot, der anbudsvinnar har ført Statens vegvesen og Møre og Romsdal fylkeskommune bak lyset, samt gjennomført store anbodsavvik i høve andre anbodsdeltakarar.

Rådet for likestilling av funksjonshemma er glad for dei kontrollane som er gjennomført. Med bakgrunn i dei

svært alvorlege brota som rapporten visar er avdekka på MF Kvam ber rådet samferdselsavdelinga/samferdselsutvalet i fylkeskommunen krevje at Norled sett inn ferje som støttar krava til universell utforming på gjeldande samband. Alternativt må sambandet gå til neste anbydar på resultatlista eller anbodet annullerast og ny anbodsrunde gjennomførast.

Rådet vil følgje denne saka og framtidige saker nøye då vi ser dette som svært viktig for samferdsla i fylket.”

Svar:

Regjeringa arbeider for eit meir tilgjengeleg samfunn og like høve for alle grupper til blant anna å nytte ulike transportmiddel. Krava til universell utforming i diskriminerings- og tilgjengelegheitslova er svært viktige.

For å illustrere ditt spørsmål syner du til ei konkret sak. I denne saka godkjente Sjøfartsdirektoratet ein søknad om installasjon av trappeheis. Den aktuelle ferja regulerast av forskrift av 28. mars 2000 nr. 305 om besiktelse, bygging og utrustning av passasjerskip i innanriks fart. Der er det eit skjeringspunkt – 1. oktober 2004 – for kravet om å bli bygt med universell utforming. Ferja ble bygd før denne datoen, og skal dermed under gjeldande forskrift oppfylle krava om universell utforming dersom det blir gjennomført ei større ombygging. Sjøfartsdirektoratet konkluderte med at ombygginga ikkje var å vurdere som større, og godkjente dermed søknaden. Saka blei derfor ikkje send Nærings- og fiskeridepartementet, men departementet har fatta vedtak i ei anna sak om universell utforming og installasjon av trappeheis.

Eg er oppteken av at departementet følgjer lova og varetek funksjonshemma passasjerar på same måte som andre passasjerar, og at klagesaker som blir avgjorde av departementet sjølv sagt skal behandlaest i samsvar med gjeldande lovverk.

SPØRSMÅL NR. 1191

Innlevert 19. juni 2015 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 29. juni 2015 av fungerende kunnskapsminister Elisabeth Aspaker

Spørsmål:

«Alle elever må ha tilgang på pensum. Mange elever må ha pensum på lyd. Det er i dag gebyr på lydbøker skolene må betale for å låne lydbøkene ut til elever som trenger det. Det er en urimelig ekstrakostnad som må betales av staten. I St.meld. nr. 18, Læring og felle-

skap, var det er mål å fjerne gebyret, men det har ikke skjedd.

Vil kunnskapsministeren følge dette opp og fjerne gebyret på lydbøker nå?»

Svar:

Statped låner ut tilrettelagte lærebøker på lyd for elever i grunnopplæringen. Ordningen med skolelydbøker er en utlånsordning hvor skoler kan låne tilrettelagte lydutgaver av eksisterende trykte læreverk, på vegne av enkeltelever. I dag låner Statped ut denne typen bøker til kommuner og fylkeskommuner mot et gebyr per bok.

Statped har et årlig inntektskrav og er ansvarlig for å møte dette kravet på egnet måte. Gebyr på lydbøker er ett av områdene hvor Statped har inntekter.

Departementet varslet i Meld. St. 18 (2010-2011) Læring og fellesskap endringer av praksis for inntekter knyttet til tilrettelagte læremidler som for eksempel lydbøker.

Inntektskravet til Statped ble på kap. 3230 post 02 redusert med totalt 0,6 millioner kroner i 2012 og 2015. Departementet har i Prop. 1 S (2014–2015) signalisert at det er ønskelig å redusere gebyrene på tilrettelagte læremidler slik at de på sikt kun dekker rene formidlingskostnader. Dette vil bli vurdert i budsjettssammenheng.

SPØRSMÅL NR. 1192

Innlevert 19. juni 2015 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås

Besvart 1. juli 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Er helseministeren enig med Folkehelseinstituttet om hva som er trygge nivåer for luftkvalitet i Norge (luftkvalitetskriteriene), eller bør stat og kommune istedenfor ta utgangspunkt i de gamle nasjonale målene for lokal luft når de arbeider med folkehelse?»

BEGRUNNELSE:

Folkehelseinstituttets har nylig gjennomgått eksisterende forskning på helseeffekter av svevestøv, NO₂ m.m. På bakgrunn av dette arbeidet har man utarbeidet luftkvalitetskriterier for hva som er anbefalte nivåer for å etterstrebe god luftkvalitet i Norge som er trygg for alle. Miljødirektoratet, Vegdirektoratet, Helsedirektoratet og Helsedirektoratet har på bakgrunn av dette arbeidet anbefalt å endre både de juridiske grensene i forurensningsforskriften, og de langsiktige nasjonale målene for lokal luft. Anbefalingen vedrørende nasjonale mål vil konkret si at man bruker årsmiddel-nivåer i luftkvalitetskriteriene på svevestøv og NO₂, istedenfor de eksisterende målene som er fokusert på korttids midlede nivåer. Dette kommer fram i brev fra Miljødirektoratet til Klima- og miljødepartementet, datert 28.02.2014. I mai i år varslet klima- og miljøministeren at regjeringen ville endre de juridiske grensene i tråd med anbefalingen. De nasjonale målene for trygg luft er derimot ikke endret i tråd med helseanbefalingen.

Svar:

Fokuset på luftkvaliteten i norske byer er viktig.

Folkehelseinstituttet har sammen med Helsedirektoratet, Vegdirektoratet og Miljødirektoratet gjort en faglig vurdering av hva som skal til for at luftkvaliteten skal være trygg for alle, både i forhold til grenseverdier, nasjonale mål og tiltak. Denne vurderingen vil bli lagt til grunn ved vurdering av grenseverdiene etter forurensningsforskriften. Rapporten vil også danne grunnlag for saken som regjeringen skal fremme for Stortinget med tiltak i tråd med nye grenseverdier, og videre til et trygt nivå – i tråd med Miljødirektoratets anbefalinger til nasjonale mål i brev av 28. februar 2014.

Revisjon av grenseverdier etter forurensningsforskriften er et viktig nasjonalt virkemiddel, men må følges opp med tiltak lokalt. Dette krever tid til omstilling i mange kommuner. Derfor er det lagt opp til en trinnvis prosess frem til 2020, som klima- og miljøvernministeren har redegjort for i brev av 27. mai til energi- og miljøkomiteen.

Jeg vil også vise til nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging hvor det står at det forventes at kommunene sikrer trygge og helsefremmende bo- og oppvekstmiljøer, frie for skadelig støv og luftforurensning. Jeg forutsetter at kommunene legger dette til grunn i sin planlegging.

SPØRSMÅL NR. 1193**Innlevert 19. juni 2015 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås****Besvart 29. juni 2015 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Vil utenriksministeren gi klar beskjed til Burundis president om at Norge, slik en rekke land har gjort, mener det er uakseptabelt at han stiller til valg i en tredje presidentperiode i strid med inngåtte avtaler og at det igjen må åpnes for kritisk journalistikk, internasjonal rapportering og for lovlig opposisjon uten trakassering og trusler om vold og forfølgelse?»

BEGRUNNELSE:

Utenriksminister Børge Brende svarte slik på mitt forrige spørsmål:

”De politiske spenningene i Burundi har økt i oppkjøringen til nasjonale og lokale valg i 2015. Etter at president Nkurunziza 25. april lanserte sitt kandidatur til presidentvalget har demonstrasjoner funnet sted i hovedstaden Bujumbura og andre byer. Politiet har slått hardt ned på demonstrantene. 18 mennesker skal være drept og flere hundre arrestert. Sosiale medier, radiostasjoner og telefonlinjer skal være stengt. Politisk motivert trakassering og vold har den siste tiden ført til at nærmere 50 000 burundiere, ifølge FN, har flyktet over grensen til nabolandene. Særlig militser som skal være tilknyttet regjeringspartiets ungdomsorganisasjon Imbonerakure, blir anklaget for å stå bak trusler og vold.

Regjeringen er svært bekymret over utviklingen i Burundi. Vi har tatt opp situasjonen med Burundis myndigheter på politisk nivå ved en rekke anledninger. Senest i et møte med Burundis ambassadør til Norge 6. mai tok vi opp regjeringens klare bekymring for utviklingen i landet, og mulige konsekvenser for videre politisk stabilitet både internt og i regionen. Det ble understreket at de ansvarlige for volden må stilles til ansvar, at rettssikkerheten i landet må ivaretas, og at burundiske myndigheter må legge forholdene til rette for frie og rettferdige valg. Det samme klare budskapet ble formidlet til Burundis utenriksminister Kavakure 23. april.

Det politiske stridsspørsmålet i Burundi er knyttet til grunnlovens bestemmelse om at en president velges av folket for fem år, og kan gjenvelges én gang. Sittende president Nkurunziza ble første gang valgt til president av nasjonalforsamlingen i Burundi i 2005, ikke direkte av folket; dette i tråd med grunnlovens bestemmelse om en overgangsperiode etter slutten på borgerkrigen i landet. Burundis grunnlovsdokument sier i en kjennelse 5. mai at Nkurunziza har anledning til å stille til valg i 2015, da han bare en gang tidligere har blitt valgt direkte av folket. Kjennelsen bestrides blant annet av opposisjonen i landet, som også viser til at den bryter med Arusha-fredsavtalen som fastslår at ingen president kan sitte i mer enn to perioder.

Norge og likesinnede land har overfor burundiske myndigheter gitt klart uttrykk for at det i denne situasjonen påhviler dem et ansvar for å legge til rette for en politisk

dialog med opposisjonen, som sikrer et fundament for frie og rettferdige valg. Fra norsk side har vi gjennom den internasjonale organisasjonen Interpeace støttet arbeid på dette området de senere årene. Norge fortsetter dialogen med burundiske myndigheter om disse spørsmålene og følger den videre utviklingen i landet tett.”

Etter min mening er det ikke tilstrekkelig å gi beskjed om at de har ansvar for å føre dialog med opposisjonen. Norge må klart gi beskjed til alle som prøver å stille til valg uten å forholde seg til forhåndsbestemte spilleregler om at det er uakseptabelt.

Svar:

Norge støtter FNs generalsekretærs tydelige og gjentatte oppfordringer til Burundis myndigheter om å utsette valgene i landet ytterligere, for å sikre at inkluderende, fredelige og åpne valg kan finne sted. Når nå parlamentsvalget likevel finner sted i dag 29. juni, varsler opposisjonen at det skjer uten deres deltakelse. Det vil fortsatt være viktig med en ytterligere utsettelse av presidentvalget berammet 15. juli, slik at nødvendige rammer for å holde valg kan sikres. Norge støtter opp under veikartet vedtatt av AU 13. juni vedrørende krisen i Burundi, der det søkes lagt til rette for at partene i Burundi gjennom dialog blir enige om en løsning på konflikten, inkludert hvordan spørsmålet om president Nkurunzizas kandidatur skal håndteres.

Vi støtter FNs sikkerhetsråd fordømmelse av menneskerettighetsbrudd og vold i Burundi. I et felles innlegg med EU i FNs menneskerettighetsråd 24. juni uttrykte vi vår sterke bekymring for menneskerettighetssituasjonen i landet, inkludert restriksjoner mot ytrings- og pressefriheten, samt organisasjons- og forsamlingsfriheten. Vi har anmodet FNs menneskerettighetsråd om å følge situasjonen i Burundi tett, og oppfordret burundiske myndigheter til å samarbeide med FNs høykommissær for menneskerettigheters presentasjon i Burundi.

Norge har fulgt utviklingen i Burundi de siste månedene med stor bekymring. Den politiske krisen knyttet til valgene i landet, og strømmen av burundiere som flykter til nabolandene av frykt for økte spenninger og politisk motiverte overgrep, er en alvorlig utfordring for Burundis stabilitet og fredelige utvikling. Konflikten har også regionale implikasjoner.

Overfor Burundis myndigheter har vi understreket behovet for å legge til rette for politisk dialog mellom regjeringen og opposisjonen. Vi har lagt vekt på at alle stemmer må bli hørt, og at alle partier må kunne delta fritt i valgene. Vi har samtidig gjort det klart at myndig-

hetene har et ansvar for å avvæpne ungdomsgrupper og straffeforfølge de som er ansvarlige for overgrep.

SPØRSMÅL NR. 1194

Innlevert 19. juni 2015 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 29. juni 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«8. mai 2015 satte regjeringen strek over det regionale areal- og transportsamarbeidet i Buskerudbyen og kastet Kongsberg ut av det statsråd Solvik-Olsen nå betegner som en "eventuell" bypakke for Buskerud. Samtidig sier statsråden at lokale myndigheter står fritt til å ta initiativ til bypakker.

Hvordan vil statsråden stille seg til et initiativ til en egen Bypakke Kongsberg - kan kommunen regne med statlige bidrag, og eventuelt i hvilken størrelsesorden?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har, på tvers av lokale og regionale vurderinger om det motsatte, bestemt at Kongsberg ikke er en naturlig del av bybåndet i nedre Buskerud. Det betyr at viktige prosjekter for realisering av Kongsbergregionens optimisme og vekstkraft, står uten finansiering, dersom det ikke vedtas en kompensasjon for dette i form av en ny Bypakke Kongsberg. Det er avgjørende å få på plass ny bru over Numedalslågen. Viktige prosjekter i Kongsberg sentrum må realiseres for å sikre en miljøvennlig byutvikling, i form av økt tilgjengelighet, utbygging av gang- og sykkelveier, bedre kollektivtilbud, herunder dobbeltspor på jernbanen. Kongsberg kommune og Buskerud fylkeskommune har ikke økonomi til slike prosjekter uten statlig medvirkning. Kongsbergregionen, med sitt framtidsrettede og vekstkraftige næringsliv, er en viktig region, også i nasjonal sammenheng. Mulighetene for å hente ut dette potensialet svekkes, dersom dagens transportutfordringer ikke løses. Det er derfor viktig at Kongsbergregionen allerede nå får positive signaler fra regjeringen, i form av uttrykt vilje til å bidra med statlig finansiering til en helhetlig og miljøvennlig Bypakke Kongsberg.

Svar:

Jeg viser til svar på spørsmål nr. 1183 fra representant Christoffersen, og vil understreke at jeg ikke kjenner meg igjen i den beskrivelsen representanten gir av si-

tuasjonen i Buskerudbyen. Regjeringen legger til rette for en sterk statlig satsing i dette området. Det gjelder også i Kongsberg.

I konseptvalgutredningen for Buskerudbypakke 2 lå det inne ett større vegprosjekt i Kongsberg, E134 Damåsen – Saggrenda. Samferdselsdepartementet har etter drøftinger i regjeringen lagt føringer for videre planlegging av transportsystemet i Buskerudbyen. Det innebærer at E134 Damåsen – Saggrenda håndteres som et selvstendig prosjekt med eget bompengoppbygg.

Utbyggingen av E134 gjennom Kongsberg er startet opp, og vegen ventes åpnet for trafikk i 2019. Det er lagt til grunn et statlig bidrag i prosjektet på 1,78 mrd. kr. Det skal bygges 13,2 km ny hovedveg og 10 km sideveger. Mye av trafikken som i dag går gjennom Kongsberg sentrum, vil bli ledet utenom når den nye vegen åpner.

På jernbanen er det i første omgang aktuelt med tiltak på strekningen Drammen – Hokksund.

Jernbanen mellom Hokksund og Kongsberg skal utredes nærmere før det vil være aktuelt med ordinær planlegging. Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til Jernbaneverket med eget utredningsoppdrag for denne strekningen.

Departementet har inngått avtale om belønningsmidler med kommunene i Buskerudbyen og Buskerud fylkeskommune for perioden 2014-2017. Det statlige bidraget i avtalen er på over 300 mill. kr. Det er opp til lokale myndigheter å vurdere om disse midlene skal brukes til tiltak i Kongsberg så lenge det bygger opp under målet i avtalen.

Jeg mener det ikke er hensiktsmessig med en samlet bypakke med bompenginnkreving som omfatter alle kommunene i Buskerudbysamarbeidet. Samferdselsdepartementet har derfor gitt føringer om at en eventuell framleggelse av én bompengepakke for Buskerudbyen skal begrenses til å omfatte tiltak innenfor bybåndet som strekker seg fra Lier til Hokksund. Samtidig er det presisert at det er opp til lokale myndigheter å initiere bypakker. Kongsberg kommune står derfor

fritt til å utforme et forslag til bypakke dersom det er et lokalt ønske.

Dagens bypakker er konsentrert om å finansiere og bygge ut infrastrukturen, samt i noen områder bidra til finansiering av drift av kollektivtrafikken. De nye bymiljøavtalene skal være en videreutvikling av bypakkene, der bedre samordning av areal- og transportplanlegging er et av de viktigste grepene. Forpliktelser om arealbruk vil derfor være et sentralt element.

Bypakker vil kunne inngå i bymiljøavtalene, men omfang og geografisk avgrensning for en konkret avtale vil ikke nødvendigvis sammenfalle med den aktu-

elle bypakken. Det kan derfor være aktuelt å invitere Kongsberg kommune til forhandlinger om en bymiljøavtale for hele Buskerudbyen. Fra statens side er dette bl.a. begrunnet i behov for samordnet areal- og transportplanlegging samt jernbanesatsing. I en bymiljøavtale vil staten bidra med investeringsmidler til tiltak for kollektivtransport, sykkel og gange på statlig ansvarsområde samt belønningsmidler som vil kunne benyttes til samme formål som innenfor dagens Belønningsordning. Det forventes at lokale myndigheter bidrar på sine ansvarsområder.

SPØRSMÅL NR. 1195

Innlevert 22. juni 2015 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 30. juni 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«I omleggingen av polititjenesten på Agder, er oppgaven med å behandle søknader om oppholdstillatelse, pass o.l. sentralisert til Kristiansand. For utenlandske arbeidstakere som ikke bor i nærheten av politistasjonen, har det betydd ekstra kostnader, arbeidstid og penger. Flere har måttet returnere med uforretta sak, da det var mangler knyttet til søknaden.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at søkere som ikke bor nært politistasjonen, får behandlet sine søknader på en mer effektiv måte?»

BEGRUNNELSE:

I politireformen er det enighet om at man skal effektivisere tjenesten og gi folk bedre service der de bor. Det er derfor viktig å bruke de tilbakemeldingene en får til å gjøre tjenesten bedre.

I dag er det for eksempel muligheter til å ha sikker kommunikasjon på nett. Arbeidsgivere må sende inn rapporter månedlig om utenlandske ansatte med mange av de samme opplysningene som kreves for å behandle arbeids- og oppholdstillatelse. Dersom det er rent formelle mangler i opplysningene fra arbeidsgiver, bør det kunne være mulig at disse ettersendes med rettelser og bekreftes via mail, telefon, skype el.l uten personlig fremmøte av søker, for hver mangel, endring eller tillegg, når arbeidssøker og arbeidsgiver er identifisert og kjent for Nav og politiet.

Baker Reppen i Farsund har tatt opp dette, og pekt på uheldige eksempler på slik unødvendig tidsbruk, da en søker måtte returnere blant annet fordi det manglet

et stempel, noe bedriften egentlig var slutta med. Den ansatte måtte da reise en ekstra gang mellom Kristiansand og Farsund, noe som altså koster både tid og penger.

Det har vært tatt opp tidligere, av forskjellige arbeidsgivere, og i en periode ble det opprettet et kontor som tok disse sakene i Lyngdal. Det er nå lagt ned.

Og Baker Reppens eksempel skal ikke være det eneste eksempelet på slik ineffektiv behandling.

Det er bevilget midler til bedre samarbeid mellom de forskjellige etatene, skatt, nav, toll og politi. Jeg regner med at et slikt samarbeid også handler om å yte bedre service og få til en effektiv behandling av søknader, ikke bare et samarbeid som handler om å avsløre svart arbeid.

Svar:

De senere årene har politiet samlet oppgaveløsningen knyttet til oppholdssaker på utlendingsfeltet i de større driftsenhetene. Formålet har vært å sikre bedre ressurtsutnyttelse og robuste fagmiljøer med god kvalitet på tjenestene.

Regjeringen har fokusert på at utenlandske arbeidstakere raskere og enklere skal komme i arbeid i Norge. Gjennom tildelingsbrevet til Politidirektoratet for 2014 ble politiet bedt om å redusere gjennomsnittlig saksbehandlingstid for arbeidssaker og tilhørende familiesaker. Regjeringen har også gjort sitt til at det nylig ble åpnet et nytt Servicekontor for utenlandske arbeidstakere (SUA) i Bergen. SUA er et samarbeid mellom Skatteetaten, Politiet, UDI og Arbeidstilsynet

som gir utenlandske arbeidstakere og deres arbeidsgivere ett felles kontaktpunkt med norske myndigheter.

I forbindelse med EFFEKT-programmet er det utarbeidet løsninger som gir utenlandske borgere anledning til å registrere sin søknad på internett. I Agder politidistrikt har det siden høsten 2012 vært mulig å bestille time for søkerne, slik at de kan komme til avtalt oppmøtetid, uten å sitte i kø, for å levere nødvendig dokumentasjon eller å få effektivert en tillatelse. Dette

gjelder også EØS-borgere som skal registrere seg hos politiet. De trenger da kun et oppmøte hos politiet, og denne registreringen må ikke fornyes.

Jeg har forståelse for at omleggingen kan medføre ulemper for de som må reise lengre når de skal registrere seg hos politiet, men jeg håper at det veies opp ved at publikum totalt sett opplever et bedre servicenivå og raskere svar på søknadene sine.

SPØRSMÅL NR. 1196

Innlevert 22. juni 2015 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter

Besvart 26. juni 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Det er dessverre vedtatt nedlegging av den moderne nyfødtposten ved sykehuset i Arendal og overflytting til overfylte gamle lokaler i Kristiansand. Årlig fødes det ca. 1000 barn i Arendal, og man frykter dårligere kompetanse og sikkerhet. Som et ledd i denne diskusjonen blir det slått fast at man årlig vil flytte 200 "normalfødsler" fra Kristiansand til Arendal, grunnet sprengt kapasitet i Kristiansand.

Hvordan kan statsråden sikre at kompetansen og sikkerheten blir ivarettatt og hvordan skal overflytting av de 200 fødslene sikres?»

BEGRUNNELSE:

Nedlegging av nyfødtposten ved det eneste sykehuset i Aust-Agder er svært kontroversielt og mange av oss er uenige i den beslutningen og mener den er uforsvarlig. Frykter at dette er et ledd i en videre nedbygging av sykehuset i Arendal. Vi stoler på at helse og omsorgsministeren ikke tillater at dette skjer. Overflytting av 200 fødsler til Arendal er et forsøk på å "sukre pillen", men hvordan man har tenkt å få dette til er høyst uklart. Dessuten virker det noe merkelig at man i det ene øyeblikket bygger ned kvaliteten på tilbudet for i neste omgang å varsle økt aktivitet.

Svar:

De nasjonale kvalitetskravene til fødetilbudet er nedfelt i Stortingsmeldingen "En gledelig begivenhet" (2008-2009) og i Helsedirektoratets veileder "Et trygt fødetilbud" fra 2011. Disse kvalitetskravene deler fødeinstitusjoner i tre nivåer; kvinneklinikk, fødeavdeling og fødestuer.

Helsedirektoratets veileder inneholder seleksjonskriterier for hvilke pasienter som kan føde på en fødeavdeling, og hvilke som må henvises videre til en kvinneklinikk. Veilederen stiller ikke krav om at et sykehus med fødeavdeling skal ha en egen nyfødtpost. I Sørlandet sykehus HF er det kvinneklinikk i Kristiansand og fødeavdeling i Arendal og Flekkefjord.

Når det gjelder spørsmålet om at flere antatt normalfødende vil få tilbud om å føde i Arendal, har Helse Sør-Øst informert meg om følgende:

Kvinneklinikken i Kristiansand vil få et økt antall selekterte fødsler fra Arendal pr år – anslagsvis 60. Fødeavdelingen i Arendal har en anslått merkapasitet på ca. 200 friske fødende pr år. Flere normalfødende bør derfor få tilbud om å føde ved sykehuset i Arendal. Det anslås at dette vil kunne bli opptil 80 fødende.

Den praktiske håndteringen er tenkt gjennomført ved at friske gravide som bor i Lillesand og Grimstad henstilles om å søke fødeplass ved fødeavdelingen i Arendal. Kommunejordmødre og fastleger i disse områdene sender inn søknad om fødeplass på samme måte som tidligere.

Sørlandet sykehus Arendal skal ha nødvendig kompetanse til fortsatt å kunne håndtere resuscitering og stabilisering av nyfødte knyttet til selve fødselen. Barnelegene skal fortsette med tilstedevakt.

Det er viktig at kompetansen styrkes og opprettholdes gjennom simuleringstrening for alle involverte i alle sykehus. Slik trening er innarbeidet og satt i system ved alle tre sykehus i Sørlandet sykehus HF.

SPØRSMÅL NR. 1197**Innlevert 22. juni 2015 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 30. juni 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Fafo-rapporten om romfolk som lever på gata i Oslo, viser at romfolk har opplevd at politiet har konfiskert eiendeler uten å gi kvittering og at de opplever liten beskyttelse fra politiet. Per Fugelli uttrykte i VG bekymring for det han mener er politiets manglende folkeskikk i møte med syke narkomane.

Hvordan har statsråden fulgt opp bekymringsmeldingen fra Per Fugelli om trakassering av narkomane, og hvordan vil han følge opp konfiskering uten kvittering og manglende beskyttelse av romfolk?»

BEGRUNNELSE:

Per Fugelli pekte på at i møtene mellom politi og syke narkomane, så opptrådte politiet med manglende folkeskikk i en kronikk i VG i januar i år. Han mente dette var en form for trakassering av syke folk.

I FAFO-rapporten "Tilreisende fattige fra Romania på gatene i Oslo, Stockholm og København" oppgir enkelte at politiet konfiskerer eiendeler uten at det utstedes kvittering, 50 % av de spurte i Oslo at de er bedt om å fjerne seg fra offentlige plasser selv om de ikke tigger, 30 % oppgir å ha blitt spyttet på, og rundt 55 % har opplevd verbal trakassering. Totalt oppgir 32 % av romfolket i Oslo at de har vært utsatt for fysisk vold. I en demokratisk rettsstat skal loven være lik for alle og alle skal ha krav på samme beskyttelse. I arbeidet med politireformen var Arbeiderpartiet opptatt av å få inn mer om kultur og holdninger. De beskrevne situasjonene kan tyde på at det ikke er tilstrekkelig bevissthet rundt hvilken oppførsel som skal gjelde i møte med sårbare grupper, eller at det ikke er gitt tydelig ledelsessignaler om hvordan man skal oppføre seg og hva man har rett til å gjøre. Slik atferd som beskrevet er avvik fra den gode politistandarden vi generelt har i norsk politi. Det er derfor viktig at slike avvik blir tatt fatt i og håndtert på en riktig måte.

Svar:

Oslo politidistrikt ga følgende svarinnlegg på Per Fugellis artikkel i VG i januar i år:

«Oslo politidistrikt kjenner seg ikke igjen i professor Per Fugellis generelle kritikk av hvordan våre ansatte angivelig behandler Oslos rusmisbrukere. Han beskriver heller ingen konkrete hendelser eller episoder, og vi kan derfor ikke ettergå disse nærmere.

Vi mener like fullt at Fugelli tar opp et svært viktig tema i sitt innlegg – nemlig hvilke forhold de tyngste

rusmisbrukerne lever under på gata i landets hovedstad. Politiet er ute i de samme bygatene døgnet rundt, og ser nøden på nært hold. Dette har opptatt politiet i mange år, og jeg kan forsikre Fugelli om at oslopolitiet deler hans oppfatning av at disse menneskene ikke får den hjelpen de trenger.

Per Fugelli omtaler våre mannskaper som «politimenn med barske brystkasser, steinansikter og pistol i beltet». De samme politifolkene kjenner imidlertid både fornavn, foreldres navn, søskens navn og livshistoriene til mange av våre tyngste misbrukere. Nettopp derfor deler vi på mange måter Fugellis fortvilelse.

Dette er bakgrunnen for at Oslopolitiet i flere år har tatt til orde for at tunge rusmisbrukere trenger hjelp og oppfølging – men dette må komme fra andre etater enn politiet. En slik hjelp er i våre øyne først og fremst et helsepolitisk anliggende, og bør diskuteres på et politisk nivå.

Det er imidlertid verdt å bemerke at i det konkrete området i Oslo sentrum som Fugelli omtaler, foregår det også annen kriminalitet og ordensproblemer enn utelukkende narkotikaomsetning. Dette er grunnen til at politiet er svært synlig til stede her. Vårt mål er å gjøre området trygt for alle – også rusmisbrukerne.

Vi vil minne Per Fugelli og andre om at Oslo politidistrikt har en klageordning hvis man ser eller opplever konkrete episoder man mener er kritikkverdig fra politiets side. Vi bruker mye tid på å følge opp klager for å kunne bli stadig bedre i våre mange møter med publikum.

Oslo politidistrikt kan forsikre Fugelli om at vi deler mange av hans betraktninger rundt rusmisbrukernes vanskelige situasjon. Vi mener – som vi har sagt i mange år – at denne debatten primært hører hjemme på den helsepolitiske arenaen, fremfor et politiooperativt nivå.»

Oslo politidistrikt inviterte dessuten professor Fugelli til et møte om saken.

Jeg har ikke sett behov for noen ytterligere oppfølging etter avisinnlegget. Politiets krevende rolle i møte med utsatte grupper er sentralt i opplæringen av politistudenter. Narkomane bedriver også kriminalitet og det må politiet slå ned på. I noen tilfeller må politiet handle raskt og resolutt for å sikre bevisene for en straffbar handling.

Fafo-rapporten om rumenske migranter i de skandinaviske hovedsteder er et nyttig bidrag til vår kunnskap om personer som tigger i Oslo. Opplysningene i rapporten må sammenholdes med opplysninger fra andre kilder, blant annet fra politiet.

Oslo politidistrikt opplyser at politiet ikke tar ting fra rumenske borgere med mindre det gjelder mistanke

om straffbare handlinger. I slike tilfeller opprettes det sak og beslagsrapport skrives. Det er i følge Oslo politidistrikt ikke sjelden at politiet finner stjålet gods hos rumenske borgere på gata i Oslo, også mobiltelefoner. Da opprettes sak som for alle andre borgere i Oslo. I de tilfeller der Rusken rydder etter teltleire og andre samlingssteder, får personene beskjed om å ta med seg de gjenstandene de eier. Det de ikke tar med seg, kjøres til søppelplasser av Rusken.

Politiet setter krav til notoritet gjennom loggføring. Derved sikres relevant informasjon ved eventuelle klager på politiets oppførsel. Dette er godt kjent ute blant

både narkomane og andre, og har medført at det er få klager på politiets oppførsel.

Bostedsløse og arbeidsløse personer på gata i Oslo lever utsatte liv, uansett nasjonalitet. Mange kvier seg av ulike grunner for å kontakte politiet dersom de utsettes for vold eller andre straffbare handlinger. Det er viktig at hjelpeorganisasjoner gjør utenlandske bostedsløse personer kjent med at politiet i Norge behandler alle anmeldelser likt. Det er i den forbindelse positivt å notere at Fafo rapporten viser at det er prosentvis flere rumenske bostedsløse i Oslo som har anmeldt forhold til politiet enn i de to andre hovedstedene.

SPØRSMÅL NR. 1198

Innlevert 22. juni 2015 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal

Besvart 29. juni 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Det er urovekkjande at regjeringa i fleire tilfelle utelet å ta med funksjonshemma sine organisasjonar på råd i saker som angår dei. Eitt døme er då statsråden først ikkje fann plass til Norsk Forbund for Utviklingshemma i utvalet som skulle diskutere dei utviklingshemma sine levekår. Organisasjonane er heller ikkje involverte i arbeidet med ny handlingsplan for universell utforming.

Ser statsråden at dette kan vere i strid med konvensjonen nemnt under, og vil ho ta grep for å sikre reell medverknad?»

GRUNNGJEVING:

Noreg ratifiserte i 2013 FN-konvensjonen om rettane til personar med nedsett funksjonsevne. I konvensjonen kjem det tydeleg fram at dei funksjonshemma sine organisasjonar skal takast med i prosessen før avgjersler blir tekne i saker som er viktige for dei og angår dei.

Når det på tvers av departementa viser seg at dei funksjonshemma sine organisasjonar ikkje blir involverte i tråd med konvensjonen, bør regjeringa vurdere å setje i verk tiltak, til dømes å endre sin utgreiingsinstruks slik at medverknaden blir tydelegare.

Svar:

Det er viktig at Noreg etterlever FN-konvensjonen om rettane til personer med nedsett funksjonsevne, og at

vi tek prinsippa om samhandling på alvor. Dei som opplever utfordringar i kvardagen veit ofte kva som skal til for å betre situasjonen og kan ha gode forslag til løysingar. Derfor er eg opptatt av at dei som ei sak gjeld, skal få seie meininga si og skal bli høyrte på ein god måte. Det er mange måtar å få dette til på. Norsk forbund for utviklingshemmede har ein representant i Kaldheimutvalet som greier ut levekåra til utviklingshemma. Forbundet har og representantar i ressursgruppa som er knytt til arbeidet.

Den løpande dialogen er viktig. Det blei våren 2015 gjennomført ein rundebordskonferanse om overordna politiske saker der aktuelle departement møtte SAFO, FFO og Unge funksjonshemmede til dialog.

I tillegg har vi skriftlege samarbeidsavtaler med nokre av dei største paraplyorganisasjonane for dei funksjonshemma.

I arbeidet med ny handlingsplan for universell utforming har det vore ein brei medverknad, der dei funksjonshemma sine organisasjonar har deltatt på egne møte. I januar og februar i år blei det halde møte med Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO) og Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO), inkludert Hørselshemmedes Landsforbund og Norges Blindforbund. Statens seniorråd og Kommunesektorens organisasjon (KS) deltok og. Dei funksjonshemma sine organisasjonar har også blitt oppmoda om å levere skriftlege innspel. Det var Bufdir ved Deltasenteret som arrangerte møta på oppdrag frå mitt departement. Oppsummering frå møta ligger

på Bufdir sine internettsider: <http://www.bufdir.no/uu/Regjeringensandlingsplanoniverselltforming/>.

Det er mi meining at prinsippa om medverknad i FN-konvensjonen om rettane til personar med nedsett

funksjonsevne blir godt ivaretekne i Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet sitt arbeid.

SPØRSMÅL NR. 1199

Innlevert 22. juni 2015 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 29. juni 2015 av fungerende kunnskapsminister Elisabeth Aspaker

Spørsmål:

«Vil statsråden gripe inn for å sikre det døvespråklige fagmiljøet i Trondheim, slik at det blir stort nok for å ivareta nasjonale oppgaver?»

BEGRUNNELSE:

Norge har flere minoritetsspråk. I språkmeldingen ble det understreket at språkarbeidet, inkludert samisk, de nasjonale minoritetene og norsk tegnspråk, er tverrfaglig og sektorovergripende. Tegnspråk har en grunnleggende verdi i seg selv. Blant annet som identitetsmerke og som ekte kulturuttrykk for en språklig minoritet i det norske samfunnet. Norsk tegnspråk er også et genuint norsk språk, en del av norsk kulturarv og ikke minst en del av det språklige mangfoldet i Norge, som alle har særlig plikt til å ta vare på.

For å ta vare på norsk tegnspråk er det behov for et sterkt og robust tegnspråklig fagmiljø. I dag ligger dette i Trondheim. Statped har laget en prosjektplan for hørselsfaglig styrking, der det foreslås å dele dette miljøet mellom Trondheim og Tromsø. Siden miljøet i dag allerede er lite, vil det bli vesentlig svekket, og mindre robust ved en deling.

Norges Døveforbund har lagt fram spørsmålet for Språkrådet og de har i sin konklusjon og anbefaling skrevet følgende:

”For å nå det språkpolitiske målet vil vi heller anbefale å opprettholde og styrke tegnspråkmiljøet for fremtiden på A.C. Møller skole ved at tilgangen til voksne med tegnspråkskompetanse på førstespråksnivå og andre fagpersoner med høy tegnspråkkompetanse økes. Videre anbefaler vi at flest mulig barn samles i et slikt miljø slik at et språkbud blir mulig, ved at kulturkompetanse tilføres og kunnskap om tegnspråk og døves historie bygges opp. Vi anbefaler også å systematisere gammel kunnskap om døveundervisning slik at den visuelle pedagogiske fagkompetansen ikke forsvinner ved nedleggelsen av de andre skolene.

Norges Døveforbund spør om ”Statped ivaretar sitt ansvar for å styrke og videreutvikle minoritetsspråket tegn-

språk slik [Språkmeldingen] påpeker at det offentlige har et særlig ansvar for”. Vi må på bakgrunn av språkpolitiske forhold uttale at dersom norsk tegnspråk skal fremmes og styrkes, vil det ikke være tilrådelig å dele opp tegnspråkmiljøet, slik planene er framlagt til nå.”

Svar:

Gjennom behandlingen av språkmeldingen, St.meld. nr. 35 (2007-2008) Mål og mening, ble norsk tegnspråk offisielt anerkjent som et fullverdig språk. Med dette er norsk tegnspråk et særskilt minoritetsspråk som det offentlige har et ansvar for å styrke og utvikle. Språkrådet er statens fagorgan i språkspørsmål og følger opp den norske språkpolitikken på oppdrag fra Kulturdepartementet. Språkrådet arbeider for å styrke det norske språket og språkmangfoldet i landet. Dette omfatter også norsk tegnspråk.

Statped er ett av statens virkemidler for å støtte kommuner og fylkeskommuner i deres arbeid med å nå sektormålene for grunnopplæringen. Statped har spisskompetanse innen enkelte fagområder, og har gjennom dette blant annet ansvar for utvikling og ivaretagelse av gode tegnspråklige læringsmiljøer innenfor sitt mandat.

Da det gjennom Stortingets behandling av Meld. St. 18 (2010-2011) Læring og fellesskap ble besluttet å omorganisere Statped, var målet å sikre likeverdige, gode og helhetlige tjenester på individ- og systemnivå. Dette innebærer også å utvikle og opprettholde gode tegnspråkmiljøer i alle deler av landet.

En styrking i én region skal styrke likeverdighetsprinsippet og ikke føre til svekkelse av fagfeltet. Det er viktig at elever og foreldre opplever at Statped ivaretar sitt ansvar for å skape og videreutvikle gode og robuste tegnspråkmiljøer. Dette kan også skje ved at regioner i Statped samarbeider om tilbud.

Jeg er kjent med at Norges Døveforbund har uttrykt bekymring vedrørende lokaliseringen av Statpeds fremtidige deltidsopplæring i tegnspråk, og at de har

vært i dialog med Statped og Utdanningsdirektoratet om dette. Prosjektplanen for deltidsopplæring i region midt og nord er på den bakgrunn blitt justert. Justeringene innebærer at Statped inntil videre fortsetter med ett felles deltidsopplæringstilbud for elever fra regionene midt og nord.

Statped skal samtidig fremskaffe et bedre kunnskapsgrunnlag om behovet for et eventuelt eget tilbud i region nord. Dette skal forelegges Utdanningsdirektoratet for vurdering. Både direktoratet og Statped har understreket at det videre utviklingsarbeidet skal skje i dialog og samarbeid med brukerorganisasjonene.

SPØRSMÅL NR. 1200

Innlevert 22. juni 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 2. juli 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden gjøre greie for status for arbeidet med å fremme helsevennleg stads- og nærmiljøutvikling, og kva for eit tidsperspektiv som ligg til grunn for fordeling av desse midlane til kommunane?»

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet for 2015 blei om lag 36 millionar kroner som tidlegare gikk til fysisk aktivitet i regi av frivillige organisasjonar gjennom post 73 Fysisk aktivitet, flytta på. 20,9 millionar kroner blei flytta til kap. 1420, post 78 til friluftaktivitet i regi av friluftsråd, lag og organisasjonar. Dei resterande midlane blei flytta til kap. 719, post 60, til utviklingsarbeid i kommunar med sikte på å styrke faktorar i miljø og lokalsamfunn som fremmer folkehelse. Som det går fram av Helse- og omsorgsdepartementet sitt tildelingsbrev til Helsedirektoratet, er det Helsedirektoratet som har fått i oppgåve å fordele desse midlane til kommunane. Heilt konkret skal:

«...tildelinga gå til utviklingsarbeid for å fremme helsevennlig stads- og nærmiljøutvikling. utviklingsarbeidet knyttes opp mot oversiktsbestemmelsen i folkehelseloven, jf. § 5c. Direktoratet skal utarbeide en prosjektplan for utviklingsarbeidet der mål og delmål, tidsperspektiv, utvalg av kommuner, samarbeidspartnere, opplegg for evaluering, veiledning og erfaringsoverføring inngår. Deler av tildelingen skal gå til utviklingsarbeid for å fremme folkehelseperspektivet i bolig-, areal- og transportsplanlegging i et samarbeid med berørte departementet og direktorater.»

Svar:

Nærmiljøet og lokalsamfunnet må ha kvalitetar som gjer ei aktiv, sosial og trygg livsutfalding mogleg for alle. Gode nærmiljø og lokalsamfunn betyr mykje for trivsel, for sosialt samvær og for god fysisk og psy-

kisk helse. Nærmiljø- og lokalsamfunnsutvikling er derfor løfta fram som utviklingsområde i folkehelsepolitikken, jf. Meld. 34 S (2012-2013) og Meld. 19. S (2014-2015). Vår ambisjon er at vi i større grad kan sette menneske og menneske sine behov i sentrum for planlegging og samfunnsutvikling. Dette er viktig for å legge til rette for sunne valg, og det er viktig for å skape vilkår for gode liv for menneske i alle aldrar.

Utviklingsarbeidet som representanten Kjersti Toppe omtaler er eit ledd i dette arbeidet. Som det går fram av Helse- og omsorgsdepartementet sitt tildelingsbrev til Helsedirektoratet for 2015, har direktoratet fått i oppdrag å planlegge og gjennomføre utviklingsarbeidet innafor rammer som er lagt i statsbudsjettet for 2015.

Helsedirektoratet har utarbeidd ein prosjektplan for eit utviklingsarbeid om nærmiljø og lokalsamfunn som fremjar folkehelse. Utviklingsarbeidet skal etter planen gå over tre år og inkludere eit utval kommunar i fleire fylke. Det skal leggjast til rette for medverknad frå innbyggjarene i kartlegging og identifisering av nærmiljø- og lokalsamfunnskvaliteter som fremmer helse og trivsel. Arbeidet er forankra i folkehelselova § 5c om faktorar i nærmiljø og lokalsamfunn som kan ha positiv eller negativ verknad på folkehelse. Målet er at kvalitative data skal supplere kommunane si oversikt over helsetilstand og faktorar som påverkar helse som kunnskapsgrunnlag for kommunale planprosessar og for konkrete tiltak i samsvar med lokale folkehelseutfordringar.

I mai vart det sendt invitasjonsbrev til fylkeskommunane med svarfrist 15. august 2015. Det er lagt opp til at minst tre kommunar frå kvart av dei fylka som vert med skal delta i utviklingsarbeidet. Tilskott vert fordelt til kommunane via fylkeskommunane. Vidare vert det lagt opp til bruk og utvikling av egne metodar for medverknad i samarbeid med mellom andre Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Kompetanse-

bygging og evalueringsopplegg vert gjort i samarbeid med regionale forskings- og utdanningsinstitusjonar.

Vi kan planlegge betre, tilrettelegge betre, og vi kan skape trivelege nærmiljø med sosiale møteplassar og som fremjar fysisk aktivitet og livsutfalding. Ein av føresetnadene for å få dette til er å involvere befolkninga sjølv i arbeidet med å gi svar på kva folk i ulike aldrar og frå ulike grupper meiner betyr mest for helse og trivsel.